

ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ: Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ Η
ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ»

Διπλωματική Εργασία: «Ισλάμ και αντεγκληματική πολιτική σήμερα. Ειδική
εστίαση σε εγκλήματα ηθών και ισότητας των φύλων»

Επιμέλεια: Χατζηθανάσης Θεολόγος

Επιβλέπων καθηγητής: Αντώνης Μαγγανάς

Τριμελής επιτροπή καθηγητών: Αντώνης Μαγγανάς, Χριστίνα Ζαραφωνίτου,
Βασιλική Βλάχου

Αθήνα Σεπτέμβριος 2014

Πίνακας περιεχομένων

Εισαγωγή	6
Ιστορική Αναδρομή	8
Ιστορική αναδρομή δικαίου:	8
Ιστορική αναδρομή Ισλάμ:	8
Ισλάμ και Δύση:	9
Α΄ Μέρος	10
1.1. Θεωρητική προσέγγιση:	10
1.1.1. Διαφοροποιούσα συναναστροφή:	10
1.1.2. Κοινωνική εκμάθηση του εγκλήματος:	12
1.1.3. Συμβολική αλληλεπίδραση:	14
1.1.4. Θεωρία της εξουδετέρωσης:	16
1.1.5. Θεωρία των κοινωνικών δεσμών:	18
1.1.6. Ο αντίλογος του καταργητισμού:	19
1.1.7. Σημείο συνάντησης το μετριοπαθές Ισλάμ:	21
1.2. Το δυτικό δίκαιο:	25
1.2.1. Ανθρώπινα δικαιώματα:	26
1.2.2. Αρχές δυτικών δημοκρατικών πολιτευμάτων:	26
1.2.3. Φυσικό δίκαιο:	27
1.2.4. Δίκαιο και ηθική:	29
1.2.5. Κοινωνικός σκοπός του δικαίου:	30
1.2.6. Κυρίαρχες αξίες δυτικού δικαίου:	31
1.3. Ισλαμικός νόμος ή Σαρία:	33
1.3.1. Γενικά περί ισλαμικού νόμου:	33
1.3.2. Ισλαμικός νόμος και κράτος:	35
1.3.3. Οι τρεις «θεόσδοτες ανισότητες» του Ισλάμ:	36
1.3.4. Απαγόρευση αμφισβήτησης:	37
1.3.5. Ιερός πόλεμος θεολογικά κατοχυρωμένος:	39
1.3.6. Ισλάμ στην πράξη:	39
1.3.6.1. Σουνητικό Ισλάμ, το βασίλειο της Σαουδικής Αραβίας:	39
1.3.6.2. Σιιτικό Ισλάμ, το παράδειγμα του Πακιστάν:	40
1.3.6.3. Άλλα ισλαμικά κράτη:	40
1.3.7. Ειδικά περί ισλαμικού νόμου:	41
1.3.7.1. Το παράδειγμα του Προφήτη:	43
1.3.7.2. Μια ακόμα ερμηνεία του Ισλαμικού νόμου:	44
1.4. Πολυπολιτισμότητα:	46

1.4.1. Δημογραφικά στοιχεία:	46
1.4.2. Ιστορικά στοιχεία:	47
1.4.3. Αφομοίωση μουσουλμανικών πληθυσμών:	47
1.4.4. Στροφή μουσουλμανικών πληθυσμών:	49
1.4.5. Πολεμική κατά της Δύσης:	50
1.4.6. Σύγκρουση με τα δυτικά ιδεώδη:.....	51
1.4.7. Προτεινόμενη λύση ο ισλαμικός νόμος:	52
1.4.8. Προσπάθειες ειρήνευσης:	54
1.4.9. Η απάντηση στον «ιερό πόλεμο» δεν είναι η ισλαμοφοβία στη Δύση:	55
1.4.10. Διαφορές ισλαμικού και δυτικού νόμου:.....	56
Β' μέρος: Η σύγχρονη δυτική πραγματικότητα	59
.....	
Το ένα άκρο: ισλαμοφοβία;	60
Το άλλο άκρο: οργανωμένο σχέδιο επιβολής της Σαρίας:	61
Είδη εγκληματικών συμπεριφορών που ερευνήθηκαν:	62
 2.1. Το παράδειγμα της Αγγλίας:	65
2.1.1. Απόψεις βρετανών επιστημόνων για το Ισλαμικό δίκαιο:	65
2.1.2. Έρευνες του φαινομένου:	66
2.1.3. Προσπάθειες γεφύρωσης του χάσματος:	69
2.1.4. Παραβατική στάση ισλαμικού στοιχείου:	72
2.1.5. Συνέπειες στην αντεγκληματική πολιτική και στο σύστημα ποινικής δικαιοσύνης:	77
 2.2. Το παράδειγμα της Γαλλίας:.....	79
2.2.1. Κρατικές παρεμβάσεις:.....	79
2.2.2. Οργανώσεις και επιστημονικές θέσεις:	80
2.2.3. Ισλαμικές οργανώσεις:	82
2.2.4. Παραβατική στάση Ισλαμικού στοιχείου:	84
 2.3. Το παράδειγμα του Καναδά:	85
2.3.1. Επιστημονικές και άλλες θέσεις:	86
2.3.2. Παραβατική φαινομενολογία:.....	88
 2.4. Το παράδειγμα των ΗΠΑ:	90

2.4.1. Επιστημονικές απόψεις- έρευνες:	90
2.4.2. Παραβατική στάση Ισλαμικού στοιχείου:	93
2.4.3. Επιπτώσεις στο σύστημα ποινικής δικαιοσύνης:.....	94
2.5. Το παράδειγμα της Αυστραλίας:	95
2.6. Άλλα κράτη:.....	97
2.6.1. Σουηδία:.....	97
2.6.2. Δανία:	98
2.6.3. Ισπανία:.....	99
2.6.4. Γερμανία:	100
3. Συμπεράσματα:	101
3.1. Προτάσεις αντεγκληματικής πολιτικής:	104
Βιβλιογραφία:	108

Εισαγωγή:

Η παρούσα εργασία έχει σκοπό να αναδείξει ορισμένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που έχουν προκύψει εντός των σύγχρονων δυτικών πολυπολιτισμικών κοινωνιών, εξαιτίας αυτής ακριβώς της πολυπολιτισμικότητας. Αυτά τα προβλήματα αξίζουν να διερευνηθούν για τους παρακάτω λόγους.

Οι σύγχρονες δυτικού τύπου κοινωνίες, καθώς θεωρούνται ανεπτυγμένες, εξακολουθούν να υποδέχονται μετανάστες προερχόμενους από χώρες στις οποίες, η ίδια η Δύση πολλές φορές, έχει προκαλέσει διατάραξη του κοινωνικού, οικονομικού και πολιτικού τους ιστού. Παρόμοια διαπίστωση κάνει και ο Said¹, ο οποίος αναφέρει ότι ο Ισλαμικός κόσμος βρίσκεται σε «οικτρή» κατάσταση και την ευθύνη για αυτό έχουν οι Δυτικοί και κυρίως οι Αμερικανοί. Το γεγονός αυτό ωθεί στη μετανάστευση ανθρώπους οι οποίοι μπορεί να είναι ακόμα και εχθρικά διακείμενοι προς τις χώρες υποδοχής, εφόσον τις θεωρούν υπαίτιες της ακούσιας εξορίας τους. Όμως το πρόβλημα κοινωνικής ένταξης είναι πολύ σύνθετο κι εντείνονται λόγω της μαζικότητας του φαινομένου. Έχει διαπιστωθεί ότι η 2^η ή η 3^η γενιά μεταναστών συνήθως εντάσσεται με λιγότερες δυσκολίες στον νέο κοινωνικό ιστό, παρουσιάζοντας πολύ χαμηλότερους δείκτες εγκληματικότητας². Όταν όμως συμβαίνει συνεχής μεταναστευτική ροή, αυτή η ένταξη όλο και δυσχεραίνεται ενώ σε πολλές περιπτώσεις, όπως έχει διαπιστωθεί, καταγράφεται αύξηση της παραβατικής συμπεριφοράς στις επόμενες γενεές μεταναστών.

Αυτό συμβαίνει διότι διακριτοί παράγοντες ασκούν έντονη αρνητική επίδραση στη διαδικασία της ενσωμάτωσης, γεννώντας ιδιαίτερα προβλήματα, τόσο στην γενικότερη κοινωνική πολιτική των κρατών, όσο και ειδικότερα στην αντεγκληματική πολιτική τους. Τέτοιοι παράγοντες είναι οι ποικίλες διαφορές μεταξύ των ανατολικών και δυτικών πληθυσμών στο πολίτευμα, στο νομικό σύστημα, στον τρόπο σκέψης, στη μόρφωση και γενικότερα στον πολιτισμό. Για παράδειγμα, πράξεις, οι οποίες είναι ποινικά κολάσιμες στα δυτικά δημοκρατικά πολιτεύματα, δεν τιμωρούνται στο ισλαμικό δίκαιο, ενώ αντίθετα αποδεκτές δυτικές συνήθειες είναι ασύμβατες με τα ισλαμικά έθιμα.

Επιπλέον, η γκετοποίηση εμποδίζει τους μετανάστες να αντιληφθούν την διαφορά στον ποινικό νόμο της πατρίδας τους και αυτόν της χώρας υποδοχής τους, ενώ ενίοτε τους φέρνει σε αντίθεση λόγω των ιδιαίτερων παραδόσεών τους με τις

¹ Edward Said, *Καλύπτοντας το Ισλάμ*, μτφ. Έλλη Έμκε, εκδόσεις Νεφέλη, Αθήνα 2002, σ. 57

² Michael Torny, *Ethnicity, Crime and Immigration*, The University of Chicago Press, Chicago 1997, p.225

θεμελιώδεις ανθρωπιστικές ιδέες του δυτικού πολιτισμού όπως τα ανθρώπινα δικαιώματα, την ισότητα των δύο φύλων κ.α., με αποτέλεσμα πολλές φορές, να απορρίπτεται καθολικά το δυτικό δίκαιο στη σκέψη και αντίληψη των μεταναστών.

Ο κύριος όμως παράγοντας είναι η διαφορά στις θρησκευτικές πεποιθήσεις, όπου οι αναφορές και οι προοπτικές ξεπερνούν πλέον τα όρια του φυσικού κόσμου και τότε η αντιπαράθεση δεν γίνεται μόνο στη βάση της λογικής, αλλά και της πίστης, η οποία σαφώς υπερβαίνει την λογική. Βέβαια, δεν είναι θεμιτό να κατηγορηθούν οι άνθρωποι για την πίστη τους, καθώς η πίστη είναι τελικά η δύναμη της ψυχής που έδωσε και δίνει ώθηση ώστε να δημιουργηθεί ο εκάστοτε ιδιαίτερος πολιτισμός, τον οποίο από μόνη της η λογική πολλές φορές δεν θα επιτύγχανε να δημιουργήσει. Ωστόσο υπάρχουν θρησκευτικά ανατολικά πρότυπα (βλέπε Μωάμεθ), τα οποία σήμερα δημιουργούν τάσεις και δομές συγκρουόμενες, ή δυνητικά συγκρουόμενες μέσα στις δυτικού τύπου κοινωνίες.

Τα ζητήματα συνύπαρξης των διαφορετικών εθνικοτήτων είναι πολλά και θα πρέπει να μελετηθούν εις βάθος ώστε, ει δυνατόν, να δοθούν και οι βέλτιστες λύσεις. Ωστόσο πρέπει να γίνει σαφές ότι η εργασία αυτή δεν επιχειρεί να δώσει την εικόνα ενός μονολιθικού Ισλάμ, οργισμένου, συνωμοτικού (αν και σε κάποιες περιπτώσεις καταγράφεται και αυτή η όψη), που επιβουλεύεται κάθε τι μη μουσουλμανικό. Αντιθέτως, η πρόθεση είναι να φανεί όσο το δυνατόν η αληθινή όψη των φαινομένων. Εξάλλου, υπάρχουν ιστορικά παραδείγματα ειρηνικής συνύπαρξης διαφορετικών πολιτισμών, θρησκειών και κατ' επέκταση λαών, οι οποίοι, σε συγκεκριμένες χρονικές συγκυρίες, κατάφεραν να επιδείξουν αξιοθαύμαστη προσαρμοστικότητα και να επιτύχουν αυτό που δεν κατάφεραν πολύπλοκοι νόμοι και πρωτοποριακές κοινωνικές μεταρρυθμίσεις. Κατά τον Ρωμανίδη το Ισλάμ τους πρώτους αιώνες ύπαρξής του έτρεφε μεγάλο σεβασμό³ και ωφελήθηκε τα μέγιστα από τον ρωμαϊκό πολιτισμό.⁴

Ιστορική αναδρομή

Ιστορική αναδρομή δικαίου:

Η μελέτη του εγκληματικού φαινομένου γέννησε και γεννά πολλές διαφορετικές προσεγγίσεις. Στις πρώτες κοινωνίες το έγκλημα ορίζεται κάτω από την κοινή συναίνεση των κοινωνιών, είτε αποφασίζει ένας, ο κυβερνών την φυλή ή την κοινότητα,

³ Το ιερό κοράνι 29:46

⁴ Ο Ρωμανίδης αρνείται την ονομασία Βυζάντιο και βυζαντινός πολιτισμός, ενώ παραδέχεται μόνο το ρωμαϊκό- ρωμιούσνη. βλέπε: Ιωάννου Ρωμανίδη, *Ρωμηοσύνη*, εκδόσεις Πουρνάρα, Θεσσαλονίκη 2002, 76-77, και σ.234

είτε περισσότεροι. Η εξέλιξη των δομών και των κοινωνιών, επέφερε το γραπτό δίκαιο, εγκληματοποιώντας συγκεκριμένες συμπεριφορές, με ορισμένες ποινές. Οι νόμοι αυξήθηκαν, ενώ διαμορφώθηκαν πολύπλοκα νομικά συστήματα, τα οποία μετέφεραν κάθε ιδιωτική διαφορά σε δημόσια διαβούλευση. Παράλληλα, τον νόμο εφάρμοζαν ειδικευμένα άτομα, επιφορτισμένα με αυτό το ρόλο. Η εξέλιξη των κοινωνιών επέφερε και την μετάβαση από την συλλογική ευθύνη για την εγκληματική πράξη του ενός, στην ατομική ευθύνη.⁵

Είναι κοινή διαπίστωση είναι ότι ανά εποχή κάθε κοινωνία, αποφασίζει, είτε άμεσα είτε έμμεσα, για το ποιες πράξεις θα ορίσει ως εγκλήματα, όπως επίσης και για την ανάλογη επιβαλλόμενη ποινή. Ωστόσο υπάρχει μια ιστορική αλήθεια, ότι κάποιες πράξεις, διαχρονικά και οικουμενικά χαρακτηρίζονταν ως εγκλήματα. Τέτοια είναι ο φόνος, η κλοπή, η προδοσία, η μοιχεία, τα οποία γέννησαν έναν προβληματισμό στους επιστήμονες: γιατί αυτά και όχι κάποια άλλα. Για μερικούς, αυτό συμβαίνει διότι οι πράξεις αυτές συμβαδίζουν με το διπλό κριτήριο της επαπειλούμενης ποινής και της κοινωνικής βλάβης.⁶ Αυτές οι πράξεις τιμωρούνταν, με διαφορετική ένταση στις διάφορες κοινωνίες και εποχές, εξαιτίας του μεγέθους της κοινωνικής βλάβης, την οποία προκαλούσαν.

Ιστορική αναδρομή Ισλάμ:

Το Ισλάμ, μέχρι πρόσφατα, θεωρούνταν άγνωστη έννοια και δεν σχετιζόταν με την Δύση, ενώ οι περισσότερες συναντήσεις των δύο αυτών κόσμων γινόταν υπό πολεμικές συνθήκες με καταστροφικά αποτελέσματα. Ήδη από τον 7^ο αιώνα μΧ, οπότε και εμφανίστηκε σαν θρησκεία και πολιτικό σύστημα, το Ισλάμ επιβλήθηκε βίαια σε πλήθος ανατολικών χωρών. Ισλάμ σημαίνει υποταγή.⁷ Όλοι οι ερευνητές και πολύ δε περισσότερο οι οπαδοί του Μωάμεθ, εξυμνούν την στρατηγική ευφυΐα του, διότι σε μικρό χρονικό διάστημα κατάφερε να υποτάξει και να συνενώσει σχεδόν όλη την αραβική χερσόνησο. Οι τριβές των λαών αυτών με την Δύση συνεχίστηκαν, άλλοτε νικηφόρα με την άλωση της βυζαντινής αυτοκρατορίας, και άλλοτε καταστρεπτικά, μέσω των Σταυροφοριών, και με την ύστερη διάλυση της οθωμανικής αυτοκρατορίας. Επιπλέον οι Μουσουλμάνοι κατόρθωσαν να διεισδύσουν στην Ισπανία, όπως και σε κάποιες περιοχές τις Ιταλίας από τον 11^ο αιώνα. Οι πειρατές και οι επιδρομές τους ήταν ένα άλλο πεδίο πολεμικών συναντήσεων Δύσεως και μουσουλμανικού κόσμου, το

⁵ Μαρία Αρχιμανδρίτου, *Ιδιωτική εκδίκηση και δίκαιο ή ανομία*; Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα 2007, σ.44 , Βλέπε επίσης και Glenn, *Legal Tradition of the world*, Oxford university press second publish 2004, p. 68

⁶ Edwin Sutherland, *White collar crime*, Dryden, New York 1949,

⁷ Paul Johnson, *Relentlessly and Thoroughly*, *National Review*, October 15 2001

οποίο και εξέθρεψε πάμπολλους μύθους μέσα από αναρίθμητες βιαιότητες. Πιο πρόσφατα, μουσουλμάνοι που πολέμησαν στο πλευρό των δυτικών αποικιοκρατών, πχ στην λεγεώνα των ξένων, εξαργύρωσαν την συμβολή αυτή με το προνόμιο να εγκατασταθούν στην πολιτισμένη Δύση.

Ισλάμ και Δύση:

Σήμερα η συζήτηση δεν αφορά τις σχέσεις Δύσεως και Ισλάμ, αλλά την όποια θέση του Ισλάμ μέσα στην Δύση. Μέχρι και την δεκαετία του '60 το Ισλάμ ήταν σχεδόν άγνωστη έννοια για τους περισσότερους κατοίκους της Δύσεως. Πλέον, το Ισλάμ αποτελεί την τέταρτη μεγαλύτερη θρησκεία στον κόσμο και την δεύτερη μεγαλύτερη στην Ευρώπη. Σήμερα τα σημάδια της τεράστιας εξάπλωσης του είναι ορατά σε πολλές μεγαλουπόλεις της Ευρώπης και των ΗΠΑ, καθώς έχουν χτιστεί τζαμιά σε πόλεις όπως το Λονδίνο, το Λος Άντζελες, το Παρίσι και αλλού. Όμως, όπως παρατηρεί και ο Esposito⁸, ενώ οι περισσότεροι μουσουλμάνοι ήρθαν ως μετανάστες στην Δύση, επιθυμώντας να ζήσουν ειρηνικά και φιλήσυχα, σήμερα, ως τρίτη πλέον γενιά, δεν έχουν καταφέρει να αφομοιωθούν και αντιμετωπίζουν ζητήματα ταυτότητας. Έτσι η σχέση των δύο πολιτισμών δεν περιγράφεται πάντα σαν ειρηνική συνύπαρξη, αλλά ενίοτε σαν σύγκρουση.

⁸ John Esposito, *Islam the straight path*, oxford University Press, 4th edition, Oxford 2011, p.74

Α' Μέρος:

1.1. Θεωρητική προσέγγιση:

1.1.1. Διαφοροποιούσα συναναστροφή:

Κατά την μελέτη της ιδιαίτερης και εξαιρετικά ετερογενούς κοινωνίας των ανεπτυγμένων, κατά βάση δυτικών, σύγχρονων κρατών, ένα πλήθος θεωριών και προσεγγίσεων προσφέρουν επαρκή θεωρητική τεκμηρίωση για την σύγκρουση πολιτισμών. Ο πυρήνας των περισσότερων θεωριών, ορίζει ως θεμελιώδη παράγοντα εξήγησης του εγκληματικού φαινομένου, τις κοινωνικές διαδικασίες.

Συγκεκριμένα, ο Sutherland, στην θεωρία περί 'Διαφοροποιούσας συναναστροφής' ή του 'διαφορικού συγχρωτισμού' (differential association)⁹, μεταξύ άλλων, υποστηρίζει ότι η διαδικασία της εκμάθησης της εγκληματικής συμπεριφοράς απαιτεί στενές διαπροσωπικές σχέσεις και ταυτόχρονα εξαρτάται από τις αντιλήψεις γύρω από το νόμο και την συμμόρφωση προς αυτόν. Όταν λοιπόν το άτομο περιβάλλεται από περίγυρο που αποδέχεται την παράβαση του νόμου και επίσης συμφωνεί ότι οι υπάρχοντες νόμοι δεν πρέπει να γίνονται σεβαστοί, τότε μπορεί και να οδηγηθεί στην παραβατική συμπεριφορά. Στην περίπτωση μας η εκμάθηση μιας συγκριμένης συμπεριφοράς, η οποία έχει ισχυρές θρησκευτικές καταβολές σε ακραίες εκφάνσεις του Ισλάμ και έρχεται σε πολλά σημεία σε αντίθεση, αν όχι σε σύγκρουση, με τις αντιλήψεις περί δικαίου των ανεπτυγμένων κοινωνιών, είναι εύκολη και διαρκής, μέσα σε ένα περιβάλλον με ιδιαίτερα ισχυρό άτυπο κοινωνικό έλεγχο και στενές διαπροσωπικές σχέσεις. Η εκμάθηση αυτή οδηγεί στην περιφρόνηση του τοπικού νομικού συστήματος, από τις μουσουλμανικές οικογένειες, στις οποίες έχουν λόγο όχι μόνο οι φυσικοί γονείς, αλλά και η ευρύτερη οικογένεια και κυρίως ο ανδρικός πληθυσμός¹⁰.

Για παράδειγμα ο στενός Ισλαμικός κοινωνικός περίγυρος δεν επιδοκιμάζει τα δικαιώματα των γυναικών και την ισότητα των φύλων, καθώς επίσης αποδοκιμάζεται ο ελεύθερος τρόπος επιλογής ένδυσης, η ελεύθερη κυκλοφορία των γυναικών (χωρίς συνοδό), η απαγόρευση της ανάθεσης της επιμέλειας των παιδιών στην διαζευγμένη σύζυγο μετά τα επτά έτη κ.α. Αντιθέτως, επιδοκιμάζεται η υποτίμηση της γυναίκας, ο συνετισμός της, έστω και με την χρήση βίας, η επιλογή/επιβολή συντρόφου- συζύγου από τον κηδεμόνα κ.α., πρακτικές απορριπτέες από τον δυτικό άνθρωπο και από την ευρωπαϊκή νομοθεσία, αλλά στηριζόμενες σε κορανικές και όχι μόνο επιταγές.

⁹ Edwin Sutherland, principles of criminology, 1955

¹⁰ Βλέπε παρακάτω: στο δεύτερο μέρος της εργασίας αυτής «Το παράδειγμα της Αγγλίας», έρευνα του Denis MacEoin στους διαδικτυακούς τόπους παροχής συμβουλών προς τους μουσουλμάνους πιστούς.

Ταυτόχρονα το δυτικό δίκαιο στερείται την υποβάλλουσα αίγλη της θρησκείας, με συνέπεια να μην απολαμβάνει σεβασμού στους σε μεγάλο τμήμα του μουσουλμανικού πληθυσμού^{11, 12}.

Αναλύοντας το φαινόμενο, πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν ότι κάθε νέος μετανάστης σε ποσοστό άνω του 90% θα εγκατασταθεί κοντά σε ομοεθνείς τους, με πρώτη αιτία την κοινή γλώσσα¹³. Η μεγάλη συγκέντρωση μεταναστών δημιουργεί ακόμα και συνθήκες γκέτο και η ζωή στην περιοχή αυτή καταντά αποξενωμένη από την υπόλοιπη χώρα, μέσα στην οποία έχουν εγκατασταθεί. Αυτομάτως, μέσα από την διαδικασία αυτή δημιουργείται μια μεταναστευτική, πχ Ιρανική ή Πακιστανική, αποικία εντός του Λονδίνου ή του Βερολίνου και αλλού. Εντός αυτής της περιοχής προφανώς δεν μπορεί να περιμένει κανείς να ομιλείται η τοπική γλώσσα ή να ακολουθούνται άλλες τοπικές συνήθειες. Για τον παραπάνω λόγο αυτή τη στιγμή το Bradford, κοροϊδευτικά, αποκαλείται Bradistan, όχι βέβαια για το ισχυρό Αγγλικό στοιχείο που δραστηριοποιείται εκεί. Ανάλογα είναι γνωστό, ότι αρκετοί έλληνες μετανάστες στις ΗΠΑ ή στην Γερμανία, δεν κατόρθωσαν να μάθουν ικανοποιητικά Αγγλικά ή Γερμανικά αντίστοιχα ακόμα και μετά από μακροχρόνια παραμονή. Το φαινόμενο δεν είναι προφανώς μόνο ελληνικό, αλλά γενικότερο όπως δείχνει και σχετική έρευνα¹⁴. Διότι λείπει ένα βασικό και πρωταρχικό στοιχείο της κοινωνικής ενσωμάτωσης, η γλώσσα, δηλαδή ο κώδικας επικοινωνίας, ένα στοιχείο που θα διευκόλυνε δραματικά την ποιότητα ζωής των μεταναστών. Χωρίς το εργαλείο αυτό, πώς μπορούν να αφομοιώσουν άλλα κοινωνικά στοιχεία, χρήσιμα για την ομαλή κοινωνική συνύπαρξη τους;

Συνάμα, εντός αυτών των κλειστών κοινοτήτων, δεν αναμένεται να εφαρμόζεται ούτε και το νομικό σύστημα της χώρας φιλοξενίας, στην καθημερινότητα των ανθρώπων. Όχι απαραίτητα διότι το αντιπαθούν, όπως θα διαπιστωθεί σε κάποιες περιπτώσεις, αλλά διότι δεν το γνωρίζουν. Έτσι, παρατηρείται το φαινόμενο, πολλές διαφορές να λύνονται εντός της κοινότητας, με βάση τα ήθη και έθιμα που προέρχονται από τις πατρίδες τους, όπως για παράδειγμα η κάθε μορφής

¹¹ Χαρακτηριστικό παραδείγματα σε πορεία διαμαρτυρίας μουσουλμάνων μεταναστών στην Αθήνα, όπου είχαν αναρτήσει πλακάτ με την επιγραφή: Θάνατος στη δημοκρατία, έρχεται η Σαρία.

¹² Βλέπε παρακάτω «Το παράδειγμα του Καναδά», αλλά και τα περιστατικά στις φυλακές της Αγγλίας και των ΗΠΑ

¹³ Ed Glaeser, *Ghettos: The Changing Consequences of Ethnic Isolation*, Regional Review, Spring 1997, βλέπε στο: http://www.bostonfed.org/economic/nerr/rr1997/spring/glsr97_2.htm

¹⁴ <http://www.purdue.edu/newsroom/releases/2013/Q2/study-immigrants-who-live,-work-together-less-apt-to-learn-english.html>, επίσης: <http://www.theatlantic.com/international/archive/2013/05/language-distance-the-reason-immigrants-have-trouble-assimilating/275561/>

ενδοοικογενειακή βία, η οποία αποτελεί μια καθημερινότητα στις περισσότερες μουσουλμανικές χώρες¹⁵ και κατά συνέπεια και στα μεταναστευτικά γκέτο και όχι ως παραβατική συμπεριφορά που χρήζει τιμωρίας.

Η διαδικασία αυτή γεννά σε ορισμένες περιπτώσεις και περιοχές «μη πρόσβασης» (non go-zones), όπου μόνο σε μουσουλμάνους επιτρέπεται να διαμένουν, αλλά ακόμα και να τις διασχίζουν. Στις περιοχές αυτές άτυπα, εφαρμόζεται ο ισλαμικός νόμος και «αστυνομούνται» από μετανάστες σύμφωνα με τον ισλαμικό νόμο, καθώς η τοπική αστυνομία διστάζει να εισέλθει, για λόγους δημοσίας τάξης και υπό τον φόβο εκτεταμένων ταραχών¹⁶. Μόνο στη Γαλλία, υπολογίζονται από την αστυνομία περί τις 750 τέτοιες περιοχές, για τις οποίες δεν συστήνεται η πρόσβαση σε μη μουσουλμάνους¹⁷.

1.1.2. Κοινωνική εκμάθηση του εγκλήματος:

Συνεχίζοντας, η θεωρία του διαφορικού συγχρωτισμού ή της διαφοροποιούσας συναναστροφής η οποία διατυπώθηκε από τον Akers¹⁸, αναφέρει ότι το άτομο μαθαίνει, μέσα από τις εμπειρίες του, να αμείβεται για τις σύννομες πράξεις του και να τιμωρείται για της αποκλίνουσες. Αντίθετα, όταν η εγκληματική συμπεριφορά προσφέρει ανταλλάγματα για την τέλεση της, τότε μαθαίνει το άτομο να εγκληματεί για να τα αποκτήσει. Η παραπάνω διαδικασία είναι αντιληπτή στο περιβάλλον μιας εγκληματικής συμμορίας ή μιας εγκληματικής οργάνωσης, όπου οι στόχοι και τα μέσα είναι παράνομα, αλλά η επίτευξή τους συνεπάγεται κέρδη και ανταμοιβές.

Το Ισλάμ ως ένα σύνολο πολιτικών και θρησκευτικών κανόνων, υπόσχεται μια σειρά από ανταμοιβές στους πιστούς του, για την συμπεριφορά που εναρμονίζεται με τις δικές του επιταγές και τιμωρίες για τους παραβάτες αυτών. Οι αμοιβές αυτές όμως έχουν το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό να επεκτείνονται και να έχουν ισχύ ακόμα και στην μετά θάνατον ζωή, έχουν δηλαδή και πρόσκαιρο και αιώνιο χαρακτήρα, υπηρετώντας πάντα υλικές ανάγκες ή απολαύσεις των ανθρώπων. Σχήμα οξύμωρο, αλλά πραγματικό, μιας και οι μεταθανάτιες 'αμοιβές' καλύπτουν ανάγκες όπως η διατροφή (ποτάμια με πιλάφι, κήποι με φρούτα και χουρμάδες, γάργαρα νερό), σαρκικές απολαύσεις όπως το σεξ (καθαρές, όμορφες, ανέγγιχτες, παρθένες) και σωματική

¹⁵ S. Douki, F. Nacef, A. Belhadj, A. Bouasker, and R. Ghachem, Violence against women in Arab and Islamic countries, *Archives of Womens Mental Health*, Springer-Verlag (2003) 6:165–171

¹⁶ <http://www.gatestoneinstitute.org/3305/france-no-go-zones>

¹⁷ Claire Bear, September 20, 2011, <http://technorati.com/politics/article/no-go-zones-for-non-muslims/>

¹⁸ Ronald Akers, A social learning theory of crime, 1966

ξεκούραση (άπλετες σκιές, αναπαυτικά χαλιά, πράσινα προσκέφαλα κλπ)¹⁹. Υπάρχει μια ρήση του Προφήτη²⁰, ο οποίος αναφέρει ότι, όταν περιηγήθηκε στην Κόλαση, είδε ότι η πλειονότητα των κολασμένων ήταν γυναίκες. Κατά αυτόν τον τρόπο, από την μια πλευρά οι γυναίκες παρουσιάζονται ως κολασμένες και από την άλλη ως 'έπαθλο' για τους πιστούς που θα κερδίσουν τον παράδεισο. Αν λοιπόν η πλειονότητα των γυναικών βρίσκεται στην κόλαση πώς θα απολαύσουν, στον Παράδεισο, οι τίμιοι άνδρες την παρουσία τους, αφού εκεί στον καθένα θα αντιστοιχεί παραπάνω από μία.

Πέραν των 'αστοχιών' αυτών, εδώ αναφύεται ένα σοβαρό πρόβλημα για το δυτικό δίκαιο, καθώς ο νόμος και η φιλοσοφία του δικαίου μέσα από το κοινωνικό συμβόλαιο, αλλά και ο γενικότερος σχεδιασμός της αντεγκληματικής πολιτικής μέσω της ειδικής και γενικής πρόληψης, με κανένα τρόπο δεν σχετίζεται με την μεταθανάτια κατάσταση των ανθρώπων. Στην πράξη, συγκρούονται 'αμοιβές' και τιμωρίες του παρόντος κόσμου, κατά το δυτικό δίκαιο, με 'αμοιβές' και τιμωρίες, αιώνιες και μεταθανάτιες κατά την μουσουλμανική πίστη και νόμο. Προφανώς δεν είναι δυνατόν να σταθεί κανενός είδους σύγκριση διότι, το ένα αφορά την λογική και το άλλο την πίστη, η οποία σαφώς ξεπερνά τα κοινά όρια της λογικής. Και ως γνωστόν, η δύναμη της πίστεως δεν κάμπτεται με απλές νομικές πράξεις και πολιτικές.

Η ανωτερότητα της πίστεως, έναντι της λογικής, αποτυπώνεται πολύ έντονα μέσα από την επιταγή του ιερού πολέμου (Jihad), ο οποίος είναι μεν πόλεμος μέχρι θανάτου για το Ιερό Κοράνιο, αλλά και ευλογία δοσμένη από τον Αλλάχ προς τους πιστούς του²¹. Κάνει, λοιπόν, ιδιαίτερη αίσθηση στους μελετητές ότι οι υποσχέσεις για τον Παράδεισο δεν θεωρούνται δεδομένες για κανέναν πιστό, όσο σχολαστικός και επιμελής και αν είναι στην μουσουλμανική ζωή του, παρά μόνο για τους πολεμιστές (Mujahid) που θα θυσιάσουν στον Ιερό Πόλεμο.

Ο Ιερός Πόλεμος βασίζεται στο ιδίωμα του ανθρώπου να θυσιάζεται για κάποιο ανώτερο ιδανικό. Η υπέρτατη θυσία της ίδιας της ζωής, μπορεί να συσχετιστεί μόνο με πολύ υψηλά ιδανικά. Τα ιστορικά παραδείγματα δεν είναι λίγα. Οι χριστιανοί μάρτυρες, στα πρώτα χριστιανικά χρόνια, θυσιάζονταν για την πίστη τους, προσδοκώντας την αιώνια ουράνια βασιλεία. Πολλοί κουμουνιστές θυσιάστηκαν για τις ιδεολογίες τους. Οι αγωνιστές του '21 θυσιάστηκαν για την ιδέα της πατρίδας τους, την

¹⁹ Βλέπε στο κοράνι: Μέρος 27° Σούρα ελ Ραχμάν στίχοι 50-78, σ. 833-836, επίσης Μέρος 27° σουρ ελ-βακίνα στίχος 34-38 σ. 838-839, Μέρος 5° σούρα ελ- Νισά στίχος 57 σ. 116

²⁰ <http://www.answering-islam.org/Women/in-hell.html>

²¹ Abdallah Shamil Abu Idris (Shamil Basaev), *Book of Mujahidden*, March 2004

ελευθερία και την πίστη την αγία.²² Ανάλογα πράττουν και οι μουσουλμάνοι, δεχόμενοι να πεθάνουν για μια οικουμενική επικράτηση του Κορανίου και την μετά θάνατον κατάκτηση του Παραδείσου, αφού κάθε μουσουλμάνος που θα πεθάνει για την πίστη του, θεωρείται μάρτυρας και έχει δεδομένες τις προαναφερθείσες αιώνιες υλικές απολαύσεις του Παραδείσου. Η διαφορά έγκειται στο ότι οι μεν μάρτυρες της χριστιανικής πίστης απέφευγαν να αυτοθυσιάζονται, αλλά δέχονταν το μαρτύριο, αρνούμενοι να εγκαταλείψουν την πίστη τους προκειμένου να παραμείνουν ζωντανοί. Όμως ποτέ δεν αφαιρούσαν τις ζωές άλλων μαζί με την δική τους. Για τον λόγο αυτό και η ορθόδοξη εκκλησία, ουδέποτε ανακήρυξε αγίους τους αγωνιστές-μάρτυρες του '21, παρά τον θαυμασμό ή την τιμή που τους αποδίδει ή την θρησκευτική πίστη που έτρεφαν.

Αντίθετα, οι μουσουλμάνοι μάρτυρες αυτοθυσιάζονται για να αφαιρέσουν μαζί με την δική τους και τις ζωές άλλων, «απίστων», ώστε η επικράτηση του Ισλάμ, να γίνει ευκολότερη. Μάλιστα προτιμητέο κατά τον Μωάμεθ είναι η ένταξη του αγωνιστή στον πόλεμο μαζί και με την περιουσία του. Ένας άνθρωπος που είναι έτοιμος να πεθάνει για τα πιστεύω του, αδυνατεί να αλλάξει κάτι από αυτά. Επειδή, η πίστη στον ισλαμικό νόμο αφορά το σύνολο του θεϊκού νόμου και όχι κάποιο μέρος αυτού. Αν χάσει η πίστη την απολυτότητά της, τίθεται υπό αμφισβήτηση, οπότε χάνει την αυθεντία της, για την οποία θα άξιζε η αυτοθυσία.

Το ζήτημα του Ιερού Πολέμου δεν αποτελεί σκοπό της παρούσης εργασίας, όμως δείχνει το απώτατο όριο δράσης του Ισλάμ και τον τρόπο σκέψης στον οποίο γαλουχούνται, όλο και συχνότερα, οι μουσουλμανικοί πληθυσμοί, ακόμα και εντός των δυτικών κοινωνιών. Συνεπώς, αυτός ο τρόπος σκέψης θα πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν στον γενικότερο σχεδιασμό της αντεγκληματικής πολιτικής.

1.1.3. Συμβολική αλληλεπίδραση:

Συνεχίζοντας, η θεωρία της συμβολικής αλληλεπίδρασης²³ και ειδικότερα η θεωρία της ετικέτας²⁴, όπως υιοθετήθηκε από την εγκληματολογία, προσφέρει στην παρούσα εργασία μια ακόμα αιτιολογική βάση για το εγκληματικό φαινόμενο. Σύμφωνα με αυτήν, η αλληλεπίδραση των κοινωνιών και οι εκάστοτε αντιδράσεις αποδοχής ή επιτίμησης των διαφόρων πράξεων τους, οικοδομούν τον χαρακτηρισμό

²² Λόγος του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη στην Πνύκα, *Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων*, Βουλή των Ελλήνων, Αθήνα 2008

²³ Frank Tannenbaum, *Crime and the Community*, Ginn and Company, Boston MA. 1938

²⁴ Howard Becker, *Outsiders: Studies in the Sociology of Deviance*, Free Press, New York 1983,

των εγκλημάτων και κατά συνέπεια των εγκληματιών. Οι πράξεις από μόνες τους δεν έχουν θετικό ή αρνητικό χαρακτηρισμό, αλλά η κρατούσα τάξη (η πλειοψηφία ή οι πολιτικοί ή οι πνευματικοί ηγέτες θα πρόσθετε κανείς), ορίζει τι είναι έγκλημα. Συνεπώς ο εγκληματίας δεν γεννιέται, απλά ορίζεται βάση υποδείξεων. Άμα τη σύλληψη του, του αποδίδεται και η ανάλογη ετικέτα και η συγκεκριμένη πράξη αποκτά τον επιθυμητό χαρακτηρισμό. Η θεωρία αυτή μπορεί κάλλιστα να εξηγήσει τους λόγους για τους οποίους κάθε κοινωνία τελικά ορίζει διαφορετικές πράξεις ως εγκλήματα. Κατά τον Rachels υφίσταται ως ένα βαθμό ο επονομαζόμενος πολιτισμικός σχετικισμός δηλαδή, διαφορετικοί πολιτισμοί έχουν διαφορετικούς ηθικούς κώδικες.

Όμως ο πολιτισμικός σχετικισμός δεν συνεπάγεται, ότι κάθε ακολουθούμενη πολιτισμική πρακτική, από κάθε πολιτισμό, είναι αντικειμενικά σωστή ή δεν επιδέχεται κριτικής, όπως για παράδειγμα η επιβαλλόμενη κλειτοριδεκτομή, από ακραίες μουσουλμανικές κοινότητες, κυρίως σε Αφρικανικά κράτη.²⁵ Το κριτήριο για να κριθεί ένα έθιμο ή μια πρακτική ενός άλλου λαού αποδεκτή- ωφέλιμη είναι αν προάγει ή εμποδίζει την προσωπική ευημερία των ανθρώπων που επηρεάζονται απ' αυτή²⁶, με την προϋπόθεση ότι προηγήθηκε και αντικειμενική πληροφόρηση γύρω από το συγκεκριμένο ζήτημα και απουσιάζει κάθε είδους βία κατά την επιβολή του.

Ταυτόχρονα γεννάται και το ερώτημα τι συμβαίνει στην περίπτωση όπου άνθρωποι από διαφορετικές κοινωνίες, όπως συμβαίνει στη σύγχρονη Δύση, πρέπει να συνυπάρξουν. Τότε οι ίδιες πράξεις, έχουν αποκτήσει εκ διαμέτρου αντίθετες ετικέτες- χαρακτηρισμούς. Για παράδειγμα ο μουσουλμάνος επιβάλλει νόμιμα τον θεσμό του ενδιάμεσου γάμου, για να ξαναπαντρευτεί την διαζευγμένη σύζυγό του ή μπορεί να τελέσει γάμο με ανήλικη, διότι κατά τον δικό του νόμο πράττει σωστά, αφού και ο ιδρυτής της πίστεώς του Μωάμεθ είχε πράξει το ίδιο. Όμως κατά το δυτικό δίκαιο είναι καταδικαστέος και μάλιστα στην περίπτωση του γάμου του με ανήλικη των 9 ετών, ως παιδεραστής. Επίσης, κατά το ισλαμικό δίκαιο η γυναίκα δεν μπορεί να αποφασίσει για τον σύντροφο της ζωής της, αλλά το αποφασίζει ο κηδεμόνας της και μπορεί να το πράξει ήδη από την παιδική της ηλικία²⁷, ενώ στο δυτικό δίκαιο, ένας τέτοιος εξαναγκασμένος γάμος είναι άκυρος. Ειδικότερα σύμφωνα με το ισλαμικό δίκαιο, εάν η κοπέλα είναι παρθένα δεν ερωτάται στην επιλογή συντρόφου, παρά μόνο εάν έχει μπει στην εφηβεία. Αλλά και τότε εάν δεν απαντήσει, θεωρείται ότι συναινεί στον επικείμενο γάμο. Αντιθέτως, την μη παρθένα δεν μπορεί κανείς να την εξαναγκάσει να

²⁵ James Rachels, Στοιχεία ηθικής φιλοσοφίας, εκδόσεις οκτώ, 6^η έκδοση, σ.39-40

²⁶ James Rachels, Στοιχεία ηθικής φιλοσοφίας, οπ, σ.52

²⁷ <http://www.al-islam.org/marriage-and-morals-islam-sayyid-muhammad-rizvi/chapter-three-islamic-sexual-morality-2-its#beginning-sexual-life>

παντρεύει²⁸. Μάλιστα ο άνδρας είναι επιθυμητό να παντρεύεται με παρθένο σύζυγο, ενώ για τις γυναίκες δεν υπάρχει προτροπή να παντρεύονται παρθένους άνδρες.²⁹ Άλλωστε η παρθενία των ανδρών δεν μπορεί να αποδειχθεί με αντικειμενικό τρόπο, όπως συμβαίνει στις γυναίκες. Ταυτόχρονα η σύζυγος είναι υποχρεωμένη να ικανοποιεί τις σεξουαλικές επιθυμίες του άνδρα, οποτεδήποτε θελήσει αυτός και σε περίπτωση αναίτιας άρνησης (πχ λόγοι υγείας) μπορεί να εκδιωχτεί από το σπίτι για εύλογο χρονικό διάστημα.³⁰ Ακόμα, αιτία διαζυγίου από την πλευρά του άνδρα είναι και η αποκάλυψη κάποιου μυστικού το οποίο έχει εμπιστευτεί ο σύζυγος στη σύζυγο.³¹ Τέτοιες διατάξεις είναι ανύπαρκτες στα δυτικά νομικά συστήματα διότι χαρακτηρίζονται τουλάχιστον οπισθοδρομικές, από τον δυτικό άνθρωπο και εξετάζονται στα πλαίσια της ενδοοικογενειακής βίας, όπως: λεκτική, σωματική, σεξουαλική κλπ. με ποινικές κυρώσεις για τον υπαίτιο, άσχετα με το εάν είναι άντρας ή γυναίκα.

1.1.4. Θεωρία εξουδετέρωσης:

Συνεχίζοντας την θεωρητική προσέγγιση, θα αναφερθούν οι Matza και Sykes για την θεωρία της εξουδετέρωσης την οποία και διατύπωσαν.³² Μεταξύ άλλων, οι συγγραφείς αναφέρουν ότι ο δράστης σε κάποιες περιπτώσεις αρνείται την ύπαρξη θύματος, ώστε να δικαιολογήσει την πράξη του ή ακόμα επικαλείται την πίστη του ή την αφοσίωση του σε κάτι ανώτερο. Οι δυο παραπάνω πολύ ενδιαφέρουσες θέσεις είναι πέρα για πέρα σύγχρονες και περιγράφουν με ακρίβεια την αιτιολόγηση της συμπεριφοράς, όταν η πίστη στο Ισλάμ δικαιολογεί παραβατικές πράξεις εις βάρος μη μουσουλμάνων, ενώ την ίδια συμπεριφορά την καταδικάζει όταν συμβαίνει εις βάρος πιστών στον Αλλάχ και στο Κοράνι. Γίνεται αντιληπτό ότι ο πιστός μουσουλμάνος, ο οποίος θεωρεί τον άπιστο ως κάτι υποδεέστερο, δεν θα του αναγνωρίσει κανενός είδους δικαίωμα ή βλάβη.

Όπως θα αναλυθεί παρακάτω, το Ισλάμ αναγνωρίζει τρεις μεγάλες ομάδες ανισοτήτων. Μία από αυτές είναι η αξία του πιστού και η απαξία του άπιστου. Ακόμα και ο αμελής πιστός θεωρείται καλύτερος από τον άπιστο,³³ ενώ είναι χρέος του πιστού

²⁸ AHMAD IBN NAQIB AL-MISRI, *Reliance of traveler A CLASSIC MANUAL OF ISLAMIC SACRED LAW*, Edited and Translated by Sheik Nuh Ha Mim Keller, m.3.13, σ.213

²⁹ AHMAD IBN NAQIB AL-MISRI, *Reliance of traveler A CLASSIC MANUAL OF ISLAMIC SACRED LAW*, σπ, m.1.3, σ.208

³⁰ *Reliance of traveler*, ο.π., m. 5.1

³¹ Το ιερό Κοράνιο: 66, Σούρα ελ Ταχρίμ, 1-5

³² D. Matza, G. Sykes, *Techniques of Neutralization*, A theory of delinquency 1957

³³ Hadith of bukari,

να βοηθά τον πιστό και να βασανίζει τον άπιστο.³⁴ Συνεπώς, θα πρέπει να θεωρείται δεδομένη η μη ύπαρξη θύματος στα εγκληματικά περιστατικά μουσουλμάνων, έναντι μη μουσουλμάνων, καθώς και ο νόμος δεν επιβάλλει κανενός είδους αποζημίωση ακόμα και στην περίπτωση του φόνου³⁵. Είναι χαρακτηριστικές οι διηγήσεις από την ζωή του Μωάμεθ, όπου ο ίδιος δήλωνε με ευχαρίστηση την εξόντωση των εχθρών του, καθώς και εκθείαζε περιστατικά φόνων, όπου το θύμα ήταν άπιστο και ο θύτης πιστός³⁶, αφού όλοι οι άπιστοι θεωρούνται κυρίως υποκριτές, ψεύτες και εν δυνάμει εχθροί. Μάλιστα, ο φόνος απίστου από πιστό δεν πρέπει να τιμωρείται με θάνατο, ενώ ο άπιστος που έχει διαφωνίες με πιστό δεν πρέπει να υποστηρίζεται.³⁷ Ταυτόχρονα ο Warner κάνει μια εύστοχη παρατήρηση και διαπιστώνει ότι το 64 % του κορανιού αφιερώνεται στους απίστους και όχι στους πιστούς και το ίδιο ισχύει στο σύνολο του Ισλαμικού νόμου (Κοράνι- Σούννα- Χαντιθ) όπου εκεί αφιερώνεται το 60% του περιεχομένου στους απίστους. Υποταγή και πίστη στο Ισλάμ δήλωσε το 2005, ενώπιον του Ολλανδικού δικαστηρίου και ο Μαροκινός, δολοφόνος του σκηνοθέτη Theo Van Gog, ο οποίος είχε γυρίσει βλάσφημη, κατά τον Ισλαμικό κόσμο, ταινία κατά του Μωάμεθ³⁸.

Το πρόβλημα που γεννάται, από την παραπάνω προσέγγιση, για τον δυτικό κόσμο είναι ιδιαιτέρως έντονο. Αυτό διαπιστώνεται και από το αδιέξοδο που έχει δημιουργηθεί στα ευρωπαϊκά κράτη αλλά και τις ΗΠΑ, την Αυστραλία κ.α. για την αντιμετώπιση που θα πρέπει να επιφυλάξουν σε όσους ευρωπαίους πολίτες ή πολίτες αναπτυγμένων κρατών, εγκαταλείπουν αυτές τις χώρες, όπως τη Γερμανία, το Βέλγιο, την Αυστραλία και εντάσσονται σε ένοπλες ομάδες, υποστηρίζοντας τον ιερό πόλεμο των ομόπιστών τους, εκτός Ευρώπης, όπως για παράδειγμα στην Συρία ή παλαιότερα στην Βοσνία. Αυτή την στιγμή υπολογίζεται ότι, στην Συρία, στον πόλεμο που διεξάγεται μεταξύ ανταρτών και επίσημης κυβερνήσεως, συμμετέχουν φανατικοί ισλαμιστές κάτοχοι διαβατηρίων τουλάχιστον 15 ευρωπαϊκών χωρών, οι οποίοι μπορεί να ξεπερνούν και τους 1000 επί συνόλου 11000 εθελοντών, μη Σύριων, μαχητών. Συνολικά προέρχονται από 74 διαφορετικές χώρες του πλανήτη³⁹. Κάποιοι ισχυρίζονται ότι οι παραπάνω πράξεις είναι φυσικό επακόλουθο σε κάθε κοινωνία που επικρατεί το Ισλάμ, καθώς και μεταξύ τους οι διάφορες παραφυάδες και αιρέσεις του Ισλάμ,

³⁴ Το ιερό Κοράνι: 30. Σούρα ελ- Ρουμ, στίχος 44,45,47 σ.613-614

³⁵ Reliance of traveler, ο.π., ο. 1.2, p.240

³⁶ Edwin Sell, The life of Muhammad, Mandras 1913, p. 92

³⁷ Το ίδιο.

³⁸ Antony Browne, 'Muslim radical confesses to Van Gogh killing in court tirade', *The Times*, 12 June 2005: <http://www.timesonline.co.uk/tol/news/world/article543212>.

³⁹ Μάνου Ηλιάδη στην «Κυριακάτικη Δημοκρατία» ημερομηνία: 13/1/2014, Καθημερινή 2 Απριλίου 2014, http://www.eglimatikotita.gr/2013/12/blog-post_3507.html,

δείχνουν την ίδια αντιπαλότητα, όπως δείχνουν απέναντι και σε όλους όσους θεωρούν μη μουσουλμάνους⁴⁰.

Επανερχόμενοι στον αρχικό προβληματισμό, πώς πρέπει αν αντιμετωπιστούν αυτοί όταν επιστρέψουν στις χώρες καταγωγής τους; Σύμφωνα με τον Ισλαμικό νόμο είναι ιερά πρόσωπα, σε ιερό καθήκον. Σύμφωνα με τις κρατούσες δυτικές νομοθεσίες, είναι δολοφόνοι εκ προμελέτης, βιαστές κλπ. Παράλληλα, αυτοί, εφόσον είναι ιεροί πολεμιστές δικαιούνται να χρησιμοποιήσουν οποιαδήποτε γυναίκα βρουν στο δρόμο τους, και να θανατώσουν κάθε οικογένεια που αρνείται να στείλει τα κορίτσια της, να σταθούν στο πλευρό των ιερών μαχητών⁴¹.

1.1.5. Θεωρία κοινωνικών δεσμών:

Συνεχίζοντας την ανάλυσή, σημαντικά στοιχεία θα αντληθούν από την θεωρία των κοινωνικών δεσμών του Hirsch, η οποία εξηγεί γιατί κάποια άτομα ή κοινωνικές ομάδες δεν εγκληματούν. Κατά τον Hirsch οι νομοταγείς πολίτες εμφανίζουν τα ακόλουθα χαρακτηριστικά: α) αφοσίωση σε πρόσωπα αναφοράς, β) δέσμευση από κοινωνικά αναγνωρισμένους στόχους, γ) συμμετοχή σε συμβατικές δραστηριότητες, δ) αποδοχή των κοινωνικών κανόνων. Τα μουσουλμανικά κράτη 'περηφανεύονται' για τους ισχυρούς κοινωνικούς δεσμούς που παρουσιάζουν, πλήρως αφοσιωμένοι σε πρόσωπα αναφοράς τους θρησκευτικούς ηγέτες, συμμετέχουν ανελλιπώς σε θρησκευτικές τελετές, ενώ αποδέχονται πλήρως κάποιους κοινωνικούς κανόνες, μέχρις υπερβολής⁴². Από αυτούς τους κανόνες προκύπτουν και πολλά από τα εγκλήματα τιμής σύμφωνα με το δυτικό δίκαιο, τα οποία για τον ισλαμικό χώρο δεν αποτελούν καν εγκλήματα, αλλά εφαρμογή κοινωνικών στόχων.

Επίσης τα μουσουλμανικά κράτη ισχυρίζονται ότι οι καθημερινές πρακτικές της δημόσιας προσευχής και της επιτασσύμενης ελεημοσύνης σε αδύναμους και ορφανά, προστατεύουν τις κοινότητες αυτές από την εγκληματογένεση. Η αντίφαση εδώ είναι ότι η ίδια αλληλεγγύη και κοινωνική ένταξη επιβάλλεται μεταξύ των μουσουλμανικών πληθυσμών, αλλά δεν αφορά τους άπιστους (non believers). Γι' αυτό και πολλοί επιστήμονες προερχόμενοι από τον ισλαμικό χώρο, ισχυρίζονται ότι μουσουλμανικά κράτη παρουσιάζουν χαμηλότερους δείκτες εγκληματικότητας. Για να έχει κύρος η σύγκριση αυτή, επικαλούνται τους δείκτες εγκληματικότητας, άλλων κρατών με

⁴⁰ Μάνου Ηλιάδη, ΤΟ ΙΣΛΑΜ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΕΙ ΣΕ ΟΛΟΚΛΗΡΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΣΤΙΣ ΔΙΩΞΕΙΣ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ, *Επίκαιρα*, τεύχος 219,

⁴¹ <http://chainsoff.wordpress.com/2014/04/09/syria-is-what-happens-when-islam-wins/>

⁴² Abdulah H. al-Kalifah, Religiosity in Islam as protective mechanism against criminal temptation, *The American journal of Islamic social sciences*, 404 vol11:1, spring 1994

αντίστοιχους όμως δείκτες οικονομικής ανάπτυξης. Μέσα από την σύγκριση αυτή φαίνεται ότι τα κράτη που εφαρμόζουν τον ισλαμικό νόμο έχουν χαμηλότερα ποσοστά φόνων, βιασμών, κλοπών, έναντι κρατών όπως αυτά της λατινικής Αμερικής.⁴³ Αυτό όμως που δεν λαμβάνεται καθόλου υπόψη είναι η διαφορά στους ορισμούς των εγκλημάτων μεταξύ δυτικού και μουσουλμανικού κόσμου. Έτσι, περιστατικά ενδοοικογενειακής βίας και κακοποίησης γυναικών από τους συζύγους τους δεν είναι δυνατόν να καταγραφούν και τελικά να υπολογιστούν στον ισλαμικό κόσμο, ούτε και περιστατικά φόνων με θύματα «απίστους». Η Σαρία απαγορεύει στη σύζυγο να βγαίνει από το σπίτι της χωρίς την άδεια του συζύγου, διαφορετικά θεωρείται υπεύθυνη για τον βιασμό της, ενώ ακόμα και μόνο η μαρτυρία της δεν αρκεί καθώς έχει την μισή ισχύ από αυτή ενός άνδρα. Συνεπώς, ναι μεν εμφανίζονται χαμηλότεροι δείκτες εγκληματικότητας, αλλά και ο σκοτεινός αριθμός της εγκληματικότητας φαίνεται να είναι αρκετά μεγαλύτερος και πάντα με την προϋπόθεση ότι ορίζονται τα εγκλήματα με τον ίδιο ακριβώς τρόπο.

1.1.6. Ο αντίλογος του Καταργητισμού:

Σαν αντίλογος θα μπορούσε να παρατεθεί το κίνημα των καταργητιστών (Hulsman), σύμφωνα με το οποίο, κατά τον Niels Christie, η εγκληματοποίηση και η ποινική καταστολή κάθε κοινωνίας είναι προϊόν συγκεκριμένων πολιτικών επιλογών, σε ένα συγκεκριμένο χρονικό πλαίσιο, μια συγκεκριμένη εποχή. Κάθε νομικό σύστημα και κάθε κοινωνία γενικότερα δίνει το δικό του ορισμό του τι είναι καλό και κακό και κατά συνέπεια ποιος είναι ο εγκληματίας, το θύμα και τελικά τί είναι έγκλημα. Το κίνημα αυτό φθάνει στο σημείο να απορρίπτει και την ύπαρξη αυτού καθαυτού του εγκλήματος, ως κάτι εντελώς σχετικό και ιστορικά μεταβλητό.⁴⁴ Τόσο ο Christie, αλλά και άλλοι εκπρόσωποι του καταργητιστικού ρεύματος⁴⁵, ισχυρίζονται ότι τελικά έγκλημα δεν υφίσταται, απλώς σε κάθε περιστατικό το έγκλημα ορίζεται κάθε φορά.

Το δυστύχημα, σύμφωνα με τους καταργητιστές είναι ότι ο ορισμός του εγκλήματος γίνεται βάση κάποιων συμφερόντων και όχι, απαραίτητα, βάση κάποιου κοινωνικού συμβολαίου. Με βάση το σκεπτικό αυτό οι πιο ακραίοι των καταργητιστών εισηγούνται μέχρι και την πλήρη κατάργηση του ποινικού συστήματος⁴⁶. Ο Hulsman,

⁴³ Seyed Hossein Serajzadeh, ISLAM AND CRIME THE MORAL COMMUNITY OF MUSLIMS, *Journal of Arabic and Islamic Studies*, Vol 4 (2001–2002), p. 111-130

⁴⁴ Vincenzo Ruggiero, Nigel South and Ian Taylor, *The new European criminology*, Routledge, London 1998, σ. 117-124

⁴⁵ Το ίδιο

⁴⁶ Hulsman, L &, J. Bernat de Celis, *Άστοχες ποινές. Το ποινικό σύστημα υπό αμφισβήτηση*, Εισαγωγή – Μετάφραση Γ. Νικολόπουλου, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 1997, σ. 32

εκπροσωπώντας τον ριζοσπαστικό καταργητισμό, ισχυρίζεται ότι το ίδιο το ποινικό σύστημα εισάγει περισσότερη βία από ότι ισχυρίζεται, ότι αποτρέπει και έχει μάλιστα θεσμοθετηθεί για τον σκοπό αυτό, με αποτέλεσμα να αποτελεί το ίδιο κοινωνικό πρόβλημα, σε αντίθεση με την γενικότερη πεποίθηση ότι αυτό υπάρχει για να λύνει προβλήματα. Την θέση του ποινικού συστήματος θα καταλάβουν οι μηχανισμοί ελέγχου της κοινότητας, στους οποίους ενεργό ρόλο θα πάρει το θύμα⁴⁷.

Ο καταργητισμός στην ουσία του θέτει το ερώτημα ποίος είναι τελικά ο ορισμός του εγκλήματος. Ο Durkheim ισχυρίζεται ότι έγκλημα είναι κάθε τιμωρούμενη πράξη, καθώς η ποινικοποίηση των διαφόρων πράξεων είναι κάτι σχετικό και κοινωνικά και ιστορικά μεταβλητό⁴⁸. Όμως ένας τέτοιος ορισμός, όπως αποδίδεται και από το άρθρο 14 του ποινικού κώδικα⁴⁹, είναι σχετικός, διότι δεν εξηγεί τον λόγο που πρέπει μια πράξη να χαρακτηριστεί ως εγκληματική και άρα τιμωρητέα. Αρκετά νωρίτερα, ο Bentham (1802)⁵⁰, όρισε έγκλημα κάθε πράξη που νομίζουμε ότι πρέπει να απαγορεύεται λόγω του κακού που δημιουργεί. Και αυτές θα είναι οι πράξεις που συντελούν στην μείωση του ευ- ζην της κοινότητας, καθώς μέσω της πράξης αυτής προκύπτει περισσότερο κακό από καλό, το οποίο με την σειρά του διαχέει ανησυχία και ανασφάλεια στην κοινωνία. Όμως και πάλι, μέσα από σύγχρονες, αλλά και παλαιότερες πρακτικές των ΜΜΕ (και όχι μόνο)⁵¹ πχ του ηθικού πανικού, διαπιστώνεται ότι μπορεί το αίσθημα ανασφάλειας και ο φόβος του εγκλήματος να αυξάνει και να εγκληματοποιούνται πράξεις οι οποίες υπό άλλες συνθήκες δεν θα προβληματίζαν καν το κοινωνικό σύνολο⁵².

Πάνω σε αυτό το σκεπτικό και ο Mannheim, το 1965, πριν ο Stanley Cohen (1974) αναπτύξει το πρόβλημα του ηθικού πανικού (moral panic), διαβλέποντας τον κίνδυνο, συστήνει, να αποφεύγεται η εγκληματοποίηση πράξεων που χαρακτηρίζονται εγκληματικές, είτε τεχνητά, είτε εντελώς άσκοπα. Για το λόγο αυτό (και όχι μόνο) υπάρχουν εγκληματολόγοι οι οποίοι ισχυρίζονται ότι θα πρέπει να σταματήσει η

⁴⁷ Hulsman, L &, J. Bernat de Celis, *Άστοχες ποινές, ο.π.*, 163

⁴⁸ Emile Durkheim, *The division of labour in Society*, ή ακόμα Durkheim E., *Οι κανόνες της κοινωνιολογικής μεθόδου*, μτφρ.- επιμ. Λ. Μουσοπούρου, Αθήνα (1978), Gutenberg

⁴⁹ Ανδρουλάκης Νικόλαος, *Ποινικόν Δίκαιον*, τομος Α, εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήναι, σ. 50 αναλυτικότερα: Έγκλημα είναι επίσης κατά τον ορισμό του Ποινικού Κώδικα "πράξη άδικη και καταλογιστή στο δράστη της, η οποία τιμωρείται από το νόμο"

⁵⁰ Jeremy Bentham, *An Itroduction to the principles of Morals and Legislation*, Clarendon Press, Oxford 2012

⁵¹ Ο Stanley Cohen, ο οποίος εισήγαγε τον όρο του ηθικού πανικού (moral panic), αυτούς όλους τους ονόμασε εργολάβους της ηθικής (moral entrepreneurs). Βλέπε αναλυτικότερα: Cohen Stanley, *Moral Panics and Folk Devils*, 3rd edition, London 2004

⁵² Maurice Cusson, *Σύγχρονη εγκληματικότητα*, μτφ. Ηρώ Σαγκουνίδου- Δασκαλάκη, Νομική βιβλιοθήκη, 2002, σ. 28-29

προσέγγιση του εγκληματικού φαινομένου με τον όρο έγκλημα, αλλά με την εισαγωγή του όρου της βλάβης, ως κάτι γενικότερο⁵³.

Παρόλα αυτά, όπως παραδέχονται και οι εγκληματολόγοι που εισηγούνται αυτή την θέση, ο πιστός του Ισλάμ δεν μπορεί να διακρίνει την βλάβη που προκαλεί, αλλά το αντίθετο, πιστεύει ότι συμμορφώνεται με τις Θεϊκές επιταγές του Αλλάχ και του Προφήτη και το γεγονός αυτό δεν του επιτρέπει κανέναν περεταίρω προβληματισμό..

Βέβαια, θα μπορούσε κάποιος να ισχυριστεί ότι και στην περίπτωση του Ισλάμ, εφόσον δεν υφίσταται έγκλημα, δεν υφίσταται και πρόβλημα, αφού, τελικά, μπορούν ολόκληρα κράτη να υπάρχουν και να λειτουργούν σύμφωνα με τον Ισλαμικό νόμο. Το πρόβλημα και εδώ, βρίσκεται στην συνύπαρξη ανθρώπων και λαών, οι οποίοι ορίζουν διαφορετικά το έγκλημα και την παραβατική συμπεριφορά. Όταν άνθρωποι είναι υποχρεωμένοι να ζουν, να εργάζονται και τελικά να συμβιώνουν με άλλους ανθρώπους, αντιδιαμετρικά αντίθετων παραδόσεων, οι οποίοι εξετάζουν το έγκλημα, την ατομική και κοινωνική βλάβη και την παρεκκλίνουσα συμπεριφορά από εντελώς διαφορετική σκοπιά, πως μπορούν τελικά να συνυπάρξουν ειρηνικά;

Ενδεικτικό του διαφορετικού τρόπου σκέψης των μουσουλμάνων είναι η θέση που κρατούν απέναντι στις γυναίκες ή τους απίστους, όπως αποκαλούν όλους τους μη μουσουλμάνους. Ο μουσουλμάνος αδυνατεί να δεχθεί ότι η θέση της γυναίκας δεν είναι κατώτερη από του άνδρα ή ότι ο άπιστος μπορεί να έχει ίσα δικαιώματα και να αξίζει μια αξιοπρεπή ζωή όπως ο πιστός, διότι οι θέσεις αυτές ισοδυναμούν με αποστασία και προδοσία της πίστης του. Κάθε πράξη δικαιολογείται εφόσον είναι βασισμένη στον θεϊκό λόγο, δηλαδή το Κοράνι και τις ιερές παραδόσεις του, τις Χαντίθ. Ταυτόχρονα, σαν πίστη, ζητά τυφλή υπακοή σε όλες τις επιταγές της και ένα από τα μεγαλύτερα αμαρτήματα στην πίστη αυτή, το οποίο τιμωρείται με θάνατο, είναι η αποστασία, δηλαδή η αλλαγή πίστης ή απόρριψη του θεϊκού νόμου. Συμπερασματικά, η δομή και ο τρόπος σκέψης της κοινωνίας αυτής ορίζει τελείως διαφορετικά τη βλάβη και το έγκλημα.

1.1.7. Σημείο συνάντησης το μετριοπαθές Ισλάμ;

Για τον παραπάνω λόγο, προσπάθειες υιοθέτησης του μετριοπαθούς λεγόμενου Ισλάμ, ξεσήκωσαν θύελλα αντιδράσεων, από τις ορθόδοξες- ακραίες πτέρυγες του. Ένα

⁵³ Paddy Hillyard, Christina Pantazis, Steve Tombs, Dave Gordon, Danny Dorling, *Criminal Obsessions: Why harm mattered more than crime*, crime and society foundation, London 2005, βλέπε ειδικότερα κεφάλαιο 4, σ. 64.

τέτοιο περιστατικό έλαβε χώρα στη Μεγάλη Βρετανία τον Αύγουστο του 2008, σε μια πρόταση για την κατοχύρωση ίσων δικαιωμάτων στους συζύγους που πρόκειται να πάρουν διαζύγιο. Το σχετικό κείμενο υπέγραψαν ισχυροί παράγοντες του Βρετανικού μουσουλμανικού χώρου όπως το Βρετανικό Μουσουλμανικό Συμβούλιο (the Muslim Council of Britain), το Συμβούλιο Ιμάμηδων και Τζαμιών (the Imams and Mosques Council), το Βρετανικό Συμβούλιο Μουσουλμανικού Νόμου (the Muslim Law (Shariah) Council UK), το δίκτυο μουσουλμάνων γυναικών της Μεγάλης Βρετανίας (Muslim Women's Network-UK)⁵⁴. Παρόλη την υποστήριξη, το κείμενο πολεμήθηκε έντονα από τον Shaykh Haytham al-Haddad και από το Ισλαμικό Συμβούλιο της Σαρίας (the Islamic Shariah Council), ως νεωτεριστικό, ασύμβατο με τον μουσουλμανικό νόμο και άρα «Αντισλαμικό». Η επιχειρηματολογία ξεκινούσε με το σκεπτικό ότι το Κοράνι είναι αιώνιο και άρα κατάλληλο για κάθε εποχή και τόπο. Δεν επιδέχεται καμία τροποποίηση και στοιχειοθετεί αποστασία η άρνηση της ως άνω αλήθειας. Άρα κάθε παρέμβαση στα Ιερά κείμενα ισοδυναμεί με αποστασία, αποδεικνύοντας ότι πολιτεία και θρησκεία στο μουσουλμανικό χώρο, προχωρούν αδιάστατα⁵⁵.

Στην Δύση, ο εναγκαλισμός του εκκλησιαστικού δικαίου με το ποινικό δίκαιο έληξε οριστικά, μετά την γαλλική επανάσταση, αφήνοντας πίσω τις πληγές του μεσαίωνα. Σίγουρα κανείς δεν θα ήθελε να επιστρέψει το ευρωπαϊκό δίκαιο σε καταστάσεις όπου άνθρωποι κατηγορούνταν επειδή δεν χαιρετούσαν τα καθολικά μοναχικά τάγματα ως όφειλαν.⁵⁶ Αλλά και η βυζαντινή αυτοκρατορία κατηγορήθηκε έντονα, για την θεοκρατία της, παρόλο που δεν έχουμε μεγάλων διαστάσεων φαινόμενα θρησκευτικών αυθαιρεσιών. Όσες φορές όμως συνέβη στενή εμπλοκή της πολιτικής εξουσίας στα εκκλησιαστικά ζητήματα, προέκυψαν τραγικά αποτελέσματα, όπως στην περίπτωση της εικονομαχίας, η οποία ταλάνισε την αυτοκρατορία περί τα 100 χρόνια⁵⁷. Για να αποφύγει την διαπλοκή κράτους και εκκλησίας, το νεότερο γαλλικό κράτος, δεν αναγνώρισε καμία επίσημη θρησκεία στο σύνταγμά του, ώστε να αποφευχθούν πιθανές συγκρούσεις αυτού του είδους⁵⁸. Το άρθρο 1 αναφέρει ότι η Γαλλία είναι πολιτεία αδιαίρετη, **κοσμική**, δημοκρατική και κοινωνική, η οποία σέβεται όλες τις θρησκείες, αλλά δεν κάνει διακρίσεις. Το ίδιο έπραξε και η κοσμική Τουρκία υπό τον Κεμάλ Ατατούρκ. Ειδικά για την περίπτωση της Τουρκίας, ο Bozarslan,

⁵⁴ <http://www.muslimparliament.org.uk/Documentation/Muslim%20Marriage%20Contract.pdf>

⁵⁵ Βλέπε στο <http://uk.youtube.com/watch?v=FGRA252Y9BU> και τα επακόλουθα βίντεο

⁵⁶ Νέστωρος Κουράκης, *Ποινική καταστολή*, εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα 1985, σ. 115

⁵⁷ Βλασίου Ι. Φειδά, *Εκκλησιαστική Ιστορία τόμος Β'*, 3^η έκδοσης, Αθήνα 2002, σ. 764-798

⁵⁸ Constitution of France October 4 1958, όπως τροποποιήθηκε στις 23 Ιουλίου 2008

επικροτώντας τον κοσμικό χαρακτήρα του Κεμαλισμού, χαρακτηρίζει την ισλαμική θεοκρατία ως τυραννία⁵⁹.

Εδώ αξίζει να αναφερθεί ότι, σύμφωνα και με την η Αρχιμανδρίτου η χριστιανική έννοια της αδελφότητας, η οποία ανύψωσε τον αδελφό εκ πίστεως, περισσότερο από τον αδελφό εξ' αίματος, μείωσε σημαντικά την αξία της ιδιωτικής εκδίκησης και εισήγαγε την έννοια της συγχώρησης. Διότι η ισότητα όλων των ανθρώπων απέναντι στο Θεό και η αντίληψη ότι ο διπλανός αποτελεί εικόνα του ίδιου του Θεού, αποτέλεσαν το υπόβαθρο μιας ηθικής, ανεξάρτητης από το γένος, τη φυλή ή την κάστα.⁶⁰

Σήμερα, είναι κοινώς γνωστό, ότι σε καμία δημοκρατική χώρα, το θρησκευτικό δίκαιο δεν παρεμβαίνει στο δίκαιο της πολιτείας. Μπορεί για παράδειγμα, όπως συμβαίνει στο Ελληνικό σύνταγμα, να γίνεται αναφορά στο όνομα της Αγίας Τριάδας και να αναγνωρίζεται ως επίσημη θρησκεία η Ορθόδοξη χριστιανική πίστη, όμως διακηρύσσεται η ανεξιθρησκία και κανένας εκκλησιαστικός νόμος ή θρησκευτική επιταγή δεν έχει την ισχύ νόμου του κράτους⁶¹.

Άλλωστε το εκκλησιαστικό δίκαιο δεν έχει την σκοπιμότητα του κοσμικού δικαίου, καθώς αφορά μόνον όσους εκούσια επιθυμούν να το ακολουθήσουν και αυτούς προσπαθεί να προστατεύσει έναντι αιρέσεων ή θρησκευτικών παρεκκλίσεων. Επιπρόσθετα, στοχεύει να ανορθώσει τον αμαρτάνοντα άνθρωπο⁶², με σκοπό την μετά θάνατον, αιώνιο ζωή και δεν σχετίζεται με κοσμικά, υλικά και πρόσκαιρα⁶³ αποκτήματα. Αντίθετα το κοσμικό δικαιο, έχει σκοπό την ευημερία και την κοινωνική ειρήνη, αποτελώντας ένα σύνολο κανόνων συμπεριφοράς, οι οποίοι είναι υποχρεωτικοί εντός της κοινωνίας αυτής, με την προϋπόθεση βέβαια ότι και η κοινωνία διαθέτει τα μέσα να τους επιβάλλει.⁶⁴

⁵⁹ Παναγιώτη Κικίλια, *Το Ισλάμ ως παράγοντας εξωτερικής πολιτικής της Τουρκίας*, Διπλωματική εργασία, ΠΜΣ Κοινωνιολογίας/ Τμήμα κοινωνικής και Πολιτικής θεωρίας Παντείου Πανεπιστημίου, Αθήνα 2011

⁶⁰ Μαρία Αρχιμανδρίτου, *Ιδιωτική εκδίκηση και δίκαιο ή ανομία*, εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα 2007, σ.34

⁶¹ Σύνταγμα της Ελλάδος, Προοίμιο και άρθρο 3. Καθώς και άρθρο 4 παράγραφος 2

⁶² Παναγιώτη Χριστινάκη, *Θέματα κανονικού και Εκκλησιαστικού Δικαίου*, εκδόσεις Συμμετρία, Αθήνα 1994, σ.112-113

⁶³ Κάθε πράξη του Χριστιανού πρέπει να γίνεται προς δόξαν Θεού. Βλέπε: Παναγιώτη Χριστινάκη, *Θέματα κανονικού και Εκκλησιαστικού Δικαίου*, ο.π., σ.115

⁶⁴ Ιωάννου Αρβανίτου, *Εισαγωγή στην Επιστήμη του Δικαίου*, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα 1983, σ.21

Κάποιοι⁶⁵ ισχυρίζονται ότι πρέπει να μπορεί κανείς να επιλέξει ποιο νομικό σύστημα θέλει να ακολουθήσει και τελικά να κρίνεται και να δικάζεται με βάση αυτό. Ο ισχυρισμός είναι σωστός εφόσον όλοι μπορούν να επιλέξουν. Το πρόβλημα όμως είναι τόσο πρακτικό, όσο και θεωρητικό, φιλοσοφικό αλλά και νομικό. Πώς θα μπορούσε να διατηρηθεί για παράδειγμα η αρχή της ισότητας ή της νομιμότητας, σε ένα κράτος που θα ίσχυαν διαφορετικοί ποινικοί κώδικες ή ακόμα και διαφορετικά συντάγματα, ανάλογα για παράδειγμα με τις θρησκευτικές πεποιθήσεις του καθενός. Για παράδειγμα, όταν οι μουσουλμανικές κοινότητες του Καναδά αιτήθηκαν να δικάζουν το οικογενειακό δίκαιο σύμφωνα με την Σαρία, ο Καναδάς απέρριψε την πρόταση τους. Μάλιστα για να διατηρηθεί η κοινωνική ειρήνη, καθώς και το αίσθημα δικαίου, αφαίρεσε και κάποια προνόμια νομικής φύσεως, τα οποία είχαν παραχωρηθεί σε εβραϊκές και προτεσταντικές κοινότητες⁶⁶.

⁶⁵ Ο αρχιεπίσκοπος του Canterbury το 2008 βλέπε:

<http://www.guardian.co.uk/uk/2008/feb/07/religion.world3> και SPEECH BY LORD PHILLIPS, EQUALITY BEFORE THE LAW EAST LONDON MUSLIM CENTRE, 3 JULY 2008, βλέπε στο:

http://www.matribunal.com/downloads/LCJ_speech.pdf

⁶⁶ Arsani William, An Unjust Doctrine of Civil Arbitration: Sharia Courts in Canada and England, *Stanford Journal of International Relations*, 40 Spring 2010

1.2. Το δυτικό δίκαιο:

Το δυτικό δίκαιο⁶⁷, κουβαλώντας μακραίωνη παράδοση και επηρεασμένο από ρεύματα, διακηρύξεις, αλλά και την κοινή θρησκεία⁶⁸, τον χριστιανισμό, έχει σκοπό την εγκόσμια ευταξία των κοινωνιών, με κέντρο τον άνθρωπο⁶⁹. Συγκεκριμένα η αριστοτελική λογική, επέδρασε καταλυτικά στον δυτικό κόσμο με αποτέλεσμα αυτός να υιοθετήσει γενικούς κανόνες για την εύρυθμη λειτουργία του,⁷⁰ ενώ στα πρώτα χρόνια του χριστιανισμού η καταλυτική επίδραση της ελληνικής παιδείας, συνέβαλε στην διαμόρφωση της ηθικής σε γενικές ιδέες.⁷¹ Επιπρόσθετα η ελληνική παράδοση επιβλήθηκε επί της ρωμαϊκής διάνοησης, επιβάλλοντας τελικά την αναζήτηση κανόνων δικαίου.

Βεβαίως, η διάκριση στην απονομή του δικαίου, που υπάρχει στον ευρωπαϊκό χώρο, και όχι μόνο, (ρωμαιοδικαϊκή παράδοση και παράδοση της νομολογίας των δικαστηρίων- Κοινοδίκαιο), δεν αλλάζει τις βασικές αρχές και το πνεύμα του δικαίου των χωρών που το υιοθετούν, το οποίο παραμένει κοινωνικό αλλά και κανονιστικό, διαμορφωμένο προς το συμφέρον των πολλών⁷². Οι αρχές και η φιλοσοφία του δικαίου, παραμένει λίγο πολύ κοινή και βασίζεται σε κοινές πεποιθήσεις, οι οποίες κατά τον Weber, προέρχονται από την μεταφυσική, καθώς η μεταφυσική ήταν από τους κυρίαρχους παράγοντες αιτιολόγησης των νόμων στον δυτικό πολιτισμό. Αυτό οφείλεται στο παράγοντα ηθική, ο οποίος είναι σε μεγάλη έκταση κοινός. Κατά τον Rachel, το δίκαιο είναι προϊόν της κοινής ηθικής που επικρατεί στον ευρωπαϊκό χώρο και γενικότερα στα χριστιανικά ανεπτυγμένα κράτη⁷³, η οποία προέρχεται από την κοινή θρησκεία. Αργότερα, η διακήρυξη της γαλλικής επανάστασης, επηρέασε όλο τον ευρωπαϊκό χώρο, αλλά και κάθε μεταγενέστερη νομική διαδικασία και σύστημα δικαιοσύνης.

⁶⁷ Η αναφορά μας στη Δύση αφορά τόσο τον ελληνικό, όσο και αυτό των ευρωπαϊκό χώρο, αλλά και χώρες όπως οι ΗΠΑ, Καναδάς και Αυστραλία οι οποίες ακολουθούν κοινή πορεία και ονομάζονται γενικότερα ως Δύση. Αποτελούν τον αναπτυγμένο κόσμο, διοικούνται από δημοκρατικά πολιτεύματα και γενικότερα είναι χώρες υποδοχής μεταναστών.

⁶⁸ Τουλάχιστον μέχρι τον 11^ο αιώνα που πραγματοποιήθηκε το εκκλησιαστικό σχίσμα ανατολικής και δυτικής εκκλησίας. Η συνέχεια παραμένει κοινή, *grosso modo*.

⁶⁹ Π. Λάμπρος Φωτόπουλος, *Σχέση ιερών κανόνων και κοσμικών νόμων*, Απρίλιος 2011

⁷⁰ Satish Saberwal, Heiko Sievers, *Rule, Laws, Constitutions*, Sage Publications, New Delhi 1998, σ.73

⁷¹ Το ίδιο

⁷² Andrei Marmor, *Law and Interpretation*, Clarendon press, Oxford 1995, σ.97

⁷³ James Rachel, *οπ*, σ. 72

1.2.1. Ανθρώπινα δικαιώματα:

Όταν αρκετά αργότερα, ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών, διακήρυττε παγκόσμια τα ανθρώπινα δικαιώματα, δεν έκανε τίποτα παραπάνω από το να επαναδιατυπώσει τις αρχές της γαλλικής επανάστασης με πιο γενικό- οικουμενικό τρόπο. Ο πυρήνας παραμένει: ελευθερία, ισότητα, μη καταπίεση. Ειδικά για το τελευταίο η διακήρυξη της γαλλικής επανάστασης εξηγεί στο προοίμιο της, ότι σκοπός είναι οι πολίτες να μπορούν, αλλά και πρέπει, να κρίνουν τους κυβερνώντες, ώστε να μη γίνονται αντικείμενο καταπίεσης, εκμετάλλευσης ή εξευτελισμού: «έτσι, ο λαός θα έχει πάντα μπροστά στα μάτια του τις βάσεις της ελευθερίας και της ευτυχίας του, ο δικαστής τον κανόνα των υποχρεώσεων του και ο νομοθέτης το αντικείμενο της αποστολής του.»⁷⁴ Διαπιστώνεται ξεκάθαρα ότι οι πρώτες αρχές που είχε θέσει η δημοκρατία της αρχαίας Αθήνας, που δεν ήταν άλλες από την ισονομία και την ελευθερία, παρέμειναν αναλλοίωτες στο διάβα των αιώνων⁷⁵.

Τα ανθρώπινα δικαιώματα και η νομική σκέψη των κρατών- λαών γύρω απ' αυτά, βασίστηκε στο φυσικό δίκαιο αρχικά και το κοινωνικό συμβόλαιο αργότερα. Το φυσικό δίκαιο ως γνωστόν προκύπτει από κάποια φυσικά χαρακτηριστικά που έχει ο άνθρωπος- κοινωνός, ανεξαρτήτως κοινωνικών, πολιτισμικών καταβολών, απλά διότι είναι άνθρωπος, ακόμα και αν δεν έχει σώας τας φρένας.⁷⁶ Οι αρχές του φυσικού δικαίου αιτιολογούν και την ύπαρξη μιας αρχής ή εξουσίας στις κοινωνίες, κοινά αποδεκτής, ώστε να διασφαλίζεται το φυσικό δίκαιο, μέσα από τους νόμους⁷⁷.

1.2.2. Αρχές δυτικών δημοκρατικών πολιτευμάτων:

Διαβάζοντας, τόσο το ελληνικό όσο και άλλα σύνταγμα διαπιστώνεται ότι οι διακηρύξεις περί ισότητας, δικαιοσύνης, ελευθερίας, τουλάχιστον σε εθνικό επίπεδο, αλλά και στο επίπεδο εξαγγελιών, τόσο διεθνών οργανισμών, όσο και υπερεθνικών σχηματισμών, παραμένουν σταθερές και αμετακίνητες. Κατά τον Finnis οι βασικές αρχές γύρω από τις οποίες περιστρέφεται κάθε δημοκρατικό πολίτευμα είναι:

Α. η ζωή, εννοώντας κάθε όψη της ζωής η οποία συμβάλει στον σωστό αυτοπροσδιορισμό και την αξιοπρεπή διαβίωση του ανθρώπου. Εδώ εντάσσει κάθε

⁷⁴ <http://www.conseil-constitutionnel.fr/conseil-constitutionnel/francais/la-constitution/les-constitutions-de-la-france/constitution-du-24-juin-1793.5084.html>. Μετάφραση: Βίκυ Λιακοπούλου
Επιμέλεια: Μάρκος Τσούμας

⁷⁵ Σπύρου Τριωϊανού Ιουλίας Βελισσαροπούλου, *Ιστορία Δικαίου*, εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα 2002, σ.49

⁷⁶ John Finnis, *Natural law and natural rights*, Clarendon press, Oxford 1980, p. 23

⁷⁷ Το ίδιο

έννοια κράτους δικαίου και κοινωνικών παροχών, ακόμα και το δικαίωμα ελεύθερης επιλογής της αναπαραγωγής

Β. η γνώση, ως ελεύθερη δυνατότητα και απρόσκοπτη πρόσβαση σε αυτή,

Γ. η δράση, ως δυνατότητα ελεύθερης επιλογής κάθε μορφής ανθρώπινης δράσης, επαγγελματικής, ψυχαγωγικής ή οποιαδήποτε άλλη,

Δ. η εμπειρία της καλαισθησίας. Με τον όρο αυτό ο συγγραφέας αναφέρεται στην διάσταση του ευ-ζείν, στην ποιοτική διαβίωση των ανθρώπων,

Ε. η κοινωνικότητα, διευκρινίζοντας ότι περιγράφει ένα εύρος κοινωνικότητας που εκτίνεται από την απλή ειρηνική και αρμονική συνύπαρξη των ανθρώπων, μέχρι την ανάπτυξη πραγματικής φιλίας και στενών δεσμών

ΣΤ. η πρακτική συμμόρφωση στις επιταγές της λογικής, είτε ως μέτρο πραγματικής ελευθερίας είτε ως αναζήτηση για να τεθούν σε λογική και ευφυή τάξη κάθε ατομική δράση, συνήθεια και πρακτική στάση ζωής

Ζ. το δικαίωμα στην θρησκεία, δηλαδή την ελεύθερη επιλογή στα πιστεύω και τις πεποιθήσεις για κάθε τι πέρα από τον φυσικό κόσμο, την λογική και την μετά θάνατον κατάσταση του ανθρώπου⁷⁸.

Όλα τα παραπάνω δεν συνεπάγονται την δημιουργία ενός συνόλου ατομιστών κοινωνιών, οι οποίοι πρέπει πάση θυσία να πετύχουν όλα τα παραπάνω εις βάρος άλλων ανθρώπων. Η ισότητα όλων των ανθρώπων μεταξύ τους και απέναντι στο νόμο, χωρίς εξαιρέσεις και διακρίσεις, επιβάλλει τον συμβιβασμό στις επιθυμίες, επιβάλλει τον αυτοπεριορισμό και την επιβολή κοινών αποδεκτών νόμων, ώστε να προκρίνεται η ειρηνική συμβίωση, από τις ατομικές επιδιώξεις. Το άρθρο 6 της διακήρυξης της γαλλικής επανάστασης αναφέρει: «Το ηθικό της όριο συνοψίζεται σε αυτό το απόφθεγμα: *Μην κάνεις στον άλλον αυτό που δε θέλεις να σου συμβεί*»⁷⁹, θέλοντας οι συντάκτες του κειμένου, με αυτό τον ορισμό, να υποδείξουν τα όρια της ατομικής ελευθερίας. Βεβαίως η παραπάνω φράση αποδεικνύει και την κοινή θρησκευτική παράδοση της Ευρώπης, η οποία έχει διαχυθεί και στο δίκαιο, καθότι η ως άνω ρήση είναι δανεισμένη από την ευαγγελική παράδοσή της⁸⁰.

1.2.3. Φυσικό Δίκαιο:

Ο ευρωπαϊκός χώρος και γενικότερα η Δύση, διαπιστώνεται ότι, έχει ξεπεράσει την φάση της εξάρτησης της από την θρησκεία⁸¹, καθώς, πλέον αυτή δεν έχει ενεργό

⁷⁸ John Finnis, *Natural law and natural Rights*, claredon press, oxford 1980, p. 86-89

⁷⁹ <http://www.conseil-constitutionnel.fr/conseil-constitutionnel/francais/la-constitution/les-constitutions-de-la-france/constitution-du-24-juin-1793.5084.html>.

⁸⁰ Ματθαίον Ζ', 12 και Λουκάς Στ', 31

⁸¹ Edward Said, *Καλύπτοντας το Ισλάμ*, μτφ. Έλλη Έμκε, ο.π., σ. 79-80

ρόλο στις πολιτικές εξελίξεις των κρατών. Όμως η αποστέρηση του δίκαιου από τις θρησκευτικές του καταβολές, σύμφωνα με τον Weber, του στέρησε την δυνατότητα της οικουμενικότητας, καθώς αυτές είναι που παρέχουν το ηθικό και το ανήθικο μιας πράξης. Έτσι πλέον τόσο το δίκαιο, αλλά και κάθε πράξη γενικότερα σχετικοποιήθηκε ηθικά⁸².

Νεότεροι επιστήμονες, ως προς τον Θωμά Ακινάτη, κύριο υποστηρικτή του φυσικού δικαίου, πολέμησαν έντονα το φυσικό δίκαιο⁸³, μεταξύ αυτών και ο David Hume, και προσπάθησαν συστηματικά να το διαχωρίσουν από την ηθική. Ο Hume υποστήριξε ότι οι θιασώτες του φυσικού δικαίου πραγματοποιούν ένα λογικό άλμα, συγχέοντας, αδιόρατα το 'είναι' με το 'δέον', το 'είναι' με το 'πρέπει'.⁸⁴ Η παραπάνω θέση επιβεβαιώνει και την προαναφερθείσα άποψη του Weber, όσον αφορά τις συνέπειες του διαχωρισμού θρησκείας και ηθικής. Πιθανό αποτέλεσμα αυτού του διαχωρισμού είναι και το σημείο στο οποίο φτάνουν άνθρωποι όπως ο Carl Schmitt, να ισχυρίζονται ότι το δίκαιο γεννάται εκ του μηδενός, όπως και κάθε δικαστική απόφαση. Συγκεκριμένα, το δίκαιο ισχύει εκκινώντας από κάποιο (αυθαίρετο) σημείο αναφοράς, ώστε κάθε φορά να ορίζει τι είναι κανόνας και τι κανονιστική ορθότητα.⁸⁵ Η αντίληψη αυτή οδηγεί στη λατρεία της κάθε απόφασης, χωρίς προηγουμένως να κρίνεται ηθικά ή με κάποιο άλλο τρόπο και αντιμετωπίζεται ως σημείο αναφοράς, αποδίδοντάς της την ίδια σημασία που έχει το θαύμα για μια θεολογία. Το μόνο που έχει αποκλειστική σημασία και μόνο είναι το συγκεκριμένο πρόσωπο που την εξέφρασε⁸⁶. Επηρεασμένος από αυτό το σκεπτικό ο Schmitt, παρότι έγκριτος νομικός της εποχής του, όπως και πολλοί άλλοι, λάτρεψε τον Χίτλερ και τις ιδέες του και εντάχθηκε στις φασιστικές δυνάμεις, αιτιολογώντας με αυτό τον τρόπο τις βαρβαρότητες τους καθώς και την αδιάκοπη καταστρατήγηση βασικών κανόνων δικαίου.

Βέβαια, αρκετές φορές η πολεμική κατά του φυσικού δικαίου γεννάται από την σύγχυση που υφίσταται ανάμεσα στο φυσικό δίκαιο και την θεωρία γύρω από αυτό. Η κακή εφαρμογή ή παρανόηση γύρω από τις αρχές του φυσικού δικαίου προκάλεσε μια αποστασιοποίηση, γύρω από αυτό και οδήγησε στην ιδέα του κοινωνικού συμβολαίου⁸⁷. Μια συνεργατική και ομαλώς διαβιούσα κοινωνία, με συμφωνημένους

⁸² Γεώργιου Νικολόπουλου, Σύγχρονες διεθνείς τάσεις της αντιεγκληματικής πολιτικής ιδιαίτερα στον ευρωπαϊκό χώρο και δικαιώματα του ανθρώπου, *Φάκελος σημειώσεων ακ. Έτος 2012-2013*, 2^η ενότητα, σ.14

⁸³ Bentham «το φυσικό δίκαιο είναι τίποτα άλλο παρά λόγια», Hart κ.α

⁸⁴ David Hume, *A Treatise on Human Nature*, βιβλίο 3^ο, Dent, London 1974, p.177-178

⁸⁵ Ανδρέα Τάκη, *Η ηθική αδιαφορία του νόμου*, εκδόσεις Πολις, Αθήνα 2006, σ.144

⁸⁶ Ανδρέα Τάκη, *Η ηθική αδιαφορία του νόμου*, ο.π., σ.145

⁸⁷ Jean- Jacques Rousseau, Thomas Hobes κ.α

κανόνες λειτουργίας και συνύπαρξης, μπορεί να πετύχει πολλά περισσότερα, από μια κοινωνία όπου όλοι είναι εναντίων όλων και η οποία καταχρηστικώς θα καλούταν κοινωνία. Συχνά, η δυσκολία που αντιμετωπίζουν οι κοινωνίες, είναι να ορίσουν ή να συμφωνήσουν, επί του πρακτέου το κοινό καλό των ανθρώπων, με αποτέλεσμα να αποδυναμώνεται το οικοδόμημα αυτό και να δυσχεραίνεται η εύρυθμη λειτουργία της κοινωνίας. Δυστυχώς, ο νομοθέτης καταντά να προσπαθεί να ισορροπήσει τα συμφέροντα συμφεροντολόγων ανθρώπων, καθώς ομολογείται ότι «*Η προστασία των συμφερόντων γίνεται πάντα σ' έναν κόσμο γεμάτο συμφέροντα, στον οποίο όλα τα αγαθά είναι αντικείμενο επιθυμιών, γι' αυτό και η προστασία τους γίνεται πάντα σε βάρος άλλων συμφερόντων*»⁸⁸. Συχνά δε, σε επίπεδο εξαγγελιών, παρατηρείται το φαινόμενο της διαστρέβλωσης αυτών των εννοιών των δικαιωμάτων και αξιών, καθώς ο παράγοντας συμφέρον (είτε εθνικό, είτε ευρωπαϊκό, είτε συμμαχικό), γίνεται αιτία να παραβιάζονται θεμελιώδη δικαιώματα ή το διεθνές δίκαιο και να καταντούν, εν τέλει, κενό γράμμα.

1.2.4. Δίκαιο και ηθική:

Παρόλη την προσπάθεια διαχωρισμού τους, το δίκαιο και η ηθική είναι έννοιες που συναντώνται πολύ συχνά. Η ηθική αφορά τους κανόνες που απορρέουν από την συνείδηση του ανθρώπου. Αναλυτικότερα, η ηθική είναι η αυτόνομη ρύθμιση της συμπεριφοράς του κάθε ανθρώπου και συνδέεται άρρηκτα με την αυτονομία-ελεύθερη βούληση του κάθε ενός ξεχωριστά. Η συνείδηση νομοθετεί εσωτερικά στον άνθρωπο, ώστε αφ' εαυτού του να κρίνει και την ποιότητα των πράξεών του, αν δηλαδή είναι ηθικώς σωστές ή λάθος. Σύμφωνα με το σκεπτικό αυτό ηθική είναι μια πράξη όταν κατευθύνεται προς το αγαθό και σκοπεύει προς αυτό.⁸⁹ Συνεπώς δίκαιο και ηθική ορίζουν κανόνες συμπεριφοράς, όμως το δίκαιο αφορά τους εξωτερικούς κανόνες συμπεριφοράς, ενώ η ηθική είναι οι εσωτερικοί κανόνες συμπεριφοράς (κίνητρα, σκέψεις, αντιλήψεις, αισθήματα), γι αυτό και η ηθική παραμένει στην σφαίρα της ελευθερίας ενώ το Δίκαιο εμπεριέχει καταναγκασμό.

Αντίστοιχα γίνεται και η αξιολόγηση της κάθε πράξης, είτε εσωτερικά είτε εξωτερικά. Όμως, στο δίκαιο, η αξιολόγηση παραμένει πολλές φορές στα εξωτερικά στοιχεία της πράξης και δεν εξετάζει τα εσωτερικά, γιατί απλά δεν είναι απαραίτητο στην απονομή της δικαιοσύνης. Αντίθετα, υπάρχει πολύ συχνά σύγκρουση μεταξύ

⁸⁸ Karl Engisch, *Εισαγωγή στη Νομική Σκέψη*, Μτφρ. Διονυσίου Δ. Σπινέλλη, Έκδόσεις Μορφωτικού Ιδρύματος Εθνικής Τραπέζης, Αθήνα 1981, σ. 219.

⁸⁹ Εμμανουήλ Μιχελάκη, *Εισαγωγή στο δίκαιο και στην επιστήμη του δικαίου*, Μακρής ΑΕ, Αθήνα 1969, σ.31

νομιμότητας του δικαίου και της ηθικής, με αποτέλεσμα η νομιμότητα μιας πράξης να μην εξασφαλίζει και την ηθικότητα της.⁹⁰

1.2.5. Κοινωνικός σκοπός του δικαίου:

Πολλοί ιστορικοί παραδέχονται ότι μερικά απ' τα μεγαλύτερα εγκλήματα της ανθρωπότητας έγιναν εν' ονόματι της δημοκρατίας. Η αντίφαση αυτή πλήγωσε βαθύτητα τα δημοκρατικά ιδεώδη. Στο σημείο αυτό παρατηρούμε ότι τα θεοκρατικά καθεστώτα και συγκριμένα στην περίπτωση μας τα Ισλαμικά κράτη, έχουν ένα ισχυρό πλεονέκτημα. Η αποθέωση ή η θεοποίηση του δικαίου και ο ορισμός της μεταθανάτιας ευδαιμονίας, ως κοινωνικού σκοπού, επιτρέπει ελάχιστη έως μηδενική αμφισβήτηση (Θεϊκός γαρ ο νόμος και άρα η αμφισβήτησή του ισοδυναμεί με ύβρη), προσφέροντας ισχυρή συνοχή στον κοινωνικό ιστό των κρατών αυτών. Με τον τρόπο αυτό, διατίθεται στην κοινωνία αυτή ένας αένανος, υψηλός σκοπός, με καθολική αποδοχή, για τον οποίο αξίζει και πρέπει να αγωνίζονται, μέχρι θανάτου, όλοι ανεξαιρέτως. Αντιθέτως, στα δυτικά κράτη, η αποξένωση από την ηθική, όπως προαναφέραμε, αλλά και η επικράτηση του ατομισμού- ωφελισμού, διέσπασαν την κοινωνία και αποπροσανατόλισαν την σκοπιμότητα της, καταντώντας ως επιδιωκόμενοι κοινωνικοί στόχοι ευτελή και άνευ ουσίας πράγματα ή ψευτο-ιδεολογήματα (βλέπε: χρήμα, δόξα ή ακόμα και αθλητικές ή «φθηνές» μουσικές διακρίσεις).

Πολλοί φιλόσοφοι του δικαίου, συστηματικά αποφεύγουν να θέσουν μεταφυσικά ερωτήματα, όπως για παράδειγμα να απαντήσουν στην ερώτηση τι είναι σωστό ή ηθικό για μια κοινωνία. Αντιθέτως, οι αρχαίοι φιλόσοφοι το επεδίωκαν, δίνοντας άλλη προοπτική στις απόψεις που διατύπωναν. Είναι σαφές ότι οι Αριστοτελικές αντιλήψεις, κατακλύζουν το δίκαιο, αλλά ταυτόχρονα η εγκατάλειψη τους από τον σύγχρονο άνθρωπο στέρησε από την κοινωνία τον υπέρτατο κοινό σκοπό, τον οποίο διατηρούν, όπως προαναφέρθηκε στα Ισλαμικά κράτη. Κατά τον Αριστοτέλη σκοπός της πολιτείας είναι η εκμάθηση της αρετής, αυτή μαθαίνει τους πολίτες να υπακούουν στο νόμο, διότι η σωστή νομοθεσία τους διαπαιδαγωγεί και ηθικά, με αποτέλεσμα την ευημερία τους⁹¹. Μέσα από τους συλλογισμούς αυτούς ο Αριστοτέλης θεωρεί ότι η ευδαιμονία που στηρίζεται στις ηδονές είναι κτηνώδης και ψεύτικη⁹². Όμως, όταν ο άνθρωπος ακολουθεί τα πάθη του προκειμένου να ικανοποιήσει τη φιληδονία του, δεν μπορεί να βαδίσει τον δρόμο της πραγματικής ευδαιμονίας,

⁹⁰ Εμμανουήλ Μιχελάκη, *Εισαγωγή στο δίκαιο και στην επιστήμη του δικαίου*, ο.π, σ.33

⁹¹ Τζωρτζώπουλου Δημήτριου, *Αριστοτέλη: Ηθικά Νικομαχεία*,

⁹² Η αναγωγή στις σύγχρονες δυτικές κοινωνίες είναι αναπόφευκτη

δηλαδή της αρετής.⁹³ Άρα για τον Αριστοτέλη η ευδαιμονία είναι η υπέρτατη αρετή, την οποία δεν θα άφηνε ένας σώφρων άνθρωπος για καμία άλλη εφήμερη απόλαυση.⁹⁴ Στοιχείο της ευδαιμονίας είναι και η δικαιοσύνη. Την δικαιοσύνη την ορίζει ως ισότητα όλων των ανθρώπων, σεβασμό στο νόμο και επειδή την θεωρεί και ως αρετή, πιστεύει ότι εμπεριέχει, περιγράφει και οριοθετεί τελικά όλες τις άλλες αρετές.⁹⁵ Ίσως κάποιες από αυτές τις θέσεις να απαγκίστρωναν τις δυτικές κοινωνίες από το ξέφρενο κυνήγι του πλούτου και των ηδονών, τα οποία έγιναν και αντικείμενο αρνητικής κριτικής από άλλους λαούς όπως θα δούμε παρακάτω.

1.2.6. Κυρίαρχες αξίες στο δυτικού δικαίου:

Ειδικότερα στο δυτικό δίκαιο διαπιστώνουμε ότι οι κοινές αρχές περί ισότητας δικαιοσύνης, ελευθερίας είναι πανταχού παρούσες, παρ' όλους τους προβληματισμούς και την κριτική που ασκείται. Σε όλα τα δημοκρατικά κράτη του δυτικού κόσμου, οι αρχές αυτές εφαρμόζονται χωρίς να κάνουν κανένα διαχωρισμό σε φύλλο, θρησκεία, ηλικία, καταγωγή. Συνέπεια τούτου είναι να συζητάται η 3η γενιά ανθρωπίνων δικαιωμάτων.⁹⁶ Μάλιστα στην οικουμενική διακήρυξη των δικαιωμάτων του ανθρώπου γίνεται ειδική αναφορά, στο άρθρο 1 και 2, τόσο στην ισότητα των φύλλων, ενώ στο άρθρο 16, στο δικαίωμα γάμου ανεξαρτήτως φυλής ιθαγένειας ή θρησκείας, αρκεί να πληρείται το κριτήριο της ενηλικίωσης. Επίσης ρητά, στο άρθρο 5, απαγορεύονται κάθε είδους διακρίσεις, ταπεινώσεις ή εξευτελιστικές πράξεις εις βάρος οποιουδήποτε ανθρώπου. Όλα τα ευρωπαϊκά συντάγματα, αλλά και των ΗΠΑ, Καναδά, Αυστραλίας έχουν διατάξεις περί των καίριων και βασικών χαρακτηριστικών, που διέπουν κάθε ευνομούμενη πολιτεία. Ωστόσο, η πεμπτουσία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων είναι το δικαίωμα στη ζωή και την αξιοπρέπεια του ανθρώπου.⁹⁷ Έτσι οι πράξεις που είναι κατ' εξοχήν προσβλητικές ως προς την αξιοπρέπεια του ανθρώπου είναι η δουλεία, ο βιασμός, τα βασανιστήρια, η σωματική βία. Όλα τα παραπάνω καταδικάζονται ρητά και κατηγορηματικά σε όλα τα δυτικά κράτη και μάλιστα με αυστηρότατες ποινές.

⁹³ Αριστοτέλους, *Ηθικά Νικομαχεία*, μτφ Ανδρέου Δαλέζιου, εκδοση επιστημονικής εταιρείας ελληνικών γραμμάτων, Αθήνα 1975, σ.36-37

⁹⁴ Αριστοτέλους, *Ηθικά Νικομαχεία*, μτφ Ανδρέου Δαλέζιου, ο.π., σ.49

⁹⁵ Αριστοτέλους, ο.π., σ.231 (ο Αριστοτέλης ισχυρίζεται ότι ο σωστός νόμος περιγράφει και οριοθετεί όλες τις άλλες αρετές που διαπραγματεύεται στο έργο του όπως η ανδρεία, η εγκράτεια, η γενναιοδωρία κ.α.)

⁹⁶ Η διάκριση οφείλεται στον Karel Vasak, αναφέροντας ως πρώτη γενιά τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα, ως δεύτερη τα οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά δικαιώματα και ως Τρίτη τα δικαιώματα αλληλεγγύης. Βλέπε αναλυτικότερα: Εμμανουήλ Ρούκουνα, *Διεθνής Προστασία των Ανθρωπίνων δικαιωμάτων*, Βιβλιοπωλείον της Εστίας, Αθήνα 1995, σ. 15-23

⁹⁷ Oscar Schachter, Human dignity as a normative Concept, *American Journal of International Law*, 1983, 848

Ωστόσο δεν πρέπει διαφεύγει των ερευνητών, ότι στο δυτικό κόσμο, οι νόμοι και τα συντάγματα γράφονται με γνώμονα την απαίτηση για τάξη στην κοινωνική ζωή των ανθρώπων και για αυτό κάθε νέα κοινωνική απαίτηση για τάξη γεννά νέους νόμους⁹⁸. Για το λόγω αυτό, τα δικαιώματα του ανθρώπου πρέπει να ερευνώνται τόσο μέσα από την κοινωνιολογική οπτική, όπως για παράδειγμα συνέβη, όταν ιστορικά εμφανίστηκε η αστική τάξη και υποχώρησε η φεουδαρχία, όσο και πολιτικά να ερευνώνται, καθώς πολλές φορές έχουν γίνει μια ελαστική έννοια, διαμορφούμενη ανάλογα με την ισχύ αυτού που τα υποστηρίζει ή τα καταπατά⁹⁹. Αναλυτικότερα κατά τον Feibleman, τα ανθρώπινα δικαιώματα, αλλά και οι νόμοι ειδικότερα εκφράζουν την συνειδητή και σκόπιμη ηθική της κοινωνίας.¹⁰⁰ Ο νόμος δηλαδή ακολουθεί την ηθική της εκάστοτε κοινωνίας και στην περίπτωση μας την ηθική του δυτικού ανθρώπου, έστω και αν πρόκειται για μια χονδροειδή γενίκευση.¹⁰¹ Για τον παραπάνω λόγω καθυστέρησε η Δύση να δώσει πλήρη πολιτικά δικαιώματα στις γυναίκες, ή να καταργήσει οριστικά, μετά από αιματηρούς αγώνες, τις φυλετικές διακρίσεις, έχοντας αφήσει πίσω της και έναν απάνθρωπο, σκοταδιστικό μεσαίωνα.

Τέλος είναι απαράδεκτο, λόγω του προβληματισμού γύρω από τα ανθρώπινα δικαιώματα ή λόγω της κακής χρήσης του όρου, να υφίσταται κάποια δήθεν ανοχή σε όσους επιβουλεύονται ή επιδιώκουν την αλλαγή των νόμων με βάση κάποια άλλη ηθική, ξένη και απόμακρη από τον δυτικό άνθρωπο. Διότι τα ανθρώπινα δικαιώματα έχουν θεμελιωθεί με κόπο και θυσίες και θα ήταν καταστροφικό για τον δυτικό πολιτισμό ύπουλα να καταπατηθούν.

⁹⁸ James Feibleman, *Justice, Law and Culture*, Martinus Nijhoff publishers, Dordrecht 1985, σ.11-12

⁹⁹ Γεώργιου Νικολόπουλου, το ίδιο.

¹⁰⁰ James Feibleman, *Justice, Law and Culture*, ο.π, σ.66

¹⁰¹ Κατά αυτή την έννοια και οι νόμοι του μεσαίωνα, ακολουθώντας θρησκευτικές επιταγές, παρανοώντας συχνά -πυκνά ή διαστρεβλώνοντας, κάποιες ευαγγελικές έννοιες, γεννούσαν νομικά εξαμβλώματα.

1.3. Ισλαμικός νόμος ή Σαρία

1.3.1. Γενικά περί ισλαμικού νόμου:

Ο ισλαμικός νόμος προέρχεται από τρεις ή κατά άλλους τέσσερις βασικές πηγές¹⁰². Η διαμόρφωση έγινε αρκετά νωρίς και διατηρείται ως έχει μέχρι και σήμερα. Κατά τόπους υπήρξαν διαφοροποιήσεις και βέβαια ανέκυψαν και αιρέσεις στην Μουσουλμανική πίστη, δίνοντας τελικά δικές τους παραλλαγές. Όμως, πρόκειται για ένα αρκετά συμπαγές και ελάχιστα επηρεασμένο από τις εκάστοτε εξελίξεις νομοθετικό σύστημα¹⁰³. Ο ισχυρισμός ότι η Σαρία είναι ο νόμος του Κορανιού είναι αρκετά απλουστευτικός και απορριπτέος από τους περισσότερους ερευνητές.

Ο ισλαμικός νόμος¹⁰⁴ προέρχεται από:

- Το Κοράνι
- Τις Σούννα και Χαντίθ (ο βίος και τα λόγια του Προφήτη και των συντρόφων του όπως καταγράφηκαν από άλλους, και οι παραδόσεις που επακολούθησαν)
- Την αμοιβαία συναίνεση και τον αναλογικό συλλογισμό, για κάθε ανάλογη περίπτωση, όταν παρουσιάζεται ασάφεια ως προς το πρακτέο.¹⁰⁵

Το Κοράνι γράφτηκε σε διάστημα 23 χρόνων, καθώς όπως πιστεύεται, λέξη προς λέξη αποκαλυπτόταν στον Μωάμεθ, από την εποχή που ήταν στην Μέκκα μέχρι την θριαμβευτική είσοδό του στην Μεδίνα. Ωστόσο η συγγραφή δεν έγινε από τον ίδιο τον Μωάμεθ, όπως παραδέχονται και οι Μουσουλμάνοι, καθώς ο Προφήτης δεν ήξερε ανάγνωση και γραφή.¹⁰⁶

Το Κοράνι αποτελεί το υπέρτατο δώρο του Θεού στους ανθρώπους. Δεν είναι μόνο το βιβλίο που έχει καταγεγραμμένες τις αλήθειες της πίστεως του Ισλάμ, αλλά είναι το ίδιο η αλήθεια. Τίποτε εκεί μέσα δεν είναι τυχαίο ή μη παραδεκτό. Από τα παραπάνω συμπεραίνει κανείς ότι το Ισλάμ είναι η λατρεία του Κορανιού, τόσο ως περιεχόμενο, αλλά και ως αντικείμενο. Θα μπορούσε, θεολογικά, κάποιος να ισχυριστεί ότι πρόκειται για ένα είδος ειδωλολατρίας, με αντικείμενο λατρείας το ίδιο το Ιερό

¹⁰² Ο Glenn αναλογικότητα και την αμοιβαία συναίνεση της μετρά χωριστά, ενώ αρκετοί μουσουλμάνοι τις συμπύσσουν ως μια πηγή.

¹⁰³ Calder, Norman, 'Legal Thought and Jurisprudence', in Esposito, John (ed.), *The Oxford Encyclopedia of Islam in the Modern World*, New York and Oxford, 1995, vol. 2, p. 452. Βλέπε επίσης Denis Maceoin

¹⁰⁴ Η ανάλυση αυτή ισχύει κυρίως για το Σουνιτικό (ορθόδοξο) Ισλάμ

¹⁰⁵ Ijtihad (progressive reasoning by analogy), Ijmaa(consensus), Qiyaas (analogy)

¹⁰⁶ Patrick Glenn, *Legal traditions of the World*, 2nd edition, Oxford University Press 2004, σσ.171-172

Βιβλίο, αν και η ειδωλολατρία είναι απολύτως καταδικαστέα στο Ισλάμ. Κάποιοι ισχυρίζονται ότι ο Ισλαμικός νόμος είναι η συστηματοποίηση του εθιμικού δικαίου των αραβικών νομαδικών πληθυσμών. Όμως κατά τον Anderson, ο νόμος αυτός δεν μπορεί να θεωρηθεί σαν κάποιο είδος εθιμικού δικαίου ή ότι προήλθε από εκεί. Στην κλασσική νομική θεωρία, πολλές φορές οι παραδόσεις ή τα έθιμα μετατρέπονταν σε νόμους, όμως στην περίπτωση του Ισλάμ κάθε παράδοση που αντιτίθεται στον θεϊκό νόμο, έχει εκ προοιμίου απορριφθεί και δεν μπορεί να αποκτήσει νομική ισχύ¹⁰⁷. Ειδικότερα, ο Ισλαμικός νόμος πέραν του ότι δεν επιδεικνύει παρά ελάχιστη ευελιξία, στο διάβα των χρόνων, τείνει και να αφανίζει τοπικά έθιμα και νομικές παραδόσεις, με το απλό αιτιολογικό ότι αντιβαίνουν στο Κοράνι και τις διδαχές του Προφήτη.

Το ισχυρό σημείο του Ισλάμ είναι ο Ιερός νόμος του και όχι η θεολογία του¹⁰⁸. Θεολογικά η ισχύς του Κορανίου είναι φτωχή. Πρόκειται για μια θεολογία η οποία καλλιεργεί στους πιστούς την αγάπη στην εγκόσμια υλική ευδαιμονία, αλλά και σαν θρησκεία υπόσχεται υλική ευδαιμονία και στην μεταθανάτια κατάσταση των ανθρώπων, όπως διαπιστώθηκε και στο πρώτο κεφάλαιο. Απουσιάζουν εντελώς στοιχεία πνευματικής ανάτασης, ψυχικής καλλιέργειας και διανοητικής ανασυγκρότησης. Φαίνεται λοιπόν ότι το Ισλάμ καλλιεργεί τις επιθυμίες και ορμές των ανθρώπων, γύρω από τις ηδονές, την τρυφή και την καλοπέραση, τόσο στην παρούσα ζωή, όσο και στην μετά θάνατον.

Το απλουστευτικό στοιχείο της θρησκείας αυτής φαίνεται και από τις λεγόμενες πέντε στήλες του οίκου του Ισλάμ. Ο κάθε άνθρωπος έχει πέντε, απλές θα λέγαμε, συμβατικές υποχρεώσεις για να κατατάσσει στην μερίδα των πιστών.

« το Ισλάμ έχει οικοδομηθεί πάνω σε πέντε πράγματα: στην μαρτυρία ότι δεν υπάρχει θεός πλην του Αλλάχ και ότι ο Μωάμεθ είναι ο Απόστολος του Αλλάχ. Στην τακτική προσευχή, την ελεημοσύνη, στην ιερά αποδημία στον Οίκο και στην νηστεία κατά τον μήνα *Ramadan*»¹⁰⁹

Επίσης, αξιοσημείωτο στοιχείο στο Κοράνι είναι ότι αναλώνεται κυρίως σε κανόνες απαγορευτικούς για τον άνθρωπο και λιγότερο σε προτρεπτικούς ή επαινετικούς. Ειδικότερα, κυριαρχείται από ένα κλίμα φόβου και επιτίμησης. Ενώ θυμίζει έντονα την δυτική χριστιανική θεολογία η οποία αναλώνεται στο δυϊκό

¹⁰⁷ Hilda Kuper, Leo Kuper, *African Law adaptation and development*, ο.π., p.149-163

¹⁰⁸ Adams, *Reader*, p.326, όπως αναφέρεται στο: Αναστάσιου Γιαννουλάτου, *Ισλάμ Θρησκευολογική επισκόπηση*, εκδόσεις Ακρίτας, Απρίλιος 2006, σ.275

¹⁰⁹ Αναστάσιου Γιαννουλάτου, *Ισλάμ*, ο.π., σ.347

σύστημα καλού- κακού, Θεός –Διάβολος¹¹⁰ και υποχρεώνει τους πιστούς σε ένα ατελείωτο πρέπει -δεν πρέπει. Πρέπει να επισημανθεί ότι η αίσθηση της ελευθερίας εκλείπει και από τα δυο θρησκευτικά συστήματα.

1.3.2. Ισλαμικός νόμος και κράτος:

Ο ισλαμικός νόμος περιλαμβάνει μια ευρεία γκάμα ανθρωπίνων δραστηριοτήτων και φυσικά σχετίζεται με την άσκηση της διακυβέρνησης των ανθρώπων. Είναι σαφές ότι το Ισλάμ και οι επιταγές του δεν αποτελούν μια ακόμα θρησκεία, αλλά και πολιτική φιλοσοφία και νομικό σύστημα.¹¹¹ Είναι ένας θεϊκός νόμος, αμετακίνητος, που σκοπεύει να επεξηγεί τις γενικές αρχές που περιέχει το Κοράνι και οι Παραδόσεις του Προφήτη, καθώς και τις άλλες αναγνωρισμένες πηγές της ισλαμικής νομικής επιστήμης, με σκοπό την συμμόρφωση της καθημερινότητας των ανθρώπων, σύμφωνα με τον θεόδοτο τρόπο της ισλαμικής ζωής¹¹². Κατά τον Anderson, ο Νόμος αυτός μόνο θεωρητικά είναι συμπαγής, ασυμβίβαστος και μονολιθικός. Στην πράξη και στο διάβα των αιώνων έχει κάνει πολλές παραχωρήσεις, ίσως και απρόθυμα, ώστε να προσαρμοστεί στις ανάγκες των διαφόρων εποχών και κοινωνιών. Έτσι η πράξη, χωρίς να γίνεται ποτέ παραδεκτό, παρέκαμψε πολλές φορές την ορθόδοξη ισλαμική θεωρία.¹¹³

Συγκεκριμένα, ο ισλαμικός νόμος είναι, κατά την ερμηνεία του Lewis, το αναγκαίο και αναπόσπαστο κομμάτι της παρέμβασης του Θεού προς την ανθρωπότητα. Συνεπώς, κύρια λειτουργία του ισλαμικού κράτους, μέσω του νόμου αυτού, είναι να παρέχει τη δυνατότητα σε κάθε μουσουλμάνο να διάγει μια «καλή» μουσουλμανική ζωή. Η αξία και η αποτίμηση της «καλής» λειτουργίας του κράτους, μετρώνται με τον βαθμό επίτευξης αυτού του σκοπού¹¹⁴. Είναι χαρακτηριστικό ότι στα Ισλαμικά κράτη όπως Ιράν, Πακιστάν ή Σαουδική Αραβία, ενώ μεν υπάρχει ένας βασικός πολιτειακός νόμος, (ένα σύνταγμα), ταυτόχρονα σε αυτό ρητά αναφέρεται ότι κανένας νόμος της πολιτείας δεν μπορεί να αντιτίθεται στις επιταγές του Κορανίου και

¹¹⁰ Κατά τον Ρωμανίδη, εισήχθη στην Ευρώπη μια Αραβική προσέγγιση του Αριστοτέλη. Βλέπε: Ιωάννου Ρωμανίδη, *Ρωμισσύνη*, εκδόσεις Πουρνάρα, Θεσσαλονίκη 2002, σ.132.

¹¹¹ Γεράσιμου Καραμπελιά, *Νέο- Οθωμανισμός, Εναλλακτικές εκδόσεις*, Αθήνα 2009, σ.19, βλέπε επίσης Bill Warner, *Sharia law for the Non- Muslim*, Center for the study of political Islam, Published by CSPI, USA 2010, σ.8

¹¹² Αναστάσιου Γιαννουλάτου, *Ισλάμ Θρησκευολογική επισκόπηση*, το ίδιο

¹¹³ Hilda Kuper Leo Kuper, *African Law adaptation and development*, University of California Press, σ.149-163

¹¹⁴ Bernard Lewis, *Η πολιτική γλώσσα του Ισλάμ*, Σειρά μεσανατολικές σπουδές Αρ. 13 Ιστορία του Ισλαμικού χώρου, μτφ Στέφανος Παπαθανασίου, εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2011, σ.80-81

της Σαρίας¹¹⁵. Στο σύνταγμα της Σαουδικής Αραβίας αναφέρεται ότι είναι υποχρέωση της πολιτείας να προστατεύει το Ισλάμ να το εφαρμόζει με βάση τις επιταγές της Σαρίας, εκπληρώνοντας με αυτό τον τρόπο την θείκη κλήση. Ειδικά το κεφάλαιο αυτό που αναφέρεται στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της πολιτείας και των πολιτών, τα πάντα (εκπαίδευση, στρατός, κράτος πρόνοιας κλπ) περιστρέφονται γύρω από το Ισλάμ και τον Ισλαμικό νόμο.

1.3.3. Οι τρεις «θεόσδοτες»¹¹⁶ ανισότητες του Ισλάμ:

Παρά την αναλυτική, έως εξοντωτική¹¹⁷, περιπτωσιολογία στην οποία περιπίπτει ο Ισλαμικός νόμος¹¹⁸ και ενώ γενικά απορρίπτει τις διακρίσεις και τα προνόμια¹¹⁹, ξεχωρίζουν τρεις βασικές ανισότητες οι οποίες έχουν καθιερωθεί και επιβάλλονται ως ιερές εντολές. Αυτές είναι: η κυριαρχία του κυρίου επί του δούλου, η ανωτερότητα ανδρός έναντι της γυναίκας και η κυριαρχία των μουσουλμάνων απέναντι στους μη μουσουλμάνους (πιστών-απίστων).¹²⁰ Αυτές οι παγιωμένες θέσεις, θεϊκά εκπορευόμενες, έδωσαν και άλλη έννοια από αυτή που δίνει ο δυτικός κόσμος στις λέξεις ελευθερία, ισότητα, δικαιοσύνη, διότι δεν αφορούν πια τα πολιτικά δικαιώματα των καταπιεζόμενων πολιτών, αλλά την θείκη δικαιοσύνη, όπως την παρέλαβαν από τον Μωάμεθ και τους ερμηνευτές του. Διότι το διακύβευμα στην πολιτεία του Ισλαμικού Νόμου δεν είναι η ελευθερία και τα ανθρώπινα δικαιώματά, αλλά η θεόσδοτη δικαιοσύνη.

Όμως η δικαιοσύνη έχει άλλη έννοια και χρήση από αυτή που είναι οικεία στον δυτικό κόσμο. Για παράδειγμα, η άνιση μεταχείριση μουσουλμάνων –μη

¹¹⁵ Για παράδειγμα βλέπε το σύνταγμα του Πακιστάν όπου στο 9^ο τμήμα άρθρο 227 αναφέρει: «Κανένας νόμος της πολιτείας δεν μπορεί να μη συμφωνεί με τις επιταγές του Κορανίου και της Σαρίας», <http://www.pakistani.org/pakistan/constitution/part9.html> και επίσης

¹¹⁶ Θεόδοτος= θεόσδοτος (Πίνδαρος), από το ρήμα δίδωμι, βλέπε: Liddell & Scott, Μέγα λεξικό, Εκδόσεις Σίδερη, σ.470

¹¹⁷ Υπάρχει κανονισμός για τον τρόπο που θα κόψει ο πιστός το μουστάκι του, αλλά ακόμα και τα νύχια του. Βλέπε: Reliance of the Traveller and Tools for the Worshipper, BY AHMAD IBN NAQIB AL-MISRI (Died 1368 AD), Book E, παράγραφος 4

¹¹⁸ Η εισαγωγή της Σαρίας που διατίθεται ελεύθερα στο διαδίκτυο (<http://global-right-path.net16.net>), αναφέρει ότι δεν περιλαμβάνει μόνο τις θρησκευτικές επιταγές του Ισλάμ, αλλά και κοινωνικές, οικονομικές, τραπεζικές πτυχές της ζωής των μουσουλμάνων, καθώς το Ισλάμ δεν διαχωρίζει την θρησκευτική από την κοσμική ζωή των ανθρώπων.

¹¹⁹ Κατά τον Lewis, ποτέ δεν αναγνωρίστηκε στα Μουσουλμανικά κράτη μια υπέρτατη εξουσία ή αρχή (με εξαίρεση τα τελευταία χρόνια κάποια βασιλεία). Υπέρτατη αρχή ήταν πάντα ο Αλλάχ και όλοι είναι απλοί δούλοι μπροστά του. Για τον λόγο αυτό δεν υπήρξαν μακρόβιες αριστοκρατικές ή προνομιούχες ομάδες ή οικογένειες. Συνήθως ανατρέπονταν, από συγκυριακές προνομιούχες ομάδες που με τη σειρά τους ήταν και αυτές βραχύβιες. Βλέπε αναλυτικότερα Bernard Lewis, , ο.π., 3^ο κεφάλαιο: Άρχοντες και αρχόμενοι, σ.113-183 *Η πολιτική γλώσσα του Ισλάμ*

¹²⁰ Bernard Lewis, ο.π., σ. 168

μουσουλμάνων ή ανδρών –γυναικών, δεν συνιστά αδικία, αλλά θεϊκή δικαιοσύνη. Ο άνδρας είναι ανώτερος από την γυναίκα πέραν κάθε συζήτησης, διότι έτσι έχει ορίσει ο Αλλάχ την τάξη των πραγμάτων. Ο θάνατος του απίστου τελικά επιβάλλεται, διότι αυτή είναι η τάξη που ορίζει ο Θεός, καθώς είναι εντολή ότι θα τιμωρηθούν από τον Αλλάχ, θα καταδιωχθούν όπου και να βρίσκονται και σε συνδυασμό με την εντολή για μαρτύριο υπέρ του Αλλάχ, μόνη επιλογή είναι η ένοπλη αντιπαράθεση με σκοπό τη θανάτωσή τους ή την μεταστροφή τους. Δεν είναι γνωστό αν πραγματικά αυτές οι διατάξεις προβληματίζουν τον απλό μουσουλμάνο ή όχι, αλλά κάτι τέτοιο όχι μόνο δεν πρέπει να συμβαίνει, αλλά πολύ περισσότερο απαγορεύεται. Κάθε συζήτηση ή προβληματισμός ενέχει τον κίνδυνο να κατηγορηθεί ο πιστός ως υποκριτής και τελικά άπιστος στον Αλλάχ. Σίγουρα τότε, τον περιμένουν μεγάλες τιμωρίες, καθώς σύμφωνα με το κοράνι, ο Αλλάχ γνωρίζει τις καρδιές των ανθρώπων και θα ανταποδώσει στον καθένα ό,τι του αναλογεί καθώς οι υποκριτές είναι μισητοί από τον Θεό.¹²¹

1.3.4. Απαγόρευση αμφισβήτησης:

Πέραν όμως της απουσίας προβληματισμού γύρω από θέματα πίστεως, σαφώς οι παραπάνω διακρίσεις δομούν έναν εκ διαμέτρου αντίθετο τρόπο σκέψης στους μουσουλμανικούς πληθυσμούς, την στιγμή που η Δύση έχει φτάσει στο απόγειο της φιλελευθεροποίησης, της ηθικής σχετικοποίησης, εν πολλοίς της αμφισβήτησης ακόμα και των ευαγγελικών ή χριστιανικών θέσεων, αλλά και αρνούμενη ακόμα και την ύπαρξη του Θεού. Όλα τα παραπάνω συμβαίνουν στην Δύση, και ως γνωστόν, χωρίς να υφίσταται καμία απολύτως νομική κύρωση κατά των εκφραστών αυτών των θέσεων.

Το Ισλάμ, αντιθέτως, κατά τον Glenn, είναι η πιο προστατευτική για τους πιστούς της, θρησκεία. Προσέχει αυστηρά τα όρια του από επιρροές άλλων θρησκειών ή από την αδιαφορία των πιστών του. Αυτό γίνεται εμφανές και από την προστακτικό ύφος που είναι γραμμένη η νομοθεσία, αλλά και αυτό το ίδιο το Κοράνι. Οι Μουσουλμάνοι παραδέχονται τον Ισλαμικό νόμο εξολοκλήρου ως αποκάλυψη. Σε αυτό συμβάλει ιδιαίτερα η έλλειψη κάθε διαλεκτικού στοιχείου ή αμφισβήτησης, καθώς και η εξαντλητική περιπτωσιολογία στην οποία αναλώνεται. Με αυτό τον τρόπο περνά στην συνείδηση των πιστών ότι κάθε παράλειψη ή απιστία στον 'Θεϊκό' νόμο, φέρνει τον πιστό σε απευθείας αντιπαράθεση με τον ίδιο τον Θεό, διότι ο Νόμος είναι ο Θεός. Σε αντίθεση με τον Χριστιανισμό ή τον Ιουδαϊσμό όπου μπορεί τα προηγούμενα χρόνια στους κόλπους τους να διαπράττονταν φόνοι με αιτιολογία την απιστία ή την αίρεση,

¹²¹ Ιερό κοράνιο 2 στιχ. 8-15

σήμερα επιβιώνουν ως θρησκείες και χωρίς αυτές τις πρακτικές, προχωρώντας σε ένα πιο ελεύθερο επίπεδο. Το Ισλάμ ίσως να μην φτάσει ποτέ σε αυτό το στάδιο.¹²²

Αυτό γίνεται αντιληπτό από το γεγονός ότι το Ισλάμ είναι η μόνη θρησκεία αυτή την στιγμή που καταδικάζει σε θάνατο όσους προδίδουν την πίστη στο Αλλάχ και τον Προφήτη του¹²³. Γίνεται κατανοητό ότι η συνεκτική ουσία αυτού του νόμου μάλλον είναι ο φόβος, αφού όπως αναφέρθηκε, τα αντίποινα είναι άμεσα στο παρόν, αλλά και στο μέλλον, καθώς στην άλλη ζωή η τιμωρία θεωρείται δεδομένη.¹²⁴ Ακόμα και σε αυτό το χωρίο όμως, υπάρχει και ο αντίλογος. Όπως προαναφέρθηκε, το μεγάλο χρονικό βάθος της συγγραφής του Κορανίου, έχει καταγεγραμμένες μεγάλες αντιφάσεις για τα ίδια ζητήματα. Στην συγκεκριμένη περίπτωση έχουμε απ' την μια το 4^ο κεφάλαιο, στίχο 89¹²⁵ αυτό που περιγράφηκε προηγουμένως, ότι όσοι εγκαταλείπουν το Ισλάμ πρέπει να διώκονται και να θανατώνονται, ενώ στο 2^ο κεφάλαιο, στίχος 256 αναφέρει ότι στην θρησκεία δεν υπάρχει καταναγκασμός.

Κατά την Ισλαμική λογική, είναι ιερή υποχρέωση όλων των πιστών η εξάπλωση της Μουσουλμανικής πίστης, όπως άλλωστε και σε άλλες θρησκείες. Η διαφορά εδώ έγκειται ότι εξάπλωση επιβάλλεται ακόμα και δια των όπλων. Το ίδιο ισχύει και για την ιερή υποχρέωση των αρχόντων να εξασφαλίζουν τις καλύτερες συνθήκες για τους πιστούς, μουσουλμάνους, υπηκόους τους. Η υποχρέωση αυτή είναι δυνατόν να διασφαλιστεί ακόμα και με επιθετικούς πολέμους, ενώ ταυτόχρονα είναι ιερή υποχρέωση των αρχομένων να υπακούουν, μέχρι και να ανέχονται στους πιστούς άρχοντες τους, και να πεθαίνουν για αυτούς, με μόνη εξαίρεση τα ζητήματα πίστεως και αμαρτίας. Ακόμα και ο στρατός και η στρατιωτική θητεία των μουσουλμανικών κρατών είναι πρώτα Ισλαμικός, με Ισλαμική σκοπιμότητα και μετά εθνικός, με πρωταρχικό σκοπό την προστασία του Ισλάμ, των Ιερών τόπων του, της κοινωνίας και τελευταίων των πολιτών του κράτους¹²⁶.

¹²² Patrick Glenn, *Legal traditions of the World*, σπ, σσ.206-207

¹²³ Το ιερό Κοράνι, Έκδοση του βασιλιά της Σαουδικής Αραβίας, μετάφραση στα ελληνικά, έκδοση 1998, Μέρος 21^ο Σούρα ελ Ρούμ στιχ 44-45 σελ 613: «Αυτοί που αρνήθηκαν την πίστη θα υποφέρουν ... γιατί ο Αλλάχ δεν αγαπά τους απίστευτους». Επίσης βλέπε: Μέρος 4^ο σούρα ελ- Νισά στίχος 101 σ. 103: «Οι άπιστοι είναι φανεροί εχθροί». Επίσης: Μέρος 4^ο, Σούρα Αλ Ιμραν, στίχος 151, σ. 92: «Θα σκορπίσουμε τον τρόπο στις καρδιές των απίστων...»

¹²⁴ Η Κόλαση και ο Διάβολος κατέχουν περίοπτη θέση στις διδασκαλίες του Ισλαμικού νόμου.

¹²⁵ Βλέπει επίσης: 30, 44-45 κλπ

¹²⁶ Σύνταγμα του Βασιλείου της Σαουδικής Αραβίας: Κεφάλαιο 5^ο άρθρο 33 και 34,

1.3.5. Ιερός Πόλεμος, θεολογικά κατοχυρωμένος:

Το πρόκριμα της υπεράσπισης της θρησκείας, έναντι όλων των άλλων αξιών γεννά και το ζήτημα του ιερού πολέμου, του πολέμου στο όνομα της πίστεως και ενάντια προφανώς των απίστων. Κάποιοι μουσουλμάνοι νομομαθείς ερμηνεύουν τον ιερό πόλεμο ως αγώνα και προσπάθεια να παραμείνει ο πιστός σταθερός στον Αλλάχ και το Ιερό Κοράνι. Όμως, η συνήθης ερμηνεία που δίνουν οι περισσότεροι θεολόγοι και νομομαθείς, σχετίζεται με τον ένοπλο αγώνα, δηλαδή την θεϊκή εντολή που επιβάλλει σε κάθε πιστό μουσουλμάνο, την δια της βίας επικράτηση της παγκόσμιας μουσουλμανικής αλήθειας και αποκάλυψης. Συμπερασματικά, αποτελεί ιερή υποχρέωση του κάθε μουσουλμάνου να εξαπλώσει την πίστη του, (καθώς το *Κοράνι αποτελεί μια οικουμενική αλήθεια, άνωθεν δοσμένη στον κόσμο*) ή τουλάχιστον να υποτάξει όσους δεν την δέχονται¹²⁷.

Η στάση αυτή έχει και την απαραίτητη θεολογική κατοχύρωση¹²⁸, η οποία ήλθε μετά την αναπάντεχη νίκη του Μωάμεθ στην μάχη Bahr το 624μ.Χ. Εκεί, ο αριθμητικά υποδεέστερος στρατός των πιστών του Μωάμεθ, νίκησε τις δυνάμεις του στρατού της Μέκκας, ενώ οι πεσόντες πιστοί ανακηρύχθηκαν μάρτυρες και η νίκη αυτή θεωρήθηκε σαν ιδιαίτερη εύνοια του Θεού προς τους πιστούς του και τον προφήτη Μωάμεθ. Προφανώς, από τότε οι πιστοί μιμούμενοι τον προφήτη τους εφαρμόζουν την ίδια πρακτική (ασχέτως που δεν υπάρχει ρητή εντολή μέσα στο Κοράνι για θάνατο στους απίστευτους).

1.3.6. Ισλάμ στην πράξη:

1.3.6.1. Σουνιτικό Ισλάμ στην πράξη, το Βασίλειο της Σαουδικής Αραβίας:

Όμως η εφαρμογή του Ισλαμικού νόμου στην πράξη, όπως αυτός ισχύει σήμερα σε πολλά κράτη, εμφανίζει πολλά προβλήματα και ειδικά στα μάτια κάποιου που προέρχεται από χώρες όπου διδάσκονται χριστιανικές ιδέες και υπογράφονται διακηρύξεις περί ισότητας, ελευθερίας και δικαιοσύνης. Κατά το διεθνές παρατηρητήριο ανθρωπίνων δικαιωμάτων (Human Right Watch)¹²⁹, στην Σαουδική Αραβία δεν υπάρχει γραπτό ποινικό δίκαιο, με αποτέλεσμα να καταργείται κάθε έννοια της αρχής της νομιμότητας και της ισότητας, όπως παραδοσιακά γνωρίζει η Δύση και

¹²⁷ Κοράνι Μέρος 5^ο, Σούρα ελ- Νισά, στιχ. 71-74,75,76,83,84

¹²⁸ Κοράνι: Μέρος 10^ο, Σούρα ελ- Ενφάλ, στίχος 65-66, σ.252. επίσης στην ίδια σούρα στον στίχο 39 γράφει: Και πολεμήστε τους (σκοτώνοντάς τους) μέχρις ότου να μην υπάρχει πειρασμός και να είναι η θρησκεία του Αλλάχ η μοναδική

¹²⁹ Human right Watch, 30 September 2013,

άλλες περιοχές του πλανήτη. Οι δικαστικές αποφάσεις δεν αποδίδονται βάση προηγούμενων δικαστικών αποφάσεων και δεν επιβάλλεται με κανένα τρόπο η εφαρμογή ίδιων ποινών για ίδια αδικήματα. Οι πολίτες και οι κάτοικοι της χώρας δεν γνωρίζουν τις ποινές που επιφέρουν συγκεκριμένες παραβάσεις, διότι οι δικαστές δικάζουν βάση των δικών τους ερμηνειών επί του Ισλαμικού νόμου (κατά βάση σύμφωνα με το Κοράνι και τις προφητικές παραδόσεις).

Την ίδια στιγμή η Σαουδική Αραβία απέτυχε να συμμορφωθεί στις συστάσεις του Παρατηρητηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων¹³⁰, ώστε το ποινικό της δίκαιο να υιοθετήσει τα διεθνή στάνταρ περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Στην χώρα αυτή ακόμα και σήμερα μπορεί ο κατηγορούμενος να στερηθεί του δικαιώματος της υπεράσπισης, ενώ είναι σύνηθες να επιβάλλονται σωματικές ποινές, όπως ραβδισμοί, μαστιγώσεις, αλλά και δημόσιες επιβολές ποινών, όπως δημόσιος λιθοβολισμός μέχρι θανάτου κλπ. Μάλιστα, αυτό τον καιρό συζητείται να νομοθετηθεί και πάλι, σύμφωνα με τη Σαρία, ο γάμος από τα εννέα έτη και πάνω, αφού εκεί η ενηλικίωση στις γυναίκες έρχεται με την έναρξη της έμμηνης ρύσης. Φαίνεται ότι και το σύνταγμα το οποίο πρωτοψηφίστηκε κάτω από την πίεση διεθνών οργανισμών και ξένων χωρών το 1992 και μελετήθηκε σε προηγούμενες παραγράφους δεν ήταν πειστικό, αλλά ούτε και καταλυτικό στον τρόπο που αποδίδεται η δικαιοσύνη σε ένα μουσουλμανικό κράτος. Ο τρόπος σκέψης και δράσης, δεν επιτρέπει τίποτε παραπάνω από τον Ισλαμικό νόμο.

1.3.6.2. Σιιτικό Ισλάμ στην πράξη, το παράδειγμα του Ιράν:

Μελετώντας και την περίπτωση του Ιράν, το οποίο ακολουθεί διαφορετική μουσουλμανική παράδοση (Σιιτικό Ισλάμ), διαπιστώνει κανείς ότι υπάρχουν αρκετές διαφοροποιήσεις σε σχέση με άλλα μουσουλμανικά κράτη, ακόμα και σε θέματα εκκλησιαστικής διοίκησης, όπως για παράδειγμα υπάρχει ιερατείο το οποίο ασκεί πολιτική, αλλά και δικαστική εξουσία¹³¹. Εκεί υπάρχει ψηφισμένος, γραπτός, ποινικός κώδικας. Όμως και στο Ιράν, όπως παρατηρεί η Έδρα για την καθιέρωση ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο Ιράν, υπάρχουν πέντε είδη ποινών-τιμωριών εκ των οποίων οι *Haad*, *Ta'azirat* είναι απροσδιόριστες και επαφίενται στην κρίση του δικαστή. Η διαφορά έγκειται στην αυστηρότητα της επιβαλλόμενης ποινής, με τις πρώτες να είναι ελαφρύτερες από τις δεύτερες.¹³² Και το Ιράν, όπως προαναφέρθηκε, έχει ψηφισμένο σύνταγμα, το οποίο όμως ήδη από το 2^ο άρθρο του αναφέρει τις έξι βασικές αρχές στις οποίες στηρίζεται αυτή η δημοκρατία. Οι έξι αυτές αρχές περισσότερο προσιδιάζουν σε ομολογία πίστωσης παρά σε προοίμιο συντάγματος δημοκρατικού πολιτεύματος. Είναι

¹³⁰ Human right Watch, 30 September 2013,

¹³¹ Bernard Lewis, ο.π., σ.135

¹³² Mission for Establishment of Human Rights in Iran, *Islamic Penal Code of Iran*, σ. 2-3, <http://mehr.org>

ακριβώς αυτό που περιγράφουν, οι αρχές μιας Ισλαμικής δημοκρατίας η οποία αναγνωρίζει έναν Θεό, την Δευτέρα παρουσία του, την θεία δικαιοσύνη στην δημιουργία και τέλος η νομοθεσία, οι αρχές της δικαιοσύνης, της ισότητας κλπ, πρέπει πρωταρχικά να συμβαδίζουν με τον Ισλαμικό νόμο- Σαρία (Σούννα, Κοράνι).

1.3.6.3. Άλλα Ισλαμικά κράτη:

Σύμφωνα με τους Lindsey N. Devers και Sarah Bacon τα νομικά συστήματα τις Αιγύπτου, Ιορδανίας, Παλαιστίνης, Λιβάνου και άλλων κρατών της Μέσης Ανατολής αναγνωρίζουν διάφορα ελαφρυντικά σε όσους άνδρες διαπράττουν εγκλήματα τιμής (Honor Crimes) κατά γυναικών και η συμπεριφοράς των θυμάτων (των γυναικών) δικαιολογεί, έστω εν μέρει, την εγκληματική πράξη. Ειδικότερα, ο απατημένος σύζυγος που θα πιάσει επ' αυτοφώρω την μοιχαλίδα και τον εραστή της, για οποιαδήποτε σωματική βλάβη που θα προκαλέσει ακόμα και το θάνατο, στον έναν ή και στους δύο, παραμένει ατιμώρητος¹³³.

1.3.7. Ειδικά περί ισλαμικού νόμου:

Οι τρείς θεϊκά επιβαλλόμενες ανισότητες, όπως περιγράφηκαν παραπάνω, δηλαδή σχέσεις κυρίου -δούλου, άνδρός -γυναικός και μουσουλμάνων –μη μουσουλμάνων, είναι ένα από τα θεμελιώδη ζητήματα, πάνω στα οποία γεννώνται και οι περισσότερες τριβές του μουσουλμανικού με τον υπόλοιπο κόσμο. Το ποινικό δίκαιο του Ιράν βρίθει από τέτοιες αναφορές. Με βάση πάντα το Κοράνι η μαρτυρία δυο γυναικών στο δικαστήριο έχει τη ίδια βαρύτητα με αυτή ενός άνδρα, ενώ η μαρτυρία μιας και μόνης γυναίκας δεν αρκεί για να σταθεί οποιαδήποτε κατηγορία. Ακόμα και σε περίπτωση χρηματικής αποζημίωσης σε περίπτωση φόνου, αν το θύμα είναι μουσουλμάνη γυναίκα, το χρηματικό ποσό μειώνεται στο μισό, σε σχέση με την περίπτωση που το θύμα είναι μουσουλμάνος άνδρας¹³⁴. Αν το θύμα είναι άπιστος τότε μπορεί να επιβληθεί μόνο χρηματική αποζημίωση ή σε περίπτωση μη δυνατότητας καταβολής της, αρκεί η νηστεία δύο μηνών από την πλευρά του δράστη¹³⁵. Στο Κοράνι η 4^η Σούρα με τίτλο ελ-Νισά, η οποία αναλώνεται σε ζητήματα που αφορούν τις γυναίκες, ρητά διατυπώνεται ότι ακόμα και στην κληρονομιά πρέπει οι άρρενες κληρονόμοι να παίρνουν διπλάσιο μερίδιο από τις γυναίκες κληρονόμους. Στην

¹³³ Lindsey N. Devers Sarah Bacon, Interpreting Honor Crimes: The Institutional Disregard Towards Female Victims of Family Violence in the Middle East, *International Journal of Criminology and Sociological Theory*, Vol. 3, No. 1, June 2010, 359-371

¹³⁴ Mission for Establishment of Human Rights in Iran, *Islamic Penal Code of Iran*, σ.10, (4^ο τόμος Ιρανικού ποινικού κώδικα, μέρος 2^ο, άρθρο 300)

¹³⁵ Το ιερό Κοράνι, Σούρα 4, (ελ –Νισά), στίχος 92, σ.123

περίπτωση που η κληρονόμος είναι μία, πάλι της αντιστοιχεί η μισή περιουσία.¹³⁶ Επίσης στον στίχο 3 συστήνει στους άνδρες να παντρεύονται δύο ή τρεις γυναίκες της επιλογής τους, εκτός και αν υπάρχει φόβος να αδικηθούν, οπότε καλό είναι να παντρεύονται μόνο μία ή όποιες έχουν αιχμάλωτες. Στον στίχο 15 οι μοιχαλίδες σύζυγοι τιμωρούνται, ενώ οι άνδρες, μοιχοί (στίχος 16) αν μετανιώσουν άμεσα για την πράξη τους, δεν τιμωρούνται. Στον στίχο 20 ο άνδρας έχει δικαίωμα ελεύθερης επιλογής διαζυγίου, ενώ στο στίχο 24 έχει δικαίωμα να παντρευτεί την έγγαμη δούλη του, αφού ο γάμος του έγγαμου δούλου δεν έχει καμία ισχύ. Σε κάθε περίπτωση γάμου, επιβάλλεται ο σύζυγος να δίνει προίκα στην σύζυγο - αγορά της συζύγου από την οικογένεια της-¹³⁷ εκτός των περιπτώσεων που παντρεύεται δούλες, τότε απαλλάσσεται από αυτή την υποχρέωση. Ωστόσο στον στίχο 25 αναφέρεται ότι οι μοιχαλίδες τιμωρούνται ελαφρύτερα από τις ελεύθερες γυναίκες που έχουν εκτός γάμου σεξουαλικές σχέσεις. Στον στίχο 34 οι άνδρες είναι προστάτες, αλλά και κύριοι, των γυναικών. Όταν λοιπόν ο άνδρας φοβάται για την παρακοή της συζύγου, στον ίδιο στίχο, συνίσταται αρχικά η λεκτική συμβουλή της. Ύστερα και εφόσον συνεχίζει να μην είναι υπάκουη, προτείνεται η άρνηση της κοινής κλίνης και τέλος δικαιούται ο σύζυγος να την δέριει ελαφρά. Και στην Σουρα ελ-Μεάριτζ (70) στους στίχους 29-30, αναφέρεται ότι αγνοί παραμένουν μόνο όσοι άνδρες αρκούνται να έχουν σεξουαλικές σχέσεις μόνο με τις νόμιμες συζύγους τους και τις αιχμάλωτές τους.

Συγκεκριμένα, στην σούρα ελ- Μπάκαρα ορίζονται κάποιες λεπτομέρειες για τον γάμο και το διαζύγιο. Στο στίχο 221 απαγορεύεται ο γάμος με μη μουσουλμάνους, για τις γυναίκες, ενώ για τους άνδρες δεν ισχύει αυτή η απαγόρευση. Συνεχίζοντας στο στίχο 228 οι χωρισμένες γυναίκες δεν μπορούν να ξαναπαντρευτούν άμεσα, με το επιχείρημα ότι οι γυναίκες είναι υποδεέστερες των ανδρών. Συνεχίζοντας στην ίδια σούρα στον στίχο 230 αναφέρεται ότι ο άνδρας μπορεί να χωρίσει δυο φορές την ίδια γυναίκα. Αν όμως αποφασίσει να την χωρίσει οριστικά για τρίτη φορά, δεν μπορεί να την ξαναπαντρευτεί, εφόσον αυτή δεν παντρευτεί με άλλον άνδρα και μετά αυτός την χωρίσει. Αυτός είναι ο θεσμός του ενδιάμεσου γάμου. Γενικότερα το διαζύγιο θα λέγαμε είναι ένα προνόμιο των ανδρών. Για τις γυναίκες είναι αρκετά δυσκολότερα τα πράγματα, καθώς μπορεί ο δικαστής να τους απαγορεύσει την παράσταση στη δίκη, διότι είναι γυναίκες, ενώ όπως προαναφέρθηκε και η μαρτυρία τους πρέπει να στηρίζεται από την μαρτυρία ενός άνδρα, ειδάλλως μπορεί να απορριφθεί.

¹³⁶ Το ιερό Κοράνι, Σούρα 4, (ελ –Νισά), στίχος 11-12, σ.105

¹³⁷ Ο γάμος θεωρείται έγκυρος όταν πληρωθεί το συμφωνημένο αντίτιμο και υπογραφεί το σχετικό έγγραφο, εν είδει προγαμιαίου συμβολαίου. Σήμερα, εδώ ορίζεται και το χρηματικό ποσό της προίκας που θα επιστραφεί σε περίπτωση διαζυγίου, το οποίο εξαρτάται συνήθως από την υπαιτιότητα, ποιος ευθύνεται για την λύση του γάμου.

1.3.7.1 Το παράδειγμα του Προφήτη:

Εστιάζοντας σε ζητήματα ηθών βλέπουμε ότι ο Ισλαμικός νόμος υιοθετεί άγνωστα ήθη και αρχές για τον δυτικό κόσμο. Κάποιοι ερευνητές¹³⁸ ισχυρίζονται ότι ο ίδιος ο Μωάμεθ είχε μόνο μια γυναίκα μέχρι το τέλος της ζωής του. Όμως στο Κοράνι η πολυγαμία επιτρέπεται σε πολλά χωρία και μάλιστα αποτελεί επιδίωξη στην παρούσα ζωή, αλλά και ανταμοιβή στην μέλλουσα για τους δίκαιους και πιστούς του Προφήτη¹³⁹. Διαβάζοντας τις διάφορες παραλλαγές της ζωής του Μωάμεθ, βλέπουμε ότι και οι πιο μετριοπαθείς συγγραφείς και ειδικά σε νεότερες εκδόσεις, δηλώνουν ότι, ο Μωάμεθ είχε τουλάχιστον τρεις συζύγους¹⁴⁰, ενώ σε άλλες πηγές φθάνει και τις δέκα, μη συνυπολογίζοντας το χαρέμι του¹⁴¹, στο οποίο κατέληγε κάθε εκλεκτή δούλα που του προσφερόταν είτε ως δώρο,¹⁴² είτε συλλαμβανόταν αιχμάλωτη. Ο Γιαννουλάτος (νυν αρχιεπίσκοπος Αλβανίας), ενώ στο δικό του έργο¹⁴³ παρουσιάζει μια μετριοπαθή εικόνα του Ισλάμ, δηλώνει ότι ο Μωάμεθ κατά την τελευταία περίοδο της ζωής του, είχε τουλάχιστον εννέα νόμιμες συζύγους, συν τις δούλες που κρατούσε. Μάλιστα του παρεχόταν και επίδομα για να μπορεί να τις συντηρεί¹⁴⁴. Κάποιο βυζαντινοί ιστορικοί, κατηγορούσαν τον Μωάμεθ, ότι νομοθετούσε κατά τον δοκούν και ανάλογα με τις επιθυμίες του¹⁴⁵. Έτσι για να νομιμοποιήσει το γάμο του με την σύζυγο του θετού του γιού Ζέναμπ, εξήγγειλε ειδική προφητεία για την περίπτωση, όπου δεν καταλογιζόταν αμαρτία στον Προφήτη¹⁴⁶. Μια εξ αυτών η Ayisha, του προτάθηκε, ως παρθένας, για σύζυγος όταν αυτή ήταν μόλις 6-7 ετών. Τελικά ο γάμος έγινε τρία χρόνια αργότερα, δηλαδή στο 9-10.¹⁴⁷

Όπως προαναφέρθηκε, η ζωή των πιστών μιμείται και καθοδηγείται από τα πρότυπα τα οποία έχει. Ο Προφήτης Μωάμεθ για τους μουσουλμάνους, όπως άλλωστε ο Χριστός για του Χριστιανούς, αλλά και γενικότερα σε κάθε θρησκεία, αποτελούν

¹³⁸ Glenn 2004, Pitckthall:1994 , Ruthen:1994

¹³⁹ Το ιερό Κοράνι: 4, στ. 57 επίσης: 55,στ. 56 , ακόμα: 55,στ.70

¹⁴⁰ Στο LIFE OF MUHAMMADsa του HADRAT MIRZA BASHIRUDDIN MAHMUD AHMAD, έκδοση του 2013 γίνεται αναφορά σε 3 μόνο συζύγους.

¹⁴¹ Edward Sell, The life of Muhammad, *The Christian literature society for India, S.P.C.K. Press, Vepery, Madras* 1913, p.185,

¹⁴² Εδώ αναφέρονται τα ονόματα των δύο κοριτσιών που στάλθηκαν ως δώρο και μάλιστα αναφέρονται στα αγγλικά ως damsel = νεαρά κοπέλια, Edward Sell, The life of Muhammad, *The Christian literature society for India*, ο.π. 184,

¹⁴³ Αναστασίου Γιαννουλάτου, Ισλάμ Θρησκευολογική επισκόπηση, εκδόσεις Ακρίτας, Απρίλιος 2006,

¹⁴⁴ Κοράνι: Μέρος 22, 33 Σούρα ελ- Εχζαμπ, στίχοι: 50-52

¹⁴⁵ Ιωάννου του Δαμασκηνού: «Κατά Αιρέσεων», έλληνες πατέρες της εκκλησίας, Θεσσαλονίκη , τόμος , σ.

¹⁴⁶ Κοράνι: Μέρος 22, 33 Σούρα ελ- Εχζαμπ, στίχοι: 37-40

¹⁴⁷ Edwin Sell, The life of Muhammad, ο.π., p. 64

πρότυπα προς μίμηση. Είναι αναντίρρητη η επιρροή του προτύπου των γονέων στα παιδιά τους ή των δασκάλων στους μαθητές τους. Ακόμα και το παράδειγμα πολιτικών αρχηγών ή δημοσίων προσώπων επηρεάζει είτε αρνητικά είτε θετικά την ζωή ανθρώπων που τα μιμούνται και πολλές φορές θαυμάζουν. Ειδικά ο Μωάμεθ, θεωρείται το «ζωντανό» Κοράνι. Μπορεί λοιπόν η επιρροή θρησκευτικών προτύπων να αγνοηθεί, καθώς τα πρότυπα αυτά καθορίζουν τον τρόπο ζωής των πιστών τους; αν μεν υιοθετούνται ως αξιομίμητες συμπεριφορές, όπως η μη ανταπόδοση του κακού ή συμπόνια ως προς τους αδύναμους και τα ορφανά, τότε σαφώς μπορούν να υπάρξουν και δυνατότητες ειρηνικής συμβίωσης. Αν όμως εστιάσουν οι πιστοί στον Μωάμεθ, ως πρότυπο το οποίο ενθαρρύνει ζητήματα όπως η πολυγαμία (εκμηδενισμός της γυναικείας αξιοπρέπειας), η παιδοφιλία και η υποτίμηση της θέσης της γυναίκας, είναι καθήκον της επιστήμης και της πολιτείας να προλάβει αντίστοιχες συμπεριφορές. Το ερωτηματικό που γεννάται σε κάθε περίπτωση μουσουλμάνου, είναι ποιο δρόμο θα ακολουθήσει, διότι και οι δύο θεωρούνται αξιομίμητοι και σύμφωνοι με τις επιταγές του Κορανίου. Η δράση παρόμοιων πολιτισμικών παραγόντων είναι σημαντική ακόμα και στην περίπτωση μετανάστευσης των ατόμων που ασπάζονται παρόμοια πρότυπα σε χώρες δυτικού πολιτισμού.

1.3.7.2. Μια ακόμα ερμηνεία του Ισλαμικού νόμου:

Άλλο ένα χαρακτηριστικό κείμενο της Ισλαμικής νομοθεσίας, το οποίο αναγνωρίζεται από το Σιιτικό Ισλάμ, και αποτελεί μέρος της νομοθεσίας της Σαρίας προέρχεται από το έργο ' Το στήριγμα του ταξιδιώτη'¹⁴⁸ (Reliance of the Traveller). Το κείμενο αυτό ξεπερνά τις 300 σελίδες και αναλυτικότερα επεξηγεί τι είναι νόμιμο (lawfull) και τι παράνομο (unlawfull). Κάθε στίχος ή παράγραφος εμπεριέχει μια από τις δυο παραπάνω λέξεις. Είναι αριθμημένος με τα γράμματα της αλφαβήτου (η αγγλική μετάφραση που μελετάται) και έχει αριθμημένες τις υποπαραγράφους.

Ο Μ (30^{ος}) τόμος, παράγραφοι 10.1-10.11 (book m.10.0-10.11), είναι αφιερωμένος στο γάμο. Αναλύονται ζητήματα προίκας, ζητήματα συζυγικών σχέσεων και μάλιστα περιλαμβάνονται ειδικές παράγραφοι, οι οποίες για παράδειγμα εξηγούν, στην περίπτωση ύπαρξης πάνω της μίας συζύγου, τον τρόπο για ίση μεταχείριση τους (κυρίως πώς να μην αδικηθούν στην συζυγική κλίνη).¹⁴⁹ Στην παράγραφο m1.3 απαγορεύεται στην γυναίκα να μην θέλει να παντρευτεί, ενώ δεν μπορεί να

¹⁴⁸ Bill Warner, Sharia law for the Non- Muslim, Center for the study of political Islam, Published by CSPI, USA 2010, p.6

¹⁴⁹ Reliance of the Traveller and Tools for the Worshipper, BY AHMAD IBN NAQIB AL-MISRI (Died 1368 AD), Book M10.0-10.11

κυκλοφορεί χωρίς άδεια του συζύγου ή του κηδεμόνα και δεν επιτρέπεται να βγει έξω από την πόλη που μένει, χωρίς την συνοδεία κάποιου ανύπαντρου, άνδρα, συγγενή (m10.3), όταν δεν μπορεί ο σύζυγος να την συνοδεύσει ή είναι ανύπαντρη. Ισχύει επίσης (m3.13) ότι ο κηδεμόνας μπορεί να υποχρεώσει την ανήλικη παρθένο κόρη να παντρευτεί χωρίς την σύμφωνη γνώμη της. Όπως επίσης μπορεί να απαγορεύσει τον γάμο όταν δεν συμφωνεί ο ίδιος.

Όλα τα παραπάνω πρέπει να ληφθούν υπ' όψιν για την κατανόηση των προβλημάτων που ανακύπτουν στις σύγχρονες δυτικές κοινωνίες. Είναι ιδιαιτέρως σημαντικό να γνωρίζει η πολιτεία και οι επιστήμονες που μελετούν και σχεδιάζουν για την πολιτεία, τον τρόπο λειτουργίας των μουσουλμανικών κοινωνιών και τον τρόπο με τον οποίο τελικά μαθαίνουν τους κοινωνούς τους να αλληλεπιδρούν, να σκέπτονται και πως αξιολογούν και ιεραρχούν την ζωή γενικότερα και ειδικότερα.

1.4: Η πολυπολιτισμικότητα της αναπτυγμένης δύσης και η αντεγκληματική πολιτική:

Σκοπός του κεφαλαίου αυτού, σε συνέχεια της παρουσίασης των δύο ειδών δικαίου, όπου εντοπίστηκαν τα κεντρικά στοιχεία που διέπουν το κάθε ένα, είναι να αναδειχθούν τα βασικά σημεία τριβής των δύο αυτών κόσμων. Βέβαια στόχος δεν είναι να εξυμνηθεί το ένα έναντι του άλλου, αλλά να εντοπισθούν πράξεις, οι οποίες στιγματίζονται από έντονη κοινωνική απαξία στο δυτικό δίκαιο και πολιτισμό, ενώ αντιθέτως στον ισλαμικό νόμο, θεωρούνται μέρος της θεϊκής δικαιοσύνης του Μωάμεθ.

Κατά τον Esposito, η Δύση πολλές φορές συκοφάντησε και υποτίμησε την μουσουλμανική πίστη, με αποτέλεσμα να τροφοδοτηθούν αναταραχές και αντιπαλότητες.¹⁵⁰ Πέρα λοιπόν από την αναζήτηση της πραγματικής φιλοσοφίας του κάθε δικαίου, είναι αναγκαίο να γίνει η μετάβαση από την θεωρία στην πράξη¹⁵¹, ώστε η επένδυση της κοινωνίας στην φιλοσοφία του δικαίου, να αποδώσει είτε άμεσα είτε στο μέλλον, μέσα από την ανάδειξη των αντιθέσεων τους. Τελικός σκοπός είναι η επίλυση των καυτών ζητημάτων, για να επιτευχθεί η αρμονική συνύπαρξη των διαφόρων λαών, αφού οι συνθήκες έφεραν τόσο κοντά ανθρώπους με τόσο διαφορετικές συνήθειες, ήθη, έθιμα και τελικά τρόπο σκέψης και ταυτόχρονα να μπορέσει να σχεδιαστεί μια ουσιαστική και αποτελεσματική αντεγκληματική πολιτική.

1.4.1. Δημογραφικά στοιχεία:

Ξεκινώντας, πρέπει να ληφθούν υπ' όψιν κάποια πολύ σημαντικά δημογραφικά στοιχεία, καθώς μουσουλμανικοί πληθυσμοί πάντα υπήρχαν στον ανεπτυγμένο κόσμο, τόσο στην Ευρώπη, όσο και στις ΗΠΑ, Καναδά, Αυστραλία. Στο σύνολο τους οι μουσουλμάνοι προσεγγίζουν το 1.5 δισεκατομμύριο ανθρώπων. Είναι γεγονός ότι εξαιρώντας τα Βαλκάνια και την Τουρκία, οι μουσουλμάνοι είναι η μεγαλύτερη θρησκευτική μειονότητα εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αριθμεί περίπου 15-20 εκατομμύρια ανθρώπων¹⁵², ενώ στο σύνολο της Ευρώπης αγγίζει τα 44 εκατομμύρια. Υπάρχουν μεγάλες ευρωπαϊκές πόλεις όπως η Marseille, όπου ο μουσουλμανικός πληθυσμός αγγίζει σε ποσοστό το 37%, στο Bradford το 32,4%, στο Blackburn το 28%, στο Rotterdam το 25%, στο Paris το 22%.¹⁵³

¹⁵⁰ John Esposito, *Islam the straight path*, ο.π, σ. 16

¹⁵¹ James Feibleman, *Justice, Law and Culture*, Martinus Nijhoff publishers, Dordrecht 1985, p.7

¹⁵² Kristin Archick, John Rollins, Steven Woehrel, *Islamist Extremism in Europe*, CRS Report for Congress, 29/6/2006

¹⁵³ http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_cities_in_the_European_Union_by_Muslim_population

1.4.2. Ιστορικά στοιχεία:

Η διαδικασία μέσα από την οποία προέκυψε αυτή η ετερογένεια των ανεπτυγμένων, δυτικών, κοινωνιών, προφανώς δεν ήταν ξαφνική ή έγινε με κάποιο ακατάληπτο τρόπο. Με την κατάληψη της Κωνσταντινούπολης το 1453 και την εγκατάσταση των Οθωμανών στην βαλκανική χερσόνησό, η Ευρώπη αντιμετώπιζε το Ισλάμ πάντα ως μια απειλή για τους χριστιανικούς πληθυσμούς, βρισκόμενη σε συνεχείς αψιμαχίες, για πάνω από 350 χρόνια. Όλο αυτό το διάστημα και μέχρι τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, η Ευρώπη, αλλά και οι ΗΠΑ, αδιαφορούσαν ή περιφρονούσαν να εντρυφήσουν στον Ισλαμικό τρόπο σκέψης και τα πιστεύω του¹⁵⁴.

Ταυτόχρονα η Ευρώπη και τα άλλα ανεπτυγμένα κράτη, μέσω των αποικιών, προκάλεσαν ή δέχτηκαν την ελεγχόμενη είσοδο μουσουλμανικών πληθυσμών, εφησυχάζοντας ή επίτηδες «κώφευαν» καθώς εκμεταλλεύονταν αυτούς τους πληθυσμούς, για επικίνδυνα επαγγέλματα, για φθηνή, επικίνδυνη και ανασφάλιστη εργασία.¹⁵⁵ Τα χρόνια της αποικιοκρατίας άνθρωποι διαφορετικών πολιτισμών και κουλτούρας έπρεπε να συνυπάρξουν, κυρίως σε τόπους εκτός Ευρώπης, όπου οι σχέσεις κατακτητή και κατακτημένου δεν γεννούσαν ιδιαίτερους προβληματισμούς, ή την έντονη ανάγκη ορισμού κανόνων ειρηνικής συνύπαρξης. Ο κατακτητής καθόριζε σχεδόν τα πάντα, με βάση το δικό του δίκαιο και τους δικούς του κανόνες. Με τα χρόνια, πολλοί εκ των κατεκτημένων κατέληξαν να ζουν και να δημιουργούν οικογένειες εντός των δυτικών κοινωνιών. Μέσα από την ματιά των μεταναστών ισχύει η θέση ότι δεν θα βρίσκονταν αυτοί στην Ευρώπη ή τον υπόλοιπο αναπτυγμένο κόσμο, αν πρώτα οι αναπτυγμένοι λαοί δεν βρίσκονταν στις δικές τους πατρίδες.¹⁵⁶

1.4.3. Αφομοίωση μουσουλμανικών πληθυσμών:

Μέχρι το 1970, οι μετανάστες για κάθε χώρα προέρχονταν από συγκεκριμένες αποικίες όπως οι Ινδοί κατέληγαν στην Μ. Βρετανία, οι Μαροκινοί στη Γαλλία κ.λπ., παρουσιάζοντας με αυτό τον τρόπο μια σχετική ομοιογένεια και συμβάλλοντας στην ευκολότερη αφομοίωση. Όμως μετά το 1980, η έντονη υπογεννητικότητα των ανεπτυγμένων λαών¹⁵⁷, έναντι της ιδιαίτερης αύξησης των μουσουλμανικών

¹⁵⁴ Edwin Said *Καλύπτοντας το Ισλάμ*, Μτφ. Ελλη Εμκε, εκδόσεις Νεφέλη, Αθήνα 2002, σ.89

¹⁵⁵ Frank Buijs Jan Rath, *Muslims in Europe: The state research, for the Russell Sage Foundation*, New York, October 2002

¹⁵⁶ Frank Buijs Jan Rath, *Muslims in Europe: The state research, for the Russell Sage Foundation*, New York, October 2002

¹⁵⁷ Ο μέσος ευρωπαϊκός δείκτης είναι 1,8 παιδιά ανά οικογένεια, ενώ υπάρχουν και χώρες όπως η Ελλάδα όπου ο δείκτης υπολογίζεται στα 1,3 παιδιά ανά οικογένεια. Πηγή:

πληθυσμών, εντός των κρατών, είτε μέσω γεννήσεων, είτε μέσω της συνεχιζόμενης έντονης μετανάστευσης, δημιούργησε νέα προβλήματα. Μάλιστα σε κάποιες χώρες υπολογίζεται ότι το μουσουλμανικό στοιχείο θα ξεπεράσει σε μερικά χρόνια το 50% του συνολικού πληθυσμού¹⁵⁸. Συνεχίζοντας, και ενώ οι υπάρχοντες μουσουλμανικοί πληθυσμοί είχαν αποκτήσει τις υπηκοότητες των ευρωπαϊκών κρατών που διαμένουν μόνιμα, χωρίς να γεννούν ιδιαίτερα προβλήματα, όντας αρκετά ενταγμένοι στα κράτη αυτά και παραμένοντας όμως σταθεροί στην πίστη τους, νέοι πληθυσμοί εισρέουν είτε για εύρεση εργασίας, είτε προερχόμενοι από εμπόλεμες ζώνες, ζητώντας άσυλο ή ασφαλή διαβίωση. Αυτοί δημιούργησαν έναν ιδιαίτερα ετερογενή πλέον μεταναστευτικό πληθυσμό, προερχόμενο από πολλές διαφορετικές χώρες. Όμως οι νέοι πληθυσμοί εγκαθίστανται συνήθως κοντά στους παλαιούς με αποτέλεσμα τουλάχιστον το 25% αυτών σε ευρωπαϊκό επίπεδο να μένουν κοντά σε ομόθρησκούς τους, σε συγκεκριμένες πόλεις όπως για παράδειγμα το 37% των μουσουλμάνων στη Μεγάλη Βρετανία, διαμένουν στην περιοχή του Λονδίνου¹⁵⁹.

Δυστυχώς, οι περισσότεροι πόλεμοι, που εξωθούσαν σε μετανάστευση τους πληθυσμούς αυτούς, ήταν αποτέλεσμα παρεμβάσεως των ισχυρών κρατών της Δύσης, καθιστώντας και τους μεταναστευτικούς πληθυσμούς αρνητικά διακείμενους ως προς τα κράτη υποδοχής τους. Άλλωστε οι πληθυσμοί αυτοί, γεύτηκαν ουκ ολίγες φορές επιβεβλημένες «δημοκρατίες» και στιγματίστηκαν από την δήθεν βραδεία υιοθέτηση των δημοκρατικών ιδεών¹⁶⁰. Έτσι οι ιδέες πλέον που διακινούνται μεταξύ των μεταναστών αρχίζουν να γίνονται ριζοσπαστικότερες και πιο ισλαμικά ορθόδοξες. Το αξιοσημείωτο στην περίπτωση των μουσουλμανικών πληθυσμών, έναντι άλλων μεταναστευτικών ομάδων, έγκειται στο γεγονός ότι έδειξαν ιδιαίτερη 'αντοχή' απέναντι σε κρατικές προσπάθειες αφομοίωσης, την στιγμή που άλλοι λαοί, ανεξαρτήτως χώρας προέλευσης, αφομοιώθηκαν ταχύτατα. Αυτό φαίνεται και από την υψηλή αντιπροσώπευση των πρώτων γενεών μεταναστών στις εγκληματικές στατιστικές,

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Population_statistics_at_regional_level/el

¹⁵⁸ Κάποιοι ισχυρίζονται ότι οι προβλέψεις αυτές είναι αρκετά απαισιόδοξες και στην πραγματικότητα ο ρυθμός αύξησης των μουσουλμάνων ενώ παραμένει τριπλάσιος των γηγενών πληθυσμών στην Ευρώπη δεν σημαίνει απαραίτητα ότι θα συνεχίσει να αυξάνει με τον ίδιο ρυθμό, καθώς παρατηρείται κάμψη των γεννήσεων λόγω βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου και της μόρφωσης των μουσουλμάνων γυναικών <http://www.hellasontheweb.org/2010-04-05-22-20-08/2010-04-06-19-07-44/1080-2011-01-27-22-42-59>, http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Population_statistics_at_regional_level/el, βλέπε επίσης: Noam Chomsky, *Η χειραγώγηση των μαζών, συνεντεύξεις με τον David Barsamian*, Μτφ. Θεολ. Βουλγαράκη, Δ' έκδοση, Εκδόσεις Scripta, Αθήνα 2001, σ. 58

¹⁵⁹ Muslims in Europe, A Report on 11 EU Cities, Open Society Institute, New York – London – Budapest 2010, *Layout by Q.E.D. Publishing, www.soros.org/initiatives/home*,

¹⁶⁰ Ghassan Salame, *Democracy without democrats*, I.B.Tauris co, London 1994, Introduction

έναντι των δεύτερων και πολύ περισσότερο των τρίτων γενεών ¹⁶¹. Το γεγονός αυτό εξηγεί εν μέρει τον επίσημο κρατικό εφησυχασμό, απέναντι στους μουσουλμανικούς πληθυσμούς, την πίστη δηλαδή ότι και αυτοί όπως και οι πληθυσμοί θα αφομοιώνονταν. Η πρόκληση από το 1990 και πλέον είναι καθαρά δημογραφική μουσουλμανική, καθώς το 2/3 των μεταναστών είναι μουσουλμάνοι, προερχόμενοι από εμπόλεμες ζώνες ή ιδιαιτέρως φτωχές χώρες, αλλάζοντας άρδην την σύνθεση αυτών των πληθυσμών. Μέσα από την διαδρομή αυτή έφτασε σήμερα το πιο συχνό νέο όνομα στα ληξιαρχεία του Λονδίνου να είναι το Mohamed¹⁶².

1.4.4. 'Στροφή' μουσουλμανικών πληθυσμών:

Όμως για τον Oliver Roy¹⁶³ οι νέοι μουσουλμάνοι μετανάστες αναθέρμαναν την Ισλαμική πίστη των παλαιών μεταναστών. Αυτό ονομάστηκε Μουσουλμανική αναγέννηση (Born again muslims)¹⁶⁴, όπου πλέον για κοινωνικούς και θρησκευτικούς λόγους, οι πιστοί επιστρέφουν στις ρίζες τους. Υιοθετούν έναν μουσουλμανικότερο τρόπο ζωής, είτε λόγω εκφοβισμού σε αρκετές περιπτώσεις, είτε απογοητευμένοι από τον δυτικό τρόπο ζωής, έχοντας ζήσει κάποια χρόνια σύμφωνα με αυτόν. Πλέον, μέσω της μεταστροφής τους, επιδιώκουν μια πνευματικότερη ζωή, σύμφωνα με τις επιταγές της πίστης τους, ώστε να συμπεριλαμβάνονται στους αυθεντικούς οπαδούς του Κορανίου. Σύμφωνα με τον Roy, η μεταστροφή αυτή δεν ήταν αποτέλεσμα της προσπάθειας μιας οργανωμένης ομάδας, ή κάποιου κρατικού μηχανισμού (π.χ. Αραβικού κράτους), αλλά η ειλικρινής αναζήτηση των πιστών για επιστροφή στις ρίζες τους. Άλλωστε δεν υπήρχαν οι υποδομές για τέτοιου μεγέθους Ισλαμική κατήχηση¹⁶⁵,¹⁶⁶. Παράδειγμα αυτής της στροφής είναι πολλές απαγωγές παιδιών μικτών γάμων (μουσουλμάνου- με μη μουσουλμάνου), στους οποίους οι σύζυγοι, ενώ αρχικά είχαν εγκατασταθεί σε κάποια χώρα της Δύσης, αργότερα, προκειμένου τα

¹⁶¹ Michlael Tonry, *Ethnicity, Crime and Immigration*, The university of Chicago press, Chicago London 1997, p. 19

¹⁶² http://www.ons.gov.uk/ons/dcp171778_322731.pdf

¹⁶³ Oliver Roy, Muslims in Europe, From ethnic identity to religious recasting, *International Institute of the study of Islam*, June 2000, p.28-29

¹⁶⁴ Το ίδιο

¹⁶⁵ Το ίδιο

¹⁶⁶ Αντίθετα κατά τον Ζιλ Κεπέλ, τα πλούσια αραβικά κράτη (Κουβέϊτ- Σαουδική Αραβία) καθώς και το μουσουλμανικό Ιράν, πλήρωσαν αδρά για την ανάπτυξη υποδομών, χώρων προσευχής και μουσουλμανικών πολιτιστικών κέντρων, δημιούργησαν χιλιάδες διαδικτυακές ιστοσελίδες και φρόντιζαν και φροντίζουν να κατηχούν τους πιστούς μουσουλμάνους της διασποράς. Η στροφή αυτή έγινε προς το ριζοσπαστικό Ισλάμ, καθώς η πλειονότητα του μουσουλμανικού κόσμου αυτό θεωρεί αυθεντικότερο και αυτό προωθούν τα συγκεκριμένα κράτη. Βλέπε στο: Ζιλ Κεπέλ, *Τζιχαντ, ο Ιερός Πόλεμος*, μτφ Ελένης Τζερεζολε, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 2001, σσ. 118-125

παιδιά που είχαν αποκτήσει να ανατραφούν με το γνήσιο μουσουλμανικό τρόπο, τα 'απήγαγαν' οι σύζυγοι και εγκαθίσταντο στην γενέτειρά τους, χωρίς την συγκατάθεση της συζύγου¹⁶⁷, ώστε να κάνει την εμφάνισή του ένα νέο πεδίο συγκρούσεων και παραβατικών συμπεριφορών μεταξύ μουσουλμάνων και μη μουσουλμάνων που διαβιούν στην Δύση.

Ενδιαφέρον έχει να παρατεθεί σε αυτό το σημείο η άποψη του Maurice Cusson, ο οποίος ονομάζει συγκρουσιακή βία αυτήν που λαμβάνει χώρα μεταξύ ατόμων τα οποία σχετίζονταν προηγουμένως, είτε φιλικά, είτε συγγενικά είτε επιχειρηματικά και όχι μεταξύ αγνώστων.¹⁶⁸ Ωστόσο στην εργασία αυτή πρέπει να διευκρινιστεί ότι όταν γίνεται λόγος για συγκρουσιακές συνθήκες εντός των δυτικών κοινωνιών, πρόκειται τόσο για 'ένδομουσουλμανικά' όσο και για περιστατικά μεταξύ μουσουλμάνων και μη μουσουλμάνων, πολλά εκ των οποίων όντως εμπίπτουν στην τυπολογία της συγκρουσιακής βίας του Cusson.

1.4.5. «Πολεμική» κατά της Δύσεως:

Το επόμενο βήμα της μεταστροφής των μουσουλμάνων μεταναστών ήταν και η πολεμική κατά των μη μουσουλμάνων στον δυτικό κόσμο. Ο Χάντιγκτον οριοθετεί την εμφάνιση της πολεμικής κατά της δύσεως γύρω στο 1980. Τότε άρχισε η Δύση να παρουσιάζεται στα μάτια των μουσουλμάνων όλο και πιο συχνά ως, υλιστική, διεφθαρμένη, ανήθικη και τελικά άθρη. Οι δυτικές αξίες και θεσμοί έπαψαν να είναι αξιέπαινες, πολύ δε περισσότερο επιθυμητές και αξιομίμητες. Μετά το 1980 το Ισλάμ υιοθετεί μια αντιδυτική προσέγγιση και φρασεολογία, τονίζοντας συνεχώς τον αγώνα για μη υιοθέτηση και επιρροή από τον δυτικό τρόπο ζωής¹⁶⁹. Η φρασεολογία αυτή προέρχεται από την Ισλαμική Αναβίωση ή αλλιώς την μουσουλμανική παραλλαγή της «εκδίκησης του Θεού» (La revanche de Dieu)¹⁷⁰, καθιστώντας στόχο των απανταχού μουσουλμάνων, τον εξισλαμισμό του εκσυγχρονισμού (σύγχρονος ανεπτυγμένος κόσμος). Μια παραλλαγή αυτού που συνέβη στην Ευρώπη μετά το 1948, οπότε συζητιόταν ο δεύτερος εκχριστιανισμός της σύγχρονης Ευρώπης.¹⁷¹ Η «Ισλαμική Αναβίωση», όπως παρατηρεί ο Χάντιγκτον, αποτελεί την εκδίκηση του Ισλάμ έναντι των

¹⁶⁷ Betty Mahmudi-Lover, Για την αγάπη ενός παιδιού, Μτφ: Σταύρου Νικολαΐδη, Αθήνα 1994

¹⁶⁸ Maurice Cusson, *Σύγχρονη εγκληματολογία*, Νομική Βιβλιοθήκη, μτφ. Ηρώ Σαγκουνίδου- Δασκαλάκη, Αθήνα 2002, σ. 45-46

¹⁶⁹ Σαμουελ Χαντιγκτον, *Η σύγκρουση των πολιτισμών και ο Ανασχηματισμός της Παγκόσμιας τάξης*, Terzo Books, 4^η έκδοση, Αθήνα 2001 σ. 295-296

¹⁷⁰ Ο όρος ανοικεί στον Ζιλ Κεπέλ,

¹⁷¹ Σαμουελ Χαντιγκτον, *Η σύγκρουση των πολιτισμών και ο Ανασχηματισμός της Παγκόσμιας τάξης*, ο.π., σ. 127

χριστιανικών κρατών, τα οποία επί αιώνες εκμεταλλεύονταν και παρέτειναν την φτώχεια και την ανέχεια των μουσουλμανικών πληθυσμών εκτός Ευρώπης.

Αναλυτικότερα η «Ισλαμική Αναβίωση» εκτείνεται σε κάθε τι που επιβλήθηκε από τα δυτικά χριστιανικά κράτη. Έφθασαν, αναπτυσσόμενα και ισχυροποιούμενα, τα ισλαμικά κράτη στην απαίτηση για σχετικοποίηση των εννοιών όπως τα ανθρώπινα δικαιώματα. Τα κράτη αυτά, συναντήθηκαν στην Μπανγκόγκ και επικύρωσαν ένα ψήφισμα σύμφωνα με το οποίο τα ανθρώπινα δικαιώματα πρέπει να γίνονται αντιληπτά υπό το πρίσμα εθνικών, τοπικών, ιστορικών, θρησκευτικών και πολιτισμικών ιδιαιτεροτήτων¹⁷² και προφανώς, όχι όπως επιθυμεί η Δύση, να τα αντιλαμβάνεται ο υπόλοιπος κόσμος.

Όταν κυβερνήσεις δυτικών χωρών και των ΗΠΑ την δεκαετία του '90 είχαν θέσει ως προτεραιότητα την επέκταση της δημοκρατίας, και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οι μη δυτικοί πολιτισμοί προέβαλαν ιδιαίτερη αντίσταση στις προσπάθειες αυτές. Όμως την μεγαλύτερη αντίδραση στις πολιτικές αυτές, την προέβαλλαν τα Ισλαμικά και τα Ασιατικά κράτη.^{173 174}

1.4.6. Σύγκρουση με τα δυτικά ιδεώδη:

Ο Φουάντ Αγιάμι ισχυρίζεται ότι το να μιλά και να γράφει κάποιος για φιλελευθερισμό και δημοκρατικά ιδεώδη, αλλά ακόμα και για ισλαμικό φιλελευθερισμό στις μουσουλμανικές κοινωνίες, είναι σαν τη σίγουρη αποτυχία του ακατόρθωτου.¹⁷⁵ Αργότερα επαναλαμβάνει την θέση αυτή με αφορμή τα πιο πρόσφατα γεγονότα στην Αίγυπτο σε ένα άρθρο του με τίτλο: «Ο Σισύφειος μόχθος της Αιγύπτου για δημοκρατία».¹⁷⁶ Η αντίθεση με τις δυτικές αξίες εκφράστηκε και από πολλούς ηγέτες ασιατικών κρατών, όπως ο Μαχαθίρ (Mohamed Mahathir), όπου το 1997, ως πρωθυπουργός της Μαλαισίας, διακήρυττε ότι, οι ασιατικές μουσουλμανικές αξίες είναι οικουμενικές αξίες, ενώ οι ευρωπαϊκές αξίες είναι απλά ευρωπαϊκές.

¹⁷² Σαμουελ Χαντιγκτον, οπ, σ. 269

¹⁷³ Σαμουελ Χαντιγκτον, οπ, σ.265

¹⁷⁴ Μάλιστα, ο Χάντιγκτον επιμένει ότι η εξήγηση είναι σχετικά απλή: «ιστορικά αληθεύει ότι ο δυτικός πολιτισμός εξαπλώθηκε εις βάρος άλλων πολιτισμών, όχι λόγω ιδεολογικής ή πολιτισμικής ανωτερότητας, αλλά λόγω της ανωτερότητας του στην εφαρμογή της οργανωμένης βίας. Και, ενώ οι δυτικοί μπορεί να θέλουν να ξεχνούν εύκολα την διαδικασία αυτή, οι μη δυτικοί, δεν φαίνεται να το ξεχνούν, με αποτέλεσμα να αντιστέκονται και να μην εμπιστεύονται την δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα των δυτικών»

¹⁷⁵ http://en.wikipedia.org/wiki/Fouad_Ajami#View_of_Huntington.27s_.22Clash_of_Civilizations.22

¹⁷⁶ Fouad Ajami: Egypt's Sisyphean Struggle for Democracy 13/12/2012 The wall street journal, <http://online.wsj.com/news/articles/SB10001424127887323297104578175662957130832>

Σύμφωνα με την Jaclyn Ling-Chieng Neo¹⁷⁷, η Ισλαμική στροφή της Μαλαισίας ξεκίνησε στην δεκαετία του '70. Ενώ το πρώτο σύνταγμα του 1957, προέβλεπε σαν επίσημη θρησκεία την μουσουλμανική και η οποία θα ρύθμιζε μόνο ζητήματα ιεροτελεστιών και εθιμοτυπίας, έφθασε αργότερα το ανώτατο δικαστήριο της χώρας να δηλώνει ότι το Ισλάμ θα πρέπει να ρυθμίζει το σύνολο τη ζωής των πολιτών και όχι μόνο εθιμικά ζητήματα¹⁷⁸.

Το επιχείρημα που ακούγεται συχνά είναι ότι οι αναπτυσσόμενες χώρες δεν έχουν ανάγκη από κοινωνικές ελευθερίες αλλά από σταθερότητα και οικονομική ανάπτυξη, η οποία θα επέλθει με την υιοθέτηση του ισλαμικού τρόπου ζωής.¹⁷⁹ Αντίθετα κατά τον John Waterbury, ένας από τους βασικότερους λόγους που τα ισλαμικά κράτη δεν είναι θετικά σε δημοκρατικά ανοίγματα και αξίες, είναι λόγω της μεγάλης κρατικής διείσδυσης στον χώρο της μεσαίας τάξης, με αποτέλεσμα η μεσαία τάξη να εξαρτάται, σε πολύ μεγάλο βαθμό από το κράτος. Άρα είναι πρακτικά ελεγχόμενη και απίθανο να αντιταχθεί σε οτιδήποτε θα φέρει σε κίνδυνο την επιβίωση της και το κατάλληλο κρατικό εργαλείο για κοινωνικό έλεγχο είναι το Ισλάμ.¹⁸⁰ Κατά τον Jean Leca τα ισλαμικά κράτη φοβούνται την δυτικού τύπου δημοκρατική κοινωνία, παρόλο που ισχυρίζονται ότι κυβερνώνται ως δημοκρατικά μουσουλμανικά πολιτεύματα. Βάσει της παραπάνω προσέγγισης, οι ισλαμιστές δημοκράτες δεν είναι περισσότερο δημοκράτες από τους πιο συντηρητικούς ή από τους εξτρεμιστές πολιτικούς τους αντιπάλους. Και αυτό γιατί «φοβούνται» την δημιουργία μιας κοινωνίας χωρίς 'θεϊκούς' νόμους, την λαϊκή κυριαρχία και την απουσία της θεϊκής κυριαρχίας. Επίσης «φοβούνται» κάποια πιθανή βουλή, η οποία θα νομοθετεί χωρίς να έχει την αναφορά της στον Αλλάχ, την ισότητα πιστών και απίστων έναντι της απλής ανοχής τους, την ισότητα ανδρών γυναικών, σε σημείο κοινωνικής διάσπασης και την αντιπαράθεση θρησκευτικών και μη θρησκευτικών κομμάτων. Και τέλος «φοβούνται» την ισχύ της πλειοψηφίας, καθώς λανθασμένα θεωρούν ότι αυτή μπορεί να νομοθετήσει και εκτός των ηθικών κανόνων τους¹⁸¹.

1.4.7. Προτεινόμενη λύση ο ισλαμικός νόμος;

Η 'εκδίκηση του Θεού' δεν αρκέστηκε στα παραπάνω, επεκτάθηκε και επεκτείνεται συνεχώς σε πολλές δυτικές χώρες, οι νεότεροι μουσουλμανικοί πληθυσμοί ζητούν ιδιαίτερη αντιμετώπιση σε ζητήματα καθημερινότητας, όπως

¹⁷⁷ Jaclyn Ling-Chieng Neo, Anti god- Anti Islam- Anti Quran, *Pacific Basin Law Journal*, 2003, Vol.21:29,

¹⁷⁸ Το ίδιο

¹⁷⁹ http://en.wikipedia.org/wiki/Mahathir_Mohamad

¹⁸⁰ Ghassan Salame, *Democracy without democrats*, ο.π., σ.27

¹⁸¹ Ghassan Salame, ο.π., σ.55

επιτάσσει ο Ισλαμικός νόμος, ενώ ευθέως απαιτούν να επιτραπεί η εφαρμογή του Ισλαμικού νόμου είτε μερικώς π.χ. μόνο για το οικογενειακό δίκαιο, είτε καθολικά για όσους το επιθυμούν. Ακολουθώντας στο Λονδίνο και σε άλλες ευρωπαϊκές πόλεις παρατηρείται κυκλοφοριακή ασφυξία στους δρόμους τις ώρες προσευχής των μουσουλμάνων, κάνοντας την παρουσία τους παραπάνω από εμφανή, αναστατώνοντας την κοινωνική ειρήνη. Υπάρχουν περιοχές οι οποίες είναι αποκλεισμένες για τους μη μουσουλμάνους (no go zones) και «αστυνομεύονται» από μουσουλμάνους, σύμφωνα με το δικό τους νόμο. Υπάρχουν και σχολεία στα οποία έχει απαγορευθεί η κατανάλωση χοιρινού σε όλα τα παιδιά για να μην προκαλούνται τα παιδιά των μουσουλμάνων, για τα οποία ως γνωστόν είναι απαγορευμένη τροφή. Έτσι καταστρατηγείται βάναντα μια βασική αρχή της δημοκρατίας, την ισχύ της πλειοψηφίας. Ακόμα μουσουλμάνοι επιστήμονες, όπως ο Aziz Shaykh, ζητούν οι μουσουλμάνες γυναίκες όταν επισκέπτονται το νοσοκομείο, να εξετάζονται μόνο από γυναίκες γιατρούς, ει δυνατόν μουσουλμάνες και μόνο σε έσχατη περίπτωση από άνδρες ιατρούς μη μουσουλμάνους¹⁸². Βέβαια η Σαρία επιτρέπει εξαιρέσεις, στις περιπτώσεις που ο μη μουσουλμάνος γιατρός είναι ικανότερος- πιο καταρτισμένος από τον μουσουλμάνο γιατρό ή σε περίπτωση που ο μουσουλμάνος γιατρός χρεώνει περισσότερα¹⁸³! Η επιμέλεια των παιδιών στους διαζευγμένους μουσουλμάνους, περνά υποχρεωτικά στον πατέρα μετά την ηλικία των επτά ετών, στερώντας από την μητέρα έστω και να διεκδικήσει αυτό το δικαίωμα. Ενώ η άστατη ζωή κατά την εφηβεία των κοριτσιών, δικαιολογεί λύσεις όπως ένα κανονισμένο (συνήθως βεβιασμένο) γάμο, με κάποιο άγνωστο ενήλικα, συχνά πυκνά πολύ πριν τα 18 έτη.

Ο κατακριτέος για το Ισλάμ ηθικός ξεπεσμός της Δύσης πρέπει να πολεμηθεί ακόμα πιο δραστικά. Η εφαρμογή της προσταγής για πόλεμο κατά των απίστων έχει κάνει την εμφάνιση της και στον αναπτυσσόμενο κόσμο καθώς, όπως προαναφέρθηκε ευρωπαίοι πολίτες όχι μόνο εντάσσονται στις δυνάμεις των «ιερών πολεμιστών» (τζιχαντιστών) εκτός δύσεως, αλλά ο πόλεμος κατά των υβριστών του Μωάμεθ έχει μεταφερθεί μέσα στην καρδιά της Ευρώπης. Τέτοια περίπτωση είναι η δολοφονία του ολλανδού κινηματογραφικού σκηνοθέτη Theo Van Gogh, αλλά και η πρόσφατη δολοφονία του άγγλου στρατιώτη Lee Rigby, σε δρόμο του Λονδίνου, από τους μουσουλμάνους Michael Abedolajo και Michael Adebawale. Οι δράστες δεν προσπάθησαν να διαφύγουν την σύλληψη, αλλά ο ένας εξ αυτών στάθηκε μπροστά στην κάμερα εμβρόντητου περαστικού επευφημώντας τον Αλλάχ¹⁸⁴. Μάλιστα στην

¹⁸² Aziz Shaykh, 'Should Muslims have faith-based health services?', *BMJ*, 13 January 2007, στο: <http://www.bmj.com/cgi/content/full/334/7584/74>

¹⁸³ http://qa.sunnipath.com/issue_view.asp?HD=3&ID=14371&CATE=473

¹⁸⁴ <http://www.bbc.com/news/uk-22644857>

απολογία του στο δικαστήριο παρουσίασε τον εαυτό του ως στρατιώτη του Αλλάχ σε πόλεμο και ανέφερε ότι επιτέθηκε στους αστυνομικούς που επιχείρησαν την σύλληψη του, ώστε να πεθάνει ως μάρτυς για τον Αλλάχ. Τέλος προσπάθειες βίαιης επικράτησης είναι και ο ιερός πόλεμος των βιασμών (rape jihad) που θα εξεταστούν παρακάτω, κατά χριστιανών κοριτσιών¹⁸⁵

1.4.8. Προσπάθειες ειρήνευσης:

Προκειμένου να αναστραφεί το πολεμικό κλίμα που υποδαυλίζεται, πολλοί μουσουλμάνοι θεολόγοι όπως οι Al-Afgani, Abduh, Rida, Ahmad Khan και Iqbal προσπάθησαν, αλλά μάλλον απέτυχαν, να αιτιολογήσουν επαρκώς την ανάγκη για κάποια νομική αναπροσαρμογή του Θεϊκού νόμου, σύμφωνα με δυτικότερα νομικά συστήματα και ιδέες.¹⁸⁶ Ο λόγος είναι μάλλον ότι οι προσπάθειες αυτές δεν θεωρούνται γνήσιες ισλαμικές, αλλά μάλλον απόπειρες για συμβιβασμό ανάμεσα στα δύο νομικά συστήματα και συχνά πολεμήθηκαν εκ των έσω. Έτσι είναι μάλλον απίθανο να υπάρξει ένας αρμονικός και προοδευτικός συνδυασμός αντίστοιχος με τον εναγκαλισμό του ρωμαϊκού δικαίου με το ελληνικό πνεύμα, ή αργότερα χριστιανισμού και ρωμαϊκού δικαίου. Τότε και τα δύο συνέχισαν να υφίστανται χωρίς το ένα να εξαλείψει το άλλο.

Υπάρχουν κάποια λίγα παραδείγματα, όπως τοπικά έθιμα σε αφρικανικές χώρες, στις οποίες επικρατεί ο Ισλαμικός νόμος και τα οποία επιβιώνουν υπό την ανοχή των ιεροδικαστών, ή υπό το κάλυμμα της συμφωνίας με το ορθόδοξο πνεύμα του νόμου. Αυτά τα παραδείγματα διασταλτικής ερμηνείας του Ισλαμικού νόμου, δίνουν μια ελπίδα, σε περιπτώσεις μετριοπαθών Ισλαμικών κυβερνήσεων, για μετριοπαθείς νομικές προσεγγίσεις του Ισλαμικού νόμου ή αναθεωρήσεις του ή ακόμα και απόρριψη ακραίων θέσεων του. Έχουμε τέτοια παραδείγματα και στο Αιγυπτιακό Δημόσιο Δίκαιο του 1948 ή το Ιρακινό του 1953, τα οποία σαφώς επηρεασμένα από τις δυτικές ιδέες παρουσίασαν, κατά κοινή ομολογία, ένα εξανθρωπισμένο πρόσωπο. Όμως πολλά από αυτά ανατράπηκαν όταν ανέβηκαν στην εξουσία πρόσωπα με έκδηλες ριζοσπαστικές μουσουλμανικές ιδέες (βλέπε: Αδελφοί Μουσουλμάνοι στην Αίγυπτο το 2012).

Επίσης, πολλά κινήματα και οργανώσεις προσπάθησαν και προσπαθούν να αναδείξουν την μετριοπαθή, φιλειρηνική όψη του Ισλάμ. Ένα τέτοιο είναι το «The Cordoba foundation» με βασικό σύνθημα 'Πολιτισμοί σε διάλογο' (Cultures in Dialogue).

¹⁸⁵ <http://www.bbc.com/news/uk-25450555>

¹⁸⁶ John J. Donohue and John L. Esposito, *Islam in Transition, Muslim Perspectives*, Oxford university press, 2nd edition, Oxford 2006, βλέπε σ.17-19, σ.21,σ.23, σ.42

Το ίδρυμα μέσω δημοσιεύσεων προσπαθεί να εξηγήσει την δαιμονοποίηση του Ισλάμ από τον δυτικό κόσμο και πολλές φορές την διαστρέβλωση των πραγματικών προθέσεων στα μάτια του δυτικού ανθρώπου. Εντύπωση προκαλεί η τοποθέτηση του Dr. Rodert Crane όπου προτείνονται τρόποι συμβατότητας της Σαρίας με το δυτικό δίκαιο. Η ιδέα είναι να υπάρξει ένα κοινό υπόβαθρο για την ειρηνική συνύπαρξη των διαφορετικών πολιτισμών, μια σειρά από κοινά αποδεκτές θέσεις, οι οποίες θα γίνουν παγκοσμίως αποδεκτές. Όμως, οι θέσεις αυτές στην ουσία τους, δεν αποκλίνουν από την παγκόσμια διακήρυξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οι οποίες ταυτόχρονα, κατά τα λεγόμενά του, εμπεριέχονται στον Ισλαμικό Νόμο και αποτελούν το σκοπό του τρίτου είδους Ιερού πολέμου. Δηλαδή την εντατική προσπάθεια των απανταχού μουσουλμάνων να αναδείξουν τις ανθρωπιστικές διαστάσεις και πανανθρώπινες αρχές σεβασμού του ανθρώπου, οι οποίες συναντώνται μέσα στον Ισλαμικό νόμο.¹⁸⁷

1.4.9. Η απάντηση στον «ιερό πόλεμο» δεν είναι η Ισλαμοφοβία στη Δύση:

Παρά τις ως άνω προσπάθειες, έρευνες δείχνουν, ότι ο κόσμος, με την αρωγή των ΜΜΕ, κατέφυγε στο άλλο άκρο την Ισλαμοφοβία, η οποία βρίσκεται σε υψηλά επίπεδα στην Ευρώπη και στην Δύση. Σύμφωνα με τον ευρωπαϊκό επίτροπο για τα ανθρώπινα δικαιώματα, στην Γερμανία για παράδειγμα το 58% του πληθυσμού πιστεύει ότι οι θρησκευτικές πρακτικές των μουσουλμάνων πρέπει να περιορίζονται σημαντικά εντός της χώρας υποδοχής.¹⁸⁸ Η έλλειψη αξιόπιστων στατιστικών στοιχείων και σχετικών ερευνών, συνέβαλε στην διόγκωση του προβλήματος.

Το πρόβλημα, που επηρέασε και την παρούσα εργασία, είναι το γεγονός ότι επί χρόνια η θρησκεία δεν αποτελούσε αντικείμενο μελέτης στις διάφορες εγκληματολογικές έρευνες, αλλά ούτε και σε επίσημες στατιστικές, είτε αστυνομικές, είτε δικαστικές. Ο λόγος είναι αρκετά βάσιμος και αφορούσε τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, και τελικά τις ρατσιστικές αντιπαραθέσεις ή βίαιες συγκρούσεις που γεννώνται, όταν υποβόσκουν θρησκευτικά αίτια. Οι διαμάχες αυτές αποδεικνύονται αρκετά βίαιες και εν πολλοίς ανεξέλεγκτες¹⁸⁹. Μελετώντας πρόσφατες εγκληματολογικές στατιστικές ή έρευνες, όπως αυτές που δημοσιεύει το υπουργείο δικαιοσύνης των ΗΠΑ (U.S. Department of Justice, Office of Justice Programs Bureau of Justice Statistics), ή το υπουργείο δικαιοσύνης της Μ. Βρετανίας παρατηρείται ότι αυτές

¹⁸⁷ Robert Crane, Islamophobia, Mimetic Warfare and the Bugaboo of Shari'a Compliance: Counter-Strategies for Common Ground, *ISLAMOPHOBIA AND ANTI-MUSLIM HATRED: CAUSES & REMEDIES*, Vol. 4, 7th edition, The Cordoba foundation, p.54-61

¹⁸⁸ Thomas Hummamberg, *Human Rights in Europe*, Commisioner of human rights, Council of Europe publishing, Strasburg 2011, p.37

¹⁸⁹ <http://www.presstv.ir/detail/2012/09/16/261874/sweden-police-clashes-with-muslims/>

εξετάζουν μόνο στοιχεία εθνικότητας ή φυλής. Οι μεν αμερικάνικες έρευνες ταξινομούν τους δράστες ή τα θύματα σε Λευκούς, Μαύρους, Ισπανόφωνους, αυτόχθονες Ινδιάνους και Ασιάτες, ενώ οι Βρετανικές έρευνες ταξινομούν τους δράστες ή τα θύματα σε λευκούς, μαύρους και ασιάτες, χωρίς άλλες περαιτέρω διευκρινίσεις¹⁹⁰. Στις ίδιες έρευνες μελετώνται διεξοδικά άλλα στοιχεία, όπως η οικογενειακή κατάσταση, η ηλικία, η επαγγελματική κατάσταση, το μορφωτικό επίπεδο κλπ, αλλά η θρησκεία λάμπει δια της απουσίας της. Για κάποιους, η πιθανότητα δημιουργίας αναταραχών με θρησκευτικό υπόβαθρο, ήταν επαρκής λόγος για τον οποίο καταργήθηκε στα ευρωπαϊκά αστυνομικά δελτία ταυτότητας η αναγραφή του θρησκεύματος¹⁹¹. Σχετική απόδειξη ήταν οι ταραχές που ξέσπασαν σε ολόκληρη την Σουηδία το Σεπτέμβριο του 2012, με πολλές υλικές ζημιές, όταν χιλιάδες μουσουλμάνοι μετανάστες επιδόθηκαν σε ποικίλους βανδαλισμούς για αρκετές ημέρες, με αφορμή μια αμερικάνικη ταινία η οποία θεωρήθηκε προσβλητική για το Ισλάμ.

1.4.10. Διαφορές ισλαμικού και δυτικού νόμου:

Γίνεται κατανοητό ότι τα δύο είδη δικαίου αποκτούν ολοένα και πιο πιστούς οπαδούς, αν και αρκεί για την εκδήλωση της σύγκρουσης να υπάρχει ο ένας, ο οποίος θα δράσει εναντίον του άλλου. Η παρούσα εργασία θα εστιάσει κυρίως σε ζητήματα ποινικού δικαίου, αλλά και οικογενειακού δικαίου, όπου οι διαφορές είναι ιδιαιτέρως οξείες και λόγω της ακρότητας με την οποία εκδηλώνονται γεννούν και μεγάλα προβλήματα.

Η μοιχεία έχει πάψει στο δυτικό δίκαιο να αποτελεί έγκλημα ενώ στον Ισλαμικό νόμο τιμωρούνται οι δράστες με εκατό μαστιγώσεις έκαστος. Ταυτόχρονα τιμωρούνται με την ίδια ποινή οι προγαμιαίες σχέσεις. Επίσης τιμωρείται η ομοφυλοφιλία για της γυναίκες με δια βίου απομόνωση- φυλάκιση ή με υποχρεωτικό γάμο με άντρα, ενώ για τους άντρες αρκεί να δηλωθεί μεταμέλεια οπότε και απαλλάσσονται της ποινής. Ενώ σε πολλά μουσουλμανικά κράτη ο φόνος της μοιχαλίδος, ως έγκλημα τιμής, δεν τιμωρείται, όπως θα δούμε αναλυτικότερα, επιστρέφοντας το δίκαιο 2500 χρόνια πίσω, στο καθεστώς των «δικαίων φόνων» της αρχαίας Αθήνας.

¹⁹⁰ Βλέπε για παράδειγμα: www.homeoffice.gov.uk/rds/index.htm ή <http://www.bjs.gov/content/pub/pdf/fvsv9410.pdf>

¹⁹¹ Σύμβαση 108 της 28ης Ιανουαρίου 1981 του Συμβουλίου της Ευρώπης “γιά την προστασία των ατόμων από την αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα”, όπως εφαρμόστηκε με τον Ν.2472/97 “περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα” και με την απόφαση της “Αρχής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα”

Στα πλαίσια του δυτικού δικαίου, όπως προαναφέρθηκε, τα εγκλήματα κατά της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας θεωρούνται από τα βαρύτερα και ειδεχθέστερα. Ο βιασμός στην περίπτωση του δυτικού δικαίου δεν εξετάζει πρόσωπο, φυλή, συγγένεια, παρά μόνο την χωρίς συναίνεση συνουσία. Στο ισλαμικό δίκαιο βιασμός υφίσταται μόνο στην χωρίς συναίνεση συνουσία μουσουλμάνου με μουσουλμάνα και η ποινή είναι θάνατος, ενώ για τον βιασμό άπιστης γυναίκας τα δεδομένα αλλάζουν. Στην περίπτωση δούλων ή αιχμαλώτων, δεν αναγνωρίζεται ο γάμος τους, οπότε και ο κύριος έχει δικαίωμα να μεταχειριστεί με οποιοδήποτε τρόπο θέλει τις γυναίκες που θα βρεθούν υπό την εξουσία του. Είναι χαρακτηριστική, πρόσφατη δημοσιογραφική έρευνα του περιοδικού National Geographic (τεύχος Ιανουαρίου του 2014, ελληνική έκδοση), το οποίο αφιερώνεται στους οικονομικούς μετανάστες που ζουν στο Ντουμπάι. Εκεί αναφέρεται ότι ακόμα και σήμερα, οι Φιλιππινέζες οικιακές βοηθοί κακοποιούνται συστηματικά, σωματικά και σεξουαλικά τόσο από τα αφεντικά τους όσο και από τις συζύγους αυτών, χωρίς να μπορούν προσφύγουν στην δικαιοσύνη.

Στα πλαίσια της ελευθερίας των ανθρώπων, το δυτικό δίκαιο δεν δέχεται με κανέναν τρόπο επιβολές στην ενδυμασία, στην κυκλοφορία¹⁹², στην διατροφή σε ενήλικα άτομα, ενώ ακόμα και για τα παιδιά έχουν κατοχυρωθεί δικαιώματα. Στον ισλαμικό νόμο μια γυναίκα χωρίς κάλυμμα στο πρόσωπο τιμωρείται¹⁹³. Να διευκρινιστεί εδώ ότι ο γάμος στο Ισλάμ είναι επιβεβλημένος σε όλους και εφόσον είναι επιδίωξη η παρθενία της συζύγου πριν το γάμο, φυσικό καταφύγιο και συνέπεια είναι οι γάμοι με ανήλικες. Ενώ τον γάμο των ανηλίκων με ενήλικες, όπως ακούγεται, γίνεται προσπάθεια να θεσμοθετηθεί και σε άλλα ισλαμικά κράτη¹⁹⁴ πέραν του Πακιστάν που ισχύει επίσημα. Όμως δεν λείπουν τα περιστατικά όπου μουσουλμάνοι με διάφορες αφορμές, στέλνουν στις γενέτειρες τους, τα ανήλικα κορίτσια κυρίως (και αγόρια λιγότερο), για κάποιο προσυμφωνημένο γάμο, ο οποίος τελείται συνήθως με εξαναγκασμό, πχ απομόνωση, στέρηση τροφής κλπ. Επίσης ο γάμος με μη μουσουλμάνα επιτρέπεται για του άνδρες ενώ για τις γυναίκες, απαγορεύεται (Κοράνι 5, 5).

Την ίδια στιγμή που η πολυγαμία είναι επιτρεπτή για τους άνδρες στο Ισλάμ, απαγορεύεται αυστηρά για τις γυναίκες. Το διαζύγιο είναι εύκολο προνόμιο των ανδρών, ενώ για τις γυναίκες που με δική τους πρωτοβουλία θα ξεκινήσει η διαδικασία του διαζυγίου, τα πράγματα είναι ιδιαίτερος δύσκολα. Η αίτηση διαζυγίου με πρωτοβουλία της συζύγου, έχει αποτελέσει και αιτία πολλών εγκλημάτων τιμής μέσα στο δυτικό κόσμο, καθώς θεωρείται ιδιαίτερα ατιμωτικό για τον σύζυγο, η σύντροφός

¹⁹² Κοράνι 33,33

¹⁹³ Κοράνι 33, 59

¹⁹⁴ Ιράκ, Σαουδική Αραβία

του να μην θέλει να παραμείνει μαζί του. Ταυτόχρονα η σύζυγος που θα ζητήσει διαζύγιο, προτείνεται να δέρνεται.

Β' Μέρος: Η σύγχρονη δυτική πραγματικότητα

Στο δεύτερο μέρος της εργασίας αυτής θα αναφερθούν και θα περιγραφούν τα νομικά προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζουν τα δυτικά κράτη, υποδεχόμενα τους μουσουλμάνους μετανάστες, καθώς και τα προβλήματα από τους ευρωπαίους και όχι μόνο, μουσουλμάνους στο θρήσκευμα, μετανάστες δεύτερης και τρίτης γενιάς. Αυτό που θα πρέπει να έχει κατά νου ο αναγνώστης της εργασίας αυτής είναι: α) οι τρεις θεϊκά θεσπισμένες ανισότητες του Ισλάμ όπως περιγράφηκαν στην προηγούμενη ενότητα και β) ότι πολλά από τα προβλήματα ανακύπτουν όταν επιδιώκεται ο Ισλαμικός νόμος να μην ισχύει μόνο για εθιμικά και θρησκευτικά ζητήματα, αλλά να ελέγχει το σύνολο της ζωής των πιστών του.

Εδώ θα παρουσιαστούν οι περιπτώσεις της Μεγάλης Βρετανίας, της Γαλλίας, του Καναδά, των ΗΠΑ, και της Αυστραλίας, ενώ συνοπτικότερα, θα παρουσιαστούν περιστατικά από Σκανδιναβικές χώρες και την Γερμανία. Όλες οι παραπάνω χώρες είναι ιδιαίτερα αναπτυγμένες και ουσιαστικά οι πολιτικές τις οποίες χαράζουν αυτές, επηρεάζουν τον υπόλοιπο, αναπτυγμένο κόσμο και την στάση που θα ακολουθήσει σε ανάλογα ζητήματα.

Η επιδιωκόμενη έρευνα παρουσιάζει αρκετές δυσκολίες. Όπως προαναφέρθηκε, η θρησκεία επί σειρά ετών δεν αποτελούσε αντικείμενο μελέτης ούτε σε έρευνες θυματοποίησης ούτε σε εγκληματολογικές έρευνες, ή στατιστικές της αστυνομίας ή αλλού. Επίσης στις έρευνες που αναζητήθηκαν που αφορούσαν στην ενδοοικογενειακή βία με βάση το θρήσκευμα ή εντός των οικογενειών των μεταναστών, αντιμετωπίζεται το φαινόμενο, οι ερωτώμενοι, να μην δίνουν ειλικρινείς απαντήσεις, προκειμένου να προστατεύσουν την πίστη τους, όπως διαπιστώνουν και οι Peter Wetzels, Thomas Ohlemacher, Christian Pfeiffer και Rainer Strobl στην μελέτη τους¹⁹⁵ γύρω από τις έρευνες θυματοποίησης, προκαλώντας πολύ συχνά μεγάλα σφάλματα στις συγκεκριμένες έρευνες. Επίσης, το σχετικό υλικό είναι ετεροβαρές, καθώς οι αρχές και οι επιστημονικοί φορείς στη Μεγάλη Βρετανία έχουν ασχοληθεί ιδιαίτερα και σε πολλά επίπεδα με το μουσουλμανικό ζήτημα, με αποτέλεσμα να υπάρχει και άφθονο υλικό προς μελέτη και χρήση. Αρκετό υλικό βρέθηκε για τις ΗΠΑ και τον Καναδά, ενώ λιγότερο για την Αυστραλία.

¹⁹⁵ Peter Wetzels, Thomas Ohlemacher, Christian Pfeiffer Rainer Strobl, *Victimization Surveys: Recent Developments and Perspectives*, KFN, Forschungsberichte Nr.28, Hannover 1994

Το ένα άκρο: Ισλαμοφοβία;

Ορόσημο στην αντίληψη της δύσεως έναντι του Ισλάμ, αποτελεί αναμφισβήτητα η 11^η Σεπτεμβρίου του 2001, με την επίθεση που δέχθηκε η «Μητρόπολη» της ευημερούσας Δύσης, η Νέα Υόρκη, από ισλαμιστές τρομοκράτες. Από εκείνη την χρονική στιγμή άλλαξαν πολλές εθνικές νομοθεσίες δυτικών κρατών έναντι της μετανάστευσης, αλλά ξεκίνησε και ο λεγόμενος 'πόλεμος κατά της τρομοκρατίας'. Οι πρωτοβουλίες που αναλήφθηκαν, δεν είχαν αντίκτυπο μόνο ενάντια στον 'εχθρό', αλλά και ενάντια στους πολίτες των δυτικών κρατών, όπου ο οίστρος της Ισλαμοφοβίας, έκανε ανεκτές σοβαρές νομικές αλλαγές εις βάρος των ατομικών ελευθεριών των πολιτών. Όπως διαπιστώθηκε κατά την σύνταξη της παρούσας εργασίας, οι επίσημοι φορείς κοινωνικού ελέγχου, άλλαξαν στάση απέναντι στους μουσουλμανικούς πληθυσμούς, οι οποίοι διέμεναν στις χώρες τις Δύσεως, αρκετά χρόνια πριν τις τρομοκρατικές επιθέσεις. Μετά τις επιθέσεις η στάση που τηρήθηκε ήταν σαφώς πιο αρνητική και καχύποπτη.

Δυστυχώς, η ήδη εύθραυστη ισορροπία μεταξύ Ισλάμ και Δύσεως, δέχθηκε ένα ισχυρότατο πλήγμα, εντός των ίδιων των δυτικών κοινωνιών, αφού ο όρος της Ισλαμοφοβίας, γεννήθηκε και καλλιεργήθηκε συστηματικά από τότε, με την αμέριστη αρωγή των δυτικών Μ.Μ.Ε.¹⁹⁶. Οι συνθήκες αυτές κατέστησαν πιο επιβεβλημένη από ποτέ την ανάγκη για πολιτισμικό διάλογο, καθώς πάθη και μίσση του παρελθόντος, με έντονες δόσεις υπερβολής, βγήκαν στην επιφάνεια. Το ζητούμενο λοιπόν είναι να διαπιστωθεί το μέγεθος του προβλήματος. Κατά τον Abdulah Faliq, εκδότη του περιοδικού του ιδρύματος, Cordoba Foundation, τα θύματα της Ισλαμοφοβίας στην Δύση, είναι πολλά και καθημερινά, έναντι μιας μειονότητας, ακραίων μουσουλμανικών συμπεριφορών από την «αντίπαλη» πλευρά.¹⁹⁷ Στη συνέχεια θα εξεταστεί αυτή η «μειονότητα», αν είναι τόσο αθώα όσο κάποιοι επιμένουν να την παρουσιάζουν, και αν τελικά αποτελεί κίνδυνο για την ειρήνη και την ευημερία της πλειονότητας των πολιτών.

Ωστόσο η ίδια η Δύση δεν πρέπει να αυταπατάται ότι δεν ευθύνεται για τίποτε. Έρευνες¹⁹⁸ έδειξαν ότι η Ισλαμοφοβία είναι πραγματικό γεγονός, έστω και αν

¹⁹⁶ Dr. Erin Steuter and Dr. Deborah Wills, Discourses of Dehumanization: Enemy Construction and Canadian Media Complicity in the Framing of the War on Terror, *Presented at the Canadian Communication Association, Annual Meetings, Ottawa, Canada 2009*

¹⁹⁷ Abdulah Faliq, Editorial, *ISLAMOPHOBIA AND ANTI-MUSLIM HATRED: CAUSES & REMEDIES*, Vol. 4, 7th edition, The Cordoba foundation, p.6

¹⁹⁸ Muslims in Europe, A Report on 11 EU Cities, Open Society Institute, New York – London – Budapest 2010, *Layout by Q.E.D. Publishing, www.soros.org/initiatives/home*, βλέπε επίσης

υπερεκτιμάται πολλές φορές. Οι μουσουλμανικοί πληθυσμοί αντιμετωπίζουν μεγάλα ποσοστά φτώχειας, ανεργίας, απόρριψης από θέσεις εργασίας, χαμηλό μορφωτικό επίπεδο κ.α., φαινόμενα που έχουν ιδιαίτερη συσχέτιση με το θρήσκευμα των πληθυσμών αυτών. Η συγκριτική έρευνα του Ruud Koormans¹⁹⁹, έδειξε ότι οι παραπάνω λόγοι αποτελούν στοιχεία τα οποία πρέπει να ληφθούν υπ' όψιν πως επηρεάζονταν η συμπεριφορά των μουσουλμανικών πληθυσμών στα δυτικά κράτη.

Τελικά όμως, όπως και να αντιμετωπίζονται οι μουσουλμάνοι μετανάστες, είτε με πολλά κοινωνικά επιδόματα, είτε με λίγα με στόχο να τους εξωθήσουν στην ανεύρεση εργασίας, η κατάληξή τους παραμένει κοινή, με πολύ υψηλά ποσοστά εκπροσώπησης στους πληθυσμούς των φυλακών. Όπως γράφεται, ο δολοφόνος του ολλανδού σκηνοθέτη Van Gogh, ζούσε με τα χρήματα του ταμείου ανεργίας και αποτελούσε ένα τυπικό παράδειγμα μετανάστη δεύτερης γενιάς (average second-generation immigrant), ο οποίος είχε γεννηθεί και μεγαλώσει στην Ολλανδία, με πλουσιοπάροχα κοινωνικά επιδόματα²⁰⁰.

Το άλλο άκρο: Οργανωμένο σχέδιο επιβολής της Σαρίας;

Ο Lorenzo Vidino, σε μια εκ των πολλών δημοσιεύσεων του για το ριζοσπαστικό Ισλάμ στην Ευρώπη, θεωρεί ότι πρωταρχικός και αμετακίνητος στόχος των απανταχού μουσουλμάνων, είναι η νομική κατοχύρωση για εφαρμογή του ισλαμικού νόμου και της Σαρία στον δυτικό κόσμο, για τους εκεί διαμένοντες μουσουλμάνους. Αυτός είναι και ο τελικός σκοπός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Ερευνών και Ισλαμικών νομικών απόψεων (European Council of Fatwa²⁰¹ and research). Σύμφωνα με τον Yusuf al-Qaradawi, ανεπίσημο πρόεδρο της Διεθνούς Μουσουλμανικής Αδελφότητας, και διακεκριμένο Σουνίτη θεολόγο, στο έργο που συνέγραψε και εξέδωσε το 1990, με τίτλο: *Priorities of the Islamic Movement in the Coming Phase*²⁰², αναφέρει:

H. Green , H. Connolly and C. Farmer, *2003 Home Office Citizenship Survey: People, Families and Communities*, Home Office Research Study 289, Home Office Research, Development and Statistics Directorate, London, 2004, ακόμα:

A. Heath and S. Y. Cheung, "Ethnic penalties in the labour market: employers and discrimination", Research Report No. 341, Department for Work and Pensions, London, 2006

¹⁹⁹ Ruud Koopmans, Trade-Offs between Equality and Difference: Immigrant Integration, Multiculturalism and the Welfare State in Cross-National Perspective, *Journal of Ethnic and Migration Studies*, Vol. 36, No. 1, January 2010, pp. 1-26

²⁰⁰ Robert S. Leiken, Europe's Angry Muslims, *Foreign Affairs*, Vol 84, No4, July August 2005, p.120-135

²⁰¹ Ισλαμικές Νομικές απόψεις- Fatwa- στο Ισλάμ μπορεί να εκφέρει μόνο ειδικευμένος νομικός του Ισλάμ ή μουφτής

²⁰² Yusuf al-Qaradawi, *Priorities of the Islamic Movement in the Coming Phase*, Awakening Publications, Swansea, U.K.2000, σ.

«Τώρα πια οι μουσουλμάνοι της διασποράς δεν είναι λίγοι στον αριθμό και πρέπει πλέον να εργαστούν ώστε το Ισλάμ να κυβερνά τις κοινωνίες, μέσω της Σαρία και να μην χαθεί η ισλαμική ταυτότητα αυτών των πληθυσμών. Αυτό θα επιτευχθεί ουσιαστικά, μέσω της αυτοπεριχαράκωσης, σε ισλαμικές νησίδες (Ghettos), εντός των ευρωπαϊκών πόλεων όπου οι ενοικούντες μουσουλμάνοι θα κυβερνώνται με την Σαρία»²⁰³.

Είδη εγκληματικών συμπεριφορών που ερευνήθηκαν:

Μια αρκετά συχνή μορφή εγκληματικής δράσης που συναντάται συχνά στην Δύση, από μουσουλμάνους δράστες είναι τα εγκλήματα τιμής, άγνωστα στο δυτικό νομικό σύστημα. Ο Phyllis Chesler εφιστά την προσοχή των ερευνητών και διευκρινίζει την διαφορά μεταξύ εγκλημάτων τιμής (Honor crime) και εγκλημάτων ενδοοικογενειακής βίας (domestic violence crimes). Ο λόγος που γίνεται αυτός ο διαχωρισμός έχει να κάνει με την προσπάθεια των απόδημων μουσουλμανικών κοινοτήτων να αποποιηθούν τον χαρακτηρισμό κάποιων εγκλημάτων ως εγκλημάτων τιμής, ώστε να μην στιγματίζεται η κοινότητα, αλλά και το ίδιο το Ισλάμ²⁰⁴. Όμως, τα εγκλήματα τιμής συγκεντρώνουν κάποια χαρακτηριστικά που δεν συναντώνται στα περιστατικά ενδοοικογενειακής βίας. Σύμφωνα με την τυπολογία που δημιούργησε ο Phyllis, παρατηρούνται οι εξής διαφορές²⁰⁵:

Φόνοι τιμής (Honor Killings)	Ενδοοικογενειακή βία (Domestic Violence)
Διαπράττονται κυρίως από μουσουλμάνους εναντίον μουσουλμάνων κοριτσιών/ νεαρών ενήλικων γυναικών.	Διαπράττονται συνήθως από άνδρες όλων των θρησκευτικών πεποιθήσεων, συνήθως έναντι ενήλικων γυναικών ή παιδιών.
Διαπράττονται από τους πατεράδες εναντίον έφηβων θυγατέρων μέχρι το 20 ^ο έτος. Σύζυγοι ή μεγαλύτερων ηλικιών κόρες μπορεί επίσης να είναι θύματα, αλλά σε πολύ μικρότερη συχνότητα.	Διαπράττονται από ενήλικες άνδρες συζύγους ενάντια σε ενήλικες γυναίκες συζύγους ή συντρόφους.
Προσεκτικά σχεδιασμένα. Η απειλή του θανάτου χρησιμοποιείται συχνά ως μέσω	Ο φόνος συχνά είναι χωρίς προμελέτη και διαπράττεται αυθόρμητα.

²⁰³ Lorenzo Vidino, *Aims and methods of Europe's Islamic Brotherhood*, published on Current trends, November 2006, βλέπε στο:

https://hudson.org/content/researchattachments/attachment/1348/vidino_vol4.pdf

²⁰⁴ Phyllis Chesler, Are Honor Killings Simply Domestic Violence?, *Middle East Quarterly*, Spring 2009, pp. 61-69

²⁰⁵ ο πίνακας είναι μετάφραση του συντάκτη της εργασίας από την εργασία του Phyllis

ελέγχου.	
Η σχεδίαση και εκτέλεση εμπλέκει πολλά μέλη της οικογένειας και μπορεί να περιλαμβάνει μητέρες, αδερφές, αδερφούς, ξαδέρφια, θείους, παππούδες κλπ. Εάν το κορίτσι δραπετεύσει, η ευρύτερη οικογένεια θα συνεχίσει να ψάχνει με σκοπό να την σκοτώσουν.	Ο φόνος διαπράττεται από ένα άτομο, χωρίς την συμμετοχή της οικογένειας.
Η αιτιολόγηση των εγκλημάτων τιμής συνήθως είναι ότι το κορίτσι ή η νεαρή γυναίκα προσέβαλε την τιμή της οικογένειας.	Ο δράστης- φονιάς δεν επικαλείται κανενός είδους οικογενειακή τιμή. Ο λόγος διάπραξης μπορεί να εκτείνεται από ένα κακομαγειρεμένο γεύμα, μέχρι υποψίες απιστίας, απόπειρες απόδρασης από τον προβληματικό σύντροφο για την προστασία των παιδιών και των υπολοίπων μελών της οικογένειας ή αναζήτηση συνδρομής από τις αρχές.
Σε ποσοστό πάνω του 50%, οι φόνοι χαρακτηρίζονται από ιδιαίτερη βαρβαρότητα. Συχνά, το θηλυκό θύμα βιάζεται, λιθοβολείται ή χτυπιέται μέχρι θανάτου, καίγεται ζωντανό, κόβεται ο λαιμός του, μαχαιρώνεται πολλαπλά, αποκεφαλίζεται, ή προκαλείται αργός θάνατος δια ασφυξίας κα.	Ενώ πολλές φορές οι άνδρες χτυπούν την σύντροφο μέχρι θανάτου, συχνά επίσης απλά την πυροβολούν ή την μαχαιρώνουν.
Η ευρύτερη οικογένεια και κοινωνία επικροτεί το έγκλημα τιμής. Δεν απομονώνουν τους δράστες στο όνομα του Ισλάμ. Επικρατεί η άποψη ότι τα εγκλήματα τιμής είναι μια κανονικότητα.	Ο δράστης- δολοφόνος αντιμετωπίζεται ως εγκληματίας. Κανείς δεν τον υπερασπίζεται σαν ήρωα. Συχνά αντιμετωπίζονται ως κοινωνικοπαθολογικά άτομα, πνευματικά άρρωστα ή κακόβουλα.
Οι φονιάδες δεν δείχνουν μεταμέλεια. Αντιθέτως αντιλαμβάνονται τους εαυτούς τους ως θύματα, που υπερασπίστηκαν τους εαυτούς τους από τις γυναικείες πράξεις, προσπαθώντας να αποκαταστήσουν την τρωθείσα οικογενειακή τιμή.	Μερικές φορές προβάλουν σημεία μεταμέλειας ή θλίψης.

Εξέλιξη της παραπάνω μορφής εγκλήματος είναι και οι αυτοκτονίες τιμής (Honor Suicide), όπου η οικογένεια ή κάποιο μέλος της προτρέπει την κοπέλα που διέσυρε με κάποιο τρόπο την οικογενειακή τιμή, να αυτοκτονήσει, ώστε να μην

υποστεί τις αυστηρές νομικές κυρώσεις, (φόνου συνήθως), το μέλος της οικογένειας, (πατέρας ή αδελφός), που οφείλει να αποκαταστήσει την τρωθείσα οικογενειακή τιμή.

Ένα από τα συχνότερα αίτια προσβολής της οικογενειακής τιμής είναι η απόρριψη πρότασης συμφωνημένου γάμου (arranged marriage) από την ανήλικη κόρη φαινόμενο που συναντάται, σπανιότερα, και από τους γιούς. Μετά ακολουθεί ο δυτικός τρόπος ζωής των έφηβων ή των νεαρών ενήλικων κοριτσιών.

Συνεχίζοντας, διαπιστώθηκαν πολλά κρούσματα ενδοοικογενειακής βίας στις μουσουλμανικές οικογένειες. Τα φαινόμενα βίας, λεκτικής, σωματικής, σεξουαλικής είναι ιδιαιτέρως συχνά, εντός των μουσουλμανικών οικογενειών. Το πατριαρχικό μοντέλο είναι ιδιαίτερα ισχυρό, ενώ σε χώρες όπως η Σουηδία όπου η νομοθεσία είναι αρκετά αυστηρή ενάντια σε τέτοια περιστατικά, αρκετοί άνδρες αναπολούν την απόλυτη εξουσία που απολάμβαναν στις πατρίδες τους.

Όλα τα παραπάνω θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως ενδομουσουλμανικά περιστατικά, αφού μουσουλμάνοι στρέφονται ενάντια σε μουσουλμάνους είτε συγγενείς, είτε όχι. Όμως, δεν είναι λίγα τα περιστατικά όπου ο ισλαμικός 'έξτρεμισμός' στρέφεται και ενάντια σε αλλόθρησκους, κυρίως για λόγους προσβολής της πίστεως ή προκλητικής στάσης έναντι των μουσουλμάνων. Εδώ αναφερόμαστε κυρίως στους βιασμούς που διαπράττουν οι μουσουλμάνοι έναντι μη μουσουλμάνων, με ποικίλες αφορμές και δικαιολογίες. Παρόλα αυτά δεν είναι μόνο οι βιασμοί, αλλά πολλά περιστατικά σωματικών επιθέσεων σε γυναίκες, λόγω ένδυσης ή συμπεριφοράς, ακόμα λεκτικές επιθέσεις κ.α., ενώ έχουν παρατηρηθεί, ακραίες συμπεριφορές, μη ποινικά κολάσιμες, αλλά κατά τη κοινή γνώμη προβληματικές, ακόμα και σε επαγγελματικό επίπεδο όπως για παράδειγμα η άρνηση της ανταλλαγής χαιρετισμού δια χειραψίας ακόμα και με μουσουλμάνες, πόσο μάλλον με μη μουσουλμάνες γυναίκες²⁰⁶.

²⁰⁶ <http://thinkthink.wordpress.com/2009/04/23/guide-avoid-embarrassing-handshake-situations/>

2.1. Το παράδειγμα της Αγγλίας:

Η Μεγάλη Βρετανία ως αποικιοκρατική αυτοκρατορία, άρχισε αρκετά νωρίς να δέχεται ή να αποκτά μετανάστες από τις βρετανικές κτίσεις. Η εμπειρία που έχει στο ζήτημα της πολυπολιτισμικής κοινωνίας και στην διαμόρφωση τελικά της αντεγκληματικής πολιτικής είναι ιδιαιτέρως χρήσιμη και ουσιαστική. Να σημειωθεί ότι η Μεγάλη Βρετανία είναι ένα από τα κράτη που έχει κάνει μεγάλες παραχωρήσεις ως προς την εφαρμογή του ισλαμικού δικαίου στην επικράτειά της, αναγνωρίζοντας κάποιες δικαστικές αρμοδιότητες σε κληρικούς της μουσουλμανικής κοινότητας.

2.1.1. Απόψεις βρετανών επιστημόνων για το Ισλαμικό δίκαιο:

Είναι αρκετοί αυτοί που ισχυρίζονται ότι ο Ισλαμικός νόμος ή Σαρία θα μπορούσε να αποτελέσει την βάση επίλυσης κάποιων διαφορών στις κοινότητες των μουσουλμανικών μειονοτήτων της Ευρώπης (Mr Stephen Hockman, Neil Addison, Denis MacEoin)²⁰⁷. Επίσης, είναι γενικώς αποδεκτό ότι ο Ισλαμικός νόμος καταπιάνεται με ένα ευρύ φάσμα εγκλημάτων και κοινωνικών παρεκκλίσεων, όμως οι περισσότεροι μελετητές επικεντρώνονται στην περίπτωση της διαμεσολάβησης της οποίας γίνεται αρκετή χρήση στο Κοράνι και κατ' επέκταση τον Ισλαμικό νόμο, όπου συχνά προτείνεται χωρίς όμως να επιβάλλεται σαν λύση. Ωστόσο, η διαμεσολάβηση για το δυτικό δίκαιο είναι μια διαδικασία η οποία αποκτά ισχύ όταν επικυρωθεί από επίσημο δικαστήριο και τότε πλέον το περιεχόμενο της έχει δεσμευτικό χαρακτήρα.

Χαρακτηριστική περίπτωση διαμεσολάβησης θα μπορούσε να είναι η περίπτωση της επιμέλειας των παιδιών σε περιπτώσεις διαζυγίων, όπου τα αγγλικά δικαστήρια κατά κανόνα θα εξετάσουν ακόμα και τις θρησκευτικές πεποιθήσεις των γονέων, ώστε να εκδοθεί μια σχετικά ισορροπημένη απόφαση. Αντίθετα, στον ισλαμικό νόμο, όπου προβάλλεται η διαμεσολάβηση, στις υποθέσεις της επιμέλειας των παιδιών, αυτή περνά πάντα στον πατέρα αν τα παιδιά ξεπερνούν το έβδομο έτος της ηλικίας τους, δημιουργώντας προβλήματα στην αγγλική δικαιοσύνη²⁰⁸. Εδώ εγείρεται ευθύς αμέσως το ερώτημα για το είδος αυτής της διαμεσολάβησης, από την στιγμή που εκ του νόμου αποκλείεται η γυναίκα από το δικαίωμα της επιμέλειας, ενώ ταυτόχρονα δεν λαμβάνεται πουθενά μέριμνα για την επιθυμία των ίδιων των

²⁰⁷ Denis MacEoin, David G. Green, *Sharia law or one Law for All, Institute for the Study of Civil Society London, Civitas, London 2009,*

²⁰⁸ Saxby Pridmore and Mohamed Iqbal Pasha, *Psychiatry and Islam, Australasian Psychiatry, Vol 12, No 4 , 380-385, December 2004*

παιδιών²⁰⁹. Προφανώς μια τέτοια διαμεσολάβηση θα ήταν απαράδεκτη σε όλα τα Ευρωπαϊκά κράτη καθώς δεν πρόκειται για διαμεσολάβηση, αλλά για παραβίαση της Πράξης περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων του 1998 §6.²¹⁰ Κατά συνέπεια ο Green πιστεύει ότι τελικά τα Ισλαμικά δικαστήρια δεν είναι τίποτα παραπάνω από ανεξάρτητες αρχές που δικάζουν βασιζόμενες στην θρησκεία, έχοντας πάντα σαν φόβητρο την θανατική ποινή ακόμα και για όσους αποφασίζουν να αλλάξουν πίστη. Ωστόσο δεν πρέπει να διαφεύγει των ερευνητών ότι ο Ισλαμικός νόμος εφαρμόζεται σε ανδροκρατούμενες κοινωνίες της Ασίας (Ιράν, Πακιστάν, Σαουδική Αραβία κ.α.) και της Αφρικής (Σουδάν, Τυνησία, Αλγερία κ.α.) και η απαίτηση για Ισλαμικό νόμο στην Ευρώπη αντιβαίνει θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα, πάνω στα οποία έχει οικοδομηθεί ο Ευρωπαϊκός πολιτισμός και το Ευρωπαϊκό δίκαιο.²¹¹

Ο Denis Mac Eoin καταλήγει χωρίς περιστροφές ότι θα πρέπει να σταματήσει η διεύρυνση της χρήσης του Ισλαμικού νόμου στη Βρετανική κοινωνία καθώς δεν προκύπτουν ζητήματα θρησκευτικών πεποιθήσεων ή ιδεοληψίας αλλά αυτός αντιβαίνει στις στάσεις και στην φιλοσοφία του ευρωπαϊκού δικαίου, το οποίο είναι διαποτισμένο από το πνεύμα του Διαφωτισμού και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.²¹² Η έρευνα που πραγματοποίησε ανέδειξε πολλά άτυπα μουσουλμανικά δικαστήρια, ενώ επίσημα στην χώρα λειτουργούν μόνο 5: London, Birmingham, Bradford, Coventry και Manchester. Ανεπίσημα υπολογίζεται ότι λειτουργούν πάνω από 85 σε όλη την Αγγλία.²¹³

2.1.2. Έρευνες του φαινομένου:

Την περίοδο 2003-2005²¹⁴ αναφέρθηκαν 518 περιστατικά χωρίς συναίνεση γάμων (forced marriages) στην περιοχή του Λονδίνου, ενώ μόνο το 2005 αναφέρθηκαν 140 τέτοιοι γάμοι στο Bradford. Σε 135 περιστατικά χρησιμοποιήθηκε η απειλή του θανάτου (threat of killing), σε 114 περιστατικά αναφέρθηκε χρήση βίας (assault), και σε 65 εξ αυτών αναφέρθηκε παράνομη κράτηση (false imprisonment) από την οικογένεια

²⁰⁹ Κατά το Κοράνι ο άνδρας είναι ανώτερος από τη γυναίκα και άρα καταλληλότερος και ικανότερος για την ανάληψη της επιμέλειας των παιδιών

²¹⁰ Η παρακάτω απόφαση του ευρωπαϊκού δικαστηρίου: [2003] ECHR 87) μεταξύ άλλων αναφέρει ότι: «...Η Σαρία ως νόμος έρχεται σε αντίθεση με τα Ευρωπαϊκά ιδανικά, τα ανθρώπινα δικαιώματα και την δημοκρατία, καθώς σε όλες τις εκφάνσεις του ποινικού δικαίου και των ποινικών διαδικασιών ρυθμίζει ακόμα και την θέση της γυναίκας με γνώμονα την θρησκεία»

²¹¹ Denis MacEoin David G. Green, *Sharia law or one Law for All*, Institute for the Study of Civil Society London, London 2008,

²¹² Denis MacEoin introduction by David G. Green, *Sharia law or one Law for All*, Institute for the Study of Civil Society London, σ. 27

²¹³ Denis MacEoin David G. Green, οπ., σ.69

²¹⁴ Norfolk Andrew, 'Despair as Forced Marriages Stay Legal', *The Times*, 24 July 2006

ή από κοντινούς συγγενείς, ώστε να αποσπαστεί η συγκατάθεση του των αντιδρώντων μελλονύμφων. Παρόλο που κάποιοι ισλαμικοί κύκλοι ισχυρίζονται ότι ένας καταναγκαστικός γάμος δεν είναι αποδεκτός στον Ισλαμικό νόμο, διότι απαιτείται η ελεύθερη συναίνεση και των δυο μελλονύμφων, το 60% των περιστατικών αφορούσε μουσουλμανικές οικογένειες και το υπόλοιπο 40% ασιατικές οικογένειες²¹⁵. Ακόμη το 65% των γάμων των μουσουλμανικών οικογενειών, είναι πακιστανικής καταγωγής. Να προστεθεί εδώ ότι η πλειονότητα των περιστατικών αφορούσε ηλικίες από 16-20 ετών²¹⁶. Στις ηλικίες αυτές τα περιστατικά αυτοκτονιών στον γυναικείο πληθυσμό είναι τριπλάσια σε σχέση με το γενικό πληθυσμό, ενώ κάθε χρόνο καταγράφονται περί τα 12 περιστατικά φόνων τιμής (honor killings)²¹⁷.

Σε δημοσίευμα του 2008 μεγάλης κυκλοφορίας εφημερίδας²¹⁸, επικαλούμενο επίσημα στοιχεία, υπολογίζονται τα εγκλήματα τιμής στα 17.000 περιστατικά κατ' έτος, ξεπερνώντας κατά 35 φορές τις επίσημες αρχικές προβλέψεις.

Επίσης το 2004, μια έρευνα που πραγματοποιήθηκε στην Σκωτία, έδειξε ότι το 50% των νέων γάμων, όπου ο ένας από τους δύο συζύγους είναι από το εξωτερικό, εμπίπτουν στην κατηγορία των κανονισμένων γάμων ή χωρίς συναίνεση γάμων (arranged or forced marriages)²¹⁹. Η Werbner επικαλείται τις έρευνες των Samad and Eade για λογαριασμό του Foreign and Commonwealth Office, όπου πολύ συχνά οι μουσουλμάνοι γονείς, ή οι προερχόμενοι από ασιατικές χώρες, βλέπουν τον γάμο των παιδιών ως λύση για την ανήσυχη εφηβεία των παιδιών τους και ως ένα τρόπο απομάκρυνσης από τους κινδύνους αυτής της ηλικίας όπως για παράδειγμα ναρκωτικά, αλκοόλ, μεταμεσονύχτια διασκέδαση, ανεξέλεγκτες ερωτικές σχέσεις κλπ.²²⁰

²¹⁵ Κάποιοι ισχυρίζονται ότι πίσω από τον ορισμό ασιάτες κρύβεται η προσπάθεια μη περεταιίρω στοχοποίησης μουσουλμάνων στο θρήσκευμα, προερχόμενων από χώρες τις ανατολικής Ασίας.

²¹⁶ Association of chief police officer of England, Wales and Northern Ireland, <http://www.acpo.police.uk/documents/crime/2008/200810CRIHBV01.pdf>

²¹⁷ Pnina Werbner, *Veiled Interventions in Pure Space : Honour, Shame and Embodied Struggles among Muslims in Britain and France*, *Theory Culture Society*, Sage publications 2007, vol24: 161-186

²¹⁸ <http://www.independent.co.uk/news/uk/home-news/a-question-of-honour-police-say-17000-women-are-victims-every-year-780522.html>

²¹⁹ Pnina Werbner, *Veiled Interventions in Pure Space : Honour, Shame and Embodied Struggles among Muslims in Britain and France*, *Theory Culture Society*, Sage publications 2007, ο.π

²²⁰ Το ίδιο συμπέρασμα προκύπτει από την δημοσίευση του ιδρύματος, καθώς και ότι 9 στα 10 θύματα γάμων χωρίς συναίνεση (forced marriages) είναι μουσουλμάνοι στο θρήσκευμα. *Forced Marriage in the UK A scoping study on the experience of women from Middle Eastern and North East African Communities*, *Refuge organization*, βλέπε στο: <http://refuge.org.uk/files/1001-Forced-Marriage-Middle-East-North-East-Africa.pdf>

Το 2007 πραγματοποιήθηκε μια έρευνα με ερωτήσεις ειδικά για το μουσουλμανικό στοιχείο²²¹. Οι στάσεις των μουσουλμάνων όπως παραδέχονται και οι ερευνητές ήταν αρκετά παράδοξες, περιλαμβάνοντας τόσο ενθαρρυντικά όσο και απογοητευτικά συμπεράσματα. Μια από τις ερωτήσεις αφορούσε στο κατά πόσο οι μουσουλμάνοι θα επιθυμούσαν, εφόσον μπορούσαν να επιλέξουν, να διαμένουν στην Αγγλία υπό τον ισλαμικό νόμο ή το Βρετανικό δίκαιο. Οι απαντήσεις υπέρ του Βρετανικού δικαίου υπερτερούσαν στις μεσαίες και μεγάλες ηλικίες. Όμως στις μικρές ηλικίες (16-24) οι απαντήσεις ήταν μισές-μισές, γεγονός ανησυχητικό για τους συντάκτες τις εργασίας, καθώς αποτελεί στροφή προς τον εξτρεμισμό. Η άποψη αυτή ενισχύεται και από άλλες ερωτήσεις, όπου οι νέοι μουσουλμάνοι στις απαντήσεις τους υιοθετούν πιο ακραίες θέσεις.

Πολλοί ειδικοί είναι αυτοί που ισχυρίζονται ότι, η σύγχρονη Ευρώπη μπορεί να συνυπάρξει μόνο με ένα επίσης σύγχρονο Ισλάμ, το οποίο δεν θα υποβιβάζει την γυναίκα, θα καταργήσει την θανατική ποινή και θα υιοθετήσει και άλλες τέτοιες αλλαγές, ώστε να αμβλυνθούν οι αντιθέσεις. Όμως σε ερώτηση αν θα επιθυμούσαν ένα αναμορφωμένο Ισλάμ, στην παραπάνω έρευνα, το 42% των νέων απάντησε ότι δεν θέλουν αλλαγή καθώς θεωρούν τον Ισλαμικό νόμο ιερό και κατά συνέπεια απαγορεύεται κάθε είδους επέμβαση.

Άλλη έρευνα²²² που πραγματοποιήθηκε ένα χρόνο νωρίτερα έδειξε επίσης ένα μεγάλο ποσοστό των νέων, 34%, να προτιμούν να υπάγονται υπό την Σαρία και τον ισλαμικό νόμο. Εντύπωση προκαλεί στην εν λόγω έρευνα ότι ένα ποσοστό 26% από τους υποστηρικτές της εφαρμογής της Σαρίας θα απαγόρευαν στις κόρες τους να παρακολουθούν τα σχολικά μαθήματα, σε περίπτωση επιβολής απαγόρευσης χρήσης της μαντίλας στα σχολεία και ένα 22% θα επέμενε να τα στέλνει με μαντίλα, παρά την πιθανολογούμενη απαγόρευση του νομοθέτη. Το σημαντικότερο από τα ευρήματα της Αγγλικής έρευνας είναι ότι, το 62% των Μουσουλμάνων, δεν πιστεύουν ότι η θρησκεία τους μεταχειρίζεται τις γυναίκες ως κατώτερες και ότι αυτές, σύμφωνα με το 72% των ερωτηθέντων, πρέπει να υπακούουν σε όλα τους συζύγους τους. Προφανώς, η ανησυχία έγκειται στο γεγονός ότι αν η δομή του τρόπου σκέψης των μουσουλμάνων, δεν επιτρέπει την αναγνώριση μιας εσφαλμένης ή προβληματικής συμπεριφοράς, είναι αδύνατον να αναμένεται κάποια βελτίωση ή ακόμα δυσκολότερα ριζική αλλαγή σε αυτήν.

²²¹ Munira Mirza, Abi Senthilkumaran, and Zein Ja'far, *Living apart together: British Muslims and the paradox of multiculturalism*, London: Policy Exchange, 2007

²²² GfK NOP Social Research for Channel 4 Dispatches, *Attitudes to Living in Britain—A Survey of Muslim Opinion* δημοσιευμένη στις 27 April 2006 διαθέσιμη στην ιστοσελίδα:
http://www.imagineate.uk.com/MCC01_SURVEY/Site%20Download.pdf

Την διετία 2006 -2007 πραγματοποιήθηκε ακόμα μια έρευνα σε όλη την Αγγλία, από την ανεξάρτητη δεξαμενή σκέψης(think tank) 'Policy exchange'²²³. Τέσσερις διαφορετικές ομάδες επισκέφθηκαν μεγάλα ισλαμικά θρησκευτικά ιδρύματα, συμπεριλαμβανομένων και πολύ γνωστών τζαμιών. Εκεί συνέλλεξαν πάνω από 80 βιβλία και φυλλάδια τα οποία διανέμονται στους πιστούς εκ των οποίων όσα ήταν γραμμένα στην αραβική (43%) ή ουρντού (7%) μεταφράστηκαν στην αγγλική. Απώτερος σκοπός ήταν να διαπιστωθεί αν τελικά διδάσκονται ή ενθαρρύνονται, οι προσερχόμενοι πιστοί μουσουλμάνοι, προς το ριζοσπαστικό Ισλάμ, την αφομοίωση ή μη των δυτικών προτύπων και τρόπου ζωής κλπ. Η έρευνά²²⁴ έδειξε ότι το 25% του υλικού θεωρήθηκε ριζοσπαστικό, με την ανησυχητική υποσημείωση ότι το υλικό αυτό δεν διανέμεται μόνο από περιθωριακά τεμένη και ιδρύματα, αλλά και από γνωστά, ιδιαίτεως προβεβλημένα, με μεγάλη επιρροή στην βρετανική μουσουλμανική κοινότητα. Πολλά απ' αυτά απολαμβάνουν επισκέψεων βρετανών πολιτικών και δέχονται μεγάλες χορηγίες και δωρεές. Οι ερευνητές διαπίστωσαν ότι σε μεγάλο βαθμό οι μουσουλμάνοι ενθαρρύνονται να μην υιοθετούν τον δυτικό τρόπο ζωής και καταφέρονται με αποστροφή για αυτόν. Ως λύση, συνίσταται η αυτοπεριχαράκωση των μουσουλμανικών κοινοτήτων, 'ίνα μη μιανθώση', με ιδιαίτερη έμφαση την θέση και τα δικαιώματα των γυναικών και την σεξουαλική συμπεριφορά γενικότερα. Ο διαχωρισμός -αποστασιοποίηση- που προτείνεται, μπορεί να είναι νοητικός, συναισθηματικός, αλλά και φυσικός. Ταυτόχρονα όσοι ομόθρησκοι φλερτάρουν με τον δυτικό τρόπο ζωής πρέπει είτε να επαναφέρονται, είτε να απομακρύνονται απ' την κοινότητα²²⁵.

Ένα από τα πολλά ενδιαφέροντα ευρήματα της ως άνω έρευνας, αφορά το βιβλίο του Abdullah bin Wakil al-Sheikh με τίτλο: *Al-mar'a wa kayd al-a'da [Women and their scheming enemies]*²²⁶ το οποίο είναι γραμμένο στα αραβικά, εκδόθηκε στην Αγγλία το 1991 και μεταφράστηκε από τους ερευνητές. Στις σελίδες 142-144 γράφει ο συγγραφέας:

«Τα σημάδια της απιστίας των (μουσουλμάνων) γυναικών είναι γνωστά και περιλαμβάνουν: τα περιοδικά, τη διασπορά παρεκκλινουσών ιδεών, την κατάργηση των αποστάσεων μεταξύ μουσουλμάνων- μη μουσουλμάνων, τα καλέσματα για χειραφέτηση των γυναικών και τα καλέσματα για φυλετική ισότητα».

²²³ www.policyexchange.org.uk

²²⁴ Denis MacEoin, *The hijacking of British Islam. How extremist literature is subverting mosques in the UK*, Policy Exchange, London 2007, σ. 5-6

²²⁵ Το ίδιο

²²⁶ «Γυναίκες και οι ραδιούργοι εχθροί τους», Publisher: The Office of Da'wah in Britain, Published: 1991, Language: Arabic

Συνεχίζοντας ο συγγραφέας, απαριθμεί μεταξύ των λοιπών εχθρών των γυναικών, το φεμινιστικό κίνημα καθώς επίσης τους χριστιανούς και τους εβραίους. Το συγκεκριμένο βιβλίο διανέμεται στο Κέντρο Μουσουλμανικής Πολιτισμικής Κληρονομιάς (The Muslim Cultural Heritage Centre) του δυτικού Λονδίνου.

Στην ίδια έρευνα έγινε και συστηματική επίσκεψη σε διάφορες διαδικτυακές ιστοσελίδες οι οποίες προσφέρουν δωρεάν πρακτικές συμβουλές για τους μουσουλμανικούς πληθυσμούς, κυρίως σε θέματα εφαρμογής της Σαρία στην καθημερινότητα. Σκοπός ήταν η διερεύνηση του ενδεχομένου οι μουσουλμανικοί πληθυσμοί να προτρέπονται, στο μέτρο του εφικτού, να μην εναρμονίζονται με το βρετανικό δίκαιο, αλλά να προτιμούν την Σαρία. Σε πολύ μεγάλο ποσοστό οι απανταχού σύμβουλοι και θεματοφύλακες του Ισλάμ συχνότατα προτρέπουν και συμβουλεύουν τους ενδιαφερόμενους πιστούς σε παράτυπες και παράνομες πρακτικές. Με τον τρόπο αυτό ωθούνται σε υποτιμητικές για τις γυναίκες συμπεριφορές (απαγόρευση εξόδου από το σπίτι, απαγόρευση οδήγησης, απαγόρευση διαζυγίου), ακόμα και πολύ ακραίες θέσεις όπως ο πόλεμος κατά των ΗΠΑ και της Μ. Βρετανίας, ο οποίος παρουσιάζεται ως θρησκευτική υποχρέωση. Τέλος γίνονται προσπάθειες για την αιτιολόγηση της συμπεριφοράς (παράνομης για τα σύγχρονα δεδομένα) του Προφήτη έναντι του γάμου του με ανήλικες²²⁷.

2.1.3. Προσπάθειες γεφύρωσης του χάσματος:

Το 2005, ο γνωστός ισλαμιστής διανοούμενος Tariq Ramadan πρότεινε μια συμβιβαστική λύση, ώστε να προωθηθεί η εφαρμογή της Σαρία στο Βρετανικό δίκαιο. Σύμφωνα με αυτόν θα έπρεπε να ανασταλούν όλες οι προτάσεις ακραίων ποινών του Ισλαμικού νόμου, όπως λιθοβολισμοί, ακρωτηριασμοί κ.α.²²⁸, με το σκεπτικό ότι, συνήθως πλήττουν τους κοινωνικά αδύνατους και δεν εφαρμόζονται δίκαια. Αγνοώντας τα πραγματικά κίνητρα του Ramadan, η πρόταση που κατέθεσε, προκάλεσε επίσης αντιδράσεις, όπως για παράδειγμα, από τον Hasan al-Banna, ιδρυτή της Μουσουλμανικής Αδελφότητας, ο οποίος ισχυρίστηκε ότι αν δεχθεί η μουσουλμανική κοινότητα μια τέτοια παραχώρηση, μπορεί να αναγκαστεί αργότερα να κάνει ακόμα μεγαλύτερες, όπως για παράδειγμα να καταργηθεί η προσευχή της Παρασκευής.

²²⁷ Βλέπε ενδεικτικά στις παρακάτω διαδικτυακές τοποθεσίες:

http://qa.sunnipath.com/issue_view.asp?HD=3&ID=3105&CATE=336,

http://qa.sunnipath.com/issue_view.asp?HD=11&ID=4087&CATE=117,

<http://www.askimam.org/fatwa/fatwa.php?askid=2b4daa1a81f26ee0c5821eb083c60bfc>

<http://www.al-inaam.com/social/myaisha.htm>

²²⁸ News Staff, 'Tariq Ramadan Calls for Hudud Freeze', *Islam Online*, 30 March 2005

Τον Αύγουστο του 2008 το Μουσουλμανικό Ινστιτούτο, στην προσπάθειά του να αμβλύνει τις αντιδράσεις κατά τις υιοθέτησης της Σαρίας στην Βρετανία, ως νομοθεσία για το μουσουλμανικό πληθυσμό, παρουσίασε ένα τύπο εκσυγχρονισμένου συμβολαίου γάμου που αφορούσε τους Ισλαμικούς γάμους²²⁹. Το κείμενο περιλάμβανε πολλές ανανεωτικές προτάσεις, όπως την αποδέσμευση της συζύγου από την εποπτεία του άνδρα της, το δικαίωμα για αίτηση διαζυγίου με πρωτοβουλία της συζύγου και το δικαίωμα διατήρησης οικονομικής αυτάρκειας στην διαζευγμένη σύζυγο και μετά το διαζύγιο (χωρίς να επιβάλλεται για παράδειγμα η επιστροφή της προίικας στον σύζυγο)²³⁰. Ωστόσο, και ενώ το κείμενο προσυπογράφηκε από ισχυρούς παράγοντες της βρετανικής μουσουλμανικής κοινότητας²³¹, προκάλεσε ισχυρότατες αντιδράσεις ακόμα και από του Ισλαμικού Συμβούλιο της Σαρίας (Islamic Shariah Council) σε σημείο που να χαρακτηριστεί προδοτικό για την πίστη του Ισλάμ²³².

Η επιχειρηματολογία της συγκεκριμένης αντιδρώσας ομάδας (και όχι μόνο) ξεκινά με το δεδομένο ότι το Ισλάμ είναι τέλειο και άρα κατάλληλο για κάθε εποχή και κάθε τόπο. Την θέση αυτή την υιοθετούν όπως είδαμε και σε άλλο σημείο αυτής της εργασίας κυρίως ο κλήρος του Ισλάμ. Κάθε προσθήκη ή αμφισβήτηση έστω και τμηματική του Ιερού Βιβλίου θεωρείται αίρεση και αποστασία. Κατά αυτή την έννοια είναι καταδικαστέος ο γάμος που προτείνει το ανανεωτικό κείμενο. Είναι άκυρη και άρα καταδικαστέα η πράξη γάμου όταν δεν παρίστανται σαν μάρτυρες τουλάχιστον δυο άνδρες. Επίσης, απορριπτέα η σύναψη γάμου από γυναίκα που προσέρχεται χωρίς τον άρρενα κηδεμόνα της (π.χ. πατέρα, θείο) κλπ.

Το βρετανικό κοινό απέκτησε ευρύτερη γνώση γύρω από την θέση των γυναικών υπό τον Ισλαμικό νόμο, όταν η βουλή των Λόρδων αποφάνθηκε τον Οκτώβριο του 2008, ότι Ισλαμικός Νόμος είναι ασύμβατος με τα δικαιώματα των γυναικών. Η απόφαση εκδόθηκε με αφορμή την αίτηση ασύλου μια γυναίκας, Λιβανέζας στην καταγωγή, η οποία ήθελε να αποφύγει την επιστροφή της στο Λίβανο, όπου θα αναγκαζόταν βάση του Ισλαμικού νόμου να απεμπολήσει κάθε δικαίωμα στην επιμέλεια του 12χρονου γιού της και αυτός να περάσει στην απόλυτη δικαιοδοσία του

²²⁹ Βλέπε: <http://www.muslimparliament.org.uk/Documentation/Muslim%20Marriage%20Contract.pdf>

²³⁰ Το ισλαμικό δίκαιο πέραν της παρακράτησης μέρους της αρχικής προίικας, η σύζυγος δεν δικαιούται διατροφή για τα παιδιά. Και σε περίπτωση δεύτερου γάμου ο πρώτος σύζυγος απαλλάσσεται κάθε πατρικής υποχρέωσης.

²³¹ Muslim Council of Britain, the Imams and Mosques Council, the Muslim Law (Shariah) Council UK, the Utrujj Foundation, the Muslim Parliament of Great Britain, the City Circle, Muslim Women's Network-UK, the Fatima Network and the Muslim Community Helpline (Ex-MWH)

²³² Βλέπε για παράδειγμα: <http://uk.youtube.com/watch?v=FGRA252Y9BU>

βίαιου πατέρα, όπως άλλωστε ορίζει η Σαρία, αδιαφορώντας για την ικανότητα και ψυχική ισορροπία του πατέρα²³³.

Άλλοι ερευνητές, μελετώντας τις μουσουλμανικές οικογένειες στην Βρετανία διαπιστώνουν ότι στην πράξη είναι πολύ δύσκολο γυναικες σύζυγοι να εκκινήσουν τις διαδικασίες διαζυγίου, υπό τον ισλαμικό νόμο, διότι πρέπει να πάρουν την συγκατάθεση του συζύγου και του τοπικού Ιμάμη. Το αποτέλεσμα είναι ότι οι γυναίκες αυτές αδυνατούν να γλιτώσουν από την ενδοοικογενειακή βία και την κακομεταχείριση, διότι οι ιμάμηδες είναι αρνητικοί στο ζήτημα του διαζυγίου, όταν γίνονται με πρωτοβουλία των γυναικών καθώς θεωρείται ιδιαίτερα προσβλητικό, για έναν άνδρα να μην θέλει η σύζυγός του να παραμείνει κοντά του, αφού η βάση του Ισλάμ είναι ένα ακραίο πατριαρχικό μοντέλο²³⁴.

2.1.4. Παραβατική στάση Ισλαμικού στοιχείου:

Ωστόσο, τα προβλήματα δεν περιορίζονται μόνο μεταξύ μουσουλμάνων, αλλά και έναντι μη μουσουλμάνων. Αυτή την στιγμή στο Λονδίνο και σε άλλες πόλεις δραστηριοποιούνται μουσουλμανικές συμμορίες βιασμού (rape gangs). Οι εν λόγω συμμορίες βιάζουν συστηματικά μη μουσουλμάνες κοπέλες. Πολλά κρούσματα βιασμών έχουν έλθει στο φως της δημοσιότητας²³⁵. Η αγγλική ορολογία αναφέρεται στον ιερό πόλεμο των βιασμών (rape jihad). Στα περισσότερα περιστατικά που έφθασαν στις δικαστικές αίθουσες και καταδικάστηκαν, γίνονται αναφορές για εξαιρετικά βίαιες συμπεριφορές, υποτιμητικές και υβριστικές εκφράσεις των βιαστών κατά των θυμάτων^{236, 237}. Πολλά θύματα δεν ξεπερνούν την ηλικία των 11 ετών και συχνά βιάζονταν συστηματικά, υπό την απειλή αντιποινών κατά των υπολοίπων μελών των οικογενειών τους, για να μην ομολογήσουν στις αρχές. Τέτοια ήταν η περίπτωση των Akhtar Dogar και Anjum Dogar, 32 και 31 ετών αντίστοιχα, και άλλων πέντε μελών της συμμορίας τους. Στα ως άνω δύο αδέρφια, αλλά και σε άλλα δύο από τα επτά μέλη της συμμορίας, επιβλήθηκε ισόβια ποινή φυλάκισης²³⁸. Τα θύματα ανέφεραν για τους εν λόγω κατηγορούμενους, πέραν των εγκλημάτων που διέπραξαν, ότι κατά την

²³³ Afua Hirsch, 'Sharia law incompatible with human rights legislation, Lords say', *Guardian*, 23 October 2008, at: <http://www.guardian.co.uk/world/2008/oct/23/religion-islam>.

²³⁴ Brandon, J. and Hafez, S., *Crimes of the Community: Honour-based Violence in the UK*, London: Centre for Social Cohesion, 2008, σ. 98

²³⁵

http://www.darlingtonandstocktontimes.co.uk/news/11009663.Three_Middlesbrough_men_jailed_for_grooming_underage_girls_for_sex/

²³⁶ <http://www.youtube.com/watch?v=NG8NykauqOg>

²³⁷ <http://www.bbc.com/news/uk-england-tees-26167790>

²³⁸ <http://www.gatestoneinstitute.org/3846/britain-child-grooming>

διάρκεια των βιασμών πολλές φορές, με επιτακτικό ύφος, επικαλούνταν τον Αλλάχ. Σε άλλο ανάλογο περιστατικό, ο Adil Rashid καταδικάστηκε για τον βιασμός μιας 13χρονης βρετανίδας, για την οποία όμως, ισχυρίστηκε, ότι αυτή τον προκάλεσε. Στους ψυχολόγους που τον εξέτασαν δικαιολογήθηκε, ότι στο μουσουλμανικό σχολείο που παρακολούθησε κανείς δεν του είπε ότι κάτι τέτοιο είναι παράνομο, αντιθέτως εκεί διδάσκονταν ότι: «*η αξία των γυναικών συγκρίνεται με την αξία ενός γλειφιτζουριού πεταμένου στο δρόμο*»²³⁹. Αξίζει να σημειωθεί ότι το εκπαιδευτικό σύστημα στο Ισλάμ, συχνά αναφέρεται και ως κορανικό ή θρησκευτικό σχολείο. Ο λόγος είναι ότι το μουσουλμανικό σχολείο έχει πυρήνα και αφετηρία την ανάγνωση του ίδιου του Κορανίου, οπότε δεν είναι καθόλου απίθανό και οι εκεί μαθητεύοντες να γαλουχούνται μέσα σε τέτοιες απαράδεκτες κατά το δυτικό κόσμο αντιλήψεις²⁴⁰.

Αξίζει να αναφερθεί η διαπίστωση συγκριτικών ερευνών ότι το νομικό σύστημα πολλών μουσουλμανικών χωρών προστατεύει τους βιαστές, οι οποίοι σπανίως τιμωρούνται, διότι η ευθύνη επιρρίπτεται στο θύμα, με την αιτιολογία ότι αυτό (οι γυναίκες συνήθως) είτε με την συμπεριφορά του είτε λόγω ενδυμασίας²⁴¹, προκάλεσε την σωματική διέγερση του δράστη. Μάλιστα σε αυτές τις περιπτώσεις το θύμα τιμωρείται με 100 μαστιγώσεις. Σε περίπτωση δε που υποστεί πολλαπλό βιασμό, η τιμωρία είναι μεγαλύτερη π.χ. 200 μαστιγώσεις, διότι διέγειρε- προκάλεσε παραπάνω του ενός, άνδρες.²⁴² Σε άλλες περιπτώσεις, όπως στο νομικό σύστημα του Πακιστάν, η μουσουλμανική νομοθεσία απαιτεί για να σταθεί η μαρτυρία του βιασμού, ή να ομολογήσει ο δράστης ή να καταθέσουν στο δικαστήριο 4 ενήλικες, τίμιοι, άνδρες, ως μάρτυρες. Στην πράξη σπανίως κάποιος καταδικάζεται, και εδώ το βάρος της απόδειξης πέφτει στο θύμα, το οποίο πρέπει να πείσει το δικαστήριο για την αθωότητα του, καθώς συνήθως η κατηγορία μετατρέπεται σε παράνομη σχέση εκτός γάμου η οποία βαρύνει την γυναίκα.²⁴³

Εδώ πρέπει να παραθέσουμε και απόψεις που διατυπώνονται από κάποιους μουσουλμάνους, όπως ο Ayesha Ahmed, οι οποίοι εξηγούν την εν λόγω 'ευαισθησία'

²³⁹ <http://www.frontpagemag.com/2013/dgreenfield/muslim-who-raped-13-year-old-uk-girl-spared-jail-because-he-didnt-know-it-was-wrong/>

²⁴⁰ Ζαχαρία Καψιμαλάκου, *Ο σύγχρονος ριζοσπαστικός Ισλαμισμός στο πλαίσιο των διεθνών σχέσεων*, διπλωματική εργασία ΕΑΠ, Πάτρα 2008, σ.18

²⁴¹ Επειδή πέραν της πλήρους κάλυψης του σώματος, στις περισσότερες μουσουλμανικές χώρες, δεν επιτρέπεται άλλη ενδυμασία, συνήθως η πρόκληση έγκειται στο γεγονός ότι η κοπέλα κυκλοφόρησε ή εμφανίστηκε ακάλυπτη στο παράθυρο ή το μπαλκόνι του σπιτιού της

²⁴² <http://shariaunveiled.wordpress.com/2013/09/26/19-year-old-gang-rape-victim-to-receive-200-lashes-and-6-months-in-jail-in-saudi-arabia/>

²⁴³ Rubya Mehdi, *The Offence of Rape in the Islamic Law of Pakistan, Women living under muslim laws, Dossier 18*, the International Solidarity Network of Women Living Under Muslim Laws, France 1991, σ.98-108

των μουσουλμάνων ανδρών. Σύμφωνα με αυτόν, η γυναίκα είναι υποχρεωμένη να υπακούει πάντα και μάλιστα άμεσα στις ορέξεις του συζύγου της²⁴⁴. Εξηγεί ότι, οι μουσουλμάνοι είναι ιδιαιτέρως ευλογημένοι από τον Αλλάχ, να έχουν αυξημένη λίμπιντο, ώστε να μπορούν να ικανοποιούν μέχρι και τις τέσσερις συζύγους τους, καθώς και όσες έχουν υπό τις διαταγές τους- υπηρέτριες (αυτές που εξουσιάζει το δεξί τους χέρι, όπως αναφέρει το Κοράνι). Σύμφωνα με τον Dr. Omar Hassan Kasule Sr²⁴⁵, ο ίδιος ο προφήτης απαγόρευσε στους συντρόφους του να καταπιέζουν με οποιοδήποτε τρόπο τις γενετήσιες ορμές τους και για τον λόγο αυτό απαγορεύεται η αγαμία και ο μοναχισμός στο ορθόδοξο Ισλάμ²⁴⁶. Ο μουσουλμάνος αναγνωρίζει όλο το σώμα της γυναίκας ως 'ένα αιδοίο' και φυσικό επακόλουθο είναι κάθε γυναικείο μέλος να τον διεγείρει. Μόνο ένας μουσουλμάνος ή μουσουλμάννα μπορούν να κατανοήσουν την θέση στην οποία βρίσκονται οι άνδρες μουσουλμάνοι, οι οποίοι πρέπει να ανακουφίζονται άμεσα, όπως άλλωστε έκανε και ο ίδιος ο Προφήτης σε αντίστοιχη περίπτωση²⁴⁷. Έτσι εξηγείται, σύμφωνα πάντα με τον Ayesha Ahmed, γιατί οι αγγλικές φυλακές έχουν γεμίσει με μουσουλμάνους βιαστές.²⁴⁸

Προχωρώντας την ως άνω σκέψη, ο Sheik Taj Din al-Hilali, επιφανής μουσουλμάνος κληρικός, ισχυρίζεται ότι οι γυναίκες ευθύνονται για τους βιασμούς τους, καθώς κυκλοφορούν χωρίς καλυμμένο σώμα και διότι βρίσκονται εκτός σπιτιού. Το ακάλυπτο πρόσωπο κατοχυρώνει και δικαίωμα ραπίσματος της γυναίκας, σε κάποιες μουσουλμανικές χώρες.²⁴⁹ Εξάλλου όπως αναφέραμε και σε προηγούμενο κεφάλαιο το Κοράνι επιβάλλει το πλήρες κάλυμμα του σώματος των γυναικών και την μη κυκλοφορία εκτός σπιτιού, παρά μόνο με συνοδό. Κατ' αυτόν η κυκλοφορία των γυναικών σε δημόσιους χώρους και χωρίς κάλυμμα ισοδυναμεί με την έκθεση ενώ κομματιού κρέατος στο πεζοδρόμιο χωρίς σκέπασμα. Διερωτάται λοιπόν αν είναι ποτέ δυνατόν τα σκυλιά και οι γάτες να μην αγγίξουν το εκτεθειμένο κρέας; Και σε αυτή την

²⁴⁴ Ο ισχυρισμός αυτό είναι γενικά αποδεκτός στο Ισλάμ, αλλά δεν υφίσταται η ίδια υποχρέωση για τον σύζυγο, καθώς αυτός είναι η κεφαλή στην οικογένεια και επομένως η γυναίκα πρέπει να υποτάσσεται σε όλα και όχι ο άνδρας. Η θέση αυτή τεκμηριώνεται κορανικά στο 2:223, όπου η γυναίκα εξομοιώνεται με το χωράφι το οποίο ο γεωργός το καλλιεργεί όποτε και με όποιο τρόπο θέλει. Βλέπε επίσης:

http://qa.sunnipath.com/issue_view.asp?HD=11&ID=4087&CATE=117

²⁴⁵ Dr. Omar Hassan Kasule Sr, Human Sexuality and the Shariat,

<http://www.2muslims.com/directory/Detailed/227094.shtml#Human%20Sexuality%20and%20the%20Shariat>

²⁴⁶ Το Ιερό Κοράνι: 57:27

²⁴⁷ Το Ιερό Κοράνι:2:223

²⁴⁸ http://www.islamreview.com/articles/WOMEN_ARE_RESPONSIBLE.shtml

²⁴⁹ Karima Bennouna, S.O.S Algeria: Women's Human Rights Under Seige, *Women living under muslim laws, Dossier 18*, the International Solidarity Network of Women Living Under Muslim Laws, France 1991, σ.29-50

περίπτωση ποιος έχει την ευθύνη; Προφανώς αυτός που άφησε το κρέας εκτεθειμένο!²⁵⁰

Ακόμα πιο πρόσφατα, τον Οκτώβριο του 2013, ο Farouq Shah, 21 ετών, μαχαίρωσε θανάσιμα την εκδιδόμενη Marianna Pora, 24 ετών, ρουμανικής καταγωγής, τότε 6 εβδομάδων έγκυο και μητέρα ενός παιδιού, διότι ήταν σε αναζήτηση πελατών κοντά σε ένα τζαμί, στο Essex, από όπου αρνήθηκε να απομακρυνθεί. Ο δράστης επικαλέστηκε αθωότητα, ενώ τελικά το δικαστήριο του επέβαλε φυλάκιση 29 ετών²⁵¹. Ωστόσο η έρευνα έδειξε ότι ο δράστης περιπολούσε στην περιοχή και αφού πλησίασε το θύμα, προσπάθησε να το απομακρύνει. Μετά την άρνησή της, απροειδοποίητα και χωρίς να προηγηθεί καυγάς, την μαχαίρωσε στο στήθος δυο φορές και την εγκατέλειψε.

Τα κρούσματα αυτά έχουν προκαλέσει τον φόβου σε ομάδες πολιτών, οι οποίες, σαν απάντηση στις παραπάνω δηλώσεις και συμπεριφορές αυτό-οργανώνονται, με σκοπό να αποτρέψουν τέτοια περιστατικά. Για παράδειγμα έχει δημιουργηθεί, στον Λονδίνο και δραστηριοποιείται η πρώτη χριστιανική περιπολία πολιτών (Christian patrol)²⁵². Η συγκεκριμένη κίνηση οργανώνει διαδηλώσεις έξω από τζαμιά, πίνοντας μπύρες και καπνίζοντας, προκαλώντας με αυτό τον τρόπο τους μουσουλμάνους να σεβαστούν την εθνική νομοθεσία και να εγκαταλείψουν πρακτικές σύμφωνες με τον ισλαμικό νόμο, καθώς και κάθε πιθανότητα εφαρμογής του στην αγγλική επικράτεια. Σε μια εκ των συναθροίσεων τους ανάρτησαν πανό με θέμα την δολοφονία του άγγλου στρατιώτη Lee Rigby. Ακόμα ιστοσελίδες φροντίζουν να ενημερώνουν τους πολίτες γύρω από βίαια συμβάντα που διαπράττονται από μουσουλμάνους σε διάφορες περιοχές της Μ. Βρετανίας, όπως το Kafir crusaders κ.α., όπου αναρτώνται μέχρι και χάρτες πάνω στους οποίους σημειώνονται τα σημεία όπου έχουν πραγματοποιηθεί σεξουαλικές επιθέσεις από μουσουλμάνους δράστες.²⁵³

Σύμφωνα με τον Rhina Werbner τα εγκλήματα ηθών που διαπράττονται από μουσουλμάνους, απολαμβάνουν ιδιαίτερης προβολής στα αγγλικά ΜΜΕ, με αποτέλεσμα να παραβλέπονται άλλες παραβατικές συμπεριφορές όπως τα περιστατικά

²⁵⁰ <http://www.dailymail.co.uk/news/article-412697/Outrage-Muslim-cleric-likens-women-uncovered-meat.html>

²⁵¹ <http://www.dailymail.co.uk/news/article-2672538/Muslim-man-murders-pregnant-prostitute-working-near-mosque.html>

²⁵² <http://www.dailymail.co.uk/news/article-2552894/We-CHRISTIAN-patrol-Far-right-thugs-swirl-Stella-outside-east-London-mosques-bid-confront-Muslims-object-behaviour.html>

²⁵³ <http://kafircrusaders.wordpress.com/>

ενδοοικογενειακής βίας, οι βεβιασμένοι γάμοι, φόννοι νυφών κ.α.²⁵⁴ Τα κρούσμα των εγκλημάτων τιμής, σύμφωνα με δημοσίευμα της Guardian έχουν αυξηθεί κατά 47% σε μια μόνο χρονιά (2010-2011). Η εφημερίδα δημοσιεύει την περίπτωση της Μαγα (ψευδώνυμο) η οποία σε ηλικία 16 ετών, το 2011, φυλακίστηκε επί ένα μήνα, κακοποιούμενη και με περιορισμένη τροφή, μέσα στο ίδιο της το σπίτι, επειδή αρνήθηκε να παντρευτεί τον ξάδερφό της, στο Πακιστάν. Τελικά προφασιζόμενη ασθένεια και με την ευκαιρία της επίσκεψής της στο γιατρό, κατάφερε να διαφύγει και να ζητήσει τη συνδρομή των αρχών. Από τότε δεν ξαναείδε κανέναν από τους συγγενείς της.²⁵⁵

Η Banaz Mahmood, σε ηλικία 19 ετών, κακοποιήθηκε και τελικά δολοφονήθηκε από τον πατέρα και το θείο της, διότι δεν ενέκριναν το φίλο της.²⁵⁶ Η ως άνω πρακτική δεν απέχει και από τα πατροπαράδοτα έθιμα του Πακιστάν όπου μέχρι πολύ πρόσφατα μια κοπέλα χτυπήθηκε, με διάφορα μέσα, μέχρι θανάτου από τον πατέρα της και άλλους συγγενείς, διότι, επίσης παντρεύτηκε τον άνδρα της επιλογής της και όχι τον ξάδερφο που επιθυμούσε η οικογένειά της.²⁵⁷ Ομοίως, τον Ιανουάριο του 2003 τα ξαδέρφια, Rafaqat Hussain 38 ετών και Tafarak Hussain, 26 ετών, διαφωνώντας για τον γάμο της Sahjda Bibi's 21 ετών, επίσης ξαδέρφης, σχεδίασαν και εκτέλεσαν την δολοφονία της, την ημέρα του γάμου της. Ο δράστης Rafaqat, με την βοήθεια του Tafarak, διέφυγε στο Πακιστάν. Τελικά και οι δύο συνελήφθησαν και καταδικάστηκαν.²⁵⁸

Άλλη όψη των εγκλημάτων τιμής είναι και οι αυτοκτονίες τιμής (honor suicide), τις οποίες υποκινούν οι 'προσβεβλημένοι' συγγενείς, ώστε να αποφεύγονται οι ποινικές συνέπειες ενός εγκλήματος τιμής. Το λόγο αυτό επικαλέστηκε και ο πατέρας της Elif, το 2009, την οποία πίεζε να αυτοκτονήσει, διότι ατίμωσε την οικογένειά της, απορρίπτοντας την συμφωνία γάμου που είχε συνάψει ο πατέρας με κάποιον μεγαλύτερο, άγνωστό της άνδρα, καθώς δεν ήθελε να διακόψει τις σπουδές της, όντας τότε 18 ετών.²⁵⁹

²⁵⁴ Pnina Werbner, *Veiled Interventions in Pure Space : Honour, Shame and Embodied Struggles among Muslims in Britain and France*, *Theory Culture Society*, ο.π.

²⁵⁵ <http://www.theguardian.com/uk/2011/dec/03/honour-crimes-uk-rising>

²⁵⁶ <http://www.theguardian.com/uk/2007/jul/20/ukcrime.uknews4?uni=Article:in%20body%20link>

²⁵⁷ <http://www.foxnews.com/world/2014/05/27/pakistani-woman-stoned-to-death-by-family-in-front-court-after-marrying-for/>

²⁵⁸ http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/england/west_midlands/3194818.stm

²⁵⁹ <http://www.independent.co.uk/news/world/europe/women-told-you-have-dishonoured-your-family-please-kill-yourself-1655373.html>

2.1.5. Συνέπειες στην αντεγκληματική πολιτική και στο σύστημα ποινικής δικαιοσύνης:

Σύμφωνα με την συγκριτική έρευνα του Koopmans²⁶⁰ στη Μεγάλη Βρετανία, η οποία εντάσσεται στις χώρες με χαμηλό σχετικά δείκτη νομικής κατοχύρωσης των μεταναστών και επίσης χαμηλό δείκτη κοινωνικών παροχών (τελευταία θέση στη σχετική έρευνα) στους μετανάστες, με συνέπεια την υψηλή απορρόφηση των μεταναστών στην αγορά εργασίας. Η ως άνω έρευνα, ενδεχομένως, εξηγεί και την δραματική αύξηση των μουσουλμάνων εγκλείστων στις βρετανικές φυλακές, οι οποίοι ξεπερνούν πλέον τις 11.000, με ποσοστό αύξησης 200% την τελευταία δεκαετία, αποτελώντας το 13% του συνόλου των εγκλείστων, ενώ αποτελούν μόλις το 5% του πληθυσμού στην Αγγλία²⁶¹. Ταυτόχρονα το 62% των βρετανών εγκλείστων, δεν έχουν βρετανική καταγωγή. Όμως το νούμερο αυτό είναι πολύ χαμηλότερο από το αντίστοιχο της Ολλανδίας στην ίδια έρευνα, η οποία με πολύ υψηλούς δείκτες κοινωνικών παροχών και νομικής κατοχύρωσης, παρουσιάζει ταυτόχρονα και πολύ υψηλά ποσοστά εγκλείστων (53%) μεταναστών, καθώς επίσης και πολύ χαμηλά ποσοστά απορρόφησης στην αγορά εργασίας. Αξίζει να συγκρατήσουμε την ως άνω προσέγγιση για τις προτάσεις που θα γίνουν στην χάραξη της αντεγκληματικής πολιτικής.

Συνεχίζοντας πρέπει να σημειωθεί ότι, η ως άνω έρευνα δεν συσχετίζει το είδος των εγκλημάτων με την εθνικότητα και κυρίως με την θρησκεία του δράστη. Όμως οι στατιστικές δείχνουν ότι τα σεξουαλικά εγκλήματα βρίσκονται πλέον στη δεύτερη θέση μαζί με τα εγκλήματα των ναρκωτικών.²⁶² Πόσο όμως ανεξάρτητη είναι αυτή η αύξηση σε σχέση με την καταγωγή και κατά συνέπεια με τις θρησκευτικές πεποιθήσεις των εγκλείστων;

Άλλο ένα στοιχείο που πρέπει να παρατεθεί και να συνδυαστεί είναι από άλλες έρευνες, αλλά και από σωφρονιστικούς υπαλλήλους, οι οποίοι παραδέχονται ότι εντός των βρετανικών φυλακών, κυριαρχεί ένα κύμα εξισλαμισμών, συχνά πυκνά υπό την απειλή βίας. Μάλιστα εκφράζονται έντονοι φόβοι ότι κινδυνεύουν τα σωφρονιστικά καταστήματα να εξελιχθούν σε τόπους διάδοσης του ριζοσπαστικού Ισλάμ, παρέχοντας

²⁶⁰ Ruud Koopmans, Trade-Offs between Equality and Difference: Immigrant Integration, Multiculturalism and the Welfare State in Cross-National Perspective, *Journal of Ethnic and Migration Studies*, Vol. 36, No. 1, January 2010, pp. 1-26

²⁶¹ Gavin Berman & Aliyah Dar, Prison Population Statistics, *Social and General Statistics*, SN/SG/4334, 29 July 2013

²⁶² Το ίδιο

σε πολλές περιπτώσεις ποινικών κρατουμένων και το ιδεολογικό υπόβαθρο για κάποιες από τις πράξεις τους.²⁶³

Σίγουρα, τα παραπάνω θα πρέπει να προβληματίσουν και να αποτελέσουν τροφή για σκέψη όσον αφορά την επιτυχία των προγραμμάτων κοινωνικής ένταξης και εν γένει τη δυτική πολυπολιτισμική κοινωνία του 21^{ου} αιώνα. Την ίδια ανησυχία, με τη φράση «Ισλαμικός τρόμος στα βρετανικά σχολεία», εξέφρασε το κορυφαίο στέλεχος του βρετανικού υπουργείου Παιδείας, Sir Michael Wilshaw, ο οποίος περιέγραψε με την παραπάνω φράση την κατάσταση που επικρατεί σε αριθμό σχολείων στο Ηνωμένο Βασίλειο, κυρίως στην περιοχή του Birmingham καθώς, όπως είπε, «*η κουλτούρα του φόβου και του τρόμου*²⁶⁴» κυριαρχεί σε αυτά, λόγω μουσουλμανικών εξτρεμιστικών επιρροών και επιβουλών.

Ο εν λόγω αξιωματούχος, ο οποίος είχε αναλάβει, κατόπιν εντολής της βρετανικής κυβέρνησης, την άσκηση ελέγχων σε «ύποπτα» σχολεία, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι εντός των σχολείων αυτών δρα ένας ισλαμικός δούρειος ίππος. Για παράδειγμα, σε σχολεία του Birmingham, γίνονται προσπάθειες να επιβληθεί στους καταγόμενους από μουσουλμανικές χώρες μαθητές η μουσουλμανική πρακτική ένδυσης, συμπεριφοράς και κυρίως νοοτροπίας, ενώ διεξάγεται παράλληλα μια εκστρατεία μίσους για κάθε τι μη ισλαμικό.

Ο βρετανός επιθεωρητής διεξήγαγε εκτεταμένες έρευνες και συνομίλησε με εκατοντάδες δασκάλους και καθηγητές, πριν καταθέσει τα συμπεράσματα της έρευνάς του. Όλοι οι εξετασθέντες, επιβεβαίωσαν το γεγονός και κατήγγειλαν την προσπάθεια επιβολής του ισλαμικού χαρακτήρα και ήθους στα βρετανικά σχολεία.

Ο Wilshaw, πάντως, δεν αποκάλυψε ποιοι κρύβονται πίσω από όλο αυτό το σχέδιο, σημειώνοντας ότι: «*Μερικά από τα ευρήματα της έρευνας είναι άκρως ανησυχητικά. Κάποια μάλιστα είναι ακόμα και συγκλονιστικά*», είπε και πρόσθεσε: «*Πρόκειται για την πλέον σοβαρή απόπειρα ισλαμικής διείσδυσης στη Βρετανία*» κάνοντας παρομοίωση με το δούρειο ίππο της Τροίας²⁶⁵.

²⁶³ Soeren Kern, August 2, 2013, <http://www.gatestoneinstitute.org/3913/uk-muslim-prison-population>, επίσης την ίδια άποψη εκφράζει και ο διευθυντής του συνδέσμου σωφρονιστικών υπαλλήλων σε συνέντευξή του <http://www.poauk.org.uk/index.php?home>

²⁶⁴ http://www.euro2day.gr/ftcom_en/article-ft-en/1223178/wilshaw-hits-out-at-schools-at-centre-of-extremis.html

²⁶⁵ <http://www.independent.co.uk/news/education/education-news/trojan-horse-schools-ofsted-finds-culture-of-fear-and-intimidation-9515306.html>

Για την αντιμετώπιση του προβλήματος των βεβιασμένων γάμων και ιδίως των περιστατικών όπου με πρόσχημα μια επίσκεψη στους συγγενείς στο Πακιστάν, εξαναγκάζονταν νεαρές αγγλίδες στην υπηκοότητα, να παντρευτούν εκεί συγγενείς, το γραφείο εξωτερικών υποθέσεων και κοινής ωφέλειας (Foreign and Commonwealth Office) δημιούργησε ειδική ομάδα άμεσης επέμβασης, ακόμα και απαγωγής δια της βίας, των άγγλων πολιτών, έχοντας επιτύχει για την περίοδο 2000- 2002, 75 επαναπατρισμούς και την διαπραγμάτευση 450 περιστατικών, ενώ μόνο για το 2003, διαχειρίστηκε 250 τέτοιες υποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων και 50 επειγόντων επαναπατρισμών. Μόνο για τα έτη 2008 και 2009 οι αρχές ερεύνησαν περί τις 1600 καταγγελίες κατ' έτος²⁶⁶. Ακόμη, από τις 25 Νοεμβρίου 2008 τέθηκε σε ισχύ, η προσθήκη που ψηφίστηκε στο οικογενειακό δίκαιο (Forced Marriage (Civil Protection) Act 2007), ειδικά για την απαγόρευση των αναγκαστικών γάμων²⁶⁷.

2.2. Το παράδειγμα της Γαλλίας:

Η Γαλλία είναι μια χώρα με μακριά ιστορία στην υποδοχή μουσουλμάνων μεταναστών τόσο από την εποχή των αποικιών όσο και στη σύγχρονη εποχή. Ωστόσο και εδώ δε λείπουν τα προβλήματα παρά τις μακρόχρονες και πολυποίκιλες προσπάθειες του γαλλικού κράτους.

2.2.1. Κρατικές παρεμβάσεις:

Το 2011 ο Nicola Sarkozy απαγόρευσε για λόγους ασφαλείας το κάλυμμα του προσώπου (hijab) σε όλους τους δημόσιους χώρους, με αποτέλεσμα να ξεσπάσουν επεισόδια με πολλές υλικές ζημιές²⁶⁸. Ωστόσο ο δημόσιος διάλογος για τη στάση και ένταξη των μουσουλμανικών πληθυσμών στη γαλλική κοινωνία είχε ξεκινήσει αρκετά νωρίτερα. Ήδη από το 2008 η Catherine Raissiguier αναφέρεται²⁶⁹ στο μεταναστευτικό πρόβλημα της Γαλλίας και τη θυματοποίηση που υφίστανται οι μουσουλμάνες γυναίκες στη Γαλλία του 21^{ου} αιώνα, ενώ τέσσερα χρόνια νωρίτερα, το 2004, ψηφίστηκε ο νόμος που απαγόρευε στις μαθήτριες να προσέρχονται στα σχολεία με καλυμμένα πρόσωπα. Η απόφαση αυτή, ενώ ξεσήκωσε θύελλα αντιδράσεων, έγινε

²⁶⁶ The Right to Choose: Multi-agency statutory guidance for dealing with forced marriages, Home Office 2010, https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/35532/fmu-right-to-choose.pdf

²⁶⁷ Το ίδιο

²⁶⁸ <http://www.theguardian.com/world/2013/jul/21/paris-riots-police-identity-check-muslim>

²⁶⁹ Catherine Raissiguier, Muslim Women in France: Impossible Subjects?, όπως αναρτήθηκε στις 2 May 2008 στην παρακάτω ιστοσελίδα: <http://www.darkmatter101.org/site>

τελικά σεβαστή από τη συντριπτική πλειονότητα των μουσουλμάνων μαθητριών, έπειτα από προτροπή των επίσημων εκπροσώπων της γαλλικής μουσουλμανικής κοινότητας, καθώς η επαπειλούμενη ποινή ήταν αποβολή από το σχολείο. Στη συγκεκριμένη περίπτωση προκρίθηκε η μόρφωση των παιδιών έναντι των θρησκευτικών ή πολιτισμικών επιταγών. Έτσι με την έναρξη του νέου σχολικού έτους, σε όλη τη γαλλική επικράτεια καταγράφηκαν μόλις 70 κρούσματα μη συμμόρφωσης με τον νόμο, στα οποία οι μαθήτριες εμφανίστηκαν στα σχολεία με κάλυμμα στο πρόσωπο.²⁷⁰

Το 2010 ο πρωθυπουργός Francois Fillon, λόγω των αυξημένων κρουσμάτων βίας κατά των γυναικών και των περιστατικών εγκλημάτων τιμής, διακήρυξε την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών ως ύψιστη εθνική προσπάθεια²⁷¹. Σε συνέχεια της παραπάνω διακήρυξης οργανώθηκαν ενημερωτικές ημερίδες ώστε να αναδειχθούν και να στιγματιστούν προβληματικά έθιμα και πρακτικές συγκεκριμένων μεταναστευτικών ομάδων που ζουν στην Γαλλία αλλά και στην Ευρώπη γενικότερα. Μια τέτοια ημερίδα ήταν και αυτή που οργανώθηκε το Μάρτιο του ίδιου έτους στο Palais du Luxembourg, για το σκοπό αυτό, με την συνδρομή του ιδρύματος SURGIR Foundation²⁷². Το συγκεκριμένο ίδρυμα έχει αναλάβει ως αποστολή την ανεύρεση των γυναικών και των παιδιών που πέφτουν θύματα βίας.

2.2.2. Οργανώσεις και επιστημονικές θέσεις:

Το 2003 κάνει την εμφάνισή του το κίνημα 'Ni Putes Ni Soumises' (*Neither Whores nor Submissives*)²⁷³ του οποίου ιδρυτικό μέλος είναι η Fadela Amara, και το οποίο ιδρύθηκε με σκοπό την καταπολέμηση της γυναικείας θυματοποίησης ιδίως στα περίχωρα του Παρισιού και άλλων μεγάλων πόλεων, όπου παρατηρείται ιδιαίτερη συγκέντρωση μουσουλμάνων μεταναστών. Η ίδια η Amara, η οποία ασχολείται με τα προβλήματα των μεταναστών από το 1980, δηλώνει ότι τη δεκαετία του '90 παρατηρείται μια αυστηροποίηση της στάσης του ανδρικού μουσουλμανικού πληθυσμού έναντι των γυναικών και μια στροφή προς παραδόσεις και αξίες ξεχασμένες στις προηγούμενες δεκαετίες. Την επιβολή αυτή άρχισαν να την επιδιώκουν οι νεότεροι μουσουλμάνοι πατεράδες στις κόρες τους.

²⁷⁰ Pnina Werbner, *Veiled Interventions in Pure Space : Honour, Shame and Embodied Struggles among Muslims in Britain and France*, *Theory Culture Society*, Sage publications 2007, vol24: 161-186

²⁷¹ <http://www.gouvernement.fr/gouvernement/la-loi-sur-les-violences-faites-aux-femm>

²⁷² <http://www.surgir.ch>

²⁷³ «Ούτε πόρνες, ούτε πειθήνιες»

Μάλιστα, οι νέοι μουσουλμάνοι προχώρησαν στο επόμενο βήμα, την επέκταση της ανδρικής ισχύος σε όλα τα θήλεα μέλη των οικογενειών. Αυτοί έγιναν οι θεματοφύλακες της οικογενειακής τιμής, επιτηρώντας συστηματικά τους γυναικείους πληθυσμούς. Από τη στιγμή που η οικογενειακή τιμή αναλωνόταν στην αγνότητα των κοριτσιών της οικογένειας, αυτοί, οι νεαροί κηδεμόνες, έγιναν οι 'επιλεκτικοί φύλακες' αυτού του θησαυρού^{274, 275}. Ανάλογη ιδεολογία κυριαρχεί και στον αραβικό κόσμο, όπου ως άνδρας περιγράφεται αυτός που θα επιτύχει τη διαφύλαξη της αγνότητας των γυναικείων μελών της οικογένειας²⁷⁶.

Αποτέλεσμα αυτής της στροφής ήταν και η εμφάνιση ριζοσπαστικών μουσουλμανικών ομάδων στα περίχωρα, εφαρμογή αυστηρού πατριαρχικού ελέγχου, ακόμα και με τη χρήση βίας και ταυτόχρονη εμφάνιση συμμοριών βιαστών²⁷⁷.

Σε αυτό το σημείο πρέπει να αναλυθεί η σημασία που δίνει ο Ισλαμικός κόσμος στην αγνότητα της γυναίκας πριν τον γάμο, η οποία αντιθέτως δεν είναι επιβεβλημένη στους άνδρες. Κατά την Lama Abu- Odeh²⁷⁸ η αγνότητα συνίσταται σε τρία μέρη, τη βιολογική, την κοινωνική και την φυλετική. Η κοινωνική και θρησκευτική απαίτηση για αγνότητα πριν το γάμο επιτάσσει και την έγκαιρη πρόληψη μέσω των γάμων ανηλίκων ή ανήλικων με ενηλίκους. Έτσι, οι μουσουλμάνες γυναίκες απαλλάσσονται από το «φορτίο» της διαφύλαξης της αγνότητας νυμφευόμενες νωρίς, σε ηλικίες 15-18 ετών, καθώς η μουσουλμανική κοινωνία δείχνει σαν να μην εμπιστεύεται τις νεαρές κοπέλες

²⁷⁴ Της γυναικείας αγνότητας. Το ζήτημα της αγνότητας είναι και το μεγάλο διακύβευμα μέχρι τον γάμο, για τα κορίτσια της μουσουλμανικής οικογένειας. Για το λόγο αυτό προωθούνται και οι γάμοι των ανήλικων κοριτσιών ώστε να προλάβει η οικογένεια να τις παραδώσει αγνές στον σύζυγο μέχρι το γάμο τους. Για τον ίδιο λόγο, ιδίως σε αφρικανικά κράτη, προκειμένου να μην μπαίνουν στον πειρασμό και στην επιθυμία της σεξουαλικής ηδονής, προβαίνουν στην κλειτοριδεκτομή. Επίσης σύμφωνα με την Lindsey N. Devers και την Sarah Bacon (Lindsey N. Devers και την Sarah Bacon Interpreting Honor Crimes: The Institutional Disregard Towards Female Victims of Family Violence in the Middle East, *International Journal of Criminology and Sociological Theory*, Vol. 3, No. 1, June 2010, 359-371) τα περισσότερα εγκλήματα τιμής στις αφρικανικές χώρες, αφορούν την δολοφονία, από την ίδια την οικογένεια, της κόρης που έχασε την παρθενιά της πριν το γάμο ή ακόμα χειρότερα έμεινε έγκυος εκτός γάμου. Η ειρωνεία βέβαια είναι ότι για τον ανδρικό πληθυσμό δεν υπάρχει καμία τέτοια απαίτηση, αλλά σύμφωνα με την Lama Abu-Odeh οι άνδρες θεωρούνται εκ προοιμίου παρθένοι, ενώ στις γυναίκες η παρθενιά επιβάλλεται.

²⁷⁵ Fadela Amara with Sylvia Zappi, *Breaking the Silence: French Women's Voices from the Ghetto (Ni Putes Ni Soumises)* Translated by Helen Harden Chenut, Berkeley: University of California Press: 2006. p. 64

²⁷⁶ Lama Abu-Odeh, Crimes of Honor and the Construction of Gender in Arab Societies, *COMPARATIVE LAW REVIEW* - Vol. 2, <http://www.comparativelawreview.com/ojs/index.php/colr/article/viewfile/18/22Nude>

²⁷⁷ Στην Γαλλία αυτές οι ομάδες έχουν ειδικό όνομα και αποκαλούνται: *tournantes*

²⁷⁸ Lama Abu- Odeh, Crimes of Honor and the construction of gender in Arab societies, *COMPARATIVE LAW REVIEW* -Vol.2

ότι είναι ικανές να διαφυλάξουν αυτό το 'θησαυρό'. Όσο φτωχότερη είναι η οικογένεια, τόσο νωρίτερα παντρεύονται τα θηλυκά μέλη τους.²⁷⁹ Συνέπεια της ως άνω προσέγγισης, σύμφωνα με την Odeh, είναι το μεγάλο όνειδος της απουσίας αίματος στην πρώτη νύχτα του γάμου. Τότε ο γαμπρός μπορεί να επιστρέψει την νύφη στην οικογένεια και η οικογένεια θα ξεπλύνει την ντροπή αυτή με το αίμα που θα κυλίσει, θανατώνοντας την κόρη της. Συγχρόνως η διαφύλαξη της γυναικείας αγνότητας πιστώνεται στον ανδρικό πληθυσμό της οικογένειας και για το λόγο αυτό η προσβολή βαραίνει κυρίως αυτούς. Με τα χρόνια η μουσουλμάνα γυναίκα εκμοντερνίστηκε και της επετράπη η εκπαίδευση και η δυτικότερη ενδυμασία, όχι όμως για το δικός της όφελος, αλλά για την καλύτερη ανατροφή των παιδιών της. Η θέση της παραμένει στο σπίτι και όχι στο δημόσιο στίβο. Έτσι, ενώ η συζήτηση σε δημόσιο χώρο με κάποιον συμφωιτητή δεν αποτελεί αφορμή προσβολής της οικογενειακή τιμής, η παρουσία σε κάποια καφετέρια και ευδιάθετη στάση με κάποιο συνομήλικό αποτελεί προσβολή και απαγορεύεται.

Κλείνοντας αυτή την παρένθεση, το εν λόγω κίνημα προασπίζεται μουσουλμάνες και μη μουσουλμάνες γυναίκες που ζουν όμως στα υποβαθμισμένα προάστια, οι οποίες διεκδικούν ελευθερία και χειραφέτηση, αλλά είναι αναγκασμένες να ζουν σε γκέτο, όπου έχουν να αντιμετωπίσουν το αντρίλίκι των γειτόνων τους, οι οποίοι με την σειρά τους, στο όνομα της παράδοσης (*μουσουλμανικής*), καταπατούν θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα. Μάλιστα η Catherine Raissiguier ισχυρίζεται ότι οι μουσουλμάνες μετανάστριες εξαναγκάζονται να υιοθετούν το μουσουλμανικό τρόπο ζωής, χωρίς να είναι πάντοτε δική τους ελεύθερη επιλογή, όπως πολύ συχνά ισχυρίζονται μουσουλμανικές οργανώσεις.²⁸⁰ Η Pnina Werbner, προχωρά ένα βήμα παραπέρα και ισχυρίζεται ότι σε αυτές τις κλειστές κοινωνικές ομάδες είναι πρακτικά αδύνατον να σταματήσει ή να ελεγχθεί η ηθική πίεση ή οι ακραίες συμπεριφορές που μπορεί να ασκηθούν στα θηλυκά μέλη της κοινότητας. Η μόνη πρόσφορη λύση είναι η σωστή παιδεία και ο δημόσιος διάλογος.

2.2.3. Ισλαμικές οργανώσεις:

Συνεχίζοντας την περιήγηση στο προβλήματα των μουσουλμάνων μεταναστών στην Γαλλία, είναι σημαντικό να αναφερθεί ένα από τα μεγαλύτερα μουσουλμανικά ιδρύματα της Ευρώπης: Η ένωση ισλαμικών οργανισμών της Γαλλίας UOIF (L' union des Organisations Islamiques de France) το οποίο σύμφωνα με τον Xavier Ternisien, το 1989

²⁷⁹ Το ίδιο

²⁸⁰ <http://www.darkmatter101.org/site/2008/05/02/muslim-women-in-france-impossible-subjects/>

έκανε μια μικρή αλλά ουσιαστική αλλαγή στο όνομά του²⁸¹. Αντί για Ένωση Ισλαμικών Οργανισμών στη Γαλλία, μετετράπη σε Ένωση Ισλαμικών Οργανισμών της Γαλλίας. Η αλλαγή αυτή υποδηλώνει ότι πλέον η Γαλλία δεν θεωρείται χώρα φιλοξενίας του Ισλάμ, αλλά γη του Ισλάμ (*dar al- Islam*), αφού πλέον οι μουσουλμανικοί πληθυσμοί θεωρούνται ότι εγκαθίστανται μόνιμα στη χώρα και δεν είναι προσωρινοί ή φιλοξενοούμενοι. Η θεώρηση αυτή κατά τον Brain Farmer, αλλάζει και τον τρόπο που αντιλαμβάνονται οι μουσουλμανικοί πληθυσμοί το φυσικό χώρο στον οποίο βρίσκονται, καθώς πλέον στη γη του Ισλάμ αυτοδίκαια ισχύει και ο νόμος του Ισλάμ²⁸². Πνευματικό τέκνο του UOIF είναι και το ίδρυμα EMF (Etudiants Musulman de France), το οποίο παρέχει υποτροφίες σε οικονομικά αδύναμους μουσουλμάνους, καθώς πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν ότι η ανεργία μεταξύ των Μαροκινών και των Αλγερινών μεταναστών δεύτερης γενιάς, είναι στο διπλάσιο απ' ό,τι στο γενικό γαλλικό πληθυσμό²⁸³. Το εν λόγω ίδρυμα κατά τον Farmer καταβάλλει εντατική προσπάθεια ώστε οι υπότροφοι να πολιτικοποιούνται και να κινητοποιούνται προς ένταξη σε μία Ισλαμική πολιτική δύναμη. Η δράση του ως άνω ιδρύματος, ίσως εξηγεί, εν μέρει, και τη ριζοσπαστικοποίηση των Γάλλων μουσουλμάνων, όπως περιγράφεται από τη Fadela Amara στην προηγούμενη παράγραφο.

Το 1992 ο προαναφερθείς, μουσουλμάνος θεολόγος Qaradawi στο έργο του *Le Licite et l'Illicite en Islam* (Το νόμιμο και το παράνομο στο Ισλάμ)²⁸⁴, καταπίαστηκε και με το ζήτημα του Ισλαμικού γάμου, για τον οποίο αναφέρει ότι:

«ο άνδρας είναι κύριος και κεφαλή της οικογένειας και για τον λόγο αυτό όταν η σύζυγος εμφανίζει σημάδια περηφάνιας και απείθειας, επιβάλλεται, ο σύζυγος να κάνει χρήση βίας για να τη συνετίσει, χωρίς σκληρότητα και αποφεύγοντας τα χτυπήματα στο πρόσωπο».

Οι αναφορές αυτές, για τον τρόπο μεταχείρισης των γυναικών και άλλες προκλητικές ισλαμικές θέσεις για τα ζητήματα του γάμου, έγιναν αιτία, το 1995, το ως άνω έργο, με απόφαση του τότε υπουργού εσωτερικών της Γαλλίας Charles Pasqua, να απαγορευτεί από την κυκλοφορία, ως βάνανυσα αντιδυτικό και ενάντια στις αρχές της Γαλλικής δημοκρατίας²⁸⁵.

²⁸¹ Xavier Ternisien, *Les Frères Musulmans*, Fayard, Paris 2005, p. 7

²⁸² Brian Farmer, *Radical Islam in the West: Ideology and Challenge*, MacFarlan, 2010, p.45

²⁸³ Muslims in Europe, A Report on 11 EU Cities, Open Society Institute, New York – London – Budapest 2010, *Layout by Q.E.D. Publishing*, www.soros.org/initiatives/home

²⁸⁴ Yusuf al-Qaradawi, *Le Licite et l'Illicite en Islam*, Editions al Qalam, Paris 1992, p. 207

²⁸⁵ <http://www.apnewsarchive.com/1995/France-Bans-Book-by-Islamic-Theologian-From-Egypt/id-95a517ddd44a67c2b4c1c12e11e6156a>

2.2.4. Παραβατική στάση Ισλαμικού στοιχείου:

Σύμφωνα με την έρευνα της Christelle Hamel, το φαινόμενο των επιβεβλημένων γάμων υφίσταται και στη χώρα αυτή, με μειούμενη όμως συχνότητα.²⁸⁶ Στις νεαρές ηλικίες τα ποσοστά τείνουν να μηδενιστούν, παίζοντας όμως σημαντικό ρόλο η χώρα καταγωγής και το μορφωτικό επίπεδο των μεταναστών. Η έρευνα έδειξε τα υψηλότερα ποσοστά γάμων χωρίς ή με μερική συναίνεση σε γυναίκες ή κόρες από οικογένειες μεταναστών, προερχόμενες από την Τουρκία, το Μαρόκο, και την Αλγερία. Η έρευνα έδειξε επίσης ότι τα 2/3 αυτών των γάμων είχαν καταλήξει σε διαζύγιο την περίοδο που πραγματοποιούνταν η έρευνα.

Αντιθέτως ο οργανισμός Ηνωμένων Εθνών υπολογίζει ότι στη Γαλλία πραγματοποιούνται περί τους 70.000 αναγκαστικούς γάμους, με κοπέλες κυρίως από τη Δυτική Αφρική.²⁸⁷

Ούτε εδώ λείπουν τα κρούσματα εγκλημάτων τιμής. Ένα από τα κρούσματα αυτά, το οποίο συντάραξε τη Γαλλία τον Οκτώβριο του 2002, ήταν η Sohane Benziane, 17 ετών. Η Sohane αφού βασανίστηκε και βιάστηκε, τελικά κάηκε ζωντανή, αφού περιλούστηκε, από το δράστη με βενζίνη και πυροδοτήθηκε με το πέταγμα ενός τσιγάρου, από τον πρώην φίλο της Jamal Derrar, 22 ετών, Αλγερινής καταγωγής, διότι τον ατίμωσε, αφού τον εγκατέλειψε²⁸⁸. Σύμφωνα με τον εισαγγελέα της δίκης Jean-Paul Content, το περιστατικό αυτό έγινε το σύμβολο της πιο ακραίας βίας κατά των γυναικών στη χώρα, την οποία και οδηγεί πολλούς αιώνες πίσω.

Ιδιαίτερη ανησυχία προκαλεί το περιστατικό της σύλληψης του Mehdi Nemmouche, 29 ετών, σε τρένο στη Μασσαλία την 1 Ιουνίου του 2014. Ο εν λόγω μουσουλμάνος, γάλλος υπήκοος, συμμετείχε ως ιερός πολεμιστής στον εμφύλιο στη Συρία, από τον οποίο πρόσφατα είχε επιστρέψει. Ο Mehdi κατηγορείται για την δολοφονική επίθεση που πραγματοποιήθηκε σε συναγωγή των Βρυξελλών, στις 24 Μάιου του 2014. Στο έλεγχο που έγινε στις αποσκευές του βρέθηκαν όπλα και εκρηκτικά²⁸⁹. Το παραπάνω περιστατικό επιβεβαιώνει τους φόβους και τις ανησυχίες πολλών, καθώς οι νέοι ευρωπαίοι μουσουλμάνοι, στρέφονται στον εξτρεμισμό και δεν διστάζουν να υιοθετήσουν ακόμα και για τις πιο ακραίες μορφές του, παρόλο που ζουν

²⁸⁶ Christelle Hamel, Forced marriages among immigrant women and daughters of immigrants in France, Research unit 'Genre, démographie et société' Institut national d'études démographiques (INED), Paris 2008, <http://epc2012.princeton.edu/papers/121087>

²⁸⁷ <http://www.english.rfi.fr/africa/20140308-gayet-stars-anti-forced-marriage-film>

²⁸⁸ <http://news.bbc.co.uk/2/hi/europe/4891474.stm>

²⁸⁹ <http://www.gatestoneinstitute.org/4340/france-jihadist-brussels-jewish-museum>

και μεγαλώνουν σε ευρωπαϊκές χώρες. Όταν η αποστροφή των δυτικών ιδεωδών φτάνει σε αυτό το ακραίο σημείο, πόσο μάλλον θα πρέπει η κοινωνία να αναμένει, σε ζητήματα καθημερινότητας παρεκκλίνουσες και παραβατικές στάσεις, όπου και ο σκοτεινός αριθμός παραμένει ιδιαίτερα υψηλός και οι πιθανότητα επιβολής κάποιας ποινής ιδιαίτερος μικρή.

2.3. Το παράδειγμα του Καναδά:

Η καναδική κυβέρνηση, επί χρόνια, αντιμετώπιζε τους μετανάστες με ευνοϊκό τρόπο. Προκειμένου να αποφύγει την πολλαπλή καταβολή οικογενειακών επιδομάτων στους πολύγαμους μουσουλμάνους, είχε αναγνωρίσει κάποια στοιχεία του Ισλαμικού οικογενειακού δικαίου. Με αφορμή την παραπάνω ανοχή, οι μουσουλμανικές κοινότητες πίεζαν για ευρύτερη αναγνώριση του Ισλαμικού νόμου στην καναδική πραγματικότητα. Ελπίδες και τροφή για συζήτηση είχε δώσει και η παροχή ανάλογων προνομίων σε δικαστικά όργανα των Εβραϊκών και Καθολικών κοινοτήτων σύμφωνα με την Πράξη διαιτησίας του 1991(Arbitration Act in 1991)²⁹⁰. Το Ιούνιο του 2004, ο κυβερνήτης του Οντάριο έθεσε προς διαβούλευση το αίτημα του οικείου Μουσουλμανικού Ινστιτούτου Δημοσίου Δικαίου (Islamic Institute of Civil Justice)²⁹¹ να επιτρέπεται η άσκηση του οικογενειακού δικαίου του Ισλαμικού νόμου στους μουσουλμάνους του Καναδά. Οι πρώτοι που αντέδρασαν επ' αυτού ήταν οι μουσουλμάνες γυναίκες, θεωρώντας ότι διακυβεύονται τα συνταγματικά τους δικαιώματα, τη στιγμή που η χώρα διατείνεται ότι ακολουθεί πολιτική μηδενικής ανοχής σε κάθε μορφή ενδοοικογενειακής βίας, την οποία το Ισλάμ δεν συμμαρτίζεται²⁹². Η διατύπωση αυτή, καθιστά σαφές ότι ο ισλαμικός νόμος ενδογενώς περιέχει τη βία και είναι καθολικά ασύμβατος με τα ανθρώπινα δικαιώματα όπως έχουν καθιερωθεί στο Δυτικό κόσμο. Ταυτόχρονα, με εισήγηση του Marion Boyd, πληρεξούσιου δικηγόρου της πολιτείας, για τη μελέτη του θέματος, απορρίφθηκε το αίτημα, με το αιτιολογικό ότι πρέπει να ισχύει ένας νόμος για όλους τους πολίτες, καθώς σε αντίθετη περίπτωση καταργείται η αρχή της ισότητας στο δίκαιο (η ισότητα όλων των πολιτών έναντι του νόμου)²⁹³. Πάνω σε αυτό το σκεπτικό αφαιρέθηκαν και τα προνόμια τα οποία είχαν δοθεί στις Εβραϊκές και Καθολικές κοινότητες.

²⁹⁰ <http://www.theguardian.com/news/blog/2008/feb/08/sharialawincanadaalmost>

²⁹¹ <http://muslimcanada.org/justice.html>

²⁹² Arsani William, An Unjust Doctrine of Civil Arbitration: Sharia Courts in Canada and England, *Stanford Journal of International Relations*, 40 Spring 2010,

²⁹³ Arsani William, An Unjust Doctrine of Civil Arbitration: Sharia Courts in Canada and England, *Stanford Journal of International Relations*, 40 Spring 2010,

2.3.1. Επιστημονικές και άλλες θέσεις:

Βέβαια, οι ίδιοι οι μουσουλμάνοι έχουν διαφορετική άποψη. Έρευνα που πραγματοποιήθηκε το 2011 έδειξε ότι το 62% των μουσουλμάνων της Ottawa επιθυμούν να διαβιούν υπό τον Ισλαμικό νόμο και όχι τον πολιτειακό. Επίσης η προσπάθεια τους να διατηρήσουν τις παραδόσεις τους είναι αξιοσημείωτη. Αυτή την στιγμή σε πολλά δημόσια σχολεία, τις Παρασκευές, τα παιδιά διακόπτουν το μάθημα για να προσευχηθούν οι μουσουλμάνοι συμμαθητές τους. Τα αγόρια προσεύχονται μπροστά από τα κορίτσια και αυτά μπροστά από τις συμμαθήτριάς τους που βρίσκονται στην γυναικολογική περίοδο τους, κατά την διάρκεια της οποίας απαγορεύεται να προσεύχονται²⁹⁴.

Επιπλέον, ορισμένοι μουσουλμάνοι μετανάστες διαμαρτύρονται για την διδασκαλία της μουσικής και για τα μικτά μαθήματα γυμναστικής στα σχολεία, όπως προβλέπεται από το καναδικό εκπαιδευτικό σύστημα, τα οποία θεωρούν ως αντίθετα με την θρησκεία τους²⁹⁵. Ο μουσουλμάνος, καναδός, καθηγητής Mahfooz Kanwar, μέλος του Καναδικού Μουσουλμανικού Συνεδρίου (the Muslim Canadian Congress) δεν αποδέχεται τέτοιες παρεμβάσεις και απλά προτείνει σε όσους νοιώθουν ότι παραβιάζονται τα θρησκευτικά τους πιστεύω, να επιστρέψουν στην πατρίδα τους ή οπουδήποτε αλλού ισχύει η Σαρία.

Η ετήσια έκθεση της αστυνομίας του Τορόντο αναφέρει ότι το 38% των εγκλημάτων μίσους, για το 2011, οφείλονται σε θρησκευτικά αίτια²⁹⁶. Ωστόσο σύμφωνα με τον Abubakar Kasim τα δυτικά μέσα ενημέρωσης υπερβάλουν και καλλιεργούν έναν ηθικό πανικό όταν τα εγκλήματα, ανεξαρτήτως βαρύτητας, διαπράττονται από μουσουλμάνους, ενώ παράλληλα δεν προβάλλονται τα περιστατικά με θύματα μουσουλμάνους.²⁹⁷ Πολλές μουσουλμανικές οργανώσεις δραστηριοποιούνται στον Καναδά και μεταξύ αυτών είναι το Καναδικό Συμβούλιο Μουσουλμάνων Γυναικών (Canadian Council of Muslim Women)²⁹⁸, σύμφωνα με το οποίο οι μουσουλμανικοί πληθυσμοί και ιδιαιτέρως οι γυναίκες, πέφτουν θύματα διακρίσεων, ακόμα και εγκλημάτων μίσους. Οι λόγοι, σύμφωνα με την έρευνα αυτή,

²⁹⁴ <http://www.billionbibles.org/sharia/canada-sharia-law.html>

²⁹⁵ <http://freethoughtnation.com/canadian-muslim-professor-if-you-want-sharia-law-go-back-to-the-hellhole-country-you-came-from/>

²⁹⁶ Toronto Police Service, 2011 Annual Hate/Bias Crime Statistical Report

²⁹⁷ http://www.huffingtonpost.ca/abubakar-kasim/uk-beheading-muslim_b_3331642.html

²⁹⁸ Daood Hamdani, *Triple Jeopardy: Muslim Women's Experience of Discrimination*, Canadian Council of Muslim Women, Toronto 2005, σ 9.

είναι ότι συγκεντρώνουν πολλαπλά χαρακτηριστικά διακρίσεων (φύλο, φυλή, θρησκεία)²⁹⁹.

Την ίδια άποψη περίπου υιοθετεί και η Krista Melanie Riley, καθώς θεωρεί ότι ναι μεν σε πολλές περιπτώσεις εμφανίζονται αυξημένα ποσοστά ενδοοικογενειακής βίας στις μουσουλμανικές οικογένειες, αλλά στις περισσότερες των περιπτώσεων συντρέχουν και άλλοι σοβαροί λόγοι πχ. κοινωνικοί, οικονομικοί, οι οποίοι σε συνδυασμό με την παρερμηνεία, από την πλευρά των μουσουλμάνων ανδρών, των ισλαμικών διδασκαλιών, αυξάνουν τα ποσοστά ενδοοικογενειακής βίας, κατά κύριο λόγο εις βάρος γυναικών και παιδιών³⁰⁰. Μάλιστα, όσον αφορά την περίφημη παρερμηνεία και διαστρέβλωση των Κορανικών- Ισλαμικών διδαχών, κάνει αναφορά στον *‘Τροχό της μουσουλμανικής ενδοοικογενειακής βίας’* (Muslim Wheel of Domestic Violence) του Sharifa Alkhateeb³⁰¹.

Η Riley μνημονεύει στην εργασία της την έρευνα της Zine Jasmin. Στην έρευνα αυτή διατυπώνεται η μαρτυρία πολλών μεταναστών ότι, στις χώρες φιλοξενίας συναντούν πολύ πιο έντονη και πατροπαράδοτη θρησκευτικότητα σε σχέση με την ασκούμενη θρησκευτικότητα στις χώρες προέλευσης. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να εξαναγκάζονται οι μετανάστες να ακολουθούν θρησκευτικές συνήθειες τις οποίες δεν εξασκούσαν στην πατρίδα τους³⁰².

Η έρευνα των Faye Wong, Lindsey Panjvani, αναδεικνύει μια σειρά από λόγους που οι στατιστικές για την ενδοοικογενειακή βία και κακοποίηση των γυναικών μεταναστών είναι αρκετά χαμηλές. Πέραν των δυσκολιών της γλώσσας και της απροθυμίας των ίδιων των αρχών να εμπλακούν σε τέτοια περιστατικά, διαπιστώνεται και δυσκολία στον προσδιορισμό της έννοιας της κακοποίησης καθώς πολλά περιστατικά δεν γίνονται αντιληπτά από τα θύματα και εν γένει τους μετανάστες ως παράνομες πράξεις.³⁰³ Σε μία προσπάθεια να γίνεται αντιληπτή, με τον ίδιο τρόπο, η κακοποίηση και η ενδοοικογενειακή βία και από τους μεταναστευτικούς πληθυσμούς στη χώρα αυτή, το υπουργείο δικαιοσύνης του Καναδά εξέδωσε σε δέκα διαφορετικές γλώσσες πέραν των Αγγλικών, ένα τευχίδιο με τίτλο: *«Η κακοποίηση είναι λάθος σε*

²⁹⁹ Daood Hamdani, *Triple Jeopardy: Muslim Women's Experience of Discrimination*, οπ. σ. 10

³⁰⁰ Krista Melanie Riley, *Violence in the Lives of Muslim Girls and Women in Canada*, Communication Studies, Concordia University, Symposium Discussion Paper, London, September 2011,

³⁰¹ http://www.lfcc.on.ca/muslim_wheel_of_domestic_violence.html

³⁰² *Knowledge, and Identity*. Toronto: University of Toronto Press

³⁰³ Faye Wong, Lindsey Panjvani, *A Spotlight on Family Violence and Immigrant Women in Canada*, LawNow,

Βλέπε περισσότερα στο <http://www.lawnow.org/family-violence-and-immigrant-women/#sthash.zp3XzllJ.dpuf>

όλες τις γλώσσες» (Abuse is wrong in any Language).³⁰⁴ Εκεί, πέραν των συμβουλών και άλλων πληροφοριών που παρέχονται για το φαινόμενο περιλαμβάνονται αναλυτικοί ορισμοί και περιγράφονται συμπεριφορές οι οποίες κατά την καναδική νομοθεσία είναι παράνομες και εντάσσονται στην έννοια της κακοποίησης.

Ταυτόχρονα η μουσουλμανική κοινότητα του Καναδά (The Canadian Society of Muslims), στην ιστοσελίδα της πραγματεύεται διάφορα ζητήματα όπως πίστewς, οικογένειας, γάμου κλπ. Σε άρθρο για την πολυγαμία, παρουσιάζεται η εν λόγω πρακτική ως πιθανή λύση για τις «κοινωνικές ασθένειες» (social ills), των εξωσυζυγικών σχέσεων και της πορνείας. Ταυτόχρονα προβάλλεται και σαν θεμιτή απάντηση στο πρόβλημα των υπεράριθμων γυναικών έναντι του ανδρικού πληθυσμού, αλλά και σαν λύση σε μεταπολεμικές εποχές όπου υπήρχε μεγάλος αριθμός χήρων γυναικών³⁰⁵.

2.3.2.Παραβατική στάση Ισλαμικού στοιχείου:

Όμως, σε αντίθεση με τα λεγόμενα του Kasim, περί υπερβολής των δυτικών ΜΜΕ, έχουν αρχίσει να κάνουν την εμφάνιση τους εγκλήματα τιμής σε μουσουλμανικές οικογένειες του Καναδά, όπως στην πολύκροτη περίπτωση της οικογένειας Shafia, όπου δολοφονήθηκαν η πρώτη σύζυγος και οι τρεις κόρες, από τον πρώην σύζυγο και τον γιο, διότι διαφωνούσαν με την υιοθέτηση του δυτικού τρόπου ζωής που είχαν επιλέξει (μάνα και κόρες). Οι δράστες καταδικάστηκαν από τη δικαιοσύνη το 2009.³⁰⁶

Απ' την άλλη πλευρά οι καναδοί πολίτες οργανώνονται και μέσω διαδικτύου κυρίως προβάλλουν τις συνέπειες της αύξησης των αραβικών – ισλαμικών μεταναστευτικών πληθυσμών στην κοινωνία τους. Ο ισότοπος Καναδική Μεταναστευτική Αναφορά³⁰⁷ (Canadian Immigration report) αναφέρεται στον Louay Khalil, Λιβανέζο στην καταγωγή, ο οποίος απελάθηκε καθώς αποδείχθηκε ένοχος για βιασμούς χριστιανών κοριτσιών, κατ' εξακολούθηση. Επίσης ο Ιμάμης Mohammad Masroor συνελήφθηκε και καταδικάστηκε για έξι κακοποιήσεις παιδιών κάτω των 13 ετών. Σε μια προσπάθεια να δικαιολογηθούν τα περιστατικά σεξουαλικών επιθέσεων, στον Καναδά από μουσουλμάνους, ο μουσουλμάνος κληρικός Al-Haashim Kamena Atangana, υποστήριξε ότι την ευθύνη την έχει η καναδική νομοθεσία καθώς είναι πολύ φιλελεύθερη ως προς την γυναικεία ενδυμασία. Συνεχίζοντας, συστήνει σε όλες τις μη

³⁰⁴ <http://www.justice.gc.ca/eng/rp-pr/cj-jp/fv-vf/fe-fa/index.html>

³⁰⁵ <http://muslimcanada.org/polygamy.html>

³⁰⁶ <http://www.canada.com/life/Honour+killings+rise+Canada+Expert/3165638/story.html>

³⁰⁷ <http://www.cireport.ca/category/crime-3/crime-by-ethnicreligious-groups/arabmuslim-crime>

μουσουλμάνες να καλύπτουν το σώμα τους σύμφωνα με τις επιταγές του Ισλάμ, ειδικά θά βρρίσκονται πάντα σε κίνδυνο³⁰⁸.

Ένα τέτοιο κραυγαλέο παράδειγμα είναι και το περιστατικό που συνέβη στις 10 Δεκεμβρίου του 2007, στο Toronto, η 16χρονη Aqsa Parvez στραγγαλίστηκε από τον 60χρονο πατέρα της, με την συνδρομή του αδερφού της, καθώς δεν ήθελε να υιοθετήσει τον μουσουλμανικό τρόπο ζωής. Πριν τελικά δολοφονηθεί, είχε αφαιρεθεί η πόρτα του δωματίου της, το οποίο ήταν και το μοναδικό του σπιτιού, το οποίο δεν είχε έξοδο προς τον κήπο. Ο πατέρας της απαγόρευε να μιλά στο τηλέφωνο με αγόρια και συχνά αποδοκίμαζε τις παρέες της. Λίγες μέρες πριν την δολοφονία, η Aqsa είχε αποκαλύψει σε φίλους της ότι, ο πατέρας της ορκίστηκε στο Κοράνι ότι θα την σκοτώσει. Μάλιστα η μητέρα της ομολόγησε ότι είχε κάνει πολλές προσπάθειες να συνετίσει την κόρη της, διότι θα κινδύνευε. Επίσης ισχυρίστηκε ότι το ίδιο θα συνέβαινε και αν βρρίσκονταν στην γενέτειρα τους στο Πακιστάν. Έξι μήνες μετά την σύλληψη του πατέρα, συνελήφθη και ο αδερφός του θύματος, Waqas, 29 ετών, καθώς η αστυνομία κατέγραψε μια συνομιλία με ένα συνάδελφό του, όπου παραδεχόταν ότι αυτός στραγγάλισε την αδερφή του, αλλά είχε συμφωνηθεί ότι θα ομολογούσε ο πατέρας για να τύχει ευνοϊκότερης μεταχείρισης, λόγω ηλικίας. Τελικά και οι δύο κρίθηκαν ένοχοι από το δικαστήριο³⁰⁹.

Η ομολογία του 29χρονου Waqas δίνει ισχυρές ενδείξεις ότι η συχνή προφασιζόμενη άγνοια των νομικών συνεπειών των πράξεων από την πλευρά των μεταναστών δραστών δεν ευσταθεί. Μάλιστα καταδεικνύει το αντίθετο, καθώς χρησιμοποιούν τη νομική πραγματικότητα της εκάστοτε χώρας φιλοξενίας, για την ευνοϊκότερη μεταχείριση τους. Το ίδιο συνέβη με τον πακιστανό βιαστή και παρ' ολίγον δολοφόνο, της γνωστής Μυρτούς, στην Πάρο το 2012, ο οποίος δήλωσε ανήλικος, ενώ ήταν ήδη 25 ετών, για να τύχει καλύτερης αντιμετώπισης από την ελληνική δικαιοσύνη³¹⁰.

³⁰⁸ <http://midnightwatcher.wordpress.com/2012/07/17/canada-muslim-cleric-wants-to-force-all-women-in-toronto-to-wear-burkas-head-scarves-and-face-veils/>

³⁰⁹ <http://www.cbc.ca/news/canada/aqsa-parvez-s-father-brother-get-life-sentences-1.920103> και http://www.thestar.com/news/crime/2010/06/15/father_and_son_plead_guilty_to_murdering_aqsa_parvez.html

³¹⁰ <http://www.alfavita.gr/arthron/ισοβια-και-25-χρονια-στον-βιαστη-της-μυρτώς-στην-πάρο>

2.4. Το παράδειγμα των ΗΠΑ:

Οι ΗΠΑ, χαρακτηρίζονταν ανέκαθεν ως η χώρα που καταφέρνει να αφομοιώνει κάθε διαφορετικότητα, αποτελούμενη και δεχόμενη χιλιάδες μετανάστες ως 'Γή της επαγγελίας', στους οποίους θα μπορούσε να προσφέρει, στον καθένα ξεχωριστά, το αμερικάνικο όνειρο. Για τη χώρα αυτή, υπό την σκέπη μιας εθνικής συνείδησης και ενιαίων εθνικών συμβόλων, πολέμουσαν όλες οι φυλές της γης και αγωνίζονταν για αυτά. Συχνά προκειμένου να εξαλείφονται οι φυλετικές, θρησκευτικές και πολιτισμικές διαφορές λάμβαναν χώρα πολυπολιτισμικές και πολυφυλετικές εκδηλώσεις. Τέτοιο παράδειγμα είναι και το Ινστιτούτο για την Εμπιστοσύνη των Θρησκειών (Faith Trust Institute)³¹¹, το οποίο δημοσίευσε το 2010 ένα κείμενο κατά της ενδοοικογενειακής βίας, το οποίο υπογράφουν ένας ιμάμης, ένας ραβίνος και ένας πάστορας.

Επίσης το διαδίκτυο σφύζει από αναρτήσεις οι οποίες προσπαθούν να ανατρέψουν την εικόνα του βίαιου Ισλάμ το οποίο υποτιμά τις γυναίκες και τις κακομεταχειρίζεται. Ένα παράδειγμα είναι και οι προσπάθειες που καταβάλλονται μέσω ιστοσελίδων και οι οποίες απευθύνονται σε μουσουλμάνους της βορείου Αμερικής. Εκεί³¹² συχνά αναγνωρίζεται η εξασκούμενη ενδοοικογενειακή βία, αλλά αποδίδεται σε κακή ερμηνεία των γραφών και της πίστεως. Έτσι γίνεται μια προσπάθεια επαναπροσδιορισμού και επανερμηνείας των ισλαμικών όρων και ρητών, ώστε να μην αιτιολογούνται οι παράνομες και παρεκκλίνουσες συμπεριφορές επάνω στο Κοράνι και τον ισλαμικό νόμο.

Για τις ΗΠΑ η 11^η Σεπτεμβρίου ήταν μια ημερομηνία ορόσημο σε πολλαπλά επίπεδα. Ένα από αυτά ήταν, από την μία πλευρά η στάση της κοινωνίας απέναντι σε καθετί μουσουλμανικό και η ανάπτυξη του φαινομένου της Ισλαμοφοβίας (Islamophobia), και από την άλλη, η διστακτικότητα των μουσουλμανικών πληθυσμών να καταφεύγουν στις υπηρεσίες πρόνοιας και στα εντεταλμένα όργανα, από το φόβο να μην κακοποιηθούν ή κακομεταχειριστούν, περιπλέκοντας αρκετά την ήδη πολύπλοκη αμερικανική πραγματικότητα.

2.4.1. Επιστημονικές απόψεις- έρευνες:

Ο Αμερικανός δικηγόρος Alexander Leichter, ασχολούμενος με το οικογενειακό δίκαιο, παραδέχεται ότι οι περιπτώσεις των μουσουλμανικών γάμων και διαζυγίων,

³¹¹ Rev. Dr. Marie M. Fortune, Salma Abugideiri, Rabbi Mark DratchA, *Commentary on Religion and Domestic Violence*, Faith Trust Institute 2010, www.faithtrustinstitute.org

³¹² <http://www.islamawareness.net/Wife/abuse.html>

στην επικράτεια των ΗΠΑ, παρουσιάζουν μια ιδιαιτερότητα. Κατά αυτόν ο μουσουλμανικός γάμος συνίσταται στην προίκα που πληρώνει ο σύζυγος για να λάβει την γυναίκα που επιθυμεί και στο συμβόλαιο που συνάπτεται (εν είδη αγοραπωλησίας). Επίσημα, τα Αμερικανικά δικαστήρια, την μουσουλμανική υποχρέωση της χρηματικής προίκας (Mahr) και της σύναψης προικοσυμφώνου (Nikah) την αντιμετωπίζουν ως ένα ακόμα είδος συμβολαίου. Το παράδοξο στις περιπτώσεις των μουσουλμανικών γάμων είναι ότι όταν φτάσει το ζευγάρι στην αίτηση διαζυγίου, σταθμίζετε σύμφωνα με ποιο δίκαιο θα λάβει η σύζυγος μεγαλύτερη αποζημίωση ή διατροφή και αναλόγως επικαλείται είτε το νόμο της πολιτείας, είτε το προικοσύμφωνο. Αντιθέτως, οι σύζυγοι επειδή σύμφωνα με το ισλαμικό δίκαιο δεν υποχρεώνονται σε πληρωμή διατροφής, αλλά μόνο σε απώλεια μέρους της προίκας, ανάλογα με την αρχική συμφωνία, προτιμούν να επικαλούνται το ισλαμικό δίκαιο, ενώ οι γυναίκες συνήθως τον πολιτειακό νόμο³¹³. Υπάρχουν περιπτώσεις όμως, όπου για λόγους επίδειξης ή εξαναγκασμού, το αρχικώς καταβληθέν ποσό της προίκας είναι υπέρογκο και κατά συνέπεια και η αποζημίωση που θα λάβει η σύζυγος. Η στάση αυτή λειτουργεί ως αποτρεπτικός παράγοντας, για την εύκολη αίτηση διαζυγίου από την πλευρά του συζύγου. Στις περιπτώσεις αυτές, οι γυναίκες σύζυγοι είναι που επιδιώκουν τη λύση του γάμου με βάση τον ισλαμικό νόμο, για καθαρά οικονομικούς λόγους. Σημειωτέον, ότι στον ισλαμικό νόμο αρκεί ο σύζυγος να δηλώσει τρεις φορές την επιθυμία του για διαζύγιο με την φράση «*Σε χωρίζω*», για να θεωρείται έγκυρο. Μια άγνωστη έννοια που αντιμετωπίζουν τα αμερικανικά δικαστήρια είναι και οι προσωρινοί γάμοι, όπου βάση συμφωνίας ο γάμος έχει ορισμένη χρονική ισχύ, αλλά δεν υπάρχει πουθενά τέτοια πρόβλεψη στο αμερικανικό δίκαιο.

Σύμφωνα με τα ετήσια στατιστικά στοιχεία του FBI, το 19,2% των εγκλημάτων μίσους, οφείλονται πλέον σε θρησκευτικές προκαταλήψεις³¹⁴. Σύμφωνα με το υπουργείο δικαιοσύνης στην δημοσίευση του 2014 (για την περίοδο 2003-2012) για την θυματοποίηση σε εγκλήματα μίσους, με θρησκευτικά αίτια, τα ποσοστά ήταν τριπλάσια σε σχέση με το 2004 (28% έναντι 10%)³¹⁵. Ωστόσο παραμένει εξαιρετικά υψηλός ο σκοτεινός αριθμός των θυμάτων, καθώς υπολογίζεται ότι το 60% του συνόλου των περιστατικών εγκλημάτων μίσους, δεν δηλώνονται στις αρχές. Και εδώ οι επίσημες έρευνες του υπουργείου δικαιοσύνης για τα θύματα βιασμών και τους

³¹³ Alexander Leichter, THE EFFECT OF ISLAMIC FAMILY LAW ON NORTH AMERICAN FAMILY LAW ISSUES

³¹⁴ U.S. Department of Justice, Federal Bureau of Investigation, Uniform Crime Report, Hate Crime Statistics, 2011, βλέπε στο http://www.fbi.gov/about-us/cjis/ucr/hate-crime/2011/narratives/victims_final.pdf

³¹⁵ Meagan Meuchel Wilson, NCJ 244409 Hate Crime Victimization, 2004–2012, U.S. Department of Justice Office of Justice Programs Bureau of Justice Statistics, February 2014,

δράστες σεξουαλικών επιθέσεων³¹⁶ δεν καταγράφουν το θρήσκευμα των δραστών ή των θυμάτων. Το ίδιο ισχύει και για την έρευνα θυματοποίησης της περιόδου 2003-2012, για την μη θανατηφόρο (non fatal) ενδοοικογενειακή βία³¹⁷. Όμως σε αυτή την έρευνα, διαπιστώνεται ότι οι μη ισπανόφωνες γυναίκες, μαύρου χρώματος (non Hispanic black) ή μικτής φυλής, παρουσιάζουν τα μεγαλύτερα ποσοστά θυματοποίησης, με τεράστια διαφορά από τις λευκές γυναίκες. Και εδώ επιβεβαιώνεται ότι τα περισσότερα θύματα είναι γυναίκες, μικρής ηλικίας, οι οποίες κακοποιούνται από την ίδια την οικογένεια τους ή από τους συζύγους τους.

Οι Heidi Gilroy, Judith McFarlane, Angeles Nava και John Maddoux³¹⁸ στην έρευνα που πραγματοποίησαν, έδειξαν τη δυσκολία που αντιμετωπίζουν οι κακοποιημένες μετανάστριες να καταγγείλουν τα περιστατικά και να επικοινωνήσουν με τις αρχές για την παροχή νομικής ή άλλης βοήθειας. Όμως η εν λόγω έρευνα έδειξε ότι εντός των μουσουλμανικών οικογενειών διαπιστώνονται πολύ υψηλά ποσοστά ενδοοικογενειακής βίας 84%³¹⁹, όχι μόνο από τους πατεράδες προς τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας, αλλά και από θείους ή πεθερές με κύρια θύματα τις γυναίκες και τα παιδιά. Ταυτόχρονα η κακοποίηση των παιδιών στις μουσουλμανικές οικογένειες είναι το δεύτερο συχνότερο έγκλημα σε ποσοστό 62%. Επίσης η έρευνα αυτή έδειξε ότι μεγάλο ποσοστό σεξουαλικής κακοποίησης τόσο παιδιών όσο και ενηλίκων γυναικών αλλά και ανδρών, πραγματοποιείται σε μουσουλμανικά σχολεία και σε τζαμιά, από δασκάλους και κληρικούς³²⁰. Σύμφωνα με την Ruksana Ayyub, αν και οι επίσημες αναφορές ενδοοικογενειακής βίας κατά των μουσουλμάνων γυναικών, οι οποίες προέρχονται από την νοτιοανατολική Ασία, είναι υψηλές, η πραγματικότητα πρέπει να είναι αρκετά υψηλότερα³²¹.

Η Raja στην ως άνω έρευνα παραδέχεται ότι υπάρχουν είδη θυματοποίησης-οικιακή βία (domestic violence) και σεξουαλικές επιθέσεις- τα οποία σχετίζονται με την ανδρική κυριαρχία, εντός της μουσουλμανικής κοινότητας τα οποία δεν γίνονται όμως αντιληπτά ως θυματοποιήσεις. Ταυτόχρονα το ενδιαφέρον της κοινωνίας αλλά και της

³¹⁶ Michael Planty, Lynn Langton, Christopher Krebs, Marcus Berzofsky, Hope Smiley-McDonald, Female Victims of Sexual Violence 1994-2010, U.S. Department of Justice Office of Justice Programs Bureau of Justice Statistics, NCJ 240655, MARCH 2013

³¹⁷ Jennifer L. Truman, Rachel E. Morgan, BJS Statistician, Nonfatal Domestic Violence, 2003-2012, U.S. Department of Justice Office of Justice Programs Bureau of Justice Statistics, NCJ 244697 APRIL 2014

³¹⁸ Heidi Gilroy, Judith McFarlane, Angeles Nava, John Maddoux, Community Resource Use Among Abused Immigrant Women Baseline Data Analysis for a 7-Year Prospective Study, *The Transcultural nursing*, March 2014, 27, 682-694

³¹⁹ Το ίδιο

³²⁰ Το ίδιο

³²¹ Ruksana Ayyub, Domestic violence in the South Asian Muslim Immigrant Population in the United States, *Journal of the Social Distress and the Homeless*, Vol.9, Issue 3, 2000, p.p.237-248

κοινότητας συχνά πέφτει σε τρανταχτές περιπτώσεις, ενώ άλλα πιο καθημερινά, αλλά πολύ συχνότερα προβλήματα παραβλέπονται³²². Σύμφωνα με ευρήματα του Phyllis Chesler ενώ οι μετανάστες αποτελούν μόνο το 12% του πληθυσμού, παρόλα αυτά ευθύνονται για το 25% των θανάτων σε περιστατικά ενδοοικογενειακής βίας³²³.

2.4.2. Παραβατική στάση Ισλαμικού στοιχείου:

Τα φαινόμενα παραβατικής συμπεριφοράς των μουσουλμανικών πληθυσμών και στις ΗΠΑ δεν είναι λίγα.

Τον Απρίλιο το 2012 δολοφονήθηκε στο Buffalo των ΗΠΑ ο 10χρονος Abdifatah Mohamud από τον πατριό του³²⁴. Ωστόσο οι έρευνες έδειξαν ότι είχαν γίνει πολλές καταγγελίες στις αρχές, ακόμα και από το ίδιο το θύμα, ξεκινώντας δύο χρόνια νωρίτερα από το θλιβερό περιστατικό. Οι έρευνες απέδειξαν ότι υπάρχει ιδιαίτερη απροθυμία από τα εντεταλμένα όργανα να ασκήσουν τα καθήκοντά τους στις περιπτώσεις που διαπιστωθεί ότι το θύμα είναι μουσουλμάνος στο θρήσκευμα³²⁵.

Στις 12 Φεβρουαρίου του 2009 ο Muzzammil Hassan τηλεφώνησε στην αστυνομία παραδεχόμενος ότι είχε αποκεφαλίσει την σύζυγό του. Το ως άνω περιστατικό έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον καθώς ο Muzzammil Hassan είχε μεταναστεύσει στις ΗΠΑ πριν 30 χρόνια, έχοντας μια επιτυχημένη επαγγελματική πορεία ως τραπεζικός υπάλληλος. Ταυτόχρονα είχε ιδρύσει και τον τηλεοπτικό σταθμό 'Bridges TV'. Ο εν λόγω σταθμός ήταν μουσουλμανικού ενδιαφέροντος και η λειτουργία του αποσκοπούσε, σύμφωνα με την ιστοσελίδα του, να 'καλλιεργήσει την αλληλοκατανόηση μεταξύ διαφορετικών πολιτισμικών ομάδων και πληθυσμών'. Η ειρωνεία είναι ότι, ο ιδρυτής του καναλιού ισχυριζόταν ότι ήθελε να καταρρίψει το στερεότυπο του εγκληματικού Ισλάμ, το οποίο έχει κυριαρχήσει στις ΗΠΑ μετά τις επιθέσεις της 11 Σεπτεμβρίου. Το σώμα των ενόρκων τον έκρινε ένοχο και του επεβλήθη ποινή 25 χρόνων φυλάκισης, στερώντας του και το δικαίωμα να βλέπει τα 2 παιδιά του. Ο Muzzammil, πακιστανικής καταγωγής, ισχυρίστηκε ότι προέβει στο έγκλημα διότι η σύζυγός του, μια εβδομάδα νωρίτερα, είχε κάνει αίτηση διαζυγίου. Το περιστατικό έτυχε μεγάλης δημοσιότητας με αποτέλεσμα πολλοί επιφανείς

³²² Το ίδιο

³²³ Phyllis Chesler, Are Honor Killings Simply Domestic Violence?, *Middle East Quarterly*, Spring 2009, pp. 61-69

³²⁴ *The Buffalo News*. Βλέπε στο:

<http://www.buffalonews.com/article/20121016/CITYANDREGION/121019405/1109>

³²⁵ Raja Darakshan, Breaking the Silence, Addressing crime victimisation in the muslim community, Safe National Collaborative 2013, βλέπε περισσότερα στο: www.safenationcollaborative.com.

μουσουλμάνοι³²⁶ των ΗΠΑ να σπεύσουν να αποσυνδέσουν το περιστατικό από το να χαρακτηριστεί ως έγκλημα τιμής, το οποίο άμεσα στιγματίζει τη μουσουλμανική παιδεία του δράστη, αλλά επέμεναν να το χαρακτηρίζουν ως έγκλημα ενδοοικογενειακής βίας, στην χειρότερή του μορφή³²⁷.

Την ίδια χρονιά έλαβε χώρα ένα αντίστοιχο περιστατικό, στην Αριζόνα, όπου ο 48χρονος Faleh Almaleki, ιρακινής καταγωγής, χτύπησε με το αυτοκίνητό του³²⁸ την 20χρονη κόρη του και την μητέρα του φίλου της, η οποία έτυχε να είναι μαζί της, διότι 'δυτικοποιούνταν έντονα οι συνήθειές της'. Τελικά η κόρη υπέκυψε στα τραύματα της μετά από δύο εβδομάδες. Σημειωτέων ότι ο Faleh Almaleki, βρισκόταν στις ΗΠΑ τουλάχιστον 15 χρόνια³²⁹.

2.4.3. Επιπτώσεις στο σύστημα ποινικής δικαιοσύνης:

Και σε αυτή τη χώρα παρατηρείται εξισλαμισμός των κρατουμένων και ριζοσπαστικοποίηση τους³³⁰. Μάλιστα το ισλαμικό κέντρο Dar al-Hijrah, ένα από τα ριζοσπαστικά τεμένη της χώρας, έκανε έκκληση για τη δωρεά και αποστολή 100 τόμων του Κορανίου, οι οποίοι θα αποστέλλονταν στις φυλακές της Washington (the Washington, D.C jail, CTF [Correctional Treatment Facility), για την ενίσχυση του εκεί επιτελούμενου ιεραποστολικού έργου του Ισλάμ. Ο μουσουλμάνος έγκλειστος Ibn Taymiyya, αναφέρει ότι ο εγκλεισμός του θα λειτουργήσει ως 'πνευματική υποχώρηση' για χάρη των αμερικανών εγκλειστών, οι οποίοι δέχονται το Ισλάμ. Για το ίδιο ζήτημα ο γερουσιαστής Chuck Schumer δήλωνε το 2003 την ανησυχία του για την έντονη δραστηριοποίηση της Ισλαμικής Κοινότητας της Βορείου Αμερικής (Islamic Society of North America -ISNA), ένα παρακλάδι της μουσουλμανικής αδελφότητας στις ΗΠΑ. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης υποχρεώθηκε, το 2004 σε ειδική μελέτη για την αποτύπωση και παρουσίαση των διαστάσεων του φαινομένου.³³¹

³²⁶ Πχ Khalid Qazi, πρόεδρος του Συμβουλίου Δημοσίων μουσουλμανικών υποθέσεων, Δυτικής Νέας Υόρκης (Muslim Public Affairs Council of Western New York), βλέπε επίσης:

<http://www.soundvision.com/info/domesticviolence/shahpara1.asp>

³²⁷ <http://www.nydailynews.com/news/national/muzzammil-hassan-25-life-beheading-wife-aasiya-hassan-article-1.120570>

³²⁸ Το δημοσίευμα αναφέρει ότι με το όχημα τύπου τζιπ πέρασε πανω από την κόρη του.

³²⁹ <http://www.nydailynews.com/news/national/iraqi-man-accused-running-daughter-westernized-arrested-article-1.387837>

³³⁰ <http://www.prophecynewswatch.com/2014/May02/022.html>

³³¹ A Review of the Bureau of Prisons' Selection of Muslim Religious Services Providers
<http://www.justice.gov/oig/special/0404/>

2.5. Το παράδειγμα της Αυστραλίας:

Οι Saxby Pridmore και Mohamed Iqbal Pasha στη δημοσίευσή τους *Psychiatry and Islam*, εμφανίζονται διαλλακτικότεροι και παρουσιάζουν μια ηπιότερη μορφή του Ισλαμικού νόμου, από το οποίο μπορεί η κοινωνία να αντλήσει καλά στοιχεία για την αντεγκληματική πολιτική, όπως η χρηματική αποζημίωση στις περιπτώσεις ακούσιων φόνων, ενώ για τον ακρωτηριασμό των κλεφτών υιοθετούν μια εναλλακτική ερμηνεία του αντίστοιχου χωρίου. Ερμηνεύουν την αποκοπή του χεριού (*remove*), ως μαρκάρισμα (*mark*) ή κόψιμο-τομή (*cut*). Ότι αφορά στην κατηγορία που προσάπτουν στο Ισλάμ ότι είναι υποτιμητικό για τις γυναίκες, πάλι αντιτείνουν ότι είναι η οπτική όσων πολεμούν τον ισλαμικό νόμο, ενώ θα μπορούσαν να εστιάσουν στη διάθεση για συμφιλίωση και δικαιοσύνη, την αποφυγή της πρόκλησης βλάβης στο συνάνθρωπο και την προστασία των αδυνάτων.³³²

Τα βίαια επεισόδια δεν λείπουν και στη χώρα αυτή. Τον Ιούλιο του 2011 ο Cristian Martinez δέχτηκε επίθεση από 3 μουσουλμάνους, οι οποίοι των μαστίγωσαν 40 φορές, σύμφωνα με τις ισλαμικές επιταγές, διότι κατανάλωνε αλκοόλ. Οι δράστες προσπάθησαν να αποποιηθούν τα θρησκευτικά κίνητρα της πράξης τους. Όμως, το δικαστήριο επέβαλε στον δράστη Wassim Fayad, 45 ετών, ποινή φυλάκισης 2 ετών, ενώ στους συνεργούς του, την υποχρέωση κοινωφελούς εργασίας για 18 μήνες³³³.

Περιστατικά εγκλημάτων τιμής συναντώνται και στη χώρα αυτή, όπως η περίπτωση του Hazairin Iskandar, ο οποίος με τη βοήθεια του γιού του δολοφόνησε τον εραστή της συζύγου του, στην οποία αρνούταν να δώσει διαζύγιο³³⁴. Ο Zialloh Abrahimzadeh δικάστηκε και καταδικάστηκε για τη δολοφονία της συζύγου του το 2010. Ως μάρτυρας κατηγορίας κατέθεσε η μεγαλύτερη κόρη του ζευγαριού, Atena, 25 ετών, η οποία κατέθεσε κατά του πατέρα της, περιγράφοντάς τόσο τον επιθετικό χαρακτήρα του όσο και τις επανειλημμένες βίαιες και επικίνδυνες συμπεριφορές του. Μάλιστα, η ίδια δήλωσε στο δικαστήριο ότι ο πατέρας δικαιολογούσε τη στάση του αυτή ως απαραίτητη για τη διαπαιδαγώγηση των παιδιών και της συζύγου του, καθώς σε αντίθετη περίπτωση προσβαλλόταν ο ανδρισμός του, ενώ ορκιζόταν στο Κοράνι ότι θα έφθανε και μέχρι το φόνο, ώστε να τους διδάξει «σωστά». Αυτό αποδεικνύεται και από το εξής περιστατικό: Κάποια φορά που αντιλήφθηκε ότι η κόρη του μιλούσε στο

³³² Saxby Pridmore and Mohamed Iqbal Pasha, *Psychiatry and Islam*, *Australasian Psychiatry*, Vol 12, No 4, 380-385, December 2004

³³³ <http://www.smh.com.au/nsw/sydney-sharia-whipping-case-man-jailed-for-dishing-out-40-lashes-20130614-2o8pj.html>

³³⁴ <http://www.smh.com.au/nsw/honour-killing-abhorrent-says-judge-as-man-convicted-and-son-starts-18year-term-20120627-212w5.html>

τηλέφωνο με κάποιο αγόρι, τη χτυπούσε επί μία ώρα και στη συνέχεια προσπάθησε να της προκαλέσει ασφυξία με ένα μαξιλάρι.

Το 2010, η τότε πρωθυπουργός της Αυστραλίας Julia Gillard , λίγο μετά τις τρομοκρατικές επιθέσεις στο Μπαλί, δήλωσε για το ζήτημα του μουσουλμανικού στοιχείου στην χώρα αυτή, δημόσια τα παρακάτω:

«Οι μετανάστες πρέπει να προσαρμοστούν και όχι οι Αυστραλοί. Η χώρα μας δέχεται τα πιστεύω των μεταναστών και δεν ρωτάει γιατί. Το μόνο που ζητά είναι και οι μετανάστες να δέχονται τα δικά μας πιστεύω και να ζουν ειρηνικά και αρμονικά μαζί μας. Αυτή είναι η δικιά μας χώρα, η δική μας γη, και ο δικός μας τρόπος ζωής και θα σας δώσουμε κάθε ευκαιρία να τα απολαύσετε και εσείς. Όμως εάν παραπονείστε, γκρινιάζετε ή ειρωνεύεστε για την σημαία μας, για τους νόμους μας, για τις χριστιανικές μας πεποιθήσεις ή για τον τρόπο ζωής μας, τότε σας προτείνω να αξιοποιήσετε και μια άλλη ελευθερία που απολαμβάνετε στην Αυστραλία. Το δικαίωμα να φύγετε. Εάν δεν είστε χαρούμενοι εδώ, τότε μπορείτε να φύγετε. Δεν σας αναγκάσαμε να έρθετε εδώ. Δεν σας ζητήσαμε να έρθετε. Αποδεχθείτε την χώρα που σας δέχθηκε.»³³⁵

Ωστόσο η συζήτηση είχε ξεκινήσει ήδη από το 2005, όταν έλαβαν χώρα οι βομβιστικές επιθέσεις στο μετρό του Λονδίνου. Και πάλι εκπρόσωποι των αρχών όπως ο Peter Costello και ο υπουργός παιδείας Brendan Nelson, είχαν προτείνει στον πρωθυπουργό John Howard, για όσους μουσουλμάνους κληρικούς και λαϊκούς, οι οποίοι έχουν διαφωνίες με την Αυστραλιανή κουλτούρα και πολιτισμό να εγκαταλείψουν την χώρα και να σταματήσουν να διαμαρτύρονται.³³⁶

Το 2011 ο Ibrahim Siddiq Conlon, σε τηλεοπτική συνέντευξη επανήλθε ζητώντας κατά την άποψή του, την αποδοχή του αναπόφευκτου, ότι δηλαδή, πρέπει κάποιες μουσουλμανοκρατούμενες περιοχές του Σύνδευ να κυβερνώνται με βάση τη Σαρία.

³³⁵ <http://news.softpedia.com/news/Hoax-Alert-Australian-Prime-Minister-Julia-Gillard-Angers-Muslims-320354.shtml>

³³⁶ <http://www.snopes.com/politics/soapbox/australia.asp>

2.6. Άλλα κράτη:

2.6.1. Σουηδία:

Στην Σουηδία για το 2012, τα εγκλήματα μίσους με θρησκευτικά αίτια αγγίζουν το 26% των περιστατικών³³⁷. Επίσης σχετική έρευνα έδειξε ότι το 5% του πληθυσμού ευθύνεται για το 77% των βιασμών³³⁸. Την άποψη αυτή έχουν και οι Νορβηγικές αρχές καθώς πίσω από τους περισσότερους βιασμούς βρίσκονται μουσουλμάνοι μετανάστες³³⁹

Ο Michael Hess από την Karlskrona της Σουηδίας, πολιτικός του κόμματος των Σουηδών Δημοκρατών, καταδικάστηκε στις 8 Μαΐου του 2014 σε πρόστιμο για «ρητορική μίσους», επειδή συνέδεσε την θρησκεία του Ισλάμ με τον βιασμό. Σύμφωνα με την απόφαση του δικαστηρίου, η δήλωση που έκανε ο Hess δεν αποτελεί μέρος ενός «πραγματικού και επίσημου διαλόγου» και γι' αυτό δεν έχει σημασία το αν λέει ή όχι αλήθειες. Το κατηγορητήριο αφορούσε σχόλιο που ο Hess έγραψε στο Facebook δίπλα σε ένα άρθρο της εφημερίδας Aftonbladet, το οποίο αναφερόταν στις γυναίκες που έπεσαν θύματα βιασμού στην πλατεία Ταχρίρ στο Κάιρο.

Ο Σουηδός πολιτικός έγραψε:

«Όταν είστε δημοσιογράφοι θα πρέπει να συνειδητοποιήσετε ότι είναι βαθιά ριζωμένα στην ισλαμική κουλτούρα ο βιασμός και η κακομεταχείριση των γυναικών που δεν συμμορφώνονται με τις διδασκαλίες του Ισλάμ. Τα στοιχεία είναι ευρέως διαθέσιμα και δείχνουν τη σύνδεση μεταξύ των βιασμών στη Σουηδία και του αριθμού των μεταναστών από τη Μέση Ανατολή και τις χώρες της Βορείου Αφρικής»

Ο Hess, ο οποίος έχει ζήσει στην Μέση Ανατολή για έντεκα χρόνια, υποστήριξε ότι το σχόλιο έπεισε τους δημοσιογράφους να εξετάσουν το φαινόμενο πιο βαθιά. Ως απόδειξη για την αθωότητά του, ο Michael Hess επικαλέστηκε μια σειρά από μελέτες που δείχνουν ότι οι άνδρες με καταγωγή από μουσουλμανικές χώρες υπερ-εκπροσωπούνται στις στατιστικές βιασμών στη Σουηδία. Αυτό προκύπτει από τα επίσημα στοιχεία του Εθνικού Συμβουλίου, που δείχνουν ότι οι άνδρες από τη Βόρεια Αφρική και το Ιράκ εμπλέκονται σε βιασμούς 23 και 20 φορές αντίστοιχα, πιο συχνά

³³⁷ English summary of Brå report No. 2013:16

³³⁸ <http://themuslimissue.wordpress.com/2012/08/20/the-living-hell-for-swedish-women-5-muslims-commit-nearly-77-6-of-all-rape-crimes/>

³³⁹ <https://www.youtube.com/watch?v=gKBo5a-wzos>

από ό, τι οι Σουηδοί. Το δικαστήριο όμως, δεν έλαβε υπόψη τις αντιρρήσεις του και του επέβαλε πρόστιμο 32.000 κορόνων (4.900 δολάρια) για «ρητορική μίσους».

Το δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο Michael Hess ήθελε οι αναγνώστες του σχολίου του να διαβάσουν ολόκληρη την δήλωση και ως εκ τούτου να θεωρήσουν ότι πίσω από τους βιασμούς βρίσκονται ισλαμικές πεποιθήσεις, όταν οι δράστες είναι από διαφορετικές χώρες της Μέσης Ανατολής ή της Βόρειας Αφρικής. Η δήλωση αυτή εκφράζει μια κατάφωρη ασέβεια προς τους μουσουλμάνους μετανάστες, όπως αναφέρει η απόφαση. Η δήλωση του Hess δεν πρέπει να θεωρηθεί ως «μέρος μιας αντικειμενικής κριτικής» και η έρευνα στην οποία αναφέρεται ο Hess είναι άνευ σημασίας. Δεν έχει δε σημασία αν η δήλωση είναι αληθινή. Το δικαστήριο σημειώνει ότι «*το ζήτημα του αν η δήλωση του Hess είναι αληθινή ή τουλάχιστον για τον Michael Hess φάνηκε να είναι αληθινή, είναι άσχετο με τη διαδικασία*». ³⁴⁰

Τον Ιανουάριο του 2014 καταδικάστηκε σε φυλάκιση 8 ετών ένας 17χρονος ιρακινός διότι τον Απρίλιο του 2013 σκότωσε την αδερφή του ηλικίας 19 ετών, με μαχαίρι καρφώνοντάς την 107 φορές. Η αιτία ήταν ότι η αδερφή του, ντρόπιασε την οικογένεια, καθώς δραπέτευσε από τον επικείμενο γάμο που της επέβαλλαν και κατέληξε στην Σουηδία. Ωστόσο, όταν εγκαταστάθηκε στη Σουηδία, δεν έδωσε βάση στις απειλές της οικογένειας ότι θα τη σκοτώσουν καθώς η συμπεριφορά της θεωρήθηκε άκρως ατιμωτική ³⁴¹.

2.6.2. Δανία:

Στην Δανία, οι τοπικές αρχές αρνήθηκαν να παρέχουν επίδομα ανεργίας σε μια μουσουλμάνα γυναίκα η οποία ντυνόταν με τον παραδοσιακό μουσουλμανικό τρόπο, έχοντας καλυμμένα όλα τα μέλη του προσώπου και του σώματος, καθιστώντας την απορριπτέα από όλες τις θέσεις εργασίας που αιτούταν. Τελικά δικαιώθηκε δικαστικά. Όμως, σύμφωνα με την έρευνα του Ruud Koopmans ³⁴², η γενναιόδωρη κοινωνική πολιτική της Δανίας, ωθεί την πλειονότητα των μεταναστών στην υποαπασχόληση και τελικά στο περιθώριο και σε παραβατικές συμπεριφορές. Αναλυτικότερα η Δανία προσφέρει πολύ υψηλές παροχές στους μετανάστες, όπως υποτροφίες, δικαίωμα στρατιωτικής θητείας στη γενέτειρά τους, τηλεοπτικές και ραδιοφωνικές μεταδόσεις σε τέσσερεις διαφορετικές γλώσσες, προγράμματα θρησκευτικού περιεχομένου, στα

³⁴⁰ <http://chersonandmolschky.com/2014/05/11/swedish-politician-fined-hate-speech-islam/>

³⁴¹ <http://www.surgir.ch/news.aspx#284>

³⁴² Ruud Koopmans, Trade-Offs between Equality and Difference: Immigrant Integration, Multiculturalism and the Welfare State in Cross-National Perspective, *Journal of Ethnic and Migration Studies*, Vol. 36, No. 1, January 2010, pp. 1_26

αραβικά και ινδικά, ειδικά προγράμματα στέγασης για μουσουλμάνους, με τουαλέτες οι οποίες δεν έχουν προσανατολισμό προς την Μέκκα και ειδική εσωτερική διαμόρφωση, ώστε οι γυναίκες να μπορούν να περιποιούνται από το χώρο της κουζίνας τους άνδρες χωρίς να φαίνονται.³⁴³ Παρόλα αυτά η χώρα έχει να αντιμετωπίσει από τα υψηλότερα ποσοστά κοινωνικής περιθωριοποίησης των μεταναστών. Συγκεκριμένα πιο πρόσφατες έρευνες δείχνουν ότι οι δεύτερες γενιές των μουσουλμάνων εμφανίζουν πιο εγκληματική συμπεριφορά κατά 218% από τις πρώτες γενεές.³⁴⁴

Πολύ πρόσφατα αναρτήθηκε ένα βίντεο από μια κοπέλα η οποία ισχυρίζεται ότι λιθοβολήθηκε αυτή και ο σκύλος της από μια ομάδα μουσουλμάνων περαστικών³⁴⁵, καθώς για αυτούς η συμπεριφορά αυτή είναι ανεπίτρεπτη.

2.6.3. Ισπανία:

Η Ισπανία αριθμεί 1.070.000 μουσουλμάνους και είναι η όγδοη χώρα στην Ευρώπη στον σχετικό πίνακα³⁴⁶. Πολλά από τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Δύση, απαντώνται και σε αυτή τη χώρα.

Στην Καταλονία έχει απαγορευτεί η κάλυψη του προσώπου εντός των δημόσιων κτηρίων³⁴⁷. Σύμφωνα με την έρευνα των César Alonso-Borrego, Nuno Garoupa, Pablo Vázquez οι Αλγερινοί και Μαροκινοί μετανάστες είναι πρώτοι στην διάπραξη φόνων έναντι όλων των άλλων μεταναστευτικών ομάδων³⁴⁸. Η παραπάνω έρευνα αναδεικνύει και την σημασία του προβλήματος της γλώσσας στους μεταναστευτικούς πληθυσμούς. Για παράδειγμα οι ισπανόφωνοι μετανάστες παρουσιάζουν αρκετά χαμηλότερα ποσοστά εγκληματικότητας σε σχέση με του Αλγερινούς και Μαροκινούς, οι οποίοι αντιθέτως τείνουν να αδιαφορούν για την εκμάθηση της γλώσσας και περιορίζονται στην συναναστροφή τους με τους ομοεθνείς τους.

³⁴³ Το ίδιο

³⁴⁴ <http://www.jihadwatch.org/2014/04/denmark-muslims-218-percent-more-criminal-in-2nd-generation-than-first>

³⁴⁵ <http://www.dailystormer.com/denmark-white-girl-and-her-dog-punched-kicked-stoned-and-thrown-into-a-lake-by-non-whites/>

³⁴⁶ <http://www.muslimpopulation.com/Europe/>

³⁴⁷ <http://www.state.gov/documents/organization/171722.pdf>

³⁴⁸ César Alonso-Borrego, Nuno Garoupa, Pablo Vázquez, *DOES IMMIGRATION CAUSE CRIME? EVIDENCE FROM SPAIN*, Universidad Carlos III de Madrid, Departamento de Economía Economic Series, Madrid 2011

2.6.4. Γερμανία:

Η Hatun Sürücü δολοφονήθηκε από τον αδερφό της, ο οποίος την πυροβόλησε τρεις φορές στο κεφάλι. Ο ίδιος παραδέχθηκε την πράξη του, αλλά δήλωσε ότι έκανε το καθήκον του. Η αδερφή του είχε υιοθετήσει πολύ δυτικό τρόπο ζωής, αφού βαφόταν, δεν φορούσε κάλυμμα για το πρόσωπο, δούλευε ως ηλεκτρολόγος και είχε ελεύθερη σεξουαλική ζωή, παρά τις αντιρρήσεις της οικογένειάς της. Μάλιστα την μέρα του φόνου, είχε δηλώσει στον αδερφό της, 19 ετών τότε, ότι θα κοιμάται με όποιον θέλει. Η Hatun, κουρδικής καταγωγής, στα 15 της είχε υποχρεωθεί να εγκατέλειψε το σχολείο στο Βερολίνο και να παντρευτεί στην Τουρκία έναν ξάδερφό της. Λίγο αργότερα χώρισε και επέστρεψε στη Γερμανία έγκυος. Ο δράστης δήλωσε έξι χρόνια μετά το φόνο, ότι η πράξη του ήταν μια πράξη τιμής για τον Αλλάχ, ώστε ακόμα και μέσα στην φυλακή να νιώθει ελεύθερος και χωρίς τύψεις³⁴⁹.

³⁴⁹ <http://www.spiegel.de/international/germany/murder-in-berlin-the-lost-honor-of-the-sueruecue-family-a-777109.html>

3. Συμπεράσματα:

Το Ισλάμ κατά τον Glenn είναι για τους πιστούς του, τόσο προστατευτικό όσο καμία άλλη θρησκεία. Προσέχει τα όρια του από επιρροές άλλων θρησκειών και τιμωρεί αυστηρά την αδιαφορία των πιστών του. Αυτό γίνεται εμφανές από το προστακτικό ύφος που είναι γραμμένη η ισλαμική νομοθεσία, αλλά και από το ίδιο το Κοράνι³⁵⁰. Μάλιστα, εντός του δυτικού κόσμου, είναι τόσο προστατευτική που φθάνει σε σημείο καταναγκασμού, καθώς όπως φάνηκε στην εργασία, οι μουσουλμάνοι πολλές φορές εξωθούνται να ζουν ακολουθώντας πιστότερα τις επιταγές του ισλαμικού νόμου, από ότι θα το έπρατταν στις πατρίδες τους.

Καμία θρησκεία δεν μπορεί, σε αυτή την ζωή, αποτελεσματικά να ελέγξει την ένταση της πίστης των οπαδών της. Το Ισλάμ ίσως το έχει διδαχθεί από την δυτική ιερά εξέταση. Για αυτό το λόγο οι Μάρτυρες τείνουν να νικούν προϊόντος του χρόνου³⁵¹. Έτσι εξηγείται ότι μουσουλμάνοι δεν διστάζουν και εκδηλώνονται ακόμα και ενώπιον των επαπειλούμενων ποινών, τόσο με ήπιες όσο και με ακραίες συμπεριφορές, καθώς πάντα θεωρούν τους εαυτούς τους μάρτυρες του Ισλάμ και αυτό είναι η απώτατη επιδίωξη. Ωστόσο, κατά την άποψη της Δύσης η νομοθεσία είναι ζήτημα συντάγματος, δημοκρατίας, ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ισότητας όλων των πολιτών. Κατά την άποψη του Ισλάμ είναι ζήτημα αναγνώρισης των Θεϊκών λόγων, κοινωνικής δικαιοσύνης και συμφωνίας της κοινότητας κυρίως ως προς τις υποχρεώσεις του κάθε μέλους απέναντι στον ίδιο το Θεό και όχι ως προς τα ατομικά δικαιώματα και ελευθερίες.³⁵²

Κατά τον Jytte Klausen, συγγραφέα του *Islamic Challenge: Politics and Religion in Western Europe*³⁵³, το πρόβλημα της συνύπαρξης των μουσουλμάνων με τους μη μουσουλμάνους, στα γεωγραφικά όρια της αποκαλούμενης Δύσης, λύνεται με αποκοπή του ομφάλιου λώρου, ο οποίος ενώνει τους μουσουλμάνους της Δύσης με τους μουσουλμάνους των Ισλαμικών κρατών. Στην παραπάνω πρόταση κατέληξε ύστερα από πλήθος συνεντεύξεων, τις οποίες έλαβε από μέλη της μουσουλμανική ελίτ της Ευρώπης. Οι περισσότεροι απ' αυτούς παραδέχονται ότι το ριζοσπαστικό Ισλάμ, αλλά και το υπερρθόδοξο Ισλάμ είναι 'εισαγόμενα προϊόντα' και γενικώς απορριπτέα από τους ευρωπαίους μουσουλμάνους.

³⁵⁰ Glenn, ο.π.,σ.207

³⁵¹ Glenn, ο.π.,σ.208

³⁵² Το ίδιο

³⁵³ Jytte Klausen, συγγραφέα του *Islamic Challenge: Politics and Religion in Western Europe*,

Αν ανατρέξει κανείς στο θεωρητικό σκέλος της παρούσας εργασίας, θα θυμηθεί ότι σύμφωνα με τις θεωρίες περί ‘Διαφοροποιούσας συναναστροφής’ ή του ‘διαφορικού Συγχρωτισμού’, της ‘Διαφοροποιούσας ενίσχυσης’, αλλά και της ‘Συμβολικής αλληλεπίδρασης’, ο κοινωνικός περίγυρος ευθύνεται σε μεγάλο βαθμό για την εκτέλεση του εγκλήματος. Άρα, εάν ο ισλαμικός δυτικός περίγυρος υιοθετήσει μετριοπαθέστερες απόψεις, αφού απομακρυνθεί από την ανατολική ισλαμική επίδραση, θα μειωθούν και τα παραπάνω εξεταζόμενα προβλήματα συνύπαρξης. Όσο όμως εξακολουθεί να υπάρχει οικονομική εξάρτηση από τα αραβικά και γενικότερα μουσουλμανικά κράτη, τόσο για την συντήρηση των θρησκευτικών ηγετών όσο και την διατήρηση οικημάτων, χώρων προσευχής κλπ, το πρόβλημα δεν μπορεί να λυθεί³⁵⁴, διότι οι χορηγοί επιβάλλουν τα δικά τους πιστεύω.

Πρέπει επίσης να ληφθεί υπ’ όψιν ότι σε αρκετές περιπτώσεις, σύμφωνα με τον Lorenzo Divino, η είσοδος και αποδοχή του Ισλάμ στην Ευρώπη δεν ήταν αποτέλεσμα μιας απλής μεταναστευτικής διαδικασίας, αλλά προϊόν συστηματικής και μακροχρόνιας δράσης ισλαμικών κινημάτων κυρίως του Αραβικού κόσμου, με σκοπό την παγκόσμια κυριαρχία του Ισλάμ και την επιβολή του Ισλαμικού νόμου στην Ευρώπη αρχικά, αλλά και στον υπόλοιπο κόσμο στη συνέχεια³⁵⁵. Εάν επαληθεύεται η παραπάνω θέση τότε όλη η Δύση οφείλει να αλλάξει άρδην μεταναστευτική πολιτική και προσέγγιση στο ισλαμικό πρόβλημα.

Επιπρόσθετα, πολλές οργανωμένες και συστηματικές προσπάθειες φορέων για την σωστή και ολοκληρωμένη κοινωνική ένταξη των μουσουλμάνων στις δυτικές κοινωνίες, απέτυχαν παταγωδώς, καθώς ακόμα και οι εκτελεστές των προγραμμάτων αυτών, δεν πίστεψαν στην επιτυχία τους ή δεν ήθελαν να πετύχουν.

Υπάρχουν ισχυρές ενδείξεις ότι οι χώρες υποδοχής της Δύσης δεν είχαν συλλάβει μέχρι πολύ πρόσφατα την έκταση και το βάθος της επιρροής που ασκεί το Ισλάμ στους πιστούς του. Όταν, μάλιστα σε συνεντεύξεις, οι ίδιοι οι άνδρες μουσουλμάνοι μετανάστες παραδέχονται ότι αναπολούν ή τους ξενίζει η απώλεια του απόλυτου ελέγχου των οικογενειακών ζητημάτων, καθώς και των μελών της οικογένειάς τους. Αναπολούν ή αποστρέφονται απερίφραστα την μη μουσουλμανική παιδεία που λαμβάνουν τα παιδιά τους ή τα εγγόνια τους, αφού και το σχολείο αποτελούσε τόπο συγκρούσεων και απόρριψης ακόμα και από τους διδάσκοντες προς

³⁵⁴ http://www.cceia.org/resources/transcripts/5340.html/:pf_printable?

³⁵⁵ Lorenzo Vidino, *Aims and methods of Europe’s Islamic Brotherhood, published on Current trends*, November 2006, βλέπε στο: https://hudson.org/content/researchattachments/attachment/1348/vidino_vol4.pdf

τους μετανάστες μαθητές, ώστε να συνεχίσουν να παραμένουν χαμηλού μορφωτικού επιπέδου και συνεπώς χρήσιμοι μόνο για τις βαριές και ανθυγιεινές εργασίες, της βιομηχανίας³⁵⁶. Τελικά αυτοί οι άνδρες είναι πολύ πιθανό για διάφορους λόγους ή σε καταστάσεις πίεσης να ξεσπούν και να λειτουργούν όπως λειτουργούσαν στις πατρίδες τους³⁵⁷.

Ακόμα διαπιστώνεται ότι όλες οι θεωρητικές εγκληματολογικές προσεγγίσεις επαληθεύονται για τους πληθυσμούς αυτούς. Ειδικότερα κατά περίπτωση ισχύει ότι:

Επαληθεύεται ο Sutherland όταν μιλάει για ισχυρό κοινωνικό περίγυρο, ο οποίος αποστρέφεται τις αρχές και τους νόμους της χώρας υποδοχής, διότι τα πολιτισμικά (και θρησκευτικά) πρότυπα είναι πολύ ανώτερα. Φάνηκε στην εργασία ότι ο ισχυρός περίγυρος αναγκάζει του μουσουλμάνους να ζουν παραδοσιακότερα από ότι ζούσαν στις πατρίδες τους, καθώς και τους στερεί την επαφή με τα ήθη και έθιμα των χωρών υποδοχής. Επαληθεύεται ο Akers όταν μιλά για τις αμοιβές και τις τιμωρίες των πράξεων των δραστών. Οι αιώνιες αμοιβές για τις 'παράνομες' (εντός των ορίων του δυτικού κόσμου) πράξεις του Ισλάμ, είναι πολύ ανώτερες και προφανώς προτιμητέες, από τις πρόσκαιρες τιμωρίες των νομικών συστημάτων των δυτικών κρατών. Ακόμα και η θανατική ποινή δεν θα αρκούσε στην ανάσχεση της δράσης, καθώς ο μαρτυρικός θάνατος εξασφαλίζει το παν, για τον κάθε πιστό του Προφήτη, δηλαδή τον ισλαμικό Παράδεισο και τις αιώνιες απολαύσεις του. Κατά αυτή την έννοια ο γάμος των ανδρών με ανήλικες στο Ισλάμ είναι όπλο και προστατεύει τις ανήλικες κόρες από μια άστατη εφηβεία, ενώ στην Δύση είναι παιδεραστία.³⁵⁸ Επαληθεύονται και οι Matza και Sykes με την θεωρία της εξουδετέρωσης, καθώς παρατηρείται ότι σε πολλά περιστατικά οι δράστες δεν αναγνωρίζουν την ύπαρξη θύματος, με το απλό αιτιολογικό ότι η γυναίκα 'θύμα' δεν είναι θύμα, πολύ δε μάλλον η άπιστη γυναίκα.

Ωστόσο κάποιοι θα αντιτείνουν ως συμπέρασμα την προσπάθεια ποινικοποίησης ενός ακόμα κοινωνικού προβλήματος, το οποίο διογκώνεται μέσω του ηθικού πανικού, υπό την αμέριστη αρωγή των ΜΜΕ, με σκοπό τη δημιουργία αισθήματος ανασφάλειας ώστε να χειραγωγήθει η κοινή γνώμη. Με τη σειρά της αυτή

³⁵⁶ Sarah Thomsen Vierra, AT HOME IN ALMANYA? TURKISH-GERMAN SPACES OF BELONGING IN WEST GERMANY, 1961-1990, *BULLETIN OF THE GHI* / 52 NEW ENGLAND COLLEGE, SPRING 2013

³⁵⁷ Filio Degni, Seppo Pontinen, Mulki Molsa, Somali Parent' Experiences of Bringing up Children in Finland, *Forum Qualitative Social Research*, Vol.7. No.3, Art. 8, May 2006

³⁵⁸ Κατά το Ισλάμ ικανή για γάμο θεωρείται μια κοπέλα όταν έχει περίοδο, ανεξαρτήτως ηλικίας (και αυτό είναι δεδομένο απαράδεκτο για τη Δύση).

να γίνει τιμωρητικότερη³⁵⁹ έναντι κάθε παρεκκλίνουσας συμπεριφοράς, με άμεση συνέπεια να αυξηθεί η ένταση του επίσημου κοινωνικού ελέγχου είτε με φυσικά είτε με τεχνητά μέσα, όπως έχει συμβεί πλείστες φορές στο παρελθόν και με επακόλουθη συνέπεια την κατακόρυφη αύξηση του πληθυσμού των φυλακών³⁶⁰. Όμως, ενώ στις περισσότερες των περιπτώσεων «ηθικού πανικού» υποβόσκει μια πολιτική εκμετάλλευση του προβλήματος³⁶¹, εξ' ου και η αύξηση της επιρροής των ακροδεξιών κομμάτων στον ευρωπαϊκό χώρο, στην υπό εξέταση περίπτωση, αντιθέτως φαίνεται να κυριαρχεί μια γενικότερη απροθυμία ποινικοποίησης του προβλήματος, με την ταυτόχρονη και εμφανή στήριξη δυτικών πολιτικών προσώπων προς τις μουσουλμανικές κοινότητες.

3.1 Προτάσεις αντεγκληματικής πολιτικής:

Γενικά, πολλά μπορούν να γίνουν, τόσο σε επίπεδο πρόληψης όσο και αντιμετώπισης του προβλήματος, ωστόσο πρέπει να επισημανθεί ότι είναι ένα πρόβλημα πολυδιάστατο και για το λόγο αυτό θα ήταν καλό να ληφθούν μέτρα κοινής αντιμετώπισης, από τον δυτικό κόσμο. Προτεραιότητα θα πρέπει να παίρνουν τα μέτρα πρόληψης και κοινωνικής επανένταξης, καθώς οι έντονες κατασταλτικές μέθοδοι πχ πολιτικές μηδενικής ανοχής (zero tolerance policy) κλπ., έχουν αποδείξει επανειλημμένα την αναποτελεσματικότητά τους, δημιουργώντας ένα ασφυκτικό σωφρονιστικό σύστημα κατά συνέπεια. Επ' ουδενί δεν πρέπει το τρίπτυχο ανθρώπινα δικαιώματα, ελευθερίες του ανθρώπου και κρατικές εγγυήσεις να παραγκωνιστεί³⁶². Πολιτικές οι οποίες εν' ονόματι της ασφάλειας, περιορίζουν ή αίρουν ατομικές ελευθερίες δεν συνάδουν με τα δημοκρατικά πολιτεύματα, καθώς σύμφωνα με την κλασσική ρήση: *“όποιος για χάρη της ασφάλειας υπονομεύει την ελευθερία δεν είναι άξιος ούτε για ασφάλεια, αλλά ούτε για ελευθερία”*³⁶³.

³⁵⁹ Η μεταφορά του όρου *runitivity* στα ελληνικά ανήκει στην καθηγήτρια Χριστίνα Ζαραφωνίτου και περιγράφει τον βαθμό προτίμησης των κοινωνιών προς αυστηρότερες ή ηπιότερες ποινές- τιμωρίες (εξ' ου και ο όρος), βλέπε ειδικότερα: Χριστίνας Ζαραφωνίτου, *Τιμωρητικότητα σύγχρονες τάσεις διαστάσεις και εγκληματολογικοί προβληματισμοί*, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008,

³⁶⁰ Χριστίνας Ζαραφωνίτου, *Ανασφάλεια και επέκταση του κοινωνικού ελέγχου: ποινικοποίηση της «αντικοινωνικότητας» και της αταξίας*, *Ποινικός Λόγος*, έτος Δ', Ιούλιος Αύγουστος, τεύχος 4/2004, σ.2049-2059

³⁶¹ Χριστίνας Ζαραφωνίτου, *Ο φόβος του εγκλήματος εγκληματολογικές προσεγγίσεις και προβληματισμοί*, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα 2002

³⁶² Το ίδιο

³⁶³ *“Those who would give up essential Liberty, to purchase a little temporary Safety, deserve neither Liberty nor Safety”* Benjamin Franklin, *An Historical Review of the Constitution and Government of Pennsylvania* (1759), http://en.wikiquote.org/wiki/Benjamin_Franklin

Αρχικά πρέπει να διαχωριστεί η γενικότερη μεταναστευτική πολιτική των δυτικών χωρών, από την μεταναστευτική πολιτική έναντι των μουσουλμανικών πληθυσμών. Οι πληθυσμοί αυτοί έχουν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και η πράξη έδειξε ότι αφομοιώνονται πολύ δύσκολα ή καθόλου. Άρα χρήζει περαιτέρω έρευνας τόσο η ιδιαίτερη κουλτούρα τους όσο και ο διαφορετικός τρόπος σκέψης τους.

Επίσης η ποινικοποίηση όλων των ασύμβατων με τις δυτικές αξίες ακραίων συμπεριφορών είναι ένα απλό βήμα, το οποίο όμως πραγματοποιείται πολύ δειλά και με αργό ρυθμό. Το αγγλικό ποινικό σύστημα σχετικά πρόσφατα ποινικοποίησε τους βεβιασμένους γάμους, ενώ δεν υπάρχει καμία πρόβλεψη για τα εγκλήματα τιμής, τα οποία συνήθως αντιμετωπίζονται ως περιστατικά ενδοοικογενειακής βίας. Ακόμα αυτή την στιγμή μόνο δυο χώρες (Βέλγιο και Αγγλία) έχουν δηλώσει σαφώς ότι οι ευρωπαίοι πολίτες που συμμετείχαν ως ιεροί πολεμιστές σε τρίτες χώρες, όταν επαναπατριστούν θα βρεθούν αντιμέτωποι με την δικαιοσύνη. Βέβαια, σαφώς δεν μπορεί να ποινικοποιηθεί η άρνηση χειραψίας σε μια γυναίκα, από έναν άνδρα μουσουλμάνο, όμως η δυτική δικαιοσύνη ολιγωρεί και δεν βάζει το 'δάχτυλο επί των τύπων των ήλων', αφού κάθε υπόδειξη ή παρέμβαση σε τέτοια ζητήματα θεωρείται ρατσιστική.

Πρέπει ακόμα να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση και στη μεταχείριση των ποινικών εγκλείστων μουσουλμάνων, καθώς η μετατροπή των σωφρονιστικών ιδρυμάτων, σε κέντρα εξάπλωσης του ακραίου Ισλάμ είναι γεγονός και δεν πρέπει να συνεχιστεί με κανένα τρόπο. Το φαινόμενο του εξισλαμισμού των δυτικών ποινικών κρατουμένων, θα δημιουργήσει πλήθος νέων προβλημάτων, καθώς σε κάποιες περιπτώσεις θα παρείχε το Ισλάμ και το αιτιολογικό υπόβαθρο για μελλοντικά επιτελούμενα εγκλήματα. Προγράμματα επιμόρφωσης και ενημέρωσης πάνω σε θρησκευτικά, πολιτισμικά και νομικά ζητήματα, εντός των σωφρονιστικών καταστημάτων, σαφώς θα είχαν θετικό αποτέλεσμα.

Στο πεδίο της πρόληψης θα ήταν αναγκαίο να τοποθετείται η μουσουλμανική θρησκεία εντός του διαλόγου. Όπως κάθε θρησκεία, σήμερα στην Δύση, υπόκειται στη βάσανο του διαλόγου και της αμφισβήτησης, το ίδιο πρέπει να ισχύσει και για το Ισλάμ. Οι ακραίες θέσεις πρέπει να αναδειχθούν και να καταδικάζονται απερίφραστα και ειλικρινά. Όμως δεν θα πρέπει να εφησυχάζει κανείς, εφόσον η αντιφατική ρητορική του Ισλάμ συνεχίζει να επικρατεί και η διαδικασία επανερμηνείας των λεγόμενων παρεξηγημένων Κορανικών εντολών είναι αναγκαία να προχωρήσει πραγματικά και να μην γίνεται επίκληση αυτών όποτε ξεστρατίζουν μέλη των κατά τόπους μουσουλμανικών κοινοτήτων.

Θα πρέπει, επιπρόσθετα, οι χώροι προσευχής και τα μουσουλμανικά σχολεία να μην γίνονται χώροι προσηλυτισμού ή εξτρεμισμού, αλλά να υπηρετούν το σκοπό για τον οποίο ισχυρίζονται ότι δημιουργήθηκαν. Εδώ χρειάζεται να επιδειχθεί αποφασιστικότητα ώστε το μουσουλμανικό σχολείο ή ο χώρος προσευχής να μην καταντά Κορανικό ή ακραίο. Σίγουρα το ζήτημα της παιδείας είναι κεφαλαιώδους σημασίας, αλλά για να επιτύχει αυτό θα έπρεπε να ξεκινήσει και μια ειλικρινής προσπάθεια ουσιαστικής ένταξης των πληθυσμών αυτών, με πρώτο βήμα, την εκμάθηση της τοπικής γλώσσας για όλους τους μεταναστευτικούς πληθυσμούς. Η μόρφωση αποτελεί ισχυρό εργαλείο απαλλαγής από σκοταδιστικές ιδέες και επικράτησης του ορθού λόγου.

Επιπλέον η αποκοπή του χρηματοδοτικού ομφάλιου λώρου των μουσουλμανικών κοινοτήτων με τα πλούσια Αραβικά κράτη θα πρέπει να γίνει άμεσα. Εξάλλου δεν γίνεται αντιληπτό για ποιο λόγο θα πρέπει για παράδειγμα τα σχολικά προγράμματα σπουδών που προτείνουν τα εκάστοτε υπουργεία παιδείας πχ Βρετανικό, να παίρνουν την έγκριση του τοπικού μουσουλμανικού οργάνου. Με τον τρόπο αυτό θα καταλήξει η δυτική εκπαίδευση, συνέπεια της συνεχούς λογοκρισίας, άνευ περιεχομένου, προκειμένου να υπηρετήσει τον σεβασμό στις μειονότητες. Αντίθετα θα όφειλε κάθε σοβαρή και ευνομούμενη πολιτεία να προβληματιστεί για τους λόγους για τους οποίους ειδικά η συγκεκριμένη μειονότητα εγείρει περισσότερα ζητήματα.

Πρέπει να γίνει κτήμα όλων ότι αν δεν γίνουν αμοιβαίες υποχωρήσεις δεν υπάρχει δυνατότητα αρμονικής συνύπαρξης, μεταξύ κανενός λαού ή πληθυσμού, ειδικά όταν υφίσταται μεταξύ τους τέτοια πολιτισμική απόσταση. Ο σεβασμός του άλλου πρέπει να είναι αμοιβαίος και ισοβαρής. Ο σεβασμός δεν συνεπάγεται και ισοπέδωση των τοπικών αξιών. Εφόσον, οι μουσουλμάνοι βρίσκονται ή έρχονται στον δυτικό κόσμο θα πρέπει να τον σέβονται, όπως επιθυμούν αυτοί να γίνεται σεβαστός από το δυτικό άνθρωπο ο μουσουλμανικός πολιτισμός, τα ήθη και τα έθιμα τους.

Ανάλογα θα πρέπει οι επίσημοι φορείς κοινωνικού ελέγχου να δείξουν το ανάλογο σεβασμό και επαγγελματισμό στις ιδιαιτερότητες των μουσουλμανικών πληθυσμών. Να έχουν βασικές γνώσεις γύρω από το ίδιο το Ισλάμ, ώστε να αντιλαμβάνονται και τις πιθανές παραβατικές συμπεριφορές τις οποίες πρόκειται να αντιμετωπίσουν. Θα πρέπει κάθε καταγγελία ή ενδείξεις περιστατικών παραβατικής συμπεριφοράς, ιδίως σε περιστατικά ενδοοικογενειακής βίας ή κακοποίησης γυναικών και ανηλίκων, να αντιμετωπίζονται με ιδιαίτερη σοβαρότητα και να ερευνώνται εις βάθος.

Επιπρόσθετα θα πρέπει να επισημανθεί ότι προτάσεις εφαρμογής πολλαπλών νομικών συστημάτων ή παράλληλων νομοθεσιών είναι τουλάχιστον αβάσιμες. Η πολιτεία δεν μπορεί να λειτουργήσει υπό πολλαπλά νομικά συστήματα και η παραβίαση της αρχής της ισότητας είναι μόνο το προφανές. Όπου επιχειρήθηκε κάτι τέτοιο, τα προβλήματα που ανακύπτουν είναι πολλά και καθημερινά, ιδίως στην περίπτωση του ισλαμικού νόμου, όπου στην ποινικοποίηση υφίστανται εκ διαμέτρου αντίθετες προσεγγίσεις σε θεμελιώδη ζητήματα. Έτσι πρέπει να ισχύει ένας νόμος για όλους, χωρίς διακρίσεις και εξαιρέσεις. Κάθε προτροπή για επιβολή της Σαρίας, έστω και μερική πχ Οικογενειακό δίκαιο, αποτελεί απειλή του δημοκρατικού πολιτεύματος.

Ταυτόχρονα, με κάποιο τρόπο (πχ κρατική προσφορά μικρού αριθμού οικιών, με μεγάλη διασπορά ανά την επικράτεια), να αποφεύγεται η υπέρ-συγκέντρωση, όμοιων σε θρησκεία και χώρα καταγωγής, μεταναστευτικών πληθυσμών, ώστε να είναι πιθανότερη η επαφή με τους γηγενείς πληθυσμούς και κατά συνέπεια με τα τοπικά ήθη και έθιμα. Επιπλέον η πιθανή υποχρέωση υπογραφής ενός είδους κοινωνικού συμβολαίου, μεταξύ μουσουλμανικών μεταναστευτικών πληθυσμών και χώρας υποδοχής θα συγκρατούσε τα ακραία στοιχεία.

Συμπερασματικά ο δυτικός άνθρωπος, φαίνεται ότι μπορεί να συνυπάρξει με τον μουσουλμανικό κόσμο, μόνο στα πλαίσια ενός διαλλακτικού Ισλάμ. Οι αντιδιαμετρικά αντίθετες προσεγγίσεις, αν δεν γεφυρωθούν, προϊόντος του χρόνου και αυξανόμενων των μουσουλμανικών πληθυσμών εντός των ορίων του δυτικού κόσμου, θα καταλήξουν σε ένα ανεξέλεγκτο συγκρουσιακό μοντέλο, με οδυνηρές συνέπειες.

Η Δύση, σαφώς επηρεασμένη από την φιλελεύθερη σκέψη, εμφανίζεται ενίοτε αμήχανη στην αντιμετώπιση ακραίων συμπεριφορών ώστε κάποιοι να της προσάπτουν ότι έφτασε να απεμπολεί δικά της θεμελιώδη δικαιώματα και αξίες. Κάθε πολίτης δημοκρατικής χώρας (γηγενής ή μετανάστης) οφείλει να αντιληφθεί ότι ελευθερία συνεπάγεται και υποχρεώσεις, ακόμα και αυτοπεριορισμούς, καθώς και απόλυτο σεβασμό του άλλου, του διαφορετικού. Σε αντίθετη περίπτωση αναπτύσσονται απάνθρωπες ολοκληρωτικές και φασιστικές νοοτροπίες.

Βιβλιογραφία:

Ελληνόγλωσση βιβλιογραφία:

Ανδρουλάκης Νικόλαος, Ποινικόν Δίκαιον, τομος Α, εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήναι 1975,

Αρβανίτου Ιωάννου, *Εισαγωγή στην Επιστήμη του Δικαίου*, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήναι 1983

Αριστοτέλους, Ηθικά Νικομαχεία, μτφ Ανδρέου Δαλέζιου, έκδοση επιστημονικής εταιρείας ελληνικών γραμμάτων, Αθήνα 1975,

Αρχιμανδρίτου Μαρία, *Ιδιωτική εκδίκηση και δίκαιο ή ανομία*, εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα 2007,

Γιαννουλάτου Αναστασίου, *Ισλάμ Θρησκευολογική Επισκόπηση*, εκδόσεις Ακρίτας, Απρίλιος 2006

Cusson Maurice, *Σύγχρονη εγκληματικότητα*, μτφ. Ηρώ Σαγκουνίδου- Δασκαλάκη, Νομική βιβλιοθήκη, 2002,

Durkheim E., *Οι κανόνες της κοινωνιολογικής μεθόδου*, μτφρ.- επιμ. Λ. Μουσούρου, Αθήνα (1978), Gutenberg

Engisch Karl, *Εισαγωγή στη Νομική Σκέψη*, Μτφρ. Διονυσίου Δ. Σπινέλλη, Εκδόσεις Μορφωτικού Ιδρύματος Εθνικής Τραπέζης, Αθήνα 1981,

Ζαραφωνίτου Χριστίνας, *Τιμωρητικότητα σύγχρονες τάσεις διαστάσεις και εγκληματολογικοί προβληματισμοί*, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2008,

Ζαραφωνίτου Χριστίνας, *Ανασφάλεια και επέκταση του κοινωνικού ελέγχου: ποινικοποίηση της «αντικοινωνικότητας» και της αταξίας*, *Ποινικός Λόγος*, έτος Δ΄, Ιούλιος Αύγουστος, τεύχος 4/2004, σ.2049-2059

Ζαραφωνίτου Χριστίνας, *Ο φόβος του εγκλήματος εγκληματολογικές προσεγγίσεις και προβληματισμοί*, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα 2002

Ηλιάδη Μάνου στην «Κυριακάτικη Δημοκρατία» ημερομηνία: 13/1/2014 , Καθημερινή 2 Απριλίου 2014,

Ηλιάδη Μάνου, *ΤΟ ΙΣΛΑΜ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΖΤΕΙ ΣΕ ΟΛΟΚΛΗΡΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΣΤΙΣ ΔΙΩΞΕΙΣ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ*, *Επίκαιρα*, τεύχος 219,

Hulsman, L & J.Bernat de Celis, *Άστοχες ποινές. Το ποινικό σύστημα υπό αμφισβήτηση*, Εισαγωγή – Μετάφραση Γ. Νικολόπουλου, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 1997,

Ιωάννου του Δαμασκηνού: «Κατά Αιρέσεων», έλληνες πατέρες της εκκλησίας,
Θεσσαλονίκη , τόμος 4,

Καινή Διαθήκη

Καραμπελιά Γεράσιμου, *Νέο- Οθωμανισμός*, Εναλλακτικές εκδόσεις, Αθήνα 2009,

Καψιμαλάκου Ζαχαρία, *Ο σύγχρονος ριζοσπαστικός Ισλαμισμός στο πλαίσιο των διεθνών σχέσεων*, διπλωματική εργασία ΕΑΠ, Πάτρα 2008,

Κολοκοτρώνη Θεόδωρου, Λόγος του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη στην Πνύκα, *Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων*, Βουλή των Ελλήνων, Αθήνα 2008

Κουράκη Νέστωρος, *Ποινική καταστολή*, εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα 1985,

Lewis Bernard, *Η πολιτική γλώσσα του Ισλάμ, Σειρά μεσανατολικές σπουδές Αρ. 13 Ιστορία του Ισλαμικού χώρου*, μτφ Στέφανος Παπαθανασίου, εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2011,

Μιχελάκη Εμμανουήλ, *Εισαγωγή στο δίκαιο και στην επιστήμη του δικαίου*, Μακρής ΑΕ, Αθήνα 1969,

Mahmudi-Lover Betty, *Για την αγάπη ενός παιδιού*, Μτφ. εκδόσεις Ψυχογίος, Αθήνα 1994

Νικολόπουλου Γεώργιου, *Σύγχρονες διεθνείς τάσεις της αντεγκληματικής πολιτικής ιδιαίτερα στον ευρωπαϊκό χώρο και δικαιώματα του ανθρώπου*, Φάκελος σημειώσεων ακ. Έτος 2012-2013, 2^η ενότητα,

Ρούκουνα Εμμανουήλ, *Διεθνής Προστασία των Ανθρωπίνων δικαιωμάτων*, Βιβλιοπωλείον της Εστίας, Αθήνα 1995,

Ρωμανίδη Ιωάννου, *Ρωμιοσύνη*, εκδόσεις Πουρνάρα, Θεσσαλονίκη 2002,

Rachels James, *Στοιχεία ηθικής φιλοσοφίας*, εκδόσεις οκτώ, 6^η εκδοση,

Reader Adams, όπως αναφέρεται στο: Αναστάσιου Γιαννουλάτου, *Ισλάμ Θρησκευολογική επισκόπηση*, εκδόσεις Ακρίτας, Απρίλιος 2006,

Σάμουελ Χάτιγκτον, *Η σύγκρουση των πολιτισμών και ο Ανασχηματισμός της Παγκόσμιας τάξης*, Terzo Books, 4^η έκδοση, Αθήνα 2001

Σπινέλλη Καλλιόπης, *Σύγχρονη εγκληματολογία*, 2^η έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλα, Κομοτηνή 2004 Said Edward, *Καλύπτοντας το Ισλάμ*, μτφ. Έλλη Έμκε, εκδόσεις Νεφέλη, Αθήνα 2002,

Το Σύνταγμα της Ελλάδος, Προοίμιο και άρθρο 3. Καθώς και άρθρο 4 παράγραφος 2

Τάκη Ανδρέα, *Η ηθική αδιαφορία του νόμου*, εκδόσεις Πολις, Αθήνα 2006,

Τζωρτζώπουλου Δημήτριου, *Αριστοτέλη: Ηθικά Νικομαχεία*,

Το Ιερό Κοράνι, Έκδοση του βασιλιά της Σαουδικής Αραβίας, μετάφραση στα ελληνικά, εκδοση 1998,

Τρωϊανού Σπύρου Βελισσαροπούλου Ιουλίας, *Ιστορία Δικαίου*, εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα 2002,

Φειδά Ι. Βλασίου, *Εκκλησιαστική Ιστορία τόμος Β΄*, 3^η έκδοσης, Αθήνα 2002,

Φωτόπουλος π. Λάμπρος, *Σχέση ιερών κανόνων και κοσμικών νόμων*, Απρίλιος 2011

Χριστινάκη Παναγιώτη, *Θέματα κανονικού και Εκκλησιαστικού Δικαίου*, εκδόσεις Συμμετρία, Αθήνα 1994

Ξενόγλωσση βιβλιογραφία:

Abu Idris Abdallah Shamil (Shamil Basaev), *Book of Mujahidden*, March 2004

Abu-Odeh Lama, Crimes of Honor and the Construction of Gender in Arab Societies, *COMPARATIVE LAW REVIEW* - Vol. 2,
<http://www.comparativelawreview.com/ojs/index.php/colr/article/viewfile/18/22Nude>

Ajami Fouad: Egypt's Sisyphean Struggle for Democracy 13/12/2012 The wall street journal,
<http://online.wsj.com/news/articles/SB10001424127887323297104578175662957130832>

Akers Ronald, *A social learning theory of crime*, 1966

Al-Kalifah Abdulah H., Religiosity in Islam as protective mechanism against criminal temptation, *The American journal of Isclamic social sciencies*, 404 vol11:1, spring 1994

Al-Misri Ahmad Ibn Naqib, *Reliance of traveler A CLASSIC MANUAL OF ISLAMIC SACRED LAW*, Edited and Translated by Sheik Nuh Ha Mim Keller,

Al-Qaradawi Yusuf, *Priorities of the Islamic Movement in the Coming Phase*, Awakening Publications, Swansea, U.K.2000,

Amara Fadela with Zappi Sylvia, *Breaking the Silence: French Women's Voices from the Ghetto (Ni Putes Ni Soumises)* Translated by Helen Harden Chenut, Berkeley: University of California Press: 2006

Arsani William, An Unjust Doctrine of Civil Arbitration: Sharia Courts in Canada and England, *Stanford Journal of International Relations*, 40 Sping 2010

Archick Kristin, Rollins John, Woehrel Steven, Islamist Extremism in Europe, *CRS Report for Congress*, 29/6/2006

Ayyub Ruksana, Domestic violence in the South Asian Muslim Immigrant Population in the United States, *Journal of the Social Distress and the Homeless*, Vol.9, Issue 3, 2000, p.p.237-248

Becker Howard, *Outsiders: Studies in the Sociology of Deviance*, Free Press ,New York 1983,

Bennoune Karima, S.O.S Algeria: Women's Human Rights Under Seige, *Women living under muslim laws, Dossier 18*, the International Solidarity Network of Women Living Under Muslim Laws, France 1991,

Bentham Jeremy, *An Itroduction to the principles of Morals and Legislation*, Clarendon Press, Oxford 2012

Berman Gavin & Dar Aliyah, Prison Population Statistics, *Social and General Statistics*, SN/SG/4334, 29 July 2013

Borrego César Alonso-, Garoupa Nuno, Vázquez Pablo, *DOES IMMIGRATION CAUSE CRIME? EVIDENCE FROM SPAIN*, Universidad Carlos III de Madrid, Departamento de Economía Economic Series, Madrid 2011

Brå report, English summary of No. 2013:16

Brandon, J. and Hafez, S., *Crimes of the Community: Honour-based Violence in the UK*, London: Centre for Social Cohesion, 2008,

Buijs Frank, Rath Jan, Muslims in Europe: The state research, for the Russell Sage Foundation, New York, October 2002

Calder Norman, 'Legal Thought and Jurisprudence', in Esposito, John (ed.), *The Oxford Encyclopedia of Islam in the Modern World*, New York and Oxford, 1995, vol. 2, p. 452.

Cohen Stanley, *Moral Panics and Folk Devils*, 3rd edition, London 2004

Constitution of France October 4 1958, όπως τροποποιήθηκε στις 23 Ιουλίου 2008

Chesler Phyllis, Are Honor Killings Simply Domestic Violence?, *Middle East Quarterly*, Spring 2009,

Crane Robert, Islamophobia, Mimetic Warfare and the Bugaboo of Shari'a Compliance: Counter-Strategies for Common Ground, *ISLAMOPHOBIA AND ANTI-MUSLIM HATRED: CAUSES & REMEDIES*, Vol. 4, 7th edition, The Cordoba foundation,

Darakshan Raja, Breaking the Silence, Addressing crime victimisation in the muslim community, Safe National Collaborative 2013, βλέπε περισσότερα στο: www.safenationcollaborative.com.

Degni Filio, Pontinen Seppo, Mulki Molsa, Somali Parent' Experiences of Bringing up Children in Finland, *Forum Qualitative Social Research*, Vol.7. No.3, Art. 8, May 2006

Devers N. Lindsey, Bacon Sarah, Interpreting Honor Crimes: The Institutional Disregard Towards Female Victims of Family Violence in the Middle East, *International Journal of Criminology and Sociological Theory*, Vol. 3, No. 1, June 2010, 359-371

Douki S., Nacef F., A. Belhadj, A. Bouasker, and R. Ghachem, Violence against women in Arab and Islamic countries, *Archives of Womens Mental Health*, Springer-Verlag (2003) 6:165–171

Donohue J. John and Esposito L. John, *Islam in Transition, Muslim Perspectives*, Oxford university press, 2nd edition, Oxford 2006,

Durkheim Emile, *The division of labour in Society*, 1893

Edwards Richard. "Sharia Courts Operating in Britain". *Telegraph.co.uk*. 16 Sept. 2008. <<http://www.telegraph.co.uk/news/uknews/2957428/Sharia-law-courts-operating-in-Britain.html>>

Esposito John, *Islam the straight path*, oxford University Press, 4th edition, Oxford 2011,

Faliq Abdulah, Editorial, *ISLAMOPHOBIA AND ANTI-MUSLIM HATRED: CAUSES & REMEDIES*, Vol. 4, 7th edition, The Cordoba foundation,

Farmer Brian, *Radical Islam in the West: Ideology and Challenge*, MacFarlan, 2010,

Feibleman James, *Justice, Law and Culture*, Martinus Nijhoff publishers, Dordrecht 1985,

Finnis John, *Natural law and natural rights*, Clarendon press, Oxford 1980,

Fortune Rev. Dr. Marie M., Abugideiri Salma, Rabbi Mark DratchA, *Commentary on Religion and Domestic Violence*, FaithTrust Institute 2010, www.faithtrustinstitute.org

Garland David, *Punishment and Modern Society*, Clarendon Press, Oxford 1990

Gilroy Heidi , McFarlane Judith, Nava Angeles , Maddoux John , Community Resource Use Among Abused Immigrant Women Baseline Data Analysis for a 7-Year Prospective Study, *The Transcultural nursing*, March 2014, 27, 682-694

Glaeser Ed, *Ghettos: The Changing Consequences of Ethnic Isolatio*, *Regional Review*, Spring 1997,

Glenn Patrick, *Legal traditions of the World*, 2nd edition, Oxford University Press 2004,

Green H. , Connolly H. and Farmer C., *2003 Home Office Citizenship Survey: People, Families and Communities*, Home Office Research Study 289, Home Office Research, Development and Statistics Directorate, London, 2004,

Hadith of bukari,

Hamel Christelle, *Forced marriages among immigrant women and daughters of immigrants in France*, Research unit 'Genre, démographie et société' Institut national d'études démographiques (INED), Paris 2008,
<http://epc2012.princeton.edu/papers/121087>

Hamdani Daood, *Triple Jeopardy: Muslim Women's Experience of Discrimination*, Canadian Council of Muslim Women, Toronto 2005,

Hassan Kasule Dr. Omar Sr, *Human Sexuality and the Shariat*,
<http://www.2muslims.com/directory/Detailed/227094.shtml#Human%20Sexuality%20and%20the%20Shariat>

Heath A. and Cheung S. Y., "Ethnic penalties in the labour market: employers and discrimination", Research Report No. 341, *Department for Work and Pensions*, London, 2006

Hillyard Paddy, Pantazis Christina, Tombs Steve, Gordon Dave, Dorling Danny, *Criminal Obsessions: Why harm matterd more then crime*, crime and society foundation, London 2005,

Hirsch Afua, 'Sharia law incompatible with human rights legislation, Lords say', *Guardian*, 23 October 2008, at:
<http://www.guardian.co.uk/world/2008/oct/23/religion-islam>.

Hume David, *A Treatise on Human Nature*, βιβλίο 3^ο, Dent, London 1974,

Human right Watch, 30 September 2013,

Hummamberg Thomas, *Human Rights in Europe*, Commisioner of human rights, Council of Europe publishing, Strasburg 2011,

Kern Soeren , August 2, 2013, <http://www.gatestoneinstitute.org/3913/uk-muslim-prison-population>
Kuper Hilda, Kuper Leo, *African Law adaptation and development*, University of California Press, Marmor Andrei, *Law and Interpretation*, Clarendon press, Oxford 1995,

Klausen Jytte, *Islamic Challenge: Politics and Religion in Western Europe*, Carnegie Council for Ethics in International Affairs, London 2010

Koopmans Ruud, Trade-Offs between Equality and Difference: Immigrant Integration, Multiculturalism and the Welfare State in Cross-National Perspective, *Journal of Ethnic and Migration Studies*, Vol. 36, No. 1, January 2010,

Leichter Alexander , THE EFFECT OF ISLAMIC FAMILY LAW ON NORTH AMERICAN FAMILY LAW ISSUES

LORD PHILLIPS, EQUALITY SPEECH BEFORE THE LAW EAST LONDON MUSLIM CENTRE, on 3 JULY 2008

Matza D., Sykes G., *Techniques of Neutralization*, A theory of delinquency 1957,

MacEoin Denis, David G. Green, Sharia law or one Law for All, *Institute for the Study of Civil Society London*,

MacEoin Denis, *The hijacking of British Islam. How extremist literature is subverting mosques in the UK*, Policy Exchange, London 2007,

Mehdi Rubya, The Offence of Rape in the Islamic Law of Pakistan, *Women living under muslim laws, Dossier 18*, the International Solidarity Network of Women Living Under Muslim Laws, France 1991, σ.98-108

Mirza Munira, Senthilkumaran Abi, and Zein Ja'far, *Living apart together: British Muslims and the paradox of multiculturalism*, London: Policy Exchange, 2007

Muslims in Europe, A Report on 11 EU Cities, Open Society Institute, New York – London – Budapest 2010, *Layout by Q.E.D. Publishing*,

Neo Jaclyn Ling-Chieng, Anti god- Anti Islam- Anti Quran, *Pacific Basin Law Journal*, 2003, Vol.21:29,

Planty Michael, Langton Lynn, Krebs Christopher, Marcus Berzofsky, Hope Smiley-McDonald, Female Victims of Sexual Violence 1994-2010, *U.S. Department of Justice Office of Justice Programs Bureau of Justice Statistics*, NCJ 240655, MARCH 2013

Pridmore Saxby and Pasha Mohamed Iqbal, Psychiatry and Islam, *Australasian Psychiatry*, Vol 12, No 4 , 380-385, December 2004

Raissiguier Catherine, Muslim Women in France: Impossible Subjects?, όπως αναρτήθηκε στις 2 May 2008 στην παρακάτω ιστοσελίδα:
<http://www.darkmatter101.org/site>

Razask Sherene, IMPERILLED MUSLIM WOMEN, DANGEROUS MUSLIM MEN AND CIVILISED EUROPEANS: LEGAL AND SOCIAL RESPONSES TO FORCED MARRIAGES, *Feminist Legal Studies* 12: 129–174, 2004.

- Riley Krista Melanie, *Violence in the Lives of Muslim Girls and Women in Canada*, Communication Studies, Concordia University, Symposium Discussion Paper, London, September 2011,
- Roy Oliver, Muslims in Europe, From ethnic identity to religious recasting, *International Institute of the study of Islam* , June 2000, p.28-29
- Ruggiero Vincenzo, South Nigel and Ian Taylor, *The new European criminology*, Routledge, London 1998,
- Saberwal Satish, Sievers Heiko, *Rule,Laws, Constitutions*, Sage Publications, New Delhi 1998,
- Salame Ghassan, *Democracy without democrats*, I.B.Tauris co,London 1994, Introduction
- Schachter Oscar, Human dignity as a normative Concept, *American Journal of International Law*, 1983, 848
- Serajzadeh Seyed Hossein, ISLAM AND CRIME THE MORAL COMMUNITY OF MUSLIMS, *Journal of Arabic and Islamic Studies*, Vol 4 (2001–2002), p. 111-130
- Sell Edward, The life of Muhammad, *The Christian literature society for India, S.P.C.K. Press*, Vepery, Madras 1913,
- Shaykh Aziz, ‘Should Muslims have faith-based health services?’, *BMJ*, 13 January 2007, [στο: http://www.bmj.com/cgi/content/full/334/7584/74](http://www.bmj.com/cgi/content/full/334/7584/74)
- Steuter Dr. Erin and Wills Dr. Deborah, Discourses of Dehumanization: Enemy Construction and Canadian Media Complicity in the Framing of the War on Terror, *Presented at the Canadian Communication Association, Annual Meetings, Ottawa, Canada 2009*
- Sutherland Edwin, *White collar crime*, Dryden, New York 1949,
- Sutherland Edwin, *Principles of criminology*, 1955
- Tannenbaum Frank, *Crime and the Community*, Ginn and Company, Boston MA 1938, Company.
- Ternisien Xavier, *Les Frères Musulmans*, Fayard, Paris 2005,
- Thomsen Vierra Sarah, AT HOME IN ALMANYA? TURKISH-GERMAN SPACES OF BELONGING IN WEST GERMANY, 1961-1990, *BULLETIN OF THE GHI | 52 NEW ENGLAND COLLEGE*, SPRING 2013

Torny Michael, *Ethnicity, Crime and Immigration*, The University of Chicago Press, Chicago 1997, Mission for Establishment of Human Rights in Iran, *Islamic Penal Code of Iran*, <http://mehr.org>

Truman Jennifer L., Rachel E. Morgan, BJS Statistician, Nonfatal Domestic Violence, 2003–2012, *U.S. Department of Justice Office of Justice Programs Bureau of Justice Statistics*, NCJ 244697 APRIL 2014

Vidino Lorenzo, Aims and methods of Europe's Islamic Brotherhood, published on Current trends, November 2006,
https://hudson.org/content/researchattachments/attachment/1348/vidino_vol4.pdf

Warner Bill, Sharia law for the Non- Muslim, Center for the study of political Islam, Published by CSPI, USA 2010,

Werbner Pnina, Veiled Interventions in Pure Space : Honour, Shame and Embodied Struggles among Muslims in Britain and France, *Theory Culture Society, Sage publications* 2007, vol24: 161-186

Wetzels Peter, Ohlemacher Thomas, Pfeiffer Christian, Strobl Rainer, Victimization Surveys: Recent Developments and Perspectives, *KFN, Forschungsberichte Nr.28*, Hannover 1994

Wilson Meagan Meuchel, NCJ 244409 Hate Crime Victimization, 2004–2012, *U.S. Department of Justice Office of Justice Programs Bureau of Justice Statistics*, February 2014,

Wong Faye , Lindsey Panjvani, A Spotlight on Family Violence and Immigrant Women in Canada, *LawNow*,

Πηγές:

Το σύνταγμα του Πακιστάν: <http://www.pakistani.org/pakistan/constitution/part9.html>

Σύνταγμα του Βασιλείου της Σαουδικής Αραβίας

Σύμβαση 108 της 28ης Ιανουαρίου 1981 του Συμβουλίου της Ευρώπης “γιά την προστασία των ατόμων από την αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα”, όπως εφαρμόστηκε με τον Ν.2472/97 “περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα” και με την απόφαση της “Αρχής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα”

απόφαση του ευρωπαϊκού δικαστηρίου: [2003] ECHR 87)

Association of chief police officer of England, Wales and Northern Ireland,
<http://www.acpo.police.uk/documents/crime/2008/200810CRIHBV01.pdf>

Forced Marriage in the UK A scoping study on the experience of women from Middle Eastern and North East African Communities, *Refuge organization*, βλέπε στο: <http://refuge.org.uk/files/1001-Forced-Marriage-Middle-East-North-East-Africa.pdf>

GfK NOP Social Research for Channel 4 Dispatches, *Attitudes to Living in Britain—A Survey of Muslim Opinion* δημοσιευμένη στις 27 April 2006 διαθέσιμη στην ιστοσελίδα: http://www.imagineate.uk.com/MCC01_SURVEY/Site%20Download.pdf

Al-mar'a wa kayd al-a'da [Women and their scheming enemies], Publisher: The Office of Da'wah in Britain, Published: 1991, Language: Arabic

Muslim Council of Britain, the Imams and Mosques Council, the Muslim Law (Shariah) Council UK, the Utrujj Foundation, the Muslim Parliament of Great Britain, the City Circle, Muslim Women's Network-UK, the Fatima Network and the Muslim Community Helpline (Ex-MWH)

The Right to Choose: Multi-agency statutory guidance for dealing with forced marriages, *Home Office 2010*, https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/35532/fmu-right-to-choose.pdf

Muslims in Europe, A Report on 11 EU Cities, Open Society Institute, New York – London – Budapest 2010, *Layout by Q.E.D. Publishing*, www.soros.org/initiatives/home

Toronto Police Service, 2011 Annual Hate/Bias Crime Statistical Report

Knowledge and Identity. Toronto: University of Toronto Press

U.S. Department of Justice, Federal Bureau of Investigation, Uniform Crime Report, Hate Crime Statistics, 2011, βλέπε στο http://www.fbi.gov/about-us/cjis/ucr/hate-crime/2011/narratives/victims_final.pdf

Διαδουκτιακές πηγές:

Antony Browne, 'Muslim radical confesses to Van Gogh killing in court tirade', *The Times*, 12 June 2005: <http://www.timesonline.co.uk/tol/news/world/article543212>.

The Buffalo News. Βλέπε στο: <http://www.buffalonews.com/article/20121016/CITYANDREGION/121019405/1109>

Muslim Public Affairs Council of Western New York, βλέπε επίσης: <http://www.soundvision.com/info/domesticviolence/shahpara1.asp>

A Review of the Bureau of Prisons' Selection of Muslim Religious Services Providers
<http://www.justice.gov/oig/special/0404/>

News Staff, 'Tariq Ramadan Calls for Hudud Freeze', *Islam Online*, 30 March 2005
<http://www.answering-islam.org/Women/in-hell.html>

<http://www.al-islam.org/marriage-and-morals-islam-sayyid-muhammad-rizvi/chapter-three-islamic-sexual-morality-2-its#beginning-sexual-life>

<http://www.apnewsarchive.com/1995/France-Bans-Book-by-Islamic-Theologian-From-Egypt/id-95a517ddd44a67c2b4c1c12e11e6156a>
<http://www.youtube.com/watch?v=NG8NykauqOg>

<http://www.bbc.com/news/uk-england-tees-26167790>

<http://www.billionbibles.org/sharia/canada-sharia-law.html>

http://www.bostonfed.org/economic/nerr/rr1997/spring/glsr97_2.htm

<http://www.canada.com/life/Honour+killings+rise+Canada+Expert/3165638/story.html>

<http://www.cbc.ca/news/canada/aqsa-parvez-s-father-brother-get-life-sentences-1.920103>
<http://www.cireport.ca/category/crime-3/crime-by-ethnicreligious-groups/arabmuslim-crime>

<http://chainsoff.wordpress.com/2014/04/09/syria-is-what-happens-when-islam-wins/>

<http://www.conseil-constitutionnel.fr/conseil-constitutionnel/francais/la-constitution/les-constitutions-de-la-france/constitution-du-24-juin-1793.5084.html>

<http://www.dailymail.co.uk/news/article-412697/Outrage-Muslim-cleric-likens-women-uncovered-meat.html>

<http://www.dailymail.co.uk/news/article-2672538/Muslim-man-murders-pregnant-prostitute-working-near-mosque.html>

<http://www.dailymail.co.uk/news/article-2552894/We-CHRISTIAN-patrol-Far-right-thugs-swill-Stella-outside-east-London-mosques-bid-confront-Muslims-object-behaviour.html>

http://www.darlingtonandstocktontimes.co.uk/news/11009663.Three_Middlesbrough_men_jailed_for_grooming_underage_girls_for_sex/

<http://www.darkmatter101.org/site/2008/05/02/muslim-women-in-france-impossible-subjects/>

http://www.euro2day.gr/ftcom_en/article-ft-en/1223178/wilshaw-hits-out-at-schools-at-centre-of-extremis.html

http://en.wikipedia.org/wiki/Mahathir_Mohamad

http://en.wikipedia.org/wiki/Fouad_Ajami#View_of_Huntington.27s_.22Clash_of_Civilizations.22

<http://www.english.rfi.fr/africa/20140308-gayet-stars-anti-forced-marriage-film>

<http://www.foxnews.com/world/2014/05/27/pakistani-woman-stoned-to-death-by-family-in-front-court-after-marrying-for/>

<http://www.frontpagemag.com/2013/dgreenfield/muslim-who-raped-13-year-old-uk-girl-spared-jail-because-he-didnt-know-it-was-wrong/>

<http://freethoughtnation.com/canadian-muslim-professor-if-you-want-sharia-law-go-back-to-the-hellhole-country-you-came-from/>

<http://www.gatestoneinstitute.org/3305/france-no-go-zones>

<http://www.gatestoneinstitute.org/4340/france-jihadist-brussels-jewish-museum>

<http://www.gatestoneinstitute.org/3846/britain-child-grooming>

<http://www.gouvernement.fr/gouvernement/la-loi-sur-les-violences-faites-aux-femm>

http://www.huffingtonpost.ca/abubakar-kasim/uk-beheading-muslim_b_3331642.html

<http://www.independent.co.uk/news/uk/home-news/a-question-of-honour-police-say-17000-women-are-victims-every-year-780522.html>

<http://www.independent.co.uk/news/education/education-news/trojan-horse-schools-ofsted-finds-culture-of-fear-and-intimidation-9515306.html>

<http://www.independent.co.uk/news/world/europe/women-told-you-have-dishonoured-your-family-please-kill-yourself-1655373.html>

<http://www.islamawareness.net/Wife/abuse.html>

http://www.islamreview.com/articles/WOMEN_ARE_RESPONSIBLE.shtml

<http://www.justice.gc.ca/eng/rp-pr/cj-jp/fv-vf/fe-fa/index.html>

<http://kafircrusaders.wordpress.com/>

<http://www.lawnow.org/family-violence-and-immigrant-women/#sthash.zp3XzllJ.dpuf>

http://www.lfcc.on.ca/muslim_wheel_of_domestic_violence.html

<http://midnightwatcher.wordpress.com/2012/07/17/canada-muslim-cleric-wants-to-force-all-women-in-toronto-to-wear-burkas-head-scarves-and-face-veils/>

<http://muslimcanada.org/polygamy.html>

<http://muslimcanada.org/justice.html>

<http://www.muslimparliament.org.uk/Documentation/Muslim%20Marriage%20Contract.pdf>

<http://www.nydailynews.com/news/national/muzzammil-hassan-25-life-beheading-wife-aasiya-hassan-article-1.120570>

<http://www.nydailynews.com/news/national/iraqi-man-accused-running-daughter-westernized-arrested-article-1.387837>

http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/england/west_midlands/3194818.stm

<http://news.bbc.co.uk/2/hi/europe/4891474.stm>

www.policyexchange.org.uk

<http://www.prophecynewswatch.com/2014/May02/022.html>

<http://www.poauk.org.uk/index.php?home>

http://qa.sunnipath.com/issue_view.asp?HD=11&ID=4087&CATE=117

<http://shariaunveiled.wordpress.com/2013/09/26/19-year-old-gang-rape-victim-to-receive-200-lashes-and-6-months-in-jail-in-saudi-arabia/>

<http://www.surgir.ch>

<http://www.smh.com.au/nsw/sydney-sharia-whipping-case-man-jailed-for-dishing-out-40-lashes-20130614-2o8pj.html>

<http://www.smh.com.au/nsw/honour-killing-abhorrent-says-judge-as-man-convicted-and-son-starts-18year-term-20120627-212w5.html>

<http://www.soros.org/initiatives/home>,

<http://www.spiegel.de/international/germany/murder-in-berlin-the-lost-honor-of-the-sueruecue-family-a-777109.html>

Claire Bear, September 20, 2011 , <http://technorati.com/politics/article/no-go-zones-for-non-muslims/>

<http://thinkthink.wordpress.com/2009/04/23/guide-avoid-embarrassing-handshake-situations/>

<http://www.theguardian.com/uk/2011/dec/03/honour-crimes-uk-rising>

<http://www.theguardian.com/uk/2007/jul/20/ukcrime.uknews4?guni=Article:in%20body%20link>

<http://www.theguardian.com/news/blog/2008/feb/08/sharialawincanadaalmost>

<http://www.theguardian.com/world/2013/jul/21/paris-riots-police-identity-check-muslim>

<http://themuslimissue.wordpress.com/2012/08/20/the-living-hell-for-swedish-women-5-muslims-commit-nearly-77-6-of-all-rape-crimes/>

<http://uk.youtube.com/watch?v=FGRA252Y9BU>

<http://uk.youtube.com/watch?v=FGRA252Y9BU> <http://global-right-path.net16.net>

http://www.thestar.com/news/crime/2010/06/15/father_and_son_plead_guilty_to_murdering_aqsa_parvez.html

<http://www.alfavita.gr/arthron/ισοβια-και-25-χρονια-στον-βιαστη-της-μυρτώς-στην-πάρκο>

<http://news.softpedia.com/news/Hoax-Alert-Australian-Prime-Minister-Julia-Gillard-Angers-Muslims-320354.shtml>

<http://www.snopes.com/politics/soapbox/australia.asp>

<http://chersonandmolschky.com/2014/05/11/swedish-politician-fined-hate-speech-islam/>

<http://www.surgir.ch/news.aspx#284>

<https://www.youtube.com/watch?v=gKBo5a-wzos>

<http://www.jihadwatch.org/2014/04/denmark-muslims-218-percent-more-criminal-in-2nd-generation-than-first>

<http://www.dailystormer.com/denmark-white-girl-and-her-dog-punched-kicked-stoned-and-thrown-into-a-lake-by-non-whites/>

<http://www.muslimpopulation.com/Europe/>

<http://www.state.gov/documents/organization/171722.pdf>http://www.cceia.org/resources/transcripts/5340.html#:pf_printable?

<http://www.purdue.edu/newsroom/releases/2013/Q2/study-immigrants-who-live,-work-together-less-apt-to-learn-english.html>,

<http://www.theatlantic.com/international/archive/2013/05/language-distance-the-reason-immigrants-have-trouble-assimilating/275561/>

http://qa.sunnipath.com/issue_view.asp?HD=3&ID=14371&CATE=473

<http://www.bbc.com/news/uk-22644857>

<http://www.bbc.com/news/uk-25450555>

http://www.ons.gov.uk/ons/dcp171778_322731.pdf

http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_cities_in_the_European_Union_by_Muslim_population

<http://www.conseil-constitutionnel.fr/conseil-constitutionnel/francais/la-constitution/les-constitutions-de-la-france/constitution-du-24-juin-1793.5084.html>.

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Population_statistics_at_regional_level/el

<http://www.hellasontheweb.org/2010-04-05-22-20-08/2010-04-06-19-07-44/1080-2011-01-27-22-42-59>,

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Population_statistics_at_regional_level/el

<http://www.presstv.ir/detail/2012/09/16/261874/sweden-police-clashes-with-muslims/>

www.homeoffice.gov.uk/rds/index.htm

<http://www.bjs.gov/content/pub/pdf/fvsv9410.pdf>

<http://www.kathimerini.com.cy/mobile.php?modid=2&artid=174525>

http://www.eglimatikotita.gr/2013/12/blog-post_3507.html

